

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.12.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2005
Avaldamismärge:	RT I 2005, 63, 481

Äriseadustik

Vastu võetud 15.02.1995
[RT I 1995, 26, 355](#)
 jõustumine 01.09.1995

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.05.1996	RT I 1996, 40, 773	08.06.1996
26.06.1996	RT I 1996, 51, 967	29.07.1996
terviktekst RT paber kandjal	RT I 1996, 52, 993	
11.02.1997	RT I 1997, 16, 258	16.03.1997
05.06.1997	RT I 1997, 48, 774	10.07.1997
21.10.1997	RT I 1997, 77, 1313	12.11.1997
17.12.1997	RT I 1998, 2, 48	09.01.1998
17.02.1998	RT I 1998, 23, 322	22.03.1998
11.03.1998	RT I 1998, 30, 410	01.10.1998
25.03.1998	RT I 1998, 36, 552	01.05.1998
17.06.1998	RT I 1998, 59, 941	10.07.1998
terviktekst RT paber kandjal	RT I 1998, 91, 1500	
20.01.1999	RT I 1999, 10, 155	01.01.2000
17.02.1999	RT I 1999, 23, 355	19.03.1999
10.02.1999	RT I 1999, 24, 360	01.07.1999
16.06.1999	RT I 1999, 57, 596	17.07.1999
15.12.1999	RT I 1999, 102, 907	10.01.2000
22.03.2000	RT I 2000, 29, 172	17.04.2000
06.06.2000	RT I 2000, 49, 303	08.07.2000
14.06.2000	RT I 2000, 57, 373	01.01.2001
20.06.2000	RT I 2000, 55, 365	12.07.2000
13.03.2001	RT I 2001, 34, 185	10.04.2001
05.06.2001	RT I 2001, 56, 332	01.10.2001
06.06.2001	RT I 2001, 56, 336	07.07.2001
17.10.2001	RT I 2001, 89, 532	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002, osaliselt 14.12.2001
19.12.2001	RT I 2002, 3, 6	01.02.2002
27.03.2002	RT I 2002, 35, 214	01.06.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 388	29.07.2002
06.11.2002	RT I 2002, 96, 564	01.01.2003
20.11.2002	RT I 2002, 102, 600	01.01.2003, osaliselt 26. 12. 2002
17.12.2002	RT I 2002, 110, 657	31.12.2002
18.12.2002	RT I 2003, 4, 19	01.02.2003
15.01.2003	RT I 2003, 13, 64	01.07.2003
29.01.2003	RT I 2003, 18, 100	07.03.2003
19.11.2003	RT I 2003, 78, 523	27.12.2003

17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
25.11.2004	RT I 2004, 86, 582	01.01.2005
16.12.2004	RT I 2004, 89, 613	07.01.2005
22.02.2005	RT I 2005, 15, 85	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 449	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 450	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 451	18.11.2005
27.11.2005	RT I 2005, 61, 478	01.12.2005

I. osa

ÜLDOSA 1. peatükk. ÜLDSÄTTED

§ 1. Ettevõtja

Ettevõtja on füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kaupade müük või teenuste osutamine on talle püsivaks tegevuseks, ning seaduses sätestatud äriühing.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 2. Äriühingute liigid

(1) Äriühing on täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts ja tulundusühistu. Seaduses võib ette näha ka teisi äriühinguid.

(2) Äriühing kantakse äriregistrisse.

(3) Äriühingu õigusvõime tekib äriregistrisse kandmisest ja lõpeb äriregistrist kustutamiselega.

(4) Äriühingud võivad ühineda ja jaguneda ning äriühingu võib teist liiki äriühinguks ümber kujundada ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras.

(5) Seaduses sätestatud juhtudel on ühinemiseks, jagunemiseks ja ümberkujundamiseks nõutav pädeva asutuse luba.

§ 3. Füüsilisest isikust ettevõtja

(1) Füüsilisest isikust ettevõtjaks võib olla iga füüsiline isik.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse tema nõudel. Füüsilisest isikust ettevõtja tuleb kanda äriregistrisse, kui ta on maksukohustuslasena registreeritud Maksu- ja Tolliametis vastavalt käibemaksuseadusele. Seaduses võib sätestada muud juhud, mil füüsilisest isikust ettevõtja peab olema kantud äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 4. Ettevõtja tegevusalad

(1) Ettevõtja võib tegutseda tegevusaladel, millel tegutsemine ei ole seadusega keelatud.

(2) Seaduses võib sätestada tegevusalasid, milleks on vaja tegevusluba või millel võib tegutseda üksnes teatud liiki ettevõtja.

(3) Äriühingu põhikirjas märgitud tegevusala ning ettevõtja tegevusala kohta äriregistrisse tehtud kanne ei või olla eksitav ettevõtja tegevuse liigi ega ulatuse suhtes.

(4) Talupidaja on ettevõtja, kelle tegevusalaks on põllumajandussaaduste tootmine ja kes selleks otstarbeks kasutab enda valduses olevat talu.

§ 5. Ettevõtte ja selle üleminek

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

(1) Ettevõtte käesoleva seaduse tähenduses on majandusüksus, mille kaudu ettevõtja tegutseb. Ettevõtte koosneb asjadest, õigustest ja kohustustest, mis on määratud või olemuselt peaksid olema määratud ettevõtte tegevuseks.

(2) Ettevõttesse või selle organisatsioonilisel iseseisvasse osasse kuuluvate asjade ja õiguste omandi või valduse tervikuna üleminekul kohaldatakse võlaõigusseaduses sätestatud.

(3)–(8)

[Kehtetud – RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 6. Kontsern

(1) Kui üks äriühing on teises äriühingus osanik või aktsionär ning omab seal häälteenamust, nimetatakse osalevat ühingut emaettevõtjaks ja ühingut, kus ta osaleb, tütarettevõtjaks. Emaettevõtja tütarettevõtjaks on ka ühing, kus häälteenamus on teisel tütarettevõtjal või tütarettevõtjatel üksinda või koos emaettevõtjaga.

(2) Tütarettevõtjaks on ka ühing, kus teine ühing (emaettevõtja) omab selle osaniku või aktsionärina lepingu alusel või ilma selleleta valitsevat mõju.

(3) Emaettevõtja koos tütarettevõtjatega moodustab kontserni.

2. peatükk ÄRINIMI

§ 7. Ärinime mõiste

Ärinimi ehk firma on äriregistrisse kantud nimi, mille all ettevõtja tegutseb.

§ 8. Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi peab sisaldama ettevõtja ees- ja perekonnanime ning ei või sisaldada äriühingule viitavat täiendit ega lühendit.

(2) Füüsilisest isikust talupidaja ärinimi ei pea sisaldama ettevõtja ees- ja perekonnanime juhul, kui ärinimes sisaldub talu nimi.

(3) Kui füüsilisest isikust ettevõtja võõrandab teisele füüsilisele isikule ettevõtte, võib omandaja senise ärinime all edasi tegutseda võõrandaja kirjalikul nõusolekul.

(4) Kui füüsiline isik omandab ettevõtte pärimise teel, võib omandaja senise ärinime all edasi tegutseda.

(5) Kui muutub füüsilisest isikust ettevõtja ärinimes sisalduv nimi, võib senise ärinime all edasi tegutseda.

(6) Füüsilisest isikust ettevõtjal võib olla mitu ärinime juhul, kui neid nimesid kasutatakse erinevate ettevõtete kohta.

§ 9. Äriühingu ärinimi

(1) Äriühingul võib olla ainult üks ärinimi.

(2) Täisühingu ärinimi peab sisaldama täiendit "täisühing", usaldusühingu ärinimi täiendit "usaldusühing", osaühingu ärinimi täiendit "osaühing", aktsiaseltsi ärinimi täiendit "aktsiaselts" ja tulundusühistu ärinimi täiendit "ühistu".

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud täiendi asemel võib täisühing ärinimes kasutada lühendit "TÜ", usaldusühing lühendit "UÜ", osaühing lühendit "OÜ" ja aktsiaselts lühendit "AS".

(4) 2. ja 3. lõikes nimetatud täiendeid või lühendeid võib kasutada ainult ärinime alguses või lõpus.

§ 10. Ärinime võõrandamine

Ärinime ei või võõrandada ilma ettevõteta, välja arvatud siis, kui ärinimi võõrandatakse ettevõtja likvideerimisel või pankrotimenetluses.

§ 11. Ärinime eristatavus

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi peab olema selgesti eristatav teistest sama registripidaja tööpiirkonnas äriregistrisse kantud või vähem kui kolm aastat tagasi äriregistrist kustutatud ärinimedest.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi peab olema selgesti eristatav teistest sama registripidaja tööpiirkonnas äriregistrisse kantud ärinimedest.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Äriühingu ärinimi peab olema selgesti eristatav teistest Eestis äriregistrisse kantud või vähem kui kolm aastat tagasi äriregistrist kustutatud ärinimedest.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Äriühingu ärinimi peab olema selgesti eristatav teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest.

[Lõige 2¹kehtetu alates 1. 01. 2006 – [RT I 2005, 57, 449](#)]

(2¹) Ärinimi ei pea olema eristatav vähem kui kolm aastat tagasi äriregistrist kustutatud ärinimest, kui õigus ärinimele omandati ettevõtja likvideerimisel või pankrotimenetluses või käesoleva seadustiku § 8 lõike 3 või 4 alusel või kui tegemist on välismaa äriühingu filiaali ärinimega.

(3) Kui äriregistrisse on ärinimena või selle osana kantud sama füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi, mille registrisse kandmist taotletakse, peab kande taotleja oma ärinime täiendite lisamise või ärajätmisega selgelt eristatavaks muutma.

[[RT I 2005, 57, 449](#)- jõust. 01.01.2006]

§ 12. Ärinime valiku piirangud

(1) Ärinimi ei või olla eksitav ettevõtja õigusliku vormi, tegevusala ega tegevuse ulatuse osas.

(2) Ärinimi ei või olla vastuolus heade kommetega.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Ärinimes ei tohi kasutada Eestis kaubamärgina kaitstavat sõnalist, tähelist või numbrilist tähist või nende kombinatsiooni ilma kaubamärgi omaniku notariaalselt kinnitatud nõusolekuta, välja arvatud juhul, kui ettevõtja tegutseb tegevusaladel, mille suhtes kaubamärk ei ole kaitstud.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Ärinimes ei tohi kasutada Eestis kaubamärgina kaitstavat sõnalist, tähelist või numbrilist tähist või nende kombinatsiooni ilma kaubamärgi omaniku notariaalselt kinnitatud nõusolekuta, välja arvatud juhul, kui ettevõtja tegutseb tegevusaladel, mille suhtes kaubamärk ei ole kaitstud. Nõusolekule kohaldatakse käesoleva seadustiku § 33 lõiget 10.

(3¹) Isikul, kellel ei ole geograafilise tähise kasutamise õigust, on keelatud kasutada ärinimes registreeritud geograafilist tähist, välja arvatud juhul, kui ta tegutseb tegevusalal, mille suhtes geograafiline tähis ei ole kaitstud.

(4) Vabariigi Valitsus võib kehtestada piiranguid sõna "Eesti" kasutamisele ärinimes kõikides ühendites ja võõrkeelsetes vastetes, välja arvatud välismaa äriühingu filiaali ärinimes vastavalt käesoleva seadustiku §-s 14 sätestatule.

(5) Kui ärinimi lisaks äriühingule viitavale täiendile sisaldab riigi, haldusüksuse või muu koha nime, peab ärinimi sisaldama riigi, haldusüksuse või muu koha nimest eristavat täiendit.

(6) Ärinimes ei või kasutada riigi või kohaliku omavalitsuse organite ja asutuste nimetusi.

(7) Sõnu "riigi" või "linna" või "valla" või muid riigi või kohaliku omavalitsusüksuse osalusele viitavaid sõnu võib äriühingu ärinimes kasutada ainult siis, kui riigile või kohalikule omavalitsusele kuulub üle poole ühingu osadest või aktsiatest.

(8) Ärinimi peab olema kirjutatud eesti-ladina tähestikus.

(9) [Välja jäetud - [RT I 1996, 40, 773](#) - jõust. 8. 06. 1996]
[[RT I 2005, 57, 450](#)- jõust. 01.01.2006]

§ 13. Nime kasutamine ärinimes

(1)–(2) [Välja jäetud – [RT I 1996, 40, 773](#) – jõust. 8. 06. 1996]

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimes ei või kasutada isiku nime, kes ei ole ettevõtja, täisühingu ärinimes ei või kasutada isiku nime, kes ei ole osanik, usaldusühingu ärinimes isiku nime, kes ei ole täisosanik.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatut ei kohaldata, kui füüsilisest isikust ettevõtja annab ettevõtte üle või kui täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik lahkub või arvatakse välja ühingust.

§ 14. Välismaa äriühingu filiaali ärinimi

Välismaa äriühingu filiaali ärinimi koosneb äriühingu ärinimest ja sõnadest "Eesti filiaal".

§ 15. Ärinime kasutamine ja kaitse

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Ettevõtjal on ainuõigus oma ärinimele.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Ettevõtjal on ainuõigus oma ärinimele. Kohus võib hagita menetluse korras keelata kasutada ärinime, mis ei vasta käesoleva peatüki nõuetele või mille kasutamiseks ei ole isikul õigust, ning keelu rikkumise korral rikkujat trahvida.

(2) Ettevõtja äriistel dokumentidel peab olema näidatud ettevõtja ärinimi, asukoht ja äriregistri kood. Välismaa äriühingu filiaali dokumentidel peab lisaks olema näidatud filiaali ärinimi, asukoht ja äriregistri kood.

(3) [Kehtetu – RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

3. peatükk PROKUURA

§ 16. Prokuura mõiste

(1) Prokuura on volitus, mis annab ettevõtja esindajale (prokuristile) õiguse esindada ettevõtjat kõigis majandustegevusega seotud õigustoimingutes.

(2) Prokurist võib ettevõtja kinnisajaja võõrandada ja koormata üksnes juhul, kui ettevõtja on talle selle õiguse prokuuras andnud ja selle õiguse kohta on tehtud märke äriregistrisse.

(3) Kui ettevõtja on prokuurat piiranud, ei kehti piirang kolmandate isikute suhtes, välja arvatud käesolevas seaduses sätestatud piirangud.

(4) Prokuura suhtes kehtib tsiviilseadustiku üldosa seaduses esinduse kohta sätestatu, kui käesolevast seadustikust ei tulene teisiti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 17. Prokuura andmine

(1) Prokuura võib anda äriühing, äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja või füüsilisest isikust ettevõtja seadusjärgne esindaja. Ettevõtja äriregistrisse kandmisel annab prokuura füüsilisest isikust ettevõtja, täis- või usaldusühingu asutamisel ühiselt kõik ühingat juhtima õigustatud osanikud ning osahingut, aktsiaseltsi või tulundusühistu asutamisel asutajad ühingu asutamislepinguga.

(2) Prokuura võib anda ainult füüsilisele isikule. Ettevõtjal võib olla üks või mitu prokuristi.

(3) Prokuura võib anda mitmele isikule selliselt, et prokuristid või mõned neist on õigustatud ettevõtjat esindama üksnes koos (ühisprokuura). Prokuura võib anda selliselt, et prokurist võib ettevõtjat esindada ainult koos juhatuse liikme või äriühingut esindama õigustatud osanikuga.

(4) Välismaa äriühing võib anda prokuura filiaali esindamiseks.

(5) Prokuristik ei või olla sama täis- või usaldusühingu osanik ega äriühingu nõukogu liige ega äriühingu audiitor.

§ 18. Prokuristi allkiri

Prokurist kirjutab alla selliselt, et lisab oma allkirjale sõna "prokurist" või lühendi "p.p." (per procura).

§ 19. Prokuura lõpetamise alused

(1) Ettevõtja võib prokuura igal ajal lõpetada.

(2) Prokurist võib ettevõtjalt nõuda prokuura lõpetamist, kui lõpeb prokuura aluseks olev õigussuhe.

(3) Prokuura ei lõpe füüsilisest isikust ettevõtja surmaga.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 20. Prokuura üleandmise keeld

Prokurist ei või prokuurat üle anda.

§ 21. Prokuura kanne

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Prokuura kanne tehakse äriregistrisse ettevõtja avalduse alusel. Avaldusele lisatakse prokuristi allkirja näidis, äriühingu korral ka prokuristi määranud organi otsus.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Prokuura kanne tehakse äriregistrisse ettevõtja avalduse alusel. Avaldusele lisatakse äriühingu korral ka prokuristi määranud organi otsus.

(2) Prokuura kandes näidatakse prokuristi nimi, isikukood ja elukoht. Kui prokuura on antud mitmele prokuristile, tuleb kandes märkida, kas ja kellele neist on antud ühisprokuura.

(3) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

II. osa

ÄRIREGISTER4. peatükk. REGISTRIALASED ÜLDSÄTTED

[Paragrahvi 22 pealkirja sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 22. Äriregistri pidamine

[Paragrahvi 22 pealkirja sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 22. Äriregistri pidamine ja kohtumeneflus

(1) Äriregistrit peavad maa- ja linnakohtute registriosakonnad (edaspidi registripidaja) oma tööpiirkonnas asuvate füüsilisest isikust ettevõtjate ettevõtete ja seal asuvate äriühingute kohta.

(2) Äriregistri kanded teeb registripidaja, kelle tööpiirkonnas on äriühingu asukoht või füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte asukoht.

[Lõige 3 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 15, 85]

(3) Justiitsministri määrusega võib registriosakonna ülesanded anda kohtu kinnistusosakonnale.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Registripidajale esitatud dokumentide menetlemine ja kandeotsuste tegemine toimub tsiviilkohtumenetluse kohta käivas seaduses sätestatud korras, kui käesolevast seadustikust ei tulene teisiti.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Registripidajale esitatud dokumentide menetlemine ja kandemääruste tegemine toimub tsiviilkohtumenetluse kohta käivas seaduses sätestatud korras, kui käesolevast seadustikust ei tulene teisiti.

[Lõige 5 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

(5) Registripidajale esitatud dokumentide läbivaatamine ning kandeotsuse tegemine toimub kirjalikus menetluses, kui käesolev seadustik ei nõua avalikku istungit.

(6) Äriregistri ja selle pidamisele ei kohaldata andmekogude seadust (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552; 1999, 10, 155; 2000, 50, 317; 57, 373; 92, 597; 2001, 7, 17; 17, 77), kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 23 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

§ 23. Registriosakonna koosseis

Registriosakonna koosseisu sätestab kohtute seadus (RT 1991, 38, 472; RT I 1993, 1, 2; 24, 429; 65, 922; 1994, 81, 1382; 86/87, 1487; 94, 1609; 1995, 29, 358; 87, 1540; 1996, 31, 631; 42, 811; 51, 967).

[Paragrahv 24 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

§ 24. Kohtuniku ja kohtunikuabi pädevus

(1) Kohtunikuabi on pädev tegema kandeotsuseid ning registripidamisega seotud kohtumäärusi.

(2) Kohtunikuabi peab kandeotsuse tegemise andma kohtu esimehe poolt määratud kohtunikule, kui:

- 1) tuleb rakendada teise riigi õigust;
- 2) ta soovib kõrvale kalduda talle teadaolevast kohtuniku seisukohast;
- 3) avalduse läbivaatamisel ilmnevad õiguslikud raskused;
- 4) tegemist on § 59 5. või 6. lõikes, § 60 3. ja 4. lõikes ning § 61 4. lõikes nimetatud otsusega.

(3) Kohtunik võib käesoleva paragrahvi 2. lõike punktides 1-3 sätestatud juhtudel kandeotsuse tegemise kohtunikuabile tagasi anda ja sellisel juhul on kohtunikuabi kohustuslikult seotud kohtuniku seisukohaga. 2. lõike punktis 4 nimetatud otsused teeb kohtunik avalikul istungil hagita menetluse sätete kohaselt.

(4) Kandeotsus, mille kohtunik tegi kohtunikuabi pädevuses oleva kandeavalduse kohta, on kehtiv.

(5) Kandeotsus, mille kohtunikuabi tegi kandeavaldust käesoleva paragrahvi 2. lõike kohaselt üle andmata, on kehtiv.

(6) Kohtunikuabi peab registrimenetluses oma allkirjale lisama sõna "kohtunikuabi".

(7) Kandeotsuse tegemiseks pädev isik ei või osa võtta ettevõtja kandeavalduse menetlemisest ega teha kandeotsust:

1) kui ettevõtjaks on kandeotsuse tegemiseks pädev isik või tema sugulane või hõimlane tsiviilkohtupidamise seadustiku (RT I 1993, 31/32, 538; 1994, 1, 5; 1995, 29, 358; 1996, 3, 57; 42, 811) § 18 lõike 1 punktis 2 sätestatud ulatuses või

2) kui ettevõtjaks on täisühing, mille osanikuks või prokuristik on punktis 1 nimetatud isik või

3) kui ettevõtjaks on usaldusühing, mille täisosanikuks või prokuristik on punktis 1 nimetatud isik või

4) kui ettevõtjaks on osäühing või aktsiaselts, mille juhatuse või nõukogu liikmeks või prokuristik on punktis 1 nimetatud isik või

5) kui ettevõtjaks on tulundusühistu, mille juhatuse liikmeks või prokuristik on punktis 1 nimetatud isik või

6) kui muud asjaolud tekitavad kahtlust tema erapooletuses.

[Paragrahv 25 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 15, 85]

§ 25. Tööpiirkond

(1) Registriosakonna tööpiirkond on maa- või linnakohtu tööpiirkond.

(2) Justiitsministri määrusega võib mitme maa- või linnakohtu tööpiirkonna ühendada üheks registriosakonna tööpiirkonnaks või ühe maa- või linnakohtu tööpiirkonna jaotada mitmeks registriosakonna tööpiirkonnaks.

(3) Justiitsministri määrusega võib registriosakonna tööpiirkonna jaotada registrijaoskondadeks, kus peetakse äriregistri alljaotusi.

[Paragrahvi 26 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 26. Registriosakonna pitsat

Registriosakonnal on pitsat. Pitsati jäljend (pitsar) koos registrikannetele allakirjutamiseks pädevate isikute allkirja näidistega saadetakse teistele registriosakondadele.

[Paragrahvi 26 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 26. Registriosakonna pitsat

(1) Kohtu registriosakonnal on riigivapiga pitsat.

(2) Kohtuteenistujal, kes teeb registriosakonnas tõestamistoiminguid, võib olla oma nimega riigivapiga pitsat. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 27. Töökeel

(1) Äriregistrit peetakse eesti keeles.

(2) Võõrkeelsed dokumendid esitatakse registripidajale koos notariaalselt kinnitatud tõlkega.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Ettevõtja ei või tugineda tõlkele, kui see erineb originaaldokumendist. Kolmas isik võib registripidajale esitatud dokumendi tõlkele tugineda, välja arvatud juhul, kui ettevõtja tõendab, et kolmas isik teadis tõlke ebaõigsusest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 28. Äriregistri avalikkus

(1) Äriregistri kanded on avalikud. Igaühel on õigus tutvuda registrikartoteegi ja äritoimikuga ning saada registrikaardist ja äritoimikus olevast dokumendist ärakirju.

(2) Registrikaardi ärakirja ja muu registriosakonnas säilitatava dokumendi ärakirja õigsuse kinnitab kohtunikuabi või selleks volitatud registrisekretär.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Registritoimikuga võib tutvuda järelevalveõiguslik riigiasutus ja isik, kellel on selleks õigustatud huvi.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Registritoimikuga võib tutvuda pädev riigiasutus, muu hulgas kohus menetluses ja kohtutäitur ja isik, kellel on selleks õigustatud huvi.

(4) Isiku nõudel annab registripidaja tõendi, et kannet ei ole muudetud või et teatud kannet registris ei ole.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 29. [Kehtetu – RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 30. [Kehtetu – RT I 1999, 10, 155- jõust. 01.01.2000]

§ 31. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse ainult seaduses ettenähtud andmed.

§ 32. Registripidajale esitatavad dokumendid

Ettevõtja on kohustatud registripidajale esitama kande aluseks olevad ja seaduses sätestatud muud dokumendid, samuti allkirjanäidised. Allkirjanäidised peavad olema notariaalselt kinnitatud. Registripidaja võib ettevõtjalt nõuda ka täiendavaid dokumente, kui need on vajalikud kande aluseks olevate asjaolude väljaselgitamiseks.

§ 32¹. Tõestamistoimingud ja täiendavad notari teenused

(1) Registripidajale esitatav avaldus ja avaldusele allkirjutamiseks antud volikiri peab olema notariaalselt kinnitatud.

(2) Registripidajale esitatav allkirjanäidis ja võõrkeelse dokumendi eestikeelne tõlge peavad olema notariaalselt kinnitatud. Ettevõtja või tema seadusjärgse esindaja allkirjanäidist ei pea esitama, kui sama isik on notari juuresolekul kirjutanud alla asjaomase kande tegemise avaldusele või seda sisaldavale asutamislepingule.

(3) Notar peab tõestama:

1) osahingu ja aktsiaseltsi asutamislepingu;

2) äriühingute ühinemislepingu ja jagunemislepingu või jagunemiskava;

3) punktides 1 ja 2 nimetatud dokumentidele allkirjutamiseks antud volikirja.

(4) Notariaalselt tõestatud asutamisleping võib ühtlasi sisaldada juriidilise isiku registrisse kandmise avaldust. Sel juhul ei kohaldata avaldusele juhatuse liikmete poolt allkirjutamise nõuet.

(5) Notar edastab enda tõestatud või kinnitatud avalduse ning sellele lisatud dokumendid registripidajale, välja arvatud juhul, kui kõik osalejad soovivad teisiti. Notaril on õigus edastamisest keelduda, kui avaldus ei vasta seaduse nõuetele või kui avaldusele ei ole kahe nädala jooksul lisatud seaduses nõutavaid dokumente.

(6) [Kehtetu – RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]

[Lõike 7 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(7) Notar väljastab avaldajale tema soovil avalduse kohta tehtud kandeotsuse ja määruse ära kirja ning teate kande tegemise kohta.

[Lõike 7 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(7) Notar väljastab avaldajale tema soovil avalduse kohta tehtud kandemääruse ja määruse ära kirja ning teate kande tegemise kohta.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud toimingute eest võetav notari tasu katab nii õiguslase konsultatsiooni ja dokumendi projekti koostamise kui ka lõigetes 5-7 nimetatud toimingute tasu.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 33. Äriregistri kanne

(1) Äriregistri kanne tehakse ettevõtja avaldusel, kohtuotsuse alusel või muul seaduses sätestatud alusel. Äriregistrile avalduse või muude dokumentide esitamiseks õigustatud isik on kohustatud seda tegema.

[Lõige 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

(1¹) Kui jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluva kohtulahendiga on registripidajale avalduse esitamiseks õigustatud või kohustatud isiku suhtes tuvastatud kohustus avaldus esitada või õigussuhe, mille tõttu tuleb teha kanne, asendab kohtulahend avaldust.

[Lõige 1² jõustub 1. 01. 2006]

(1²) Kui kohtu jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluva lahendiga on keelatud kande tegemiseks avaldust esitada, võib kande teha üksnes juhul, kui isik, kelle taotlusel kohtulahend tehti, kande tegemisega nõustub.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Registripidajale esitatav avaldus peab olema notariaalselt kinnitatud. Selle võib asendada avaldusel olevate allkirjade kinnitamisega välismaise ametiisiku poolt, kellel on õigus tõestada allakirjutanu isikusamasust, kui vastava ametiisiku volitusi on kinnitatud dokumendi legaliseerimisega Eesti konsulaarasutuses.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Registripidajale esitatav avaldus peab olema notariaalselt kinnitatud. Selle võib asendada avaldusel olevate allkirjade kinnitamisega välismaise ametiisiku poolt, kellel on õigus tõestada allakirjutanu isikusamasust, kui vastava ametiisiku volitusi on kinnitatud dokumendi legaliseerimisega Eesti konsulaarasutuses. Dokumendi legaliseerimist ei nõuta «Välisriigi avalike dokumentide legaliseerimise nõude tühistamise konventsioonis» ja muudes välislepingutes sätestatud ulatuses.

(3) Registripidajale esitatavale avaldusele alla kirjutama õigustatud isik võib allakirjutamiseks volitada teist isikut. Avaldusele allakirjutamiseks antud volikiri peab olema notariaalselt kinnitatud.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Registripidaja teeb kande hiljemalt viiendal tööpäeval pärast kandeotsuse allakirjutamist. Registripidaja teatab kande tegemisest või sellest keeldumisest avaldajale viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul, arvates kande tegemisest registrisse või otsuse tegemisest, millega kandeavaldus jäeti rahuldamata.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Registripidaja teeb kande hiljemalt viiendal tööpäeval pärast kandemääruse allakirjutamist. Registripidaja teatab kande tegemisest või sellest keeldumisest avaldajale viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul, arvates kande tegemisest registrisse või otsuse tegemisest, millega kandeavaldus jäeti rahuldamata.

[Lõike 4¹ sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4¹) Kui kandeotsus on tehtud § 59 5. või 6. lõike või § 60 või 61 alusel, ei tehta vastavat kannet enne, kui on möödunud kandeotsuse vaidlustamiseks ettenähtud tähtaeg või vaidlustamise korral on kohtumenetlus lõppenud. Kui kohtunikuabi on teinud käesoleva seadustiku § 61 alusel kandeotsuse, täidetakse see käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel.

[Lõike 4¹ sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4¹) Kui kandemäärus on tehtud § 59 5. või 6. lõike või § 60 või 61 alusel, ei tehta vastavat kannet enne, kui on möödunud kandemääruse vaidlustamiseks ettenähtud tähtaeg või vaidlustamise korral on kohtumenetlus lõppenud. Kui kohtunikuabi on teinud käesoleva seadustiku § 61 alusel kandemääruse, täidetakse see käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel.

(5) Registripidaja ei tee kannet registrisse, kui avaldus või sellele lisatud dokumendid ei vasta seadusele või on esitatud enne seaduses lubatud või pärast seaduses ettenähtud tähtaega.

(6) Registripidajal ei ole õigust keelduda kande tegemisest, kui kõik seaduses nõutavad dokumendid on esitatud ja vastavad seaduse nõuetele.

[Lõike 7 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(7) Äriregistrisse kantud andmete muutumisel esitab ettevõtja avalduse muudatuse kandmiseks äriregistrisse.

[Lõike 7 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(7) Äriregistrisse kantud andmete muutumisel, muu hulgas äriühingu juhatuse liikmete nimetamisel, tagasikutsumisel või pärast volituste lõppemist uuesti nimetamisel, likvideerijate nimetamisel või tagasikutsumisel või nende esindusõiguse muutumisel ja äriühingu lõpetamisel tuleb viivitamata esitada avaldus äriregistrisse kantud andmete muutmiseks.

[Lõike 7¹ sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(7¹) Äriregistrisse kantud andmete muutmisel on äriregistri pidaja kohustatud 15 päeva jooksul tegema kande muutmise tulenevad vajalikud muudatused kommertsandiregistris.

[Lõike 7¹ sõnastus alates 1. 01. 2006]

(7¹) Äriregistrisse kantud andmete muutmisel on äriregistri pidaja kohustatud 15 päeva jooksul tegema kande muutmise tulenevad vajalikud muudatused kommertsandiregistris. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 599 teises lauses sätestatud ei kohaldata.

(8) Kui äriregistrile esitatakse ebaõigeid andmeid, vastutavad avaldusele alla kirjutanud isikud sellega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt.

[Lõike 9 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(9) Avalduse esitamiseks õigustatud isik võib avalduse kuni selle kohta kandeotsuse tegemiseni tagasi võtta. Avalduse tagasivõtmiseks tuleb registripidajale esitada notariaalselt kinnitatud avaldus, milles näidatakse ära tagasivõtmise põhjus. Avalduse tagasivõtmisel ei tagastata avaldust ega sellega koos esitatud dokumente.

[Lõike 9 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(9) Avalduse esitamiseks õigustatud isik võib avalduse kuni selle kohta kandemääruse tegemiseni tagasi võtta. Avalduse tagasivõtmiseks tuleb registripidajale esitada notariaalselt kinnitatud avaldus, milles näidatakse ära tagasivõtmise põhjus. Avalduse tagasivõtmisel ei tagastata avaldust ega sellega koos esitatud dokumente.

[Lõige 10 jõustub 1. 01. 2006]

(10) Avaldusele lisatud dokumendi võib avaldaja taotluse alusel mõjuva põhjuse korral kohtu loal tagastada. Sel juhul jääb registritoimikusse avaldaja kulul tehtud ja registripidaja kinnitatud ärakiri.

[Lõige 11 jõustub 1. 01. 2006]

(11) Notariaalselt kinnitatud avaldus ja avalduse esitamise volikirjaga loetakse võrdseks digitaalallkirjastatud avalduse ja volikirjaga.

[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 34. Kande õiguslik tähendus

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Äriregistri kanne jõustub, kui kandele on alla kirjutanud kandeotsuse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Äriregistri kanne jõustub, kui kandele on alla kirjutanud kandemääruse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

(2) Kanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, et kanne ei ole õige. Kannet ei loeta kehtivaks õigustoimingute suhtes, mis tehakse 15 päeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, et ta kande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(3) Kui registrisse kandmisele kuuluvaid asjaolusid ei ole registrisse kantud, on neil asjaoludel kolmanda isiku suhtes õiguslik tähendus üksnes juhul, kui kolmas isik neist teadis või pidi teadma.

(4) Kohtuotsuse alusel tehtud kandes sisalduvad asjaolud omandavad õigusliku tähenduse kohtuotsuse jõustumisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 35. Ametiasutuste teatamiskohustus

Kohus, riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus ning notar on kohustatud teatama registripidajale neile teatavaks saanud äriregistri andmete ebaõigsusest ja registrile esitamata andmetest.

5. peatükk ÄRIREGISTRI SISU

§ 36. Äriregistri koosseis

Äriregistri koosseisu kuulub:

- 1) registrikartoteek;
- 2) äritoimikud;
- 3) registritoimikud.

§ 37. Registrikartoteek

- (1) Registrisse kantud ettevõtja kohta avatakse eraldi registrikaart.
- (2) Registrikaardid moodustavad registrikartoteegi, mis koosneb A- ja B-osast.
- (3) Registrikartoteegi A-osa koosneb füüsilisest isikust ettevõtja, täisühingu ja usaldusühingu registrikaartidest.
- (4) Registrikartoteegi B-osa koosneb osahingu, aktsiaseltsi ja tulundusühistu registrikaartidest.

§ 38. Äritoimik

- (1) Registrisse kantud ettevõtja kohta avatakse äritoimik.
- (2) Äritoimikus säilitatakse dokumente, mille ettevõtja on registripidajale seaduse kohaselt esitanud või mille kohus või pankrotihaldur on edastanud registripidajale pankrotiseaduse alusel.

(3) Registripidajale esitatakse dokumendi originaal või notariaalselt kinnitatud ärakiri, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 39. Registritoimik

- (1) Registrisse kantud ettevõtja kohta avatakse registritoimik.
- (2) Registritoimikus säilitatakse tõendeid riigilõivu tasumise kohta, samuti kõiki muid ettevõtja kohta käivaid dokumente, mida ei säilitata äritoimikus.

[RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 40. Registripäevik

- (1) Registripäevikus registreeritakse kande tegemise avaldused ja registripidajale esitatud dokumendid.
- (2) Registripäevikusse märgitakse, kas avaldus on rahuldatud.

§ 41. Tähestikuline kartoteek

(1) Registrisse kantud ettevõtjate kohta peetakse tähestikulist kartoteeki, kus kaardid asuvad tähestikulises järjekorras.

(2) Tähestikulise kartoteegi kaardile kantakse ettevõtja ärinimi, samuti registrikartoteegi osa tähis ja ettevõtja registrikood.

(3) Kaartide järjestamisel ei arvestata ärinimes sisalduvat ühingu liigile viitavat täiendit.

(4) Kui registriandmed on kättesaadavad arvutist, võib justiitsminister määrata, et tähestikulise kartoteegi pidamine lõpetatakse.

6. peatükk

KANDE VORM

§ 42. Registrikood

Ettevõtjale antakse äriregistrisse kandmisel kordumatu registrikood.

§ 43. Kanne

(1) Igale registrikaardi kandele antakse järjekorranumber ja see eraldatakse järgmisest kandest horisontaaljoonega.

(2) Kande juurde tuleb märkida selle tegemise kuupäev.

(3) Kanded tuleb kirjutada loetavalt. Kandes võib kasutada ainult üldtuntud lühendeid.

§ 44. Kande muutmine

(1) Kande muutmisel kantakse uus kanne registrisse uue järjekorranumbriga. Hilisema kande tõttu tähenduse kaotanud kande, samuti muutmise kandele tõmmatakse alla punane joon.

(2) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

§ 45. Kande ja allakriipsutuse parandamine

(1) Kui kanne ei vasta selle tegemise aluseks olevale otsusele, parandatakse kanne kohtunikuabi otsuse alusel märkega registrikaardi märkuste veerus.

(2) Kande parandamisest teatatakse viivitamatult isikule, kelle avalduse alusel on kanne tehtud.

(3) Kui kande tekstile on ekslikult punane joon alla tõmmatud, kriipsutatakse punane joon läbi mustade ristjoontega.

§ 45¹. Asenduskaardi avamine

(1) Kui registrikaart on hävinud, kadunud või rikutud, avab registripidaja asenduskaardi.

(2) Asenduskaardi avamine algatatakse registriosakonna juhataja või puudutatud ettevõtja avalduse alusel. Vähemalt üks kuu enne avalduse sisulist läbivaatamist avaldab kohus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate, milles näidatakse ära avalduse sisu.

(3) Asenduskaardi avamise otsustab maa- või linnakohtu esimehe nimetatud kohtunik.

[Paragrahvi 46 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 46. Kohtuotsuse alusel tehtud kanne

Kui kanne on tehtud kohtuotsuse alusel, tehakse selle kohta kandesse märke. Kohtuotsuse muutmise või tühistamise märke tehakse samasse veergu.

[Paragrahvi 46 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 46. Kohtulahendi alusel tehtud kanne

Kui kanne on tehtud kohtulahendi alusel, tehakse selle kohta kandesse märke. Kohtulahendi muutmise või tühistamise märke tehakse samasse veergu.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 47. Registrikaardi kannete kehtetus

Kui registrikaardil ei ole enam kehtivaid kandeid, kriipsutatakse see kaart diagonaalse punase joonega läbi.

§ 48. [Kehtetu – RT I 2001, 56, 336- jõust. 07.07.2001]

7. peatükk

KANDE TEGEMINE

§ 49. Registripidajale esitatava dokumendi sisu

Registripidajale esitatavas dokumendis peavad olema märgitud seaduses ettenähtud andmed.

§ 50. Dokumendi vastuvõtmine

(1) Avalduse esitamisel teeb registripidaja sellele pealdise avalduse vastuvõtmise kuupäeva, avaldusele lisatud dokumentide loetelu ja iga dokumendi lehekülgede arvu kohta. Pealdisele kirjutab alla avalduse vastuvõtja.

[Lõige 2 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

(2) Kui avaldus ei vasta vorminõuetele või kui sellele ei ole lisatud seaduses nõutavaid dokumente või riigilõivu tasumise tõendit, ei võeta avaldust vastu.

[RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 51. Tegevusloa kontroll

Kui taotletakse äriregistrisse kande tegemist tegevusala kohta, millel tegutsemiseks on nõutav tegevusluba, tuleb see registripidajale eelnevalt esitada.

§ 52. Ärinime kontroll

Registripidaja kontrollib ärinime vastavust seaduse nõuetele. Kui ärinimi ei vasta seaduse nõuetele, teeb registripidaja ettepaneku valida uus ärinimi registripidaja määratud tähtaja jooksul.

[Paragrahvi 53 sõnastus kuni 31.12. 2005]

§ 53. Kandeotsus

Vaadanud avalduse läbi, teeb selleks pädev isik kandeotsuse, millega rahuldab avalduse täielikult või osaliselt või jätab selle rahuldamata. Otsuse tegemiseks pädev isik peab avalduse läbi vaatama 15 päeva jooksul, alates selle saabumisest. Äriregistrit pidava maa- või linnakohtu esimees võib tähtaega erilist kontrollimist vajavate asjaolude olemasolul pikendada kuni 30 päevani.

[Paragrahvi 53 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 53. Kandemäärus

Vaadanud avalduse läbi, teeb selleks pädev isik kandemääruse, millega rahuldab avalduse täielikult või osaliselt või jätab selle rahuldamata. Otsuse tegemiseks pädev isik peab avalduse läbi vaatama 15 päeva jooksul, alates selle saabumisest. Kohus võib tähtaega erilist kontrollimist vajavate asjaolude olemasolul pikendada kuni kolme kuuni.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 54. Puuduste kõrvaldamise tähtaeg

Kui avalduses esineb kande tegemist takistav puudus või puudub vajalik dokument, võib otsuse tegemiseks pädev isik määrata tähtaja puuduse kõrvaldamiseks. Kui puudust tähtaja möödumise ajaks kõrvaldatud ei ole, jätab otsuse tegemiseks pädev isik avalduse rahuldamata. Pärast kõigi puuduste kõrvaldamist ja nõutavate dokumentide esitamist peab registripidaja avalduse läbi vaatama 15 päeva jooksul.

[Paragrahv 54¹ kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 54¹. Kandeavalduse läbivaatamise peatamine

Kandeotsuse tegemiseks pädev isik võib peatada kandeavalduse läbivaatamise tsiviilkohtumenetluse kohta käivas seaduses menetluse peatamise kohta käivatelt juhtudel ja korras.

[Paragrahvi 55 pealkirja ja sissejuhatava osa sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 55. Kandeotsuse sisu

Kandeotsuses märgitakse:

[Paragrahvi 55 pealkirja ja sissejuhatava osa sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 55. Kandemääruse sisu

Kandemääruses märgitakse:

- 1) kohus ja otsuse tegemiseks pädeva isiku nimi ja amet;
- 2) otsuse tegemise aeg ja koht;
- 3) kande tekst, samuti viide registrikaardile ja veerule, kuhu kanne tehakse;
- 4) kui avaldus jäetakse rahuldamata - otsuse põhistus ja õiguslik alus;
- 5) otsuse peale edasikaebamise kord ja tähtaeg.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006][Paragrahvi 56 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 56. Kandeotsuse täitmine

(1) Pärast otsuse tegemist kannab registripidaja kande teksti registrikaardile. Kande tekstile kirjutab alla kandeotsuse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

(2) Kandeotsuse ärakiri antakse või saadetakse § 33 4. lõikes nimetatud tähtaja jooksul ettevõtjale, kelle kohta otsus tehti.

[Paragrahvi 56 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 56. Kandemääruse täitmine

(1) Pärast otsuse tegemist kannab registripidaja kande teksti registrikaardile. Kande tekstile kirjutab alla kandemääruse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

(2) Kandemääruse ärakiri antakse või saadetakse § 33 4. lõikes nimetatud tähtaja jooksul ettevõtjale, kelle kohta otsus tehti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 57. Ettevõtja asukoha muutmine

(1) Kui ettevõtja asukoht muutub ja uus asukoht on teise registripidaja tööpiirkonnas, avab uue asukoha registripidaja registrikaardi ja märgib sellele nii kehtivad kanded kui ka kehtivate kannete mõistmiseks vajalikud kehtetud kanded.

(2) Senisele registrikaardile teeb registripidaja ettevõtja asukoha muutumise kohta märke ja viite uue registrikaardi asukohale. Uuele registrikaardile märgitakse senise registrikaardi asukoht.

(3) [Kehtetu - RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 58. Registrimenetlus pankroti ja ärikeelu korral

(1) Äriregistrisse kantakse kohtulahendi alusel:

1) pankrotimenetluse raugemine pankrotti välja kuulutamata - kui kohus lõpetas menetluse põhjusel, et võlgnikul ei jätku vara pankrotimenetluse kulude katteks. Koos sellega kantakse äriregistrisse äriühingu ajutise pankrotihalduri nimi, isikukood ja elukoht ning märgitakse, et tema korraldab äriühingu likvideerimise ja esindab äriühingut. Kui pankrotivõlgnik on füüsilisest isikust ettevõtja, siis kustutatakse ta viivitamatult äriregistrist;

2) pankroti väljakuulutamise koos pankrotihalduri nime, isikukoodi ja elukohaga, samuti märgi, et tema esindab ettevõtjat;

3) väljakuulutatud pankroti raugemine koos ettevõtja tegevuse jätkamise kandega - kui kohus lõpetas menetluse põhjusel, et kolmas isik rahuldab võlausaldajate nõuded või andis pandi nende tagamiseks. Märgi, mille kohaselt ettevõtjat esindab pankrotihaldur, kustutatakse;

4) väljakuulutatud pankroti raugemine koos ettevõtja registrist kustutamisega - kui kohus lõpetas menetluse põhjusel, et pankrotivarast ei jätkunud pankrotimenetlusega seotud väljamaksete tegemiseks. Kui pankrotihaldur ei ole teisiti avaldanud, märgitakse ta äriregistrisse kustutatud äriühingu dokumentide hoidjana;

5) pankrotimenetluse lõpetamine koos ettevõtja registrist kustutamise või tegevuse jätkamisega - kui kohus kinnitas pankrotihalduri lõpparuande. Kustutamise korral, kui pankrotihaldur ei ole teisiti avaldanud, märgitakse ta äriregistrisse kustutatud äriühingu dokumentide hoidjana. Tegevuse jätkamise korral kustutatakse märgi, mille kohaselt ettevõtjat esindab pankrotihaldur;[Punkti 6 sõnastus kuni 31.12. 2005]

6) kompromiss ja selle tähtaeg koos tegevuse jätkamise kandega - kui eelnevalt oli kohus pankroti välja kuulutanud. Ühtlasi tehakse äriregistrisse märgi, mille kohaselt pankrotihaldur täidab pankrotiseaduse §-des 112, 114 ja 115 ettenähtud ülesandeid. Märgi, mille kohaselt pankrotihaldur esindab ettevõtjat, kustutatakse; [Punkti 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]

- 6) kompromiss ja selle tähtaeg koos tegevuse jätkamise kandega - kui eelnevalt oli kohus pankroti välja kuulutanud. Ühtlasi tehakse äriregistrisse märke, mille kohaselt pankrotihaldur täidab pankrotiseaduse §-des 188–190 ettenähtud ülesandeid. Märke, mille kohaselt pankrotihaldur esindab ettevõtjat, kustutatakse;
- 7) kompromissi tühistamine ja väljakuulutatud pankrotimenetluse taastumine. Koos sellega tehakse registrisse märke, et ettevõtjat esindab pankrotihaldur;
- 8) kompromissi lõppemine seoses selle tähtaja möödumisega ning pankrotihalduri vabastamine.

(2) Äriregistrisse ei tehta kannet võlgniku ega tema esindusõigusliku isiku ärikeelu kohta.

(3) Äriregistrisse ei tehta kannet, kui ärikeelu all olev isik on kandeavaldusele alla kirjutanud või andnud selleks volituse või ta on osalenud avalduse aluseks oleva nõukogu otsuse tegemises või kui taotletakse tema kandmist registrisse juriidilise isiku juhatuse liikme, täisosaniku, prokuristi, likvideerija või pankrotihaldurina.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 1 nimetatud juhul on juriidilisest isikust pankrotivõlgniku juhatuse liige pärast juriidilise isiku registrist kustutamist dokumentide hoidjaks ja märgitakse sellena registrisse, kui pole teisiti kokku lepitud või kohtulahendi alusel teisiti määratud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 59. Ettevõtja kustutamine äriregistrist

(1) Äriühingu lõppemisel kustutatakse äriühing äriregistrist äriühingu enda avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel.

(2) Kui äriühingu likvideerimise lõpulejõudmisel ei esitata avaldust tema kustutamiseks äriregistrist, on registripidajal õigus äriühing registrist kustutada.

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja kustutatakse äriregistrist tema avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel. Füüsilisest isikust ettevõtjat ei kustutata registrist tema avalduse alusel, kui ta peab vastavalt seadusele olema registrisse kantud.

(4) Äriühingut ei või vabatahtliku lõpetamise korral äriregistrist kustutada ilma Maksu- ja Tolliameti piirkondliku struktuuriüksuse kirjaliku nõusolekuta, välja arvatud siis, kui see on esitanud avalduse äriühingu äriregistrist kustutamiseks. Nõusoleku saamiseks esitab registripidaja kirjaliku taotluse Maksu- ja Tolliametile. Maksu- ja Tolliamet ei või nõusolekust keelduda, kui tal ei ole nõudeid äriühingu vastu. Kui nõusolekut ei ole saadud 20 päeva jooksul pärast taotluse saatmist, loetakse Maksu- ja Tolliamet registrist kustutamiseга nõus olevaks.

[RT I 2005, 57, 451- jõust. 18.11.2005]

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Kui äriregistrisse kantud äriühingu põhikiri ei sisalda seaduses nõutavaid sätteid või mõni põhikirja sätetest on vastuolus seadusega, määrab registripidaja äriühingule puuduste kõrvaldamiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui kaks kuud. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul puudusi ei kõrvalda, võib registripidaja otsustada äriühingu sundlõpetamise.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Kui äriregistrisse kantud äriühingu põhikiri ei sisalda seaduses nõutavaid sätteid või mõni põhikirja sätetest on vastuolus seadusega, määrab registripidaja äriühingule puuduste kõrvaldamiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui kuus kuud. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul puudusi ei kõrvalda, võib registripidaja otsustada äriühingu sundlõpetamise.

[Lõike 6 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(6) Kui äriühingu juhatuse koosseis ei vasta seaduse või põhikirja nõuetele, määrab registripidaja äriühingule juhatuse koosseisu seaduse või põhikirja nõuetega vastavusse viimiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui üks kuu. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul seda ei tee, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.

[Lõike 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(6) Kui äriühingu juhatuse koosseis ei vasta seaduse või põhikirja nõuetele, määrab registripidaja äriühingule juhatuse koosseisu seaduse või põhikirja nõuetega vastavusse viimiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui kuus kuud. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul seda ei tee, võib registripidaja otsustada äriühingu sundlõpetamise.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 60 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 60. Varatu äriühing

(1) Kui registripidajale on esitatud tõeseid andmeid, et osäühingul, aktsiaseltsil või tulundusühistel ei ole vara või nimetatud äriühing ei ole registripidajale kuue kuu jooksul seaduses sätestatud tähtaja möödumisest esitanud nõutavat majandusaasta aruannet, teeb registripidaja äriühingule registrist kustutamise hoiatuse ning avaldab teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hoiatuse tegemisest nelja kuu jooksul ei ole äriühing esitanud registripidajale andmeid vara olemasolust või nõutavat majandusaasta aruannet, kustutab registripidaja äriühingu äriregistrist, järgides käesoleva seadustiku § 59 4. lõikes sätestatut.

(3) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hoiatuse tegemisest nelja kuu jooksul teatab äriühingu võlausaldaja äriregistrile oma nõudest, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.

(4) Kui pärast käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud äriühingu äriregistrist kustutamist ilmneb, et äriühingul oli vara, otsustab registripidaja likvideerimise.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.-4. lõiget kohaldatakse ka siis, kui registripidajal on tõeseid andmeid, et osäühing või aktsiaselts ei ole käesoleva seadustiku §-s 176 või §-s 301 kirjeldatud netovara vähenemise korral ettenähtud otsust vastu võtnud või et sellist otsust ei ole täidetud. Samuti kohaldatakse 1.-4. lõiget juhul, kui ettevõtja ei asu registrisse kantud aadressil ning registripidajal ei ole andmeid tema tegeliku asukoha kohta.

[Paragrahvi 60 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 60. Majandusaasta aruande esitamata jätmine

(1) Kui osäühing, aktsiaselts või tulundusühistu ei ole registripidajale seaduses sätestatud tähtaja möödumisest alates kuue kuu jooksul esitanud nõutavat majandusaasta aruannet, kohustab registripidaja teda registrist kustutamise hoiatusel esitama majandusaasta aruande määratud tähtaja jooksul, mis peab olema vähemalt kuus kuud.

(2) Kui äriühing ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul esitanud majandusaasta aruannet ega esitanud ja põhistanud registripidajale mõjuvat põhjust, mis takistab tal aruannet esitamast, võib registripidaja avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded teate majandusaasta aruande esitamata jätmise kohta ettenähtud aja jooksul ning kutsuda äriühingu võlausaldajaid üles teatama oma nõuetest äriühingu vastu ja taotlema likvideerimismenetluse läbiviimist kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest koos hoiatusega, et vastasel korral võidakse äriühing registrist kustutada likvideerimismenetluseta.

(3) Kui äriühing käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate avaldamisest alates kuue kuu jooksul ei ole esitanud registripidajale majandusaasta aruannet ega esitanud ja põhistanud registripidajale mõjuvat põhjust, mis takistab tal aruannet esitamast, ning äriühingu võlausaldajad ei ole taotlenud äriühingu likvideerimist, võib registripidaja äriühingu äriregistrist kustutada, järgides käesoleva seadustiku § 59 lõikes 4 sätestatut.

(4) Kui äriühingu võlausaldaja või äriühing käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate avaldamisest alates kuue kuu jooksul esitab äriühingu likvideerimise taotluse, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.

(5) Kui pärast äriühingu registrist kustutamist ilmneb, et äriühingul oli vara ja vajalikud on likvideerimisabinõud, võib registripidaja otsustada likvideerimise. Äriühingu võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast äriühingu registrist kustutamist ette võtta üksnes juhul, kui registripidaja ennistab võlausaldaja jaoks likvideerimise taotlemise tähtaja tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 61. Kande tegemine avalduseta

(1) Kui registripidajal on andmeid tehtud kande ebaõigsuse kohta või kande puudumise kohta, võib ta teha vastavaid järelepärimisi.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kande ebaõigsuse või puudumise kindlakstegemisel teatab registripidaja sellest ettevõtjale, kelle avalduse alusel tulnuks kanne teha. Kui kahe nädala jooksul teatamisest ei ole kande tegemisele või parandamisele vastu vaieldud, teeb või parandab registripidaja kande ise. Vastuväidete saamisel otsustab registripidaja nende põhjendatuse üle kandeotsusega.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kande ebaõigsuse või puudumise kindlakstegemisel teatab registripidaja sellest ettevõtjale, kelle avalduse alusel tulnuks kanne teha. Kui kahe nädala jooksul teatamisest ei ole kande tegemisele või parandamisele vastu vaieldud, teeb või parandab registripidaja kande ise. Vastuväidete saamisel otsustab registripidaja nende põhjendatuse üle kandemäärusega.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Kande tegemise avalduse puudumine ei vabasta avalduse esitama pidanud ettevõtjat kohustusest tasuda kande tegemiseks ettenähtud riigilõiv. Kui kande ebaõigsus tekkis registripidaja tegevuse tõttu, vabastab ta kandeotsusega ettevõtja riigilõivu tasumisest.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Kande tegemise avalduse puudumine ei vabasta avalduse esitama pidanud ettevõtjat kohustusest tasuda kande tegemiseks ettenähtud riigilõiv. Kui kande ebaõigsus tekkis registripidaja tegevuse tõttu, vabastab ta kandemäärusega ettevõtja riigilõivu tasumisest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi 2. lõike alusel kande tegemine tooks kaasa äriühingu registrist kustutamise, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 62. Registripidajale esitatavad isikuandmed

(1) Kui seadus nõuab registripidajale esitatavas dokumendis isikukoodi näitamist ja isikul ei ole Eesti isikukoodi, tuleb selle asemel märkida ja registrisse kanda isiku sünnipäev, -kuu ja -aasta.

(2) Avalik-õiguslik juriidiline isik peab registripidajale esitatavas dokumendis lisaks registrikoodile viitama seadusele või lepingule, millega antud isik on loodud. Juriidiline isik ei pea esitama registripidajale registrikoodi või muud registreerimisnumbrit, kui ta ei kuulu avalikku registrisse kandmisele.

(3) Füüsilise isiku elukohana esitatakse registripidajale ja kantakse registrisse kohaliku omavalitsuse üksus, kus ta elab.

(4) Juriidilise isiku asukohana esitatakse registripidajale ja kantakse registrisse kohaliku omavalitsuse üksus, kus ta asub.

(5) Isiku aadressina esitatakse registripidajale täpsed andmed elu- või asukohajärgse aadressi kohta (maja ja korteri number, tänava või talu nimi, asula, kohaliku omavalitsuse üksuse ja maakonna nimi, postisihthumber).

[Lõige 5¹ jõustub 1. 01. 2006]

(5¹) Lisaks andmetele elu- või asukohajärgse aadressi kohta esitatakse registripidajale andmed elu- või asukohariigi kohta.

(6) Äriühingu asutamislepingu tõestamisel kontrollib notar kahtluse korral, kas asutajatel on õigus kasutada lepingus aadressina näidatud kohta ühingu tegevuskohana.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Füüsilisest isikust ettevõtja, samuti äriühingu juhatuse liikmed ja nõukogu esimees, täis- ja usaldusühingu osanikud ja välismaa äriühingu filiaali juhataja, kellel puudub rahvastikuregistris registreeritud elukoht, esitavad registripidajale ka oma aadressi ja teatavad viivitamata elukoha ja aadressi muutumisest. Aadressiandmeid säilitatakse registritoimikus.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 63. Andmed ettevõtja sidevahendite kohta

Ettevõtja peab esitama registripidajale oma sidevahendite andmed (telefoni ja faksi number, elektronposti aadress jms) ning võib esitada oma Interneti-kodulehekülje aadressi. Telefoni ja faksi numbrit ette tuleb märkida riigisisene sihtnumber. Sidevahendite andmed tuleb ära näidata ka registripidajale esitatavas majandusaasta aruandes .

8. peatükk REGISTRİKARTOTEK

§ 64. Registrikartoteegi A-osa registrikaardi andmed

Registrikartoteegi A-osa registrikaardile kantakse:

- 1) ettevõtja ärinimi ja registrikood;
- 2) ettevõtja elu- või asukoht ja aadress;
- 3) ettevõtja tegevusala;
- 4) füüsilisest isikust ettevõtja andmed;
- 5) äriühingu täisosanike, likvideerijate ning § 98 lõikes 3 ja §-s 131 nimetatud esindusõiguslike isikute andmed;

- 6) prokuristi andmed;
  - 7) ettevõtja õiguslik vorm;
  - 8) kokkulepped osanike esindusõiguste kohta;
  - 9) usaldusosanike andmed ning nende sissemaksete suurused;
  - 10) majandusaasta algus ja lõpp;
  - 11) ühingu lõpetamine ja kustutamine;
  - 12) pankrotiandmed vastavalt käesoleva seadustiku §-le 58;
  - 13) ühingu ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine;
  - 14) viide kannetele, mille registripidaja on teinud seadusest tulenevalt ettevõtja avalduseta;
  - 15) likvideeritud ühingu dokumentide hoidja andmed;[Punkti 16 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
  - 16) kande kuupäev ning kandeotsuse täitnud isiku ja kande otsustamiseks pädeva isiku allkiri ja amet;[Punkti 16 sõnastus alates 1. 01. 2006]
  - 16) kande kuupäev ning kandemääruse täitnud isiku ja kande otsustamiseks pädeva isiku allkiri ja amet;
  - 17) viited hilisematele kannetele ja muud märkused.
- [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 65. Registrikartoteegi B-osa registrikaardi andmed

Registrikartoteegi B-osa registrikaardile kantakse:

- 1) ühingu ärinimi ja registrikood;
  - 2) ühingu asukoht ja aadress;
  - 3) ühingu tegevusala;
  - 4) ühingu osa- või aktsiakapitali rahaline suurus;
  - 5) juhatuse liikmete ning likvideerijate andmed;
  - 6) prokuristi andmed;
  - 7) ühingu liik;
  - 8) ühingu põhikirja kinnitamise aeg;
  - 9) juhatuse liikmete ja likvideerijate volitused ühingu esindamisel;
  - 10) põhikirja muudatuse tegemise aeg ja mille kohta muudatus käib;
  - 11) majandusaasta algus ja lõpp;
  - 11¹) märke ühingu osade või aktsiate registreerimise kohta Eesti väärtpaberite keskkregistris;
  - 12) pankrotiandmed vastavalt käesoleva seadustiku §-le 58;
  - 13) ühingu ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine ning lõpetamine ja kustutamine;
  - 14) viide kannetele, mille registripidaja on teinud seadusest tulenevalt ettevõtja avalduseta;
  - 15) likvideeritud ühingu dokumentide hoidja andmed;[Punkti 16 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
  - 16) kande kuupäev ning kandeotsuse täitnud isiku ja kande otsustamiseks pädeva isiku allkiri ja amet;[Punkti 16 sõnastus alates 1. 01. 2006]
  - 16) kande kuupäev ning kandemääruse täitnud isiku ja kande otsustamiseks pädeva isiku allkiri ja amet;
  - 17) viited hilisematele kannetele ja muud märkused.
- [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 66. Kanne ühingu otsuse kehtetuks tunnistamise kohta

Kui kohus on tunnistanud kehtetuks ühingu organi otsuse, mille alusel on äriregistrisse tehtud kanne, tehakse kanne kohtuotsuse kohta registrikaardi veergu, kus on kehtetuks tunnistatud otsuse alusel tehtud kanne.

9. peatükk ÄRIREGISTRI PIDAMINE ARVUTIS

§ 67. Äriregistri pidamise tingimused arvutis

- (1) [Justiitsministri määramisel võib äriregistrit pidada arvutis](#) .
- (2) Kui äriregistrit peetakse arvutis, tuleb kehtivad kanded säilitada väljatrükkidena.
- (3) Arvutis peetava äriregistri ära kirja asendab väljatrükk, mille õigsuse kinnitab registripidaja isiku soovil. Isikule antav väljatrükk sisaldab kehtetuid andmeid vaid siis, kui seda on taotletud.
- (4) [Justiitsminister võib oma määrusega kehtestada](#) :

[Punkti 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

- 1) arvutiandmetöötluseks vajalikud vorminõuded registripidajale esitatavate dokumentide kohta;[Punkti 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]
  - 1) [arvutiandmetöötluseks vajalikud nõuded registripidajale esitatavate dokumentide vormi ja esitamise tehniliste tingimuste kohta](#) ;
  - 2) nõude, mille kohaselt registripidajale esitatava avalduse projekti peab koostama notari;
  - 3) [korra, mille alusel registripidaja ja iga huvitatud isik saab kontrollida taotletava ärinime senistest ärinimedest eristatavust](#) ;
  - 4) [äriregistri elektroonilise keskandmebaasi pidamise korra](#) .
- [RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 68. Arvutikande kehtivus

(1) Arvutis peetava äriregistri kanne on tehtud, kui see on salvestatud äriregistri kannetele määratud andmebaasi.

(2) Kandel on käesoleva seadustiku § 34 2. ja 3. lõikes sätestatud õiguslik tähendus hetkest, mil üldkasutatavas arvutivõrgus on avaldatud viide kande tegemise kohta.

§ 69. Äriregistri kasutamine arvutivõrgu kaudu

(1) Äriregistri andmete arvutivõrgu kaudu kasutamise korra kehtestab justiitsminister.

(2) Justiitsminister võib oma määrusega kohustada notareid tagama notaribüroo ühenduse äriregistriga arvutivõrgu kaudu. Sel juhul on igatühel õigus saada notaribüroost äriregistri tõestatud väljatrükke.

§ 69¹. Andmed ärikeeldude kohta

Andmed pankrotiseaduse alusel määratud ärikeeldude kohta tehakse arvutivõrgu kaudu kättesaadavaks samas korras, mis kehtib arvutis peetava äriregistri andmete kasutamise kohta.

§ 70. Tasu arvutiregistri kasutamise eest

Arvutiregistri kasutamise tasu määrad kehtestab justiitsminister .

10. peatükk VASTUTUS

[Paragrahvi 71 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 71. Ettevõtja vastutus

(1) Seaduses ettenähtud andmete registripidajale esitamata jätmise või valeandmete esitamise korral võib otsuse tegemiseks pädev isik määrata ettevõtjale ja kõigile andmete esitamiseks kohustatud isikutele rahatrahvi kuni 400 päevapalga ulatuses.

(1¹) Ettevõtjat ega kohustatud isikut ei pea eelnevalt hoiatama seadusega ettenähtud andmete seadusega ettenähtud tähtjaks esitamata jätmise eest trahvimise korral.

(2) Trahvi tasumine ei vabasta kohustuse täitmisest.

(3) Kui kohustust ei ole pärast trahvi määramist täidetud, võib otsuse tegemiseks pädev isik määrata uue trahvi.

(4) Isik, kellele rahatrahv määrati, võib viie päeva jooksul, arvates trahvimääruse ära kirja saamise päevast, taotleda trahvist vabastamist või trahvi suuruse vähendamist tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Avalduse vaatab läbi kohtunik.

(5) Isik, kellele rahatrahv määrati, peab pärast selle tasumist esitama registripidajale viivitamata tõendi rahatrahvi tasumise kohta.

(6) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka käesoleva seadustiku § 15 2. lõike nõuete rikkumise suhtes. [RT I 2002, 110, 657- jõust. 31.12.2002]

[Paragrahvi 71 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 71. Ettevõtja vastutus

(1) Seaduses ettenähtud andmete esitamata jätmise või valeandmete esitamise korral võib registripidaja ettevõtjat ja kõiki andmete esitamiseks kohustatud isikuid trahvida tsiviilkohtumenetluse seadustikus ettenähtud korras, sõltumata sellest, kas need andmed kuuluvad registrisse kandmisele või mitte.

(2) Kui seaduses ettenähtud andmeid ei esitata registripidajale seaduses ettenähtud tähtaja jooksul, võib registripidaja trahvida ilma tsiviilkohtumenetluse seadustikus nimetatud hoiatusmäärust tegemata.

(3) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka käesoleva seadustiku § 15 2. lõike nõuete rikkumise suhtes. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 72 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 72. Registripidaja vastutus

Registripidaja õigusvastase tegevuse tagajärjel tekkinud kahju hüvitab riik.

11. peatükk KAEBUSED

[Paragrahv 73 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 73. Kaebused kohtuniku otsuse peale

(1) Kohtuniku otsuse peale, millega kandeavaldus jäeti rahuldamata või rahuldati osaliselt, võib huvitatud isik esitada apellatsioonkaebuse ringkonnakohtule kahe kuu jooksul, arvates otsuse allakirjutamisest.

(1¹) Käesoleva seadustiku § 59 5. või 6. lõike, §-de 60 ja 61 alusel tehtud kohtuniku otsuse peale saab esitada apellatsioonkaebuse tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 250 kohaselt. Otsuse avaliku teatavastegemisenä käsitletakse selle avaldamist ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded või üldkasutatavas arvutivõrgus.

(2) Kaebus esitatakse registriosakonna kaudu, kes on kohustatud saatma selle apellatsioonitähataja möödumisel ringkonnakohtule.

(3) Ringkonnakohus vaatab kaebuse läbi tsiviilkohtumenetluse seadustikus (RT I 1993, 31/32, 538; 1994, 1, 5) sätestatud apellatsioonimenetluses.

[Paragrahv 73¹ kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 73¹. Vastulause kohtunikuabi otsuse peale

(1) Kohtunikuabi otsuse peale, millega kandeavaldus jäeti rahuldamata või rahuldati osaliselt, võib huvitatud isik esitada vastulause kahe kuu jooksul ning käesoleva seadustiku § 61 alusel tehtud kandeotsuse peale ühe kuu jooksul, arvates otsuse allakirjutamisest. Vastulause vaatab 15 päeva jooksul läbi otsuse teinud kohtunikuabi. Kui kohtunikuabi rahuldab vastulause, siis teeb ta uue otsuse.

(2) Kui kohtunikuabi ei rahulda vastulauset või rahuldab osaliselt, peab ta selle esitama läbivaatamiseks kohtunikule. Kohtunik vaatab vastulause läbi käesoleva seadustiku §-s 53 sätestatud korras ja tähtajal. Kohtuniku otsuse peale võib kaevata käesoleva seadustiku §-s 73 sätestatud korras.

(3) Vastulauses peab olema kirjas:

- 1) vastulause esitaja nimi, elu- või asukoht, aadress ja sidevahendite numbrid;
- 2) kohtu registriosakonna nimetus ja kohtunikuabi nimi, kelle otsuse peale on vastulause esitatud;
- 3) kandeotsuse registriasja number;
- 4) kas kaevatakse kogu otsuse peale või mõne selle osa peale (märkida, millise osa peale) ja milliseid muudatusi nõuab vastulause esitaja;
- 5) milles seisneb vastulause esitaja arvates otsuse ebaõigsus;
- 6) vastulause esitaja või tema esindaja allkiri.

(4) Kui vastulausele on alla kirjutanud esindaja, tuleb vastulausele lisada volikiri.

(5) Vastulausega ei saa taotleda tähtaja ennistamist ega pikendamist.

[Paragrahv 73² kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 73². Vastulause kohtunikuabi määruse peale

(1) Kohtunikuabi määruse peale, mis on tehtud käesoleva seadustiku § 52 või 54 alusel, võib ettevõtja või asutatava äriühingu asutaja esitada vastulause 15 päeva jooksul, arvates määruse allakirjutamisest. Vastulause vaatab 15 päeva jooksul läbi määruse teinud kohtunikuabi. Kui kohtunikuabi rahuldab vastulause, tühistab ta määruse.

(2) Kui kohtunikuabi ei rahulda vastulauset või rahuldab osaliselt, peab ta selle esitama läbivaatamiseks kohtunikule. Kohtunik vaatab vastulause läbi 15 päeva jooksul, alates vastulause üleandmisest. Kohtunik võib oma määrusega kohtunikuabi määruse osaliselt või täielikult tühistada, muuta või jõusse jätta.

(3) Kohtuniku määruse peale ei saa esitada erikaebust.

(4) Kui registriasjas on juba tehtud otsus, keeldub registripidaja samas asjas tehtud määruse peale esitatud vastulauset menetlusse võtmast ja tagastab selle. Kui otsus tehakse vastulause menetlemise ajal, siis menetlus katkestatakse ja vastulause tagastatakse.

(5) Vastulause sisule kohaldatakse käesoleva seadustiku § 73¹ 3. ja 4. lõiget.

[Paragrahv 74 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 74. Kaebused registriosakonna töötajate peale

(1) Registriosakonna töötajate tegevuse peale võib huvitatud isik esitada kaebuse registriosakonna juhatajale ühe kuu jooksul, arvates kaevatavast tegevusest teada saamisest.

(2) Registriosakonna juhataja teeb kaebuse kohta otsuse 10 päeva jooksul selle esitamisest. Otsus tehakse kaebuse esitajale viivitamata teatavaks.

III. osa

FÜÜSILISEST ISIKUST ETTEVÕTJA

§ 75. Äriregistrisse kandmise avaldus ja äriregistrisse kantavad andmed

[Lõike 1 sõnastus kuni 31.12. 2005]

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse tema avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel. Avalduses märgitakse käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud andmed ning sellele lisatakse isiku allkirja näidis ja sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse tema avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel. Avalduses märgitakse käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud andmed ning sellele lisatakse isiku sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja kohta kantakse äriregistrisse:

1) ettevõtja ärinimi, tegevusala ning ettevõtte asukoht ja aadress, samuti ettevõtja majandusaasta algus ja lõpp;

2) ettevõtja nimi, isikukood ja elukoht;

3) muud seaduses ettenähtud andmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 76. Äriregistrisse kandmata ettevõtja

(1) Füüsilisest isikust ettevõtjale kohaldatakse ettevõtja kohta käivaid sätteid, sõltumata sellest, kas ta on kantud äriregistrisse, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Äriregistrisse kandmata füüsilisest isikust ettevõtja võib tegutseda ainult oma ees- ja perekonnanime all.

§ 77. Raamatupidamine

Füüsilisest isikust ettevõtja korraldab oma raamatupidamise lähtuvalt raamatupidamise seadusest.

§ 78. Vastutus

Füüsilisest isikust ettevõtja vastutab oma kohustuste eest kogu oma varaga.

IV. osa

TÄISÜHING 12. peatükk. TÄISÜHINGU MÕISTE JA ASUTAMINE

§ 79. Täisühingu mõiste

Täisühing on äriühing, milles kaks või enam osanikku tegutsevad ühise ärinime all ja vastutavad ühingu kohustuste eest solidaarselt kogu oma varaga.

§ 80. Osanik

- (1) Täisühingu osanikuks võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.
- (2) Täisühingu osanikuks ei või olla riik ega kohalik omavalitsusüksus.
- (3) Uue osaniku võib täisühingusse võtta ainult kõigi osanike nõusolekul.

§ 81. Asukoht

- (1) Täisühingu asukoht on koht, kust ühingut juhitakse, või koht, kus ühing tegutseb.
- (2) Täisühingu asukoht määratakse ühingulepinguga.

§ 82. Ühinguleping

- (1) Täisühing tegutseb osanike sõlmitud ühingulepingu alusel. Osanikud lepivad kokku:
  - 1) täisühingu ärinimes ja asukohas;
  - 2) täisühingu tegevusalas või tegevusalades (edaspidi tegevusalas);
  - 3) osanike sissemaksete suuruses;
  - 4) muudes seaduses sätestatud kohustuslikes tingimustes.
- (2) Osanikud võivad kokku leppida ka muudes tingimustes, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui kokku on lepitud tingimustes, mis on vastuolus seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud.
- (3) Ühingulepingut võib muuta ainult kõigi osanike nõusolekul. Ühingulepinguga võib ette näha juhud, mil ühingulepingut võib muuta häälteenamusega. Ühingulepingut ei või muuta väiksema häälteenamusega kui 3/4 kõigist häälest.
- (4) Ühingulepinguga võib osaniku nõusolekul ette näha, et tal on teistest osanikest erinevad õigused ja kohustused. Neid õigusi ja kohustusi võib muuta või lõpetada ainult selle osaniku nõusolekul.

§ 83. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Äriregistrisse kandmise avalduses märgitakse käesoleva seadustiku §-s 84 nimetatud andmed. Avaldusele kirjutavad alla kõik osanikud.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Avaldusele lisatakse täisühingut esindama volitatud osanike allkirjade näidised ning täisühingu sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Avaldusele lisatakse täisühingu sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid.

(3) Äriregistriks esitatavale muule avaldusele kirjutab alla ühingut esindama õigustatud osanik. Kui osanikud on õigustatud ühingut esindama ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik ühingut ühiselt esindama õigustatud osanikud.

(4) Kui äriregistriks esitatava avaldusega taotletakse kande muutmist või uue kande tegemist, tuleb avaldusele lisada vastav osanike otsus. Uue osaniku registrisse kandmise ja registrist kustutamise korral peab registripidajale esitatavale avaldusele alla kirjutama ka see osanik, välja arvatud juhul, kui ta on ühingust välja arvatud või surnud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 84. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

- 1) täisühingu ärinimi;
- 2) täisühingu asukoht ja aadress;
- 3) täisühingu tegevusala, samuti täisühingu majandusaasta algus ja lõpp;
- 4) osanike nimed, isikukoodid või registrikoodid ja elukohad või asukohad;
- 5) täisühingut esindama volitatud isikud ja kes neist on õigustatud esindama ühingut ühiselt;
- 6) muud seaduses ettenähtud andmed.

13. peatükk

OSANIKEVAHELISED SUHTED

§ 85. Osanike võrdsus

Osanikke tuleb võrdsetel asjaoludel kohelda võrdselt.

§ 86. Sissemaksed

(1) Osanikud peavad tegema sissemaksed, mille suurus nähakse ette ühingulepinguga.

(2) Sissemaksed on võrdsed, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Sissemaksed võivad olla rahaline või mitterahaline. Mitterahaliseks sissemakseks võivad olla ka ühingu teenuste osutamine, samuti vara ühingu üleandmine või ühingu kasutusse andmine. Mitterahalise sissemaksed rahaline väärtus määratakse ühingulepinguga. Kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti, loetakse, et vara anti ühingu omandisse, mitte kasutusse.

(4) Osaniku sissemaksed võivad suurendada või vähendada ainult tema nõusolekul.

§ 87. Sissemaksed tasumine

(1) Osanik peab tasuma sissemaksed ühingulepinguga määratud tähtaja jooksul.

(2) Kui ühingulepinguga ei ole sissemaksed tasumise tähtaega kindlaks määratud, peab osanik tasuma selle viivitamata pärast ühingulepingu sõlmimist.

§ 88. Ühingu juhtimine

(1) Igal osanikul on õigus ja kohustus osaleda täisühingu juhtimises.

(2) Ühingulepinguga võivad juhtimise õiguse anda ühele või mitmele osanikule. Sel juhul ei osale teised osanikud täisühingu juhtimises.

(3) Kui täisühingut on õigustatud juhtima mitu osanikku, võivad igaüks neist tegutseda iseseisvalt, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Juhtima õigustatud osanik ei või teha tegu, kui teine juhtima õigustatud osanik on esitanud sellele vastuväite.

(4) Kui ühingulepinguga on ette nähtud, et osanikud, kes on õigustatud täisühingut juhtima, võivad tegutseda ainult ühiselt, võib tegu teha kõigi juhtima õigustatud osanike nõusolekul. Teo võib teha teiste osanike nõusolekuta, kui sellega viivitamisel tekiks täisühingule kahju.

(5) Juhtima õigustatud osanikud võivad ühiselt anda täisühingu juhtimise õiguse kolmandale isikule. Iga juhtimiseks õigustatud osanik võib kolmandale isikule antud õiguse tühistada.

(6) Kui on alust eeldada, et täisühingule tekib kahju, võib ühingu kahju vältimiseks juhtida ka osanik, kellel käesoleva paragrahvi 2. lõike kohaselt ei ole õigust ühingu juhtida.

§ 89. Pädevuse ulatus

Täisühingu juhtimisel võivad juhtima õigustatud osanik teha tegusid, mis on vajalikud täisühingu igapäevaseks majandustegevuseks. Igapäevast majandustegevust ületavate tegude tegemiseks on nõutav osanike otsus.

§ 90. Juhtimisõiguse äravõtmine

Kohus võib teiste osanike taotlusel juhtima õigustatud osanikult juhtimisõiguse ära võtta, kui selleks on mõjuv põhjus. Mõjuvaks põhjuseks on eelkõige olulise kohustuse täitmata jätmine osaniku poolt või võimetus ühingu juhtida.

§ 91. Juhtimisõigusest loobumine

Juhtima õigustatud osanik võib mõjuval põhjusel, teatades sellest ette teistele juhtima õigustatud osanikele, juhtimisõigusest loobuda, juhul kui loobumine ei kahjusta ühingu huve.

§ 92. Kulutuste ja kahju hüvitamine

(1) Täisühing hüvitab osanikule ühingu huvides tegutsemisel tehtud vajalikud kulutused, muuhulgas kulutused ühingu kohustuse täitmiseks ja kantud kahju, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Ühingu huvides tehtud rahalised kulutused hüvitatakse osanikule koos intressiga seaduses sätestatud suuruses, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 93. Osanike otsuse vastuvõtmine

(1) Osanike otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole kõigi osanike häältest, kui seaduse või ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Osanikud võivad otsuse vastu võtta ainult siis, kui kõigile osanikele on hääletamisest eelnevalt teatatud.

(2) Osaniku häälte arv vastab tema sissemakse suurusele, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Kui osanike häälte arvu arvutatakse lähtuvalt sissemaksete suurusest, loetakse, et sissemakse iga 10 krooni annab osanikule ühe hääle, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Osanik ei võta osa hääletamisest ja tema hääled arvatakse kvoorumist välja, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, temaga tehingu tegemist või nõude esitamist tema vastu.

(4) Seaduse või ühingulepinguga vastuolus oleva osanike otsuse tunnistab kohus osaniku nõudel kehtetuks, kui nõue on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

§ 94. Osaniku õigus teabele

(1) Osanikul on õigus saada teavet täisühingu tegevusest ja tutvuda täisühingu kõigi dokumentidega, samuti nõuda kinnitatud majandusaasta aruande ärakirja. Osanike otsusel võib piirata osaniku teabe saamise ja dokumentidega tutvumise õigust, kui on alust eeldada, et see võib tekitada kahju ühingu huvidele.

(2) Osanik peab hoidma saladuses saadud teabe täisühingu tegevusest ja dokumentidest, kui osanikud ei ole otsustanud teisiti või seaduses ei ole sätestatud, et teave ja dokumendid kuuluvad avalikustamisele.

§ 95. Konkurentsikeeld

(1) Osanik ei või teiste osanike nõusolekuta konkureerida täisühinguga samal tegevusalal ega osaleda majandustegevust mõjutavana äriühingus, mis konkureerib täisühinguga samal tegevusalal. Kui ühingu asutamisel või osanikuks saamisel olid nimetatud asjaolud teistele osanikele teada, kuid vastuväiteid ei esitatud, loetakse teiste osanike nõusolek antuks.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha tähtaja, mille jooksul käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud konkurentsikeeld kehtib ühingu endise osaniku suhtes. Nimetatud tähtaeg ei või olla pikem kui viis aastat, arvates osaniku ühingu lahkestamisest või väljaarvamisest.

(3) Kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud konkurentsikeeldu endise osaniku suhtes ja ühingu huvid seda nõuavad, võib kohus ühingu nõudel kehtestada konkurentsikeeldu käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud tähtajaks.

§ 96. Konkurentsikeeldu rikkumine

(1) Käesoleva seadustiku §-s 95 sätestatud konkurentsikeeldu rikkumisel võib täisühing nõuda keelatud tegevuse lõpetamist, keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist täisühingule, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nõude esitamise otsuse vastuvõtmisel ei osale konkurentsikeeldu rikkunud osanik.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil teised osanikud said teada konkurentsikeeldu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeeldu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 97. Kasum ja kahjum

(1) Majandusaasta aruande kinnitavad osanikud. Osanike vahel jaotamisele kuuluva kasumiosa suuruse otsustavad osanikud pärast majandusaasta lõppu kinnitatud majandusaasta aruande alusel. Juhul kui täisühing koostab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, otsustavad osanikud jaotamisele kuuluva kasumiosa suuruse konsolideerimisgrupi konsolideeritud aruannete alusel.

(1¹) Juhul kui täisosanikuks on osaühing, aktsiaselts, tulundusühistu või mittetulundusühing, esitatakse allkirjastatud majandusaasta aruande ära kiri koos audiitori järeldusotsusega, kui audiitorkontroll on kohustuslik, ja kasumi jaotamise ettepanekuga majandusaasta lõpule järgneva kuue kuu jooksul äriregistrile alaliseks säilitamiseks.

(2) Jaotamisele kuuluvast kasumiosast arvestatakse igale osanikule osa vastavalt tema sissemakse suurusele, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Kui osanik ei ole tasunud sissemakset, kaetakse sissemakse talle arvestatud kasumiosa arvelt.

(4) Kahjumi katavad osanikud võrdeliselt nende sissemaksete suurusega, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

14. peatükk

TÄISÜHINGU SUHTED KOLMANDATE ISIKUTEGA

§ 98. Täisühingu esindamine

(1) Täisühingut võib kõigis õigustoimingutes esindada iga osanik, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Ühingulepinguga võib sätestada, et täisühingut võivad esindada kõik või mõned osanikud ühiselt. Need osanikud võivad volitada ühte või mitut osanikku enda hulgast teatud tehingut või tegu tegema. Volituse võib tühistada iga volituse andnud osanik. Kolmandate isikute suhtes kehtib ühine esindus ainult siis, kui see on kantud äriregistrisse.

(3) Juhtima õigustatud osanikud võivad ühiselt anda täisühingu esindamise õiguse kolmandale isikule. Iga juhtimiseks õigustatud osanik võib kolmandale isikule antud õiguse tühistada.

(4) Täisühingut esindama õigustatud isik võib esindada täisühingut kõigis suhetes kolmandate isikutega. Esindusõiguse piiramine on kolmandate isikute suhtes kehtetu.

§ 99. Täisühingu prokurist

Täisühingu prokuristi määravad kõik juhtima õigustatud osanikud ühiselt. Prokuura võib tühistada iga juhtima õigustatud osanik.

§ 100. Esindusõiguse äravõtmine

Kohus võib kõigi teiste osanike taotlusel osanikult esindusõiguse ära võtta, kui selleks on mõjuv põhjus. Mõjuvaks põhjuseks on eelkõige kohustuse olulisel määral täitmata jätmine osaniku poolt või võimetus ühingut esindada.

§ 101. Vastutus

(1) Täisühing vastutab oma kohustuste eest kogu oma varaga.

(2) Osanikud vastutavad täisühingu kohustuste eest solidaarselt kogu oma varaga. Osanikult võib nõuda kohustuse täitmist üksnes rahas.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatuga vastuolus olev kokkulepe ei kehti kolmanda isiku suhtes.

(4) Osanikul on õigus esitada võlausaldaja nõude vastu kõiki vastuväiteid, mida ta võib esitada ise või mida oleks võinud esitada täisühing. Osanik ei kaota õigust vastuväidetele ka siis, kui täisühing neist loobub või oma kohustust tunnistab.

(5) Osanik võib keelduda täisühingu kohustuse täitmisest, kuni võlausaldaja ei ole oma nõuet tulemuselt esitanud täisühingu vastu või kuni ühingul on võlausaldaja suhtes õigused, mis võimaldavad nõude lõpetada. Täitedokumendist täisühingu vastu ei saa teostada sundtäitmist osaniku vastu.

§ 102. Täisühinguga ühineva ja sellest lahkuva osaniku vastutus

(1) Isik, kes saab täisühingu osanikuks, vastutab ka ühingu nende kohustuste eest, mis on tekkinud enne tema osanikuks saamist.

(2) Täisühingu endine osanik vastutab solidaarselt teiste osanikega ka täisühingu selle kohustuse eest, mis on tekkinud enne tema lahkumise või väljaarvamise äriregistrisse kandmist, kui selle kohustuse täitmise tähtpäev on saabunud või saabub viie aasta jooksul, arvates lahkumisest või väljaarvamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatuga vastuolus olev kokkulepe ei kehti kolmanda isiku suhtes.

(4) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

15. peatükk

TÄISÜHINGU LÕPETAMINE JA OSANIKU LAHKUMINE

§ 103. Täisühingu lõpetamise alused ja tegevuse jätkamine

(1) Täisühing lõpetatakse:

- 1) osanike otsusega;
- 2) kohtuotsusega;
- 3) tähtaja möödumisel või eesmärgi saavutamisel;
- 4) muul seaduses ettenähtud alusel.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et täisühing lõpetatakse ka osaniku lahkumisel ühingust, osaniku pankroti, samuti füüsilisest isikust osaniku surma või juriidilisest isikust osaniku lõppemise korral.

(3) Kui täisühingu lõpetamine on ette nähtud ühingulepinguga või kui täisühing lõpetatakse tähtaja möödumisel või eesmärgi saavutamisel, võivad osanikud otsustada ühingu tegevuse jätkamise või ühingu ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(4) Tegevuse jätkamise kandmiseks äriregistrisse esitavad osanikud ühise avalduse. Jätkamise otsus jõustub selle äriregistrisse kandmisest.

§ 104. Täisühingu lõpetamine osanike otsusega

Täisühingu võib lõpetada osanike otsusega, mille poolt on antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 105. Täisühingu lõpetamine kohtuotsusega

(1) Osaniku nõudel võib kohus otsustada täisühingu lõpetamise, kui selleks on mõjuv põhjus. Mõjuvaks põhjuseks on eelkõige olulise kohustuse täitmata jätmine osaniku poolt või selle täitmise võimatus.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga vastuolus olev kokkulepe on tühine.

§ 106. Pärija astumine täisühingusse

(1) Osaniku surma korral on õigus täisühingusse astuda tema pärijatel, kui see on ühingulepinguga ette nähtud või kui sellega on nõus kõik osanikud.

(2) Kui ühingulepinguga on ette nähtud, et osanikuks võib saada ainult üks pärija, kuid seda isikut ega tema valimise viisi ei ole määratud, võib pärandaja määrata isiku testamendiga. Ühingulepinguga võib ette näha, et pärija saab täisühingusse astuda ainult teiste osanike nõusolekul.

(3) Teiste osanike nõusolekul võib pärijale või pärijatele anda ühingu usaldusosaniku seisundi, millega ühing loetakse ümberkujundatuks usaldusühinguks. Pärijast osanik saab õiguse samale kasumiosale, kui oli surnud täisosanikul. Ühingulepinguga võib ette näha pärija kasumiosa vähendamise, kui pärandaja kasumiosa oli suurendatud, arvestades tema tegevust või tema kõrgendatud vastutust.

(4) Kui pärija ei soovi või ei saa täisühingusse astuda või kui osanikud ei ole nõus, et pärija astub ühingusse, on pärijal õigus saada tema pärandiosale vastavat osa hüvitusest, mille oleks saanud surnud osanik ühingust lahkumisel.

(5) Kui üks pärijatest astub ühingusse, võetakse tema pärandiosa arvestamisel arvesse tema pärandiosale vastav osa hüvitusest, mille oleks saanud surnud osanik.

(6) Pärija võib esitada avalduse täisühingusse astumiseks kolme kuu jooksul, arvates päevast, millal ta sai teada oma õigusest pärida.

(7) Kui pärijast osanik lahkub või arvatakse välja ühingust või kui ühing lõpetatakse või kui osanikule antakse usaldusosaniku seisund käesoleva paragrahvi 6. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, vastutab pärijast osanik selle hetkeni tekkinud ühingu kohustuste eest oma pärandiosa ulatuses.

§ 107. Osaniku lahkumine täisühingust

Osanik võib lahkuda täisühingust majandusaasta lõpul, teatades sellest vähemalt kuus kuud ette, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

§ 108. Osaniku väljaarvamine teiste osanike nõudel

Kui ilmnevad käesoleva seadustiku §-s 105 sätestatud alused täisühingu lõpetamiseks, võib kohus teiste osanike nõudel otsustada neid asjaolusid põhjutanud osaniku ühingust väljaarvamise.

[Paragrahvi 109 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 109. Osaniku väljaarvamine võlausaldaja nõudel

Kui osaniku võlausaldaja nõude rahuldamiseks on edutult toimunud täitmine osaniku varast, võib osaniku võlausaldaja nõuda, et kohus arvaks osaniku täisühingust välja ning et tema nõue rahuldataks väljamakstava hüvituse arvel.

[Paragrahvi 109 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 109. Osaniku väljaarvamine võlausaldaja nõudel

Kui osaniku võlausaldaja nõude rahuldamiseks on edutult toimunud täitmine osaniku varast, võib osaniku võlausaldaja kuue kuu jooksul, alates täitmise ebaõnnestumisest nõuda, et kohus arvaks osaniku täisühingust välja ning et tema nõue rahuldataks väljamakstava hüvituse arvel.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 110. Ülevõtmine

Kui täisühingul on kaks osanikku ja üks neist on ühingust lahkunud või välja arvatud käesoleva seadustiku §-de 107 -- 109 alusel, võib kohus teise osaniku nõudel otsustada, et see osanik jätkab täisühingu õigusjärglasena tegevust füüsilisest isikust ettevõtjana ja ühing lõpetatakse likvideerimiseta.

§ 111. Hüvitus

(1) Osaniku lahkumisel või väljaarvamisel täisühingust makstakse talle hüvituseks see osa ühingu varast, mida ta oleks saanud, kui ühing oleks lõpetatud osaniku lahkumise või väljaarvamise päeval. Ühingulepinguga võib ette näha hüvituse arvestamise teistsuguse korra.

(2) Hüvitus makstakse välja hiljemalt kuue kuu möödudes, arvates osaniku lahkumisest või väljaarvamisest, kui kokku ei ole lepitud teisiti. Hüvitus makstakse välja koos intressiga seaduses sätestatud suuruses.

§ 112. Täisühingu lõpetamise ja osaniku väljaarvamise kande tegemine

Täisühingu lõpetamise kande tegemiseks äriregistrisse esitavad osanikud ühise avalduse. Osaniku väljaarvamise kande tehakse kohtuotsuse alusel.

[Paragrahv 112¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 112¹. Pankrotiavalduse esitamise kohustus

(1) Täisühingu püsiva maksejõuetuse korral peavad täisühingu seaduslikud esindajad viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel täisühingu maksejõuetuse ilmnemisest, esitama täisühingu pankrotiavalduse.

(2) Maksejõuetuse ilmnemisel ei või täisühingu arvel enam teha muid kui asjaoludele vastavaid hädavajalikke makseid.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. või 2. lõikes sätestatud kohustuse rikkumise korral vastutavad avalduse esitamiseks kohustatud isikud rikkumisega tekitatud kahju eest solidaarselt. Avalduse esitamiseks kohustatud isikud on kohustatud hüvitama täisühingule pärast maksejõuetuse ilmnemist täisühingu tehtud maksed, välja arvatud juhul, kui maksete tegemine vaadeldavas olukorras oli kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Nõude aegumistähtaeg on viis aastat, alates kohustuse rikkumisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

16. peatükk TÄISÜHINGU LIKVIDEERIMINE

§ 113. Likvideerimise alus

Täisühingu lõpetamisel toimub selle likvideerimine, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 114. Likvideerijate määramine

(1) Täisühingu likvideerijateks on osanikud, kui ühingulepingu või osanike otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Osaniku õigusjärglased määravad ennast ühiselt esindama ühe likvideerija.

(2) Osanike kokkuleppel võib likvideerijaks määrata kolmanda isiku. Osaniku nõudel võib kohus mõjuval põhjusel määrata likvideerijaks isiku, kes ei ole osanik.

(3) Osaniku pankroti korral osaleb likvideerimises osaniku asemel pankrotihaldur.

(4) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

(5) Osanikud määravad likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse. Kui osanikud ei jõua tasustamise korras ja tasu suuruses kokkulepele, võib nõuda nende määramist kohtu poolt.

§ 115. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Osanikud võivad likvideerija tagasi kutsuda, kui selle poolt on hääletanud kõik osanikud.

(2) Kohus võib osaniku või muu huvitatud isiku nõudel likvideerija mõjuval põhjusel tagasi kutsuda.

§ 116. Likvideerija kanne

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Likvideerijate kandmiseks äriregistrisse esitavad osanikud ühise avalduse. Avaldusele lisatakse likvideerijate allkirjade näidised.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Esimeste likvideerijate äriregistrisse kandmiseks esitavad ühise avalduse osanikud. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise äriregistrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

(2) Likvideerija määramine või tagasikutsumine kohtuotsuse alusel kantakse äriregistrisse registripidaja poolt kohtuotsuse alusel.

(3) Äriregistrisse kantakse likvideerijate nimed, elukohad ja isikukoodid.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 117. Likvideerijate õigused ja kohustused

(1) Likvideerijad lõpetavad täisühingu tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad ühingu vara ja rahuldavad võlausaldajate nõuded.

(2) Likvideerijatel on õigus teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud täisühingu likvideerimiseks.

(3) Likvideerijad esindavad täisühingut.

(4) Kui täisühingul on mitu likvideerijat, on neil õigus esindada täisühingut ainult ühiselt. Likvideerijad võivad volitada ühte või mitut endi hulgast teatud tehingu tegemiseks või teatud liiki tegevuseks.

[Lõige 4¹ jõustub 1. 01. 2006]

(4¹) Ühingulepinguga või osanike otsusega või kohtulahendiga võib ette näha, et likvideerijad või osa neist võivad esindada täisühingut eraldi. Kolmandate isikute suhtes kehtib ainesindus üksnes juhul, kui see on kantud äriregistrisse.

(5) Likvideerijate volituste piiramine on kolmanda isiku suhtes kehtetu.

(6) Likvideerimismenetluses peab täisühingu ärinimele lisama märkuse "likvideerimisel".

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 118 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 118. Bilansid

Likvideerijad koostavad bilansi täisühingu likvideerimise alustamisel ja likvideerimise lõpuleviimisel.

[Paragrahvi 118 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 118. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav täisühing peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisest alates kolme kuu jooksul koostavad likvideerijad majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi kohta sätestatud järgides likvideerimise algbilansi ja seda selgitava aruande, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruande lisade puhul ettenähtud andmeid.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb täisühingu seni kestnud majandusaasta ning algab uus majandusaasta. Likvideerijad koostavad majandusaasta aruande täisühingu lõpetamise ajaks lõppeva ning iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga.

(4) Osanikud kinnitavad likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande otsusega. Likvideerimise algbilanss ja majandusaasta aruanne esitatakse pärast kinnitamist viivitamata äriregistrile.

(5) Kui likvideerimine on lõpule viidud, koostavad likvideerijad lõppbilansi.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 119. Täisühingu vara jaotamine

Pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara jaotavad likvideerijad osanike vahel vastavalt osanike sissemaksetele, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 120. Osanike vastutus täisühingu likvideerimisel

(1) Kui täisühingu varast ei piisa võlausaldajate nõuete rahuldamiseks, vastutavad osanikud ühingu kohustuste eest võrdeliselt oma sissemaksete suurusega, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Kui osanikult ei ole võimalik tema poolt käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel maksmisele kuuluvat osa sisse nõuda, katavad teised osanikud puudujääva võlaosa võrdeliselt oma sissemaksete suurusega, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Osanik, kelle võlaosa tasusid teised osanikud, peab neile nimetatud võlaosa hüvitama.

(3) Kui ka käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud korras ei ole võimalik võlausaldajate nõudeid rahuldada, peavad likvideerijad esitama täisühingu pankrotiavalduse.

(4) Võlausaldaja õigusele nõuda oma nõude rahuldamist kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 101 sätestatud.

§ 121. Osanikevahelised suhted ja suhted kolmandate isikutega

Likvideerimise ajal kohaldatakse osanikevahelistele suhetele ning suhetele täisühingu ja kolmandate isikute vahel käesoleva seadustiku §-des 85 - 102 sätestatud. Kui osaniku võlausaldaja nõude rahuldamiseks on edutult toimunud täitmine osaniku varast, võib osaniku võlausaldaja nõuda, et kohus arvaks osaniku täisühingust välja ning et tema nõue rahuldataks väljamakstava hüvituse arvel, kui likvideerimise kohta sätestatust ei tulene teisiti.

§ 122. Äriregistrist kustutamine ja dokumentide hoidmine

(1) Pärast likvideerimise lõpuleviimist esitavad likvideerijad äriregistrile avalduse täisühingu kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Täisühingu dokumendid annavad likvideerijad hoiule ühele likvideerijale või arhiivile. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle kohus.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Täisühingu dokumendid annavad likvideerijad hoiule ühele likvideerijale või osanike otsusel usaldusväärsele kolmandale isikule või arhiivile. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle kohus.

(3) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avaldusel, kohtu poolt määratud hoidja puhul kohtuotsuse alusel. Dokumentide hoidja muutumisel teatab üleandja sellest enne üleandmist registripidajale uute andmete registrisse kandmiseks.

(4) Osanikel ja nende pärijatel on õigus hoiuleantud dokumentidega tutvuda ja neid kasutada. Kolmandad isikud võivad dokumentidega tutvuda ainult siis, kui neil on selleks õigustatud huvi.

(5) Täisühing on vastutav oma tegevuse tulemusena loodud või saadud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul. Täisühingu likvideerimisel võib tema säilitamisele kuuluvad dokumendid kokkuleppel arhiiviga üle anda arhiivi. Dokumentide üleandmisel arhiivi läheb vastutus nende säilimise eest arhiivile.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 123 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 123. Vara jagamine likvideerimismenetlusest

Kui osanikud otsustavad täisühingu lõpetamise likvideerimismenetlusest, rahuldatakse kolmanda isiku nõuded ühingu likvideerimise sätete kohaselt. Likvideerimismenetlusest lõpetamise otsuse vastuvõtmiseks peab otsuse poolt olema antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Paragrahvi 123 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 123. Vara jagamine likvideerimismenetlusest

(1) Kui osanikud otsustavad täisühingu lõpetamise likvideerimismenetlusest, rahuldatakse kolmanda isiku nõuded ühingu likvideerimise sätete kohaselt. Likvideerimismenetlusest lõpetamise otsuse vastuvõtmiseks peab otsuse poolt olema antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui täisühing lõpeb osaniku väljaarvamise tõttu osaniku võlausaldaja nõudel (§ 109), võib täisühingu lõpetada likvideerimiseta üksnes osaniku väljaarvamist taotlenud võlausaldaja nõusolekul.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 124. Osaniku vastu esitatavad nõuded

Kui ühing lõpeb, vastutab osanik solidaarselt teiste osanikega täisühingu kohustuste eest viie aasta jooksul ühingu lõppemisest. Sellest kõrvalekalduv kokkulepe ei kehti kolmandate isikute suhtes.

V. osa USALDUSÜHING

§ 125. Usaldusühingu mõiste

(1) Usaldusühing on äriühing, milles kaks või enam isikut tegutsevad ühise ärinime all ja vähemalt üks neist isikutest (täisosanik) vastutab ühingu kohustuste eest kogu oma varaga ning vähemalt üks neist isikutest (usaldusosanik) vastutab ühingu kohustuste eest oma sissemakse ulatuses.

(2) Usaldusühingule kohaldatakse täisühingu kohta käivaid sätteid, kui käesoleva seadustiku V osas sätestatust ei tulene teisiti.

(3) Usaldusosa kohta ei või välja anda väärtpaberit.

§ 126. Osanik

Täis- ja usaldusosanikule kohaldatakse täisühingu osaniku kohta käivaid sätteid, kui käesoleva seadustiku V osas ei ole sätestatud teisiti.

§ 127. Äriregistrisse kandmise avaldus

[RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

(1) Äriregistrisse kandmise avalduses märgitakse lisaks käesoleva seadustiku §-s 83 sätestatule usaldusosaniku sissemakse suurus, mis kantakse äriregistrisse.

(2) [Kehtetu - RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 128. Juhtimine

(1) Usaldusosanikul ei ole õigust usaldusühingut juhtida (§ 88), kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Usaldusosanik osaleb usaldusühingu osanike otsuste tegemisel nagu täisosanik.

§ 129. Konkurentsikeeld

Usaldusosanikule kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 95 ja 96 sätestatut ainult siis, kui talle on ühingulepinguga antud õigus usaldusühingut juhtida.

§ 130. Usaldusosaniku õigus teabele

Usaldusosanikele kuuluvad käesoleva seadustiku §-s 94 nimetatud õigused.

§ 131. Usaldusühingu esindamine

(1) Usaldusosanikul ei ole õigust usaldusühingut esindada, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Usaldusosaniku esindusõigusele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 98 3. lõikes sätestatud.

(2) Usaldusosanikule antud õigus esindada usaldusühingut tuleb kanda äriregistrisse.

§ 132. Usaldusosaniku vastutuse ulatus

(1) Sissemakse täielikult tasunud usaldusosanik ei vastuta usaldusühingu kohustuste eest. Kui usaldusosanik ei ole tasunud sissemakset täielikult, vastutab ta usaldusühingu kohustuste eest tasumata sissemakse ulatuses.

(2) Kui usaldusosanikule tagastatakse sissemakse, järgimata käesoleva seadustiku §-s 133 sätestatud, vastutab ta usaldusühingu kohustuste eest tagastatud sissemakse ulatuses.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui usaldusosanikule makstakse tema kasumiosa välja enne, kui talle langev kahjumiosa ja sissemakse on kaetud.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatuga vastuolus olev kokkulepe, samuti kokkulepe, millega usaldusosanik vabastatakse sissemakse tasumisest, ei kehti kolmanda isiku suhtes.

§ 133. Sissemakse vähendamine

(1) Usaldusosaniku sissemakse vähendamine on kolmanda isiku suhtes kehtiv äriregistrisse kandmisest.

(2) Sissemakse vähendamine ei kehti võlausaldaja suhtes, kelle nõue usaldusühingu vastu tekkis enne sissemakse vähendamise äriregistrisse kandmist.

§ 134. Ümberkujundamine

(1) Kui täisühingusse astub usaldusosanik, samuti käesoleva seadustiku § 106 3. lõikes sätestatud juhul, loetakse täisühing ilma lõpetamiseta ümberkujundatuks usaldusühinguks. Kui usaldusühingust lahkuvad või arvatakse välja kõik usaldusosanikud ja alles jääb vähemalt kaks täisosanikku, loetakse usaldusühing ilma lõpetamiseta ümberkujundatuks täisühinguks.

(2) Ümberkujundamise kannab äriregistrisse registripidaja omal initsiatiivil või ühingu avalduse alusel.

VI. osa OSAÜHING17. peatükk. ÜLDSÄTTED

§ 135. Osaühingu mõiste

(1) Osaühing on äriühing, millel on osadeks jaotatud osakapital.

(2) Osanik ei vastuta isiklikult osaühingu kohustuste eest.

(3) Osaühing vastutab oma kohustuste täitmise eest kogu oma varaga.

§ 136. Osakapitali suurus

Osakapital peab olema vähemalt 40 000 krooni.

18. peatükk ASUTAMINE

§ 137. Asutaja

(1) Osaühingu võib asutada üks või mitu isikut.

(2) Asutajaks võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.

§ 138. Asutamisleping

(1) Osaühingu asutamiseks sõlmivad asutajad asutamislepingu.

- (2) Asutamislepingus märgitakse:
- 1) asutatava osühingu ärinimi, asukoht, aadress ja tegevusala;
  - 2) asutajate nimed ja elu- või asukohad;
  - 3) osakapitali kavandatud suurus;
  - 4) osade nimiväärtused ja arv, samuti nende jaotus asutajate vahel;
  - 5) kui palju tuleb osade eest tasuda, tasumise kord, aeg ja koht;[Punkti 6 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
  - 6) kui osa eest tasutakse mitterahalise sissemaksega - mitterahalise sissemakse ese, selle hindamise kord ja väärtus;[Punkti 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]
  - 6) kui osa eest tasutakse mitterahalise sissemaksega - mitterahalise sissemakse ese ja selle hindamise kord;
  - 7) juhatuse ja, kui moodustatakse nõukogu, selle liikmete andmed;
  - 8) prokuristi või audiitori määramise korral nende andmed;
  - 9) asutamiskulude eeldatav suurus ja nende kandmise kord.

(3) Asutamislepingu sõlmimisega kinnitavad asutajad asutamislepingu lisana ka osühingu põhikirja.

(4) Asutamisleping ja sellega kinnitatud põhikiri peab olema notariaalselt tõestatud ja neile kirjutavad alla kõik asutajad. Asutaja esindaja võib asutamislepingule ja selle lisana kinnitatud põhikirjale alla kirjutada, kui talle selleks antud volikiri on notariaalselt tõestatud. Põhikirja muutmine pärast äriregistrisse kandmist toimub §-s 175 sätestatud korras ega nõua asutamislepingu muutmist.

(5) Kui osühingul on üks asutaja, asendab asutamislepingut asutaja poolt allakirjutatud notariaalselt tõestatud asutamisosus.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 139. Põhikiri

- (1) Osühingu põhikirjas märgitakse:
- 1) osühingu ärinimi, asukoht ja tegevusala;
  - 2) osakapitali suurus, mis võib olla määratud kindla suurusena või miinimum- ja maksimumkapitalina, kusjuures miinimumkapitali suurus peab olema vähemalt 1/4 maksimumkapitali suurusest;
  - 3) [välja jäetud - RT I 1996, 40, 773 - jõust. 8. 06. 1996]
  - 4) osade eest tasumise kord;
  - 5) osaga seotud õiguste või osaniku õiguste erisused;
  - 6) kui osa eest tasutakse mitterahalise sissemaksega - mitterahalise sissemakse hindamise kord;
  - 7) reservkapitali suurus;
  - 7¹) juhatuse ning nõukogu olemasolu korral ka selle liikmete arv, mis võib olla väljendatud kindla suurusena või ülem- ja alammäärana;
  - 8) muud seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.

(2) Põhikirjas võib ette näha ka muid tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui põhikirja säte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatud.

(3) Asutamislepinguga kinnitatud põhikirjale kirjutavad alla kõik asutajad. Äriregistrisse kandmise järel muudetud põhikirjale kirjutab alla vähemalt üks juhatuse liige või kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingu esindama ainult ühiselt, siis kõik ühiselt ühingu esindama õigustatud juhatuse liikmed.

§ 140. Osa eest tasumine

(1) Sissemakse võib olla rahaline või mitterahaline. Osa eest tasutakse rahas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud mitterahalise sissemaksega tasumist.

(2) Asutajad peavad tasuma osa eest täielikult enne osühingu äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepinguga ei ole ette nähtud varasemat tähtpäeva. Tasumisega viivitamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 156 sätestatud.

(3) Osa eest tasuvat summat ei või tasaarvestada töötasu, honorari ega teiste sarnaste väljamaksetega asutatavast osühingust ega muude nõuetega asutatava osühingu vastu.

§ 141. Rahalise sissemakse tasumine

Asutajad avavad asutamisel oleva osühingu nimele pangaarve, kuhu nad tasuvad oma rahalised sissemaksed.

§ 142. Mitterahaline sissemakse

(1) Mitterahaliseks sissemaksiks võib olla mis tahes rahaliselt hinnatav ja osühingule üleantav asi või varaline õigus, millele on võimalik pöörata sissenõuet.

(2) Mitterahaliseks sissemaksiks ei või olla osühingule osutatav teenus ega tehtav töö ega ka asutajate tegevus osühingu asutamisel.

(3) Osanik peab teatama kolmandate isikute õigustest mitterahalisele sissemaksile.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui osanik jätab täitmata käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud kohustuse, peab ta osa eest tasuma rahas selles ulatuses, mille võrra kolmandate isikute õigused sissemakse väärtust vähendavad.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Kui mitterahalise sissemakse väärtus on osauhinngu või osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise ajal väiksem sissemakse arvel saadud või suurendatava osa nimiväärtusest, võib osauhing nõuda osanikult sissemakse tasumist rahas selles ulatuses, mille võrra sissemakse väärtus on nimiväärtusest väiksem. Nõude aegumistähtaeg on viis aastat, alates osauhinngu või osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmisest. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 143. Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Mitterahalise sissemakse hindamise kord nähakse ette põhikirjas.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Mitterahalise sissemakse hindamise kord nähakse ette põhikirjas. Kui eseme hindamiseks on olemas üldiselt tunnustatud eksperdid, tuleb mitterahalise sissemakse ese lasta hinnata neil.

(2) Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamisel tuleb aluseks võtta asja või õiguse harilik väärtus.

(3) Kui mitterahalise sissemakse väärtus ületab 40 000 krooni või kui kõik mitterahalised sissemaksed moodustavad kokku üle poole osakapitalist, peab mitterahalise sissemakse väärtuse hindamist kontrollima audiitor, kes esitab arvamuse selle kohta, kas sissemakse vastab käesoleva seadustiku §-s 142 nimetatud nõuetele.

(3¹) Audiitori arvamus peab sisaldama mitterahalise sissemakse kirjeldust ning selles tuleb märkida, millist meetodit kasutati mitterahalise sissemakse hindamisel ja kas mitterahalise sissemakse väärtus vastab mitterahalise sissemaksega tasutud osa nimiväärtusele ja ülekursile.

(4) Mitterahalise sissemakse ebaõige hindamisega tekitatud kahju eest vastutavad seda hinnanud isikud ja hindamist kontrollinud audiitor solidaarselt.

(5) Kahe aasta jooksul osauhinngu äriregistrisse kandmisest võib osauhing osanikult või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavalt isikult lepingu alusel omandada vara, mille väärtus ületab 1/10 osakapitalist, ainult osanike otsusel.

(6) Käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud vara tuleb hinnata käesolevas paragrahvis sätestatud korras. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 144. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Osauhinngu äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus äriregistrile avalduse, milles näidatakse ära käesoleva seadustiku §-s 145 nimetatud andmed ja sellele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed. Avaldusele lisatakse:

- 1) asutamisleping;
  - 2) põhikiri;
  - 3) panga teatis osakapitali sissemaksmise kohta;
  - 4) nõukogu liikmete, audiitorite olemasolul ka nende nimed, isikukoodid ja elukohad;
- [Punkt 5 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

5) juhatuse liikmete allkirjanäidised;

6) mitterahalise sissemaksega tasumisel - sissemakse osauhingule üleandmise leping ning sissemakse väärtust tõendavad dokumendid, käesoleva seadustiku § 143 3. lõikes nimetatud juhtudel samuti audiitori poolt allkirjutatud arvamus mitterahalise sissemakse hindamise kohta;

7) sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid;

8) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Mitterahalise sissemakse üleandmist osauhingule tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjadega. Kui mitterahaliseks sissemakseks on kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust või registrist, kus vallasasi on registreeritud.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingat esindama ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik ühingat ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingat esindama ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik ühingat ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed. Uue juhatuse liikme äriregistrisse kandmise avaldusele kirjutab alla ka see juhatuse liige. Ta peab avalduses kinnitama, et tal on seaduse kohaselt õigus olla juhatuse liige.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Juhatus on kohustatud esitama avalduse äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul, alates asutamislepingu sõlmimisest.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Osahingut ei kanta äriregistrisse, kui avaldus äriregistrisse kandmiseks esitatakse pärast ühe aasta möödumist asutamislepingu sõlmimisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 145. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

- 1) osahingu ärinimi;
- 2) osahingu tegevusala, asukoht ja aadress;
- 3) osakapitali suurus;
- 4) asutamislepingu sõlmimise aeg;
- 5) juhatuse liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad;
- 6) kes juhatuse liikmetest võib esindada osahingut erinevalt käesoleva seadustiku § 181 1. lõikes sätestatust;
- 7) osahingu majandusaasta algus ja lõpp;
- 8) muud seaduses sätestatud andmed.[Paragrahvi 146 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 146. Vastutus ebaõigete andmete esitamise eest

Kui juhatuse esitas äriregistrile ebaõiged andmed, vastutavad avaldusele alla kirjutatud juhatuse liikmed sellega tekitatud kahju eest solidaarselt.

[Paragrahvi 146 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 146. Asutajate, juhatuse ja nõukogu liikmete vastutus osahingu asutamisel

(1) Osahingu asutajad ning juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad solidaarselt osahingu asutamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksete või asutamiskulude ebaõige hindamisega või muude kohustuste rikkumisega osahingule tekkinud kahju eest, kui asutaja või juhatuse või nõukogu liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud alusel vastutavad lisaks osanikele ka isikud, kelle arvel osahing asutati. Isik ei vabane vastutusest, sõltumata asjaoludest teadmises, kui asjaolusid teadis või pidi teadma tema arvel tegutsenud osanik.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatust erinev kokkulepe kehtib osahingu võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti osahingu pankrotimenetluses.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel osahingu äriregistrisse kandmisest, kahju tekkimise aluseks olnud teo hilisema toimepanemise korral alates teo toimepanemisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 147. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne osahingu äriregistrisse kandmist asutatava osahingu nimel tehtud tehingust tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad tehingu teinud isikud solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kohustused lähevad üle osahingule osahingu äriregistrisse kandmisest, kui tehingu teinud isikul oli õigus tehingut teha.

(3) Kui isikul ei olnud õigust tehingut teha, lähevad tehingust tulenevad kohustused üle osahingule, kui osanikud kiidavad selle tehingu oma otsusega heaks.

(4) Kui osauhingu varast ei jätku ühingu võlausaldaja nõude rahuldamiseks, vastutavad asutajad ühingu võlausaldaja ees isiklikult ja solidaarselt ühingu kohustuste eest ulatuses, milles ühingu vara vähenes enne ühingu äriregistrisse kandmist ühingule võetud kohustuste tõttu. Nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ühingu äriregistrisse kandmisest.

19. peatükk OSA JA OSANIK

§ 148. Osa

- (1) Osa väikseim nimiväärtus on 100 krooni.
- (2) Kui osa nimiväärtus on suurem kui 100 krooni, peab see olema 100 krooni täiskordne.
- (3) Osad võivad olla ühesuguse või erineva nimiväärtusega.
- (4) Igal osanikul võib olla üks osa. Kui osanik omandab täiendava osa, suureneb vastavalt esialgse osa nimiväärtus.
- (5) Osa annab osanikule õiguse osaleda osauhingu juhtimises ning kasumi ja osauhingu lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses ja põhikirjas ettenähtud õigused.
- (6) Osa kohta ei või välja anda väärtpaberit.
- (7) Osauhingu osad võivad olla registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris.

§ 149. Osa võõrandamine

- (1) Osanik võib osa vabalt võõrandada teisele osanikule.
- (2) Osa võõrandamisel kolmandale isikule on teistel osanikel ostueesõigus ühe kuu jooksul võõrandamise lepingu esitamisel. Müüja esitab müügilepingu osauhingu juhatusele, kes teavitab viivitamatult teisi osanikke müügilepingu sõlmimisest. Muus osas kohaldatakse ostueesõigusele võlaõigusseaduses ostueesõiguse kohta sätestatud.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

- (3) Põhikirjas võib näha ette käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud erineva osa võõrandamise korra.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Põhikirjas võib ette näha, et osa võõrandamiseks kolmandale isikule või osa osaliseks võõrandamiseks on nõutav osanike otsus, mille poolt peab olema antud vähemalt 2/3 osanike häältest. Sellisel juhul ei kohaldata osauhingule käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud. Ilma osanike vajaliku nõusolekuta tehtud käsutustehing on tühine. Mõjuval põhjusel võib teistelt osanikelt nõuda osa võõrandamiseks nõusoleku andmist.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Osa võõrandamise leping peab olema notariaalselt tõestatud. Seda nõuet ei kohaldata Eesti väärtpaberite keskregistris registreeritud osade võõrandamisel.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Osa võõrandamise kohustustehing ja käsutustehing peavad olema notariaalselt tõestatud. Seda nõuet ei kohaldata Eesti väärtpaberite keskregistris registreeritud osade võõrandamisel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 150 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 150. Võõrandamisest teatamine

- (1) Võõrandaja ja omandaja teatavad osa võõrandamisest osauhingule ja esitavad võõrandamise lepingu.
- (2) Kolme päeva jooksul võõrandamisteate saamisest kannab juhatuse uue osaniku osanike nimekirja ja kustutab sealt endise osaniku või liidab võõrandatud osa ostueesõigust kasutanud osaniku osale. Osauhingu suhtes loetakse osa üle läinuks osanike nimekirjas muudatuse tegemisest.

(3) Osa võõrandamise tõestanud notar saadab kahe päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud muudatuse tegemisest arvates äriregistri pidajale osa võõrandamise lepingu notariaalselt tõestatud ärakirja.

(4) Kui osa võõrandamise tagajärjel jääb osahingule üks osanik või kui lisaks ühele osanikule kuulub selle osahingule osa ainult osahingule endale, peab juhataja koos käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud osa võõrandamise lepingu ärakirjaga esitama äriregistri pidajale vastavasisulise kirjaliku teadaande. Teadaandes tuleb ainuosaniku kohta ära näidata § 182 1. lõikes sätestatud andmed. Teadaannet säilitatakse äritoimikus. Teadaande esitamise kohustuse rikkumisel vastutavad juhatusel sellega tekitatud kahju eest solidaarselt.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes ja 2. lõike esimeses lauses sätestatud ei kohaldata osahingutele, mille osad on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

[Paragrahvi 150 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 150. Võõrandamisest teatamine

(1) Osahingule suhtes loetakse osa võõrandamine toimunuks ja osanik vahetunuks pärast osahingule võõrandamisest teatamist ja osa ülemineku tõendamist.

(2) Osa omandaja suhtes kehtivad võõrandaja ja osahingule vahelised osaniku ja osahingule vahelised suhted puudutavad õigustoiminguid, mis on tehtud enne osahingule osa võõrandamisest teatamist.

(3) Osahingule juhatus muudab võõrandamisteate saamisel viivitamata osanike nimekirja kanded võõrandamisest tulenevalt. Sama kehtib juhatusel teatatud muude osanike nimekirja kantud andmete muutmise kohta.

(4) Osa võõrandamise tõestanud notar saadab lepingu tõestamisest alates kahe päeva jooksul äriregistri pidajale justiitsministri kehtestatud vormis teate osa võõrandamise kohta. Teade saadetakse ka siis, kui notar koostab osa ülemineku kohta pärimisõiguse tunnistuse või kui kohtutäitur võõrandab osa enampakkumisel.

(5) Kui osa võõrandamise tagajärjel jääb osahingule üks osanik või kui lisaks ühele osanikule kuulub selle osahingule osa ainult osahingule endale, peab osahingule juhatus esitama äriregistri pidajale vastavasisulise kirjaliku teadaande. Teadaandes tuleb ainuosaniku kohta ära näidata käesoleva seadustiku § 182 1. lõikes nimetatud andmed. Teadaannet säilitatakse äritoimikus.

(6) Käesoleva paragrahvi 1., 3. ja 4. lõikes sätestatud ei kohaldata osahingutele, mille osad on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 150 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 151. Osa koormamine

(1) Osa võib pantida või rendile anda, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Osa koormamise tehing peab olema notariaalselt tõestatud.

(3) Osa rendile andmine annab rentnikule üksnes õiguse osaleda osaniku asemel kasumi ja osahingule lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

(4) Osa pantimisel teostab osast tulenevaid õigusi pantija.

(5) Osa pantimisest või rendile andmisest teatatakse ühingule ja esitatakse koormamise leping. Kolme päeva jooksul koormamise teate saamisest arvates kannab juhatus koormamise märke osanike nimekirja. Osa loetakse osahingule suhtes pandituks või rendile antuks koormamise kandmisest osanike nimekirja.

(6) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes ja 5. lõike esimeses ja teises lauses sätestatud ei kohaldata Eesti väärtpaberite keskregistris registreeritud osade pantimisel.
[RT I 2003, 13, 64- jõust. 01.07.2003]

[Paragrahvi 151 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 151. Osa pantimine

(1) Osa võib pantida, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Osa pantimise kohustustehing ja käsutustehing peavad olema notariaalselt tõestatud. Osa pantimise tõestanud notar saadab lepingu tõestamisest alates kahe päeva jooksul äriregistri pidajale justiitsministri kehtestatud vormis teate osa pantimise kohta.

(3) Osa pantimisel teostab osast tulenevaid õigusi pantija.

(4) Osaniku nõudel kannab osahingu juhatus pantimise kohta märke osanike nimekirja. Osahingule osa pantimisest teatamine või pandi kandmine osanike nimekirja ei mõjuta pandi kehtivust.

(5) Panditud osa võõrandamisel jääb pandiõigus osale kehtima, välja arvatud juhul, kui osa omandaja tõendab, et pandiõigusest ei olnud võõrandamise ajaks äriregistri pidajale teatatud ja ta ei teadnud pandiõigusest ega pidanudki sellest teadma.

(6) Käesoleva paragrahvi 2., 4. ja 5. lõikes sätestatud ei kohaldata Eesti väärtpaberite keskreistris registreeritud osade pantimisel.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 152. Osa jagamine

(1) Osanik võib teiste osanike nõusolekul võõrandada osa oma osast. Osahingu nõusolek peab olema väljendatud osanike otsuses.

(2) Põhikirjas võib ette näha, et osast osa võõrandamisel teisele osanikule ei ole osanike nõusolek nõutav.

(3) Osa jagamisel peab järgima käesoleva seadustiku §-s 148 ja § 149 lõikes 4 ning §-s 150 sätestatud.

§ 153. Osa üleminek pärijale

(1) Osa läheb osaniku surma korral üle tema pärijatele, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Põhikirjas sisalduv pärijale osa ülemineku keeld või piirang ei kehti, kui põhikirjas ei ole ette nähtud tähtaega ja korda pärijale kohase hüvituse väljamaksmiseks.

(3) Põhikirjas võib ette näha, et osa jagamisel osanike pärijate vahel ei ole nõutav käesoleva seadustiku §-s 152 nimetatud nõusolek.

§ 154. Osanike võrdsus

(1) Osanikke tuleb võrdsetel asjaoludel kohelda võrdselt.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Osanikku ei või kohustada tegema sissemakseid, mis ületavad osa nimiväärtust ja ülekursi.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Osanikku ei või ilma tema nõusolekuta kohustada tegema sissemakseid, mis ületavad osa nimiväärtust ja ülekursi.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 155. Sissemakse suurus

(1) Osanik on kohustatud tasuma oma osa nimiväärtusele vastava sissemakse.

(2) Põhikirjas võib ette näha osahingu õiguse lasta osasid välja hinnaga, mis ületab nende nimiväärtust (ülekurs). Sellisel juhul on osanik kohustatud tasuma ka ülekursi. Ülekursi korrigeeritakse rakendatava raamatupidamistavaga ettenähtud juhtudel. Ülekursi võib kasutada:

1) osahingu kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali ning muude põhikirjas ettenähtud reservide arvel;

2) osakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 156. Sissemaksega viivitamise tagajärjed

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Põhikirjaga võib ette näha, et osanik, kes ei tasu oma osa eest õigeaegselt, on kohustatud maksma viivist põhikirjas ette nähtud määral.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Osanik, kes ei tasu oma osa või osa nimiväärtuse suurendamise eest õigeaegselt, on kohustatud maksma osahingule viivist seaduses sätestatud ulatuses, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

(2) Juhatus saadab maksega viivitavale osanikule teate nõudega tasuda makse kirjas näidatud tähtaja jooksul, märkides, et makse tasumata jätmisel kaotab osanik oma osa. Tasumise tähtaeg peab olema vähemalt üks kuu teate saatmisest.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Kui osanik ei tasu puuduolevat summat teates nimetatud tähtaja jooksul, kaotab ta oma osa. Osaniku poolt tasutud summa, mis ei ületa 1/5 osa nimiväärtusest, kantakse reservkapitali, ülejäänud summa tagastatakse osanikule.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Kui osanik ei tasu puuduolevat summat teates nimetatud tähtaja jooksul, kaotab ta oma osa või osa suurendamise ja osahingul on õigus võõrandada see teistele osanikele või kolmandatele isikutele. Osaniku poolt tasutud summa, mis ei ületa 1/5 osa nimiväärtusest, kantakse reservkapitali, ülejäänud summa tagastatakse osanikule.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 157. Väljamaksete tegemine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Osanikele võib teha väljamakseid üks kord aastas puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist, millest on maha arvatud eelmiste aastate katmata kahjum, kinnitatud aastabilansi alusel.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Osanikele võib teha väljamakseid puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist, millest on maha arvatud eelmiste aastate katmata kahjum, kinnitatud aastabilansi alusel.

(2) Osanikule makstakse osa kasumist (dividend) võrdeliselt tema osa nimiväärtusega, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Osanikele ei tohi teha väljamakseid, kui ühingu viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmnev ühingu netovara on väiksem või jääks väiksemaks osakapitali ja reserve kogusummast, mille väljamaksmine osanikele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Osanikul on õigus nõuda osanike otsusega ettenähtud dividendi väljamaksmist.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Dividend makstakse välja rahas. Osaniku nõusolekul võib dividendi välja maksta ka muus varas.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 158 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 158. Ebaseadusliku väljamakse tagastamine

(1) Kui osanikule on makstud dividendi, mida tal ei olnud õigust saada, peab ta alusetult saadu tagastama, kui ta dividendi saades teadis või pidi teadma, et see on talle alusetult välja makstud.

(2) Osanik peab talle kui osanikule ebaseaduslikult tehtud muu väljamakse tagastama viivitamata pärast väljamakse tegemise ebaseaduslikkusest teada saamist.

(3) Kui ebaseaduslik väljamakse tehti juhatuse liikmete süül, vastutavad väljamakse tagastamise eest väljamakse tegemise otsustanud juhatuse liikmed solidaarselt väljamakse saanud osanikuga.

[Paragrahvi 158 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 158. Ebaseadusliku väljamakse tagastamine

(1) Kui osanikule on tehtud väljamakse, mida tal ei olnud õigust saada, peab ta alusetult saadu tagastama.

(2) Kui osanik väljamakset saades ei teadnud ega pidanudki teadma selle alusetusest, võib väljamakse tagastamist nõuda üksnes juhul, kui see on vajalik osahingule võlausaldajate nõuete rahuldamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tagastamist osahingule võib nõuda ka osahingule võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõuet rahuldada osahingule vara arvel. Osahingule pankrotimenetluses võib nõude osahingule nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib osauhingu võlausaldajate ja pankrotihalduri suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti osauhingu pankrotimenetluses. Nõuete tasaarvestamine ei ole lubatud.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel väljamaksete tegemisest.

(6) Ebaseadusliku väljamakse põhjustanud juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad väljamakse tagastamise eest solidaarselt väljamakse saanud osanikuga.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 159. Laenukeeld

(1) Osauhing ei või anda laenu:

- 1) oma osanikule, kelle osa esindab rohkem kui 5 protsenti osakapitalist;
- 2) oma emaettevõtja osanikule, aktsionärile või liikmele, kelle osa või aktsiatega on esindatud rohkem kui 5 protsenti emaettevõtja osa- või aktsiakapitalist;
- 3) isikule osauhingu osa omandamiseks;
- 4) oma juhatuse ega nõukogu liikmele ega prokuristile.

(2) Tütarettevõtja võib anda laenu oma emaettevõtjale või emaettevõtja aktsionärile, osanikule või liikmele, mis moodustab tütarettevõtjaga sama kontserni, kui sellega ei kahjustata osauhingu majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve.

(3) Osauhing ei või ka tagada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute poolt võetavat laenu. Keeld ei kehti emaettevõtja poolt võetava laenu tagamisele ning tütarettevõtjaga sama kontserni moodustava emaettevõtja aktsionäri, osaniku või liikme poolt võetava laenu tagamisele, kui sellega ei kahjustata osauhingu majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud rikkuv tehing on tühine. Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatu rikkumine ei too kaasa tehingu tühisust, kuid isik, kelle laenu tagati, peab hüvitama tagamisega osauhingule tekkinud kahju.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–4. lõikes sätestatud kohaldatakse vastavalt krediitdilepingutele ja muudele majanduslikult samaväärsetele tehingutele
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 160. Reservkapital

(1) Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduse või põhikirja alusel.

(2) Reservkapitali suurus nähakse ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 osakapitalist.

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt.

§ 161. Reservkapitali kasutamine

(1) Reservkapitali võib osanike otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta osauhingu vabast omakapitalist (eelmistel perioodidel jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvelt), samuti osakapitali suurendamiseks.

(2) Reservkapitalist ei või teha osanikele väljamakseid.

§ 162. Oma osa omandamine ja tagatiseks võtmine

(1) Osauhing ei või omandada ega tagatiseks võtta oma osa, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Oma osa omandamine või tagatiseks võtmine osauhingu poolt on lubatud, kui:

- 1) see on toimunud ühe aasta jooksul osanike otsuse vastuvõtmisest, millega on määratud osade omandamise või tagatiseks võtmise tingimused ja tähtaeg ning osade eest tasutavad summad, ja [Punkt 1¹ jõustub 1. 01. 2006]
- 1¹) osauhingu kuuluva osa nimiväärtus ei ületa 1/10 osakapitalist ja

2) osa eest tasutakse varast, mis ületab osakapitali, reservkapitali ja ülekursi.

(3) Osäühing võib oma osa omandada käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud piiranguteta, kui osa omandatakse pärimisega.

(4) Osäühingu oma osad ei anna osäühingule mingeid osanikuõigusi.

(5) Osäühing ei või omandada ise ega kolmanda isiku kaudu, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, oma osa osäühingu asutamisel ega osakapitali suurendamisel.

(6) Äriühing ei või omandada emattevõtjaks oleva osäühingu osakapitali suurendamisel selle osa.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Käesoleva paragrahvi 1., 2., 5. ja 6. lõikes sätestatuga vastuolus olev kohustustehing on tühine. See ei mõjuta osa omandamise või tagatiseks võtmise kehtivust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 163. Oma osa võõrandamine

(1) Osäühing peab võõrandama oma osad või lõpetama oma osa tagatiseks võtmise ühe aasta jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest.

(2) Kui osasid ei võõrandata või tagatiseks võtmist ei lõpetata käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, peab need tühistama ja osakapitali vastavalt vähendama.

§ 164. Osade vastastikune omandamine või tagatiseks võtmine

Tütarettevõtja võib omandada või tagatiseks võtta emattevõtja osasid samadel tingimustel kui oma osasid või aktsiaid. Kui tütar-ettevõtja omandab või võtab tagatiseks emattevõtja osasid, loetakse, et need osad on käesoleva seaduse tähenduses omandanud või tagatiseks võtnud emattevõtja.

§ 165. Ühine osa

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Kui osa kuulub mitmele isikule ühiselt, võivad need isikud teostada osaga seotud õigusi ainult ühiselt.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Kui osa kuulub mitmele isikule ühiselt, võivad need isikud teostada osaga seotud õigusi üksnes ühiselt. See ei kehti osäühingu suhtes, kui osa ühisest kuuluvusest ei ole osäühingule teatatud. Osa ühisel omanikul on õigus nõuda enda kandmist osanike nimekirja.

(2) Kui osa kuulub mitmele isikule ühiselt, vastutavad need isikud osaga seotud kohustuste täitmise eest solidaarselt.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Kui osanikud ei ole määranud endale osast tulenevate õiguste teostamiseks ühist esindajat, loetakse osäühingu poolt ühiste osanike suhtes tehtud õigustoiming kehtivaks ka siis, kui see on tehtud üksnes ühe või mitme osaniku suhtes.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 166. Osaniku õigus teabele

(1) Osanikel on õigus saada juhatuselt teavet osäühingu tegevuse kohta ja tutvuda osäühingu dokumentidega.

(2) Juhatus võib keelduda teabe andmisest ja dokumentide esitamisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju osäühingu huvidele.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Osanik võib juhul, kui juhatus keeldub teabe andmisest või dokumentidega tutvumise võimaldamisest, nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks osanike koosolek, või esitada kahe nädala jooksul, alates juhatuse keeldumise saamisest, või nelja nädala jooksul, alates taotluse esitamisest, kui juhatus sellele ei ole vastanud, hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse kohustamiseks teavet andma või dokumentidega tutvumist võimaldama.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 167. Osaniku väljaarvamine

(1) Kohus võib osaühingu taotlusel osaniku osaühingust välja arvata, kui osanik on oma kohustuse mõjuva põhjuseta olulisel määral täitmata jätnud või on muul viisil osaühingu huve oluliselt kahjustanud ega ole kohustust täitnud ega kahjustamist lõpetanud, vaatamata ka osaühingu kirjalikule hoiatusele.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Taotluse osaniku väljaarvamiseks võivad esitada osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt pool osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Taotluse osaniku väljaarvamiseks võivad esitada osanikud, kelle osadega on esindatud üle poole osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

(3) Osaniku väljaarvamisel müüb osaühing tema osa osanike otsuse alusel teisele osanikule või kolmandale isikule. Müügist saadud raha, millest arvatakse maha müügiks tehtud mõistlikud kulutused, tagastatakse osanikule.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

20. peatükk JUHTIMINE

§ 168. Osanike pädevus

(1) Osanike pädevusse kuulub:

- 1) põhikirja muutmine;
- 2) osakapitali suurendamine ja vähendamine;
- 3) nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine;
- 4) kui ühingul ei ole nõukogu - juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine, samuti tehingute tegemise otsustamine juhatuse liikmetega ja nendeks tehinguteks osaühingu esindaja määramine;
- 5) majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine;
- 6) osa jagamine;
- 7) audiitori valimine;
- 8) erikontrolli määramine;
- 9) kui ühingul ei ole nõukogu - prokuristi nimetamine ja tagasikutsumine;[Punkti 10 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
- 10) juhatuse või nõukogu liikme või osaniku vastu nõude esitamise, samuti juhatuse või nõukogu liikmega tehingu tegemise ja selle tingimuste otsustamine ja selles nõudes või tehingus osaühingu esindaja määramine; [Punkti 10 sõnastus alates 1. 01. 2006]
- 10) juhatuse või nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine, tehingu tingimuste määramine, õigusvaidluse pidamise otsustamine ning selles tehingus või vaidluses osaühingu esindaja määramine;
- 11) osaühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise otsustamine;
- 12) muude seaduse või põhikirjaga osanike pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(2) Osanikud võivad võtta vastu otsuseid ka juhatuse ja nõukogu pädevusse kuuluvates küsimustes. Sellisel juhul vastutavad osanikud nagu juhatuse või nõukogu liikmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 169. Osaniku häälte arv

(1) Osaniku häälte arv peab olema võrdeline tema osa suurusega.

(2) Osa iga 100 krooni annab ühe hääle, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 170. Osanike koosolek

(1) Osanikud võtavad otsuseid vastu koosolekul või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud viisil. Seaduses sätestatud juhtudel võivad osanikud otsuseid vastu võtta ainult osanike koosolekul.

(2) Osanike koosolek on pädev vastu võtma otsuseid, kui sellel on esindatud üle poole osadega esindatud häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

(3) Osanik võib osaleda koosolekul isiklikult või esindaja kaudu. Esindajale antud volikiri peab olema kirjalikus vormis.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Osanike koosoleku korraldamise kulud kannab osäühing. Kui osanike koosolek kutsutakse kokku osanike nõudel või nad kutsuvad selle kokku ise, otsustab kulude kandmiseks kohustatud isiku osanike koosolek.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 171. Osanike koosoleku kokkukutsumine

(1) Osanike koosoleku kutsub kokku juhatus.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatus kutsub kokku osanike koosoleku majandusaasta aruande kinnitamiseks ja kasumi jaotamiseks või juhtudel, kui:

1) osäühingul on netovara (bilansi aktiva üldsumma miinus passivas näidatud kohustuste üldsumma) järel vähem kui pool osakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus ja majandusaasta aruande kinnitamist otsustava osanike koosoleku toimumiseni jääb rohkem kui kaks kuud või

2) seda nõuab nõukogu või audiitor või

3) seda nõuavad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist. [Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatus kutsub kokku osanike koosoleku, kui see on osäühingu huvides vajalik, samuti kui:

1) osäühingul on netovara (bilansi aktiva üldsumma miinus passivas näidatud kohustuste üldsumma) järel vähem kui pool osakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus või

2) seda nõuab nõukogu või audiitor või

3) seda nõuavad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist.

(3) Kui juhatus ei kutsu osanike koosolekut kokku ühe kuu jooksul nõukogu, audiitori või osanike nõude saamisest, on nõukogul, audiitoril või osanikel õigus koosolek ise kokku kutsuda.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Osanike koosolekul koostatakse seal osalevate osanike nimekiri, millesse kantakse osalevate osanike nimed ja nende osadest tulenev häälte arv, samuti osaniku esindaja nimi. Nimekirjale kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija, samuti koosolekul osalenud osanik või tema esindaja. Esindajate volikirjad lisatakse koosoleku protokollile.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Osanike koosolekul koostatakse seal osalevate osanike nimekiri, millesse kantakse osalevate osanike nimed ja nende osadest tulenev häälte arv, samuti osaniku esindaja nimi. Nimekirjale kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija, samuti koosolekul osalenud osanik või tema esindaja. Esindajate volikirjad või nende ärakirjad lisatakse koosoleku protokollile.

(5) Osanike koosolek protokollitakse. Osanike koosoleku protokollile kohaldatakse vastavalt § 304 1.- 6. lõikes sätestatud.

(6) Kui osanike koosolekul ei ole esindatud § 170 2. lõikes nimetatud hääled, kutsub juhatus ühe nädala jooksul, kuid mitte varem kui kahe päeva pärast, kokku uue koosoleku sama päevakorraga. Uus osanike koosolek on pädev vastu võtma otsuseid, sõltumata koosolekul esindatud häältest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 171¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 171¹. Osanike koosoleku päevakord

(1) Osanike koosoleku päevakorra määrab juhatus, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Kui osanike koosoleku kutsuvad kokku osanikud, nõukogu või audiitor, määravad nemad ka koosoleku päevakorra.

(2) Osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, võivad nõuda teatud küsimuse võtmist päevakorda.

(3) Küsimuse, mida ei olnud eelnevalt osanike koosoleku päevakorda võetud, võib päevakorda võtta vähemalt 9/10 osanike koosolekul osalevate osanike nõusolekul, kui nende osadega on esindatud vähemalt 2/3 osakapitalist.

(4) Eelnevalt päevakorda võtmata võib osanike koosolek otsustada järgmise koosoleku kokkukutsumise ja lahendada avaldused, mis puudutavad päevakorraga seotud korralduslikke küsimusi ja koosoleku pidamise korda, samuti võib üldkoosolekul ilma otsust tegemata arutada muid küsimusi.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 172. Osanike koosoleku kokkukutsumise teade

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Juhatus saadab osanike koosoleku toimumise teate kõigile osanikele vähemalt üks nädal enne koosoleku toimumist. Teade saadetakse osanike nimekirja kantud aadressil. Põhikirjas võib näha ette teistsuguse teatamise korra.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Juhatus saadab osanike koosoleku toimumise teate kõigile osanikele. Teade saadetakse osanike nimekirja kantud aadressil. Kui osühing teab või peab teadma, et osaniku aadress erineb osanike nimekirja kantust, tuleb teade saata ka sellel aadressil. Teade peab olema saadetud selliselt, et see tavalise edastamise korral jõuaks aadressaadini vähemalt üks nädal enne koosoleku toimumist.

(2) Teates tuleb näidata osanike koosoleku läbiviimise aeg, koht ja päevakord, samuti muud koosolekuga seonduvalt tähtsust omavad asjaolud.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Kui pärast osanike koosoleku kokkukutsumise teate saatmist päevakorda osanike nõudel muudetakse, tuleb päevakorra muutmise eelne osanike koosoleku toimumist teatada samas korras ja sama tähtaja jooksul nagu osanike koosoleku kokkukutsumise teate saatmisel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 172¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 172¹. Osanike koosoleku kokkukutsumise korra rikkumine

Kui osanike koosoleku kokkukutsumisel on oluliselt rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole osanike koosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui koosolekul osalevad või on esindatud kõik osanikud. Sellisel koosolekul tehtud otsused on tühised, kui osanikud, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 173. Otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Osanikel on õigus vastu võtta otsuseid osanike koosolekut kokku kutsumata.

(2) Juhatus saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kirjalikult kõigile osanikele, määrates tähtaja, mille jooksul osanik peab esitama selle kohta oma kirjaliku seisukoha. Kui osanik ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

(3) Hääletustulemuste kohta koostab juhatus hääletusprotokolli ja saadab selle viivitamata osanikele. Hääletusprotokolli kantakse:

- 1) osühingu ärinimi ja asukoht;
- 2) protokollija nimi;
- 3) vastuvõetud otsused koos hääletamistulemustega (sealhulgas otsuse poolt hääletanud osanikud nimeliselt);
- 4) otsuse suhtes eriarvamusele jäänud osaniku nõudel tema eriarvamuse sisu;
- 5) muud hääletamise suhtes olulise tähtsusega asjaolud.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud osanike kirjalikud seisukohad on hääletusprotokolli lahutamatuks lisaks.

[Lõige 5 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

(5) Kui hääletusprotokoll esitatakse äriregistri pidajale, peab see sisaldama osanike nimekirja koos igapähele kuuluvate hääle arvu.

[Lõike 6 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(6) Kui osühingul on üks osanik, võib ta võtta otsuseid vastu, järgimata §-des 170, 172 ja 173 sätestatud.

[Lõike 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(6) Kui osühingul on üks osanik või kui lisaks temale on osanikuks vaid osühing ise, võib otsuseid vastu võtta, järgimata §-s 170, § 171 4.–6. lõikes ning §-des 172 ja 173 sätestatud. Sel juhul tuleb otsus vormistada

kirjalikult ja allkirjastada osanike poolt ning selles tuleb märkida muu hulgas osanike nimed ja häälte arv, samuti otsuse tegemise aeg.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui osanikke on rohkem, kuid tingimusel, et nad kõik otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 174. Osanike otsus

(1) Osanike otsus on vastu võetud, kui selle poolt antakse üle poole osanike koosolekul esindatud häältest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui otsus tehakse käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud üle pool osanike häältest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui otsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud üle pool osanike häältest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(3) Isiku valimisel loetakse valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli. Häälte võrdsel jagunemisel heidetakse liisku, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui osanike koosoleku protokoll esitatakse äriregistrile, peab protokoll sisaldama osanike täielikku nimekirja, milles on näidatud igäühe häälte arv.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Kui osanike koosoleku protokoll, hääletusprotokoll või osanike otsus esitatakse äriregistrile, peab see sisaldama osanike täielikku nimekirja, milles on näidatud igäühe häälte arv.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 175. Põhikirja muutmise otsustamine

(1) Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. Äriregistrile esitatavale avaldusele peab lisama osanike otsuse põhikirja muutmise kohta, osanike koosoleku protokoll või hääletusprotokoll ja põhikirja uue teksti.

§ 176. Vara vähenemine

Kui osaühingul on netovara vähem kui pool osakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus, peavad osanikud otsustama:

1) osakapitali vähendamise või suurendamise tingimusel, et netovara suurus moodustaks seeläbi vähemalt poole osakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalse suuruse või

1¹) muude abinõude tarvitusele võtmise, mille tulemusena osaühingu netovara suurus moodustaks vähemalt poole osakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalse suuruse;

2) osaühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise või

3) pankrotiavalduse esitamise.[Paragrahvi 177 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 177. Hääleõiguse piiramine

(1) Osanik ei või hääletada, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, tema vastu nõude esitamist või tema ja osaühingu vahel tehingu tegemist ja selles nõudes või tehingus osaühingu esindaja määramist. Esindatuse määramisel selle osaniku hääli ei arvestata.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata tehingute tegemisele, kui osaühingul on ainult üks osanik. Sel juhul peavad osaühingu ja ainuosaniku vahel sõlmitud lepingud olema kirjalikud.

[Paragrahvi 177 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 177. Hääleõiguse piiramine

(1) Osanik ei või hääletada, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, nõusoleku andmist osanikule tema osa võõrandamiseks, osaniku ja osaühingu vahel tehingu tegemist või osanikuga õigusvaidluse pidamist ning selles tehingus või õigusvaidluses osaühingu esindaja määramist või küsimusi, mis puudutavad selle kontrollimist või hindamist, milline on osaniku või tema esindaja tegevus juhatuse või nõukogu liikmena. Esindatuse määramisel selle osaniku hääli ei arvestata.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui osaühingul on üksnes üks osanik või kui osanikuks on lisaks temale osaühing ise. Sel juhul peavad osaühingu ja ainuosaniku vahelised tehingud olema kirjalikud või nende kohta tuleb viivitamata vormistada osaniku allkirjastatud dokument tehingu oluliste tingimuste kohta.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 177¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 177¹. Osanike otsuse tühisus

(1) Osanike otsus on tühine, kui see rikub osaühingu võlausaldajate kaitseks või muu avaliku huvi tõttu kehtestatud seaduse sätet või ei vasta headele kommetele, samuti kui rikuti otsuse teinud osanike koosoleku kokkukutsumise korda. Otsus on tühine ka seaduses sätestatud muul juhul.

(2) Otsuse tühisusele võib kohtumenetluses tugineda nii hagi kui ka vastuväite esitamisega.

(3) Otsuse tühisusele ei saa tugineda, kui otsuse alusel on tehtud kanne äriregistrisse ja kande tegemisest on möödunud kaks aastat.

(4) Otsuse tühisuse tuvastamise kohtumenetluses kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 178 5. ja 6. lõiget.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 178 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 178. Osanike otsuse vaidlustamine

(1) Kohus võib osaniku, juhatuse või nõukogu nõudel tunnistada kehtetuks seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva osanike otsuse, kui nõue on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

(2) Kui osanike otsuse vastuvõtmisel on rikutud selle vastuvõtmise korda, ei saa otsust sel alusel vaidlustada, kui otsuse on heaks kiitnud kõik osanikud.

[Paragrahvi 178 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 178. Osanike otsuse vaidlustamine

(1) Kohus võib osaühingu vastu esitatud hagi alusel kehtetuks tunnistada seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva osanike otsuse. Nõude aegumistähtaeg on kolm kuud, alates osanike otsuse vastuvõtmisest.

(2) Otsuse kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda, kui osanikud on otsust uue otsusega kinnitanud ja uue otsuse suhtes ei ole käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja jooksul esitatud samas lõikes nimetatud hagi.

(3) Osanike otsuse kehtetuks tunnistamist saab nõuda juhatus või nõukogu, samuti juhatuse või nõukogu iga liige, kui otsuse täitmisega pandaks toime kuritegu või väärtegu või sellega ilmselt kaasneks kahju hüvitamise kohustus, ning osanik, kes ei osalenud otsuse tegemisel. Osanik, kes otsuse tegemisel osales, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes juhul, kui ta on lasknud protokollida oma vastuväite otsusele.

(4) Kohus ei aruta hagi esitamisel asja enne, kui on möödunud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaeg. Sama otsuse kehtetuks tunnistamiseks esitatud erinevad hagi liidetakse ühte menetlusse.

(5) Osanike otsuse kehtetuks tunnistamise kohtuotsus kehtib kõigi osanike, juhatuse ja nõukogu liikmete suhtes, sõltumata nende osalemisest kohtumenetluses.

(6) Kui kehtetuks tunnistatud otsuse alusel oli tehtud kanne äriregistrisse, saadab kohus otsuse ärakirja äriregistri pidajale kande muutmiseks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 179. Aruannete kinnitamine

(1) Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande raamatupidamise seaduses (RT I 1994, 48, 790) sätestatud korras.

(2) Juhatus esitab raamatupidamise aastaaruande koos tegevjuhtkonna deklaratsiooniga ja tegevusaruande (majandusaasta aruanne) ning kasumi jaotamise ettepaneku osanikele. Majandusaasta aruanne peab olema allkirjastatud vastavalt raamatupidamise seaduse §-s 25 sätestatule. Kui osühingul on audiitor, peab aruannetele lisama audiitori järeldusotsuse. Kui osühingul on nõukogu, peab aruannetele lisama nõukogu arvamuse.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Majandusaasta aruande kinnitamise otsustavad osanikud.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Majandusaasta aruande kinnitamise otsustavad osanikud. Järeldusotsuse andnud audiitor peab osaniku nõudel osalema majandusaasta aruande kinnitamise otsustamise juures ja andma järeldusotsuse kohta selgitusi, kui osanik on esitanud vastava kirjaliku nõude enne majandusaasta aruande kinnitamiseks üldkoosoleku kokkukutsumist.

(4) Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise ettepaneku ja audiitori järeldusotsusega, kui auditeerimine on kohustuslik, äriregistrile mitte hiljem kui kuu möödumisel majandusaasta lõpust. Koos majandusaasta aruandega tuleb esitada osanike nimekiri aastaaruande kinnitamise seisuga, mida säilitatakse äritoimikus. Nimekirjas tuleb märkida § 182 1. lõikes nimetatud andmed.

(5) Kasumi jaotamise ettepanekus tuleb märkida § 332 3. lõikes nimetatud andmed. Kasumi jaotamise otsusele kohaldatakse vastavalt §-s 335 sätestatut.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 180. Juhatus

(1) Juhatus on osühingu juhtimisorgan, mis esindab ja juhib osühingut.

(2) Juhatusel võib olla üks liige (juhataja) või mitu liiget. Juhatusel ei pea olema osanik. Juhatusel peab olema teovõimeline füüsiline isik. Vähemalt poolte juhatusel liikmete elukoht peab olema Eestis, mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Juhatusel liikmeks ei või olla nõukogu liige, pankrotivõlgnik või muu isik, kellel on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatusel liikmeks.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Juhatusel liikmeks ei või olla nõukogu liige. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatusel liikmeks.

[Lõige 3¹ jõustub 1. 01. 2006]

(3¹) Juhatusel liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud juhatusel liikmena tegutsemise keeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb osühing, või kellel on keelatud olla juhatusel liige seaduse või kohtulahendi alusel.

(4) Kui osühingul on nõukogu, peab juhatus juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu nõusolekul. See piirang ei kehti kolmandate isikute suhtes.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate osühingu majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teatama koheselt osühingu majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest osühingu majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate osühingu majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teatama koheselt osühingu majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest osühingu majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest. Juhatus peab teatama ka osühinguga samasse kontserni kuuluvate äriühingutega seotud asjaoludest, mis võivad oluliselt mõjutada osühingu tegevust.

[Lõike 5¹ sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5¹) Kui osäühing on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab juhatus esitama viivitamatult kohtule osäühingu pankrotiavalduse.

[Lõike 5¹ sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5¹) Kui osäühing on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab juhatus viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, esitama kohtule osäühingu pankrotiavalduse. Pärast maksejõuetuse ilmnemist ei või juhatuse liikmed teha osäühingu eest makseid, välja arvatud maksed, mille tegemine maksejõuetuse olukorras on kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatus liikmed on solidaarselt kohustatud hüvitama osäühingule pärast maksejõuetuse ilmnemist osäühingu tehtud maksed, mille tegemine vaadeldavas olukorras ei olnud kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatus liikmete vastutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 187 sätestatud.

(6) Kui juhatusel on üle kahe liikme, valivad juhatuse liikmed endi hulgast juhatuse esimehe, kes korraldab juhatuse tegevust. Kui osäühingul on nõukogu, võib osäühingu põhikirjas ette näha, et juhatuse esimehe määrab nõukogu.

[Lõige 7 kehtetu alates 1. 01. 2006 – [RT I 2005, 57, 449](#)]

(7) Juhatus liikmele võib maksta tema ülesannetele ja osäühingu majanduslikule olukorrale vastavat tasu, mille suurus ja maksmise kord määratakse osanike otsusega, nõukogu olemasolul aga nõukogu otsusega.

[Lõike 8 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(8) Juhatus täpsema töökorra võib ette näha põhikirjas.

[Lõike 8 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(8) Juhatus täpsema töökorra võib ette näha põhikirjas või osanike, nõukogu või juhatuse otsusega.
[[RT I 2005, 57, 449](#)- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 180¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 180¹. Juhatus liikme tasustamine

(1) Juhatus liikmele makstava tasu suurus ja maksmise kord määratakse osanike otsusega, nõukogu olemasolul aga nõukogu otsusega.

(2) Osanikud või nõukogu peavad juhatuse liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning juhatuse liikmega lepingu sõlmimisel tagama, et juhatuse liikmele osäühingu poolt tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja osäühingu majandusliku olukorraga.

(3) Kui osäühingu majanduslik olukord halveneb oluliselt ja juhatuse liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks osäühingu suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib osäühing nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vähendamine ei puuduta juhatuse liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Juhatus liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse osäühingu pankrot ja juhatuse liikme leping lõpeb, võib juhatuse liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[[RT I 2005, 57, 449](#)- jõust. 01.01.2006]

§ 181. Juhatus esindusõigus

(1) Osäühingut võib kõigis õigustoimingutes esindada iga juhatuse liige, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud, et juhatuse liikmed esindavad osäühingut mitmekesi või ühiselt. Kolmandate isikute suhtes kehtib ühine esindus ainult siis, kui see on kantud ärireestrisesse.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatuse õigust esindada osaühingut võib piirata põhikirjaga, samuti nõukogu või osanike otsusega. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatuse liikmed on osaühingu nimel tehingute tegemisel kohustatud osaühingu suhtes järgima põhikirjas ettenähtud või osanike, nõukogu või juhatuse kehtestatud piiranguid. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Osaühingu ja juhatuse liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud osanikud või nõukogu. See ei kehti tehingu suhtes, mis tehakse osaühingu igapäevases majandustegevuses kauba või teenuse turuhinna alusel.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Juhatuse liikmel ei ole õigust esindada osaühingut õigustoimingute tegemisel, mille puhul vastavalt seadusele otsustavad esindaja määramise eraldi osanikud või nõukogu.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 182. Osanike nimekirja

(1) Juhatus peab osanike nimekirja, milles tuleb näidata osanike nimed, aadressid ja isikukoodid, viimaste puudumisel sünnikuupäev, -kuu ja -aasta, juriidiliste isikute puhul registrikoodid, samuti nende osade nimiväärtused.

(2) Osanike nimekirjaga võivad tutvuda osanikud, juhatuse ja nõukogu liikmed ning pädevad riigiasutused, samuti teised isikud, kellel on õigustatud huvi.

(3) Osanike otsusel võib osad registreerida Eesti väärtpaberite keskregistris. Sel juhul peab osanike nimekirja Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja. Osaühingu juhatus tagab osanike nimekirja pidajale seadusega sätestatud ja õigete andmete õigeaegse esitamise.

(4) Osade registreerimise korral Eesti väärtpaberite keskregistris peab osaühingu juhatus esitama äriregistri pidajale viivitamata Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja teatise osade registreerimise kohta.

§ 183. Raamatupidamine

Juhatus korraldab osaühingu raamatupidamist.

§ 184. Juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmed valitakse ja kutsutakse tagasi osanike poolt. Kui ühingul on nõukogu, valib ja kutsub juhatuse liikmed tagasi nõukogu. Juhatuse liikme volituse lõppemise või uue juhatuse liikme registrisse kandmise avaldusele tuleb lisada nõukogu otsus ja koosoleku protokoll, nõukogu puudumisel osanike koosoleku otsus ja koosoleku protokoll või hääletusprotokoll. Juhatuse liikmeks valimiseks on vajalik tema nõusolek.

[Lõige 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

(1¹) Kui osaühingul on nõukogu, kirjutab juhatuse liikme registrist kustutamise või juhatuse uue liikme registrisse kandmise avaldusele alla nõukogu esimees või tema volitatud isik.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatuse liige valitakse kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatuse liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega. Põhikirjaga ei või ette näha, et juhatuse liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat. Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Äriregistrisse kantud juhatuse liikme ametiaja pikendamise otsus tuleb esitada viivitamata äriregistri pidajale.

(3) Osanike otsusel võib juhatuse liikme, sõltumata põhjusest, tagasi kutsuda. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Kui ühingul on nõukogu, võib juhatuse liikme tagasi kutsuda nõukogu.

(4) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

(5) Kui osaühingul ei ole nõukogu, võivad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, mõjuval põhjusel nõuda juhatuse liikme tagasikutsumist kohtu poolt.

[Lõike 6 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(6) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, osaniku või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni osanike või nõukogu poolt.

[Lõike 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(6) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, osaniku või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu määratud juhatuse liikmel on õigus mõistlike kulutuste hüvitamisele osaühingu arvel ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni osanike või nõukogu poolt.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda mõjuval põhjusel, teatades sellest enda määranud organile, selle võimatuse korral esitades asjakohase avalduse äriregistri pidajale. Vastavalt kohaldatakse võlaõigusseaduse §-s 631 sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 185. Konkurentsikeeld

(1) Juhatuse liige ei või osanike nõusolekuta, nõukogu olemasolul aga nõukogu nõusolekuta:

- 1) olla füüsilisest isikust ettevõtjaks osaühingu tegevusalal;
- 2) olla osaühinguga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;
- 3) olla osaühinguga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtimisorgani liige, välja arvatud, kui on tegemist ühte kontserni kuuluvate ühingutega.

(2) Kui juhatuse liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga, võib osaühing nõuda juhatuse liikmelt keelatud tegevuse lõpetamist ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist osaühingule, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(3) Keelatud tegevuse lõpetamise ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil osaühing sai teada konkurentsikeelu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeelu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 186. Ärisaladuse tagamine

(1) Juhatuse liikmed peavad hoidma osaühingu ärisaladust.

(2) Osaühing ei või nõuda käesoleva paragrahvi 1. lõikes näidatud kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, kui juhatuse liikmed tegutsesid kooskõlas osanike koosoleku või nõukogu seadusliku otsusega.

[Paragrahvi 187 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 187. Juhatuse liikmete vastutus

(1) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuse rikkumisega tekitanud kahju osaühingule, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitamist osaühingule võib nõuda ka osaühingu võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada osaühingu vara arvel.

(3) Võlausaldajal on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõuet esitada ka juhul, kui osaühing on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu.

(4) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

[Paragrahvi 187 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 187. Juhatuse liikmete vastutus

(1) Juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

(2) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju osäühingule, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui osäühingu põhikirjas või kokkuleppel juhatuse liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist osäühingule võib nõuda ka osäühingu võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada osäühingu vara arvel. Osäühingu pankroti väljakuulutamise korral võib nõude osäühingu nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui osäühing on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel juhatuse liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

(6) Kui juhatuse liige tegutses vastavalt osanike või nõukogu otsusele, võib võlausaldaja või pankrotihaldur nõuda juhatuse liikmelt kahju hüvitamist üksnes juhul, kui juhatuse liige sai otsust täites aru või pidi aru saama, et otsus ei ole kooskõlas seaduse või põhikirjaga või et otsuse täitmise ilmselt rikuks ta käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hoolsuskohustust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 188. Osaniku vastutus

(1) Osanik vastutab osanikuna osäühingule, teisele osanikule või kolmandale isikule süüliselt tekitatud kahju eest.

(2) Osanik ei vastuta tekitatud kahju eest, kui ta ei ole võtnud osa kahju tekitamise aluseks olnud otsuse vastuvõtmisest või kui ta hääletas otsuse vastu. Käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud juhul loetakse otsuse vastu hääletanuks osanik, kes ei teata, kas ta on otsuse poolt või vastu.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 189. Nõukogu

(1) Osäühingul peab olema nõukogu, kui osakapital on üle 400 000 krooni ja osäühingu juhatuses on vähem kui kolm liiget või kui see on ette nähtud osäühingu põhikirjas.

(2) Nõukogu pädevusele ja tegevusele kohaldatakse vastavalt käesolevas seadustikus aktsiaseltsi nõukogu kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti.

§ 190. Audiitor

(1) Osäühingul peab olema audiitor, kui osäühingu osakapital on üle 400 000 krooni või kui see on ette nähtud seaduses või põhikirjaga.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Audiitori pädevusele ja tegevusele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 328 ja 329 sätestatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Audiitori pädevusele ja tegevusele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 328–329¹ sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 191. Erikontroll

(1) Osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, võivad nõuda osäühingu juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli läbiviija määramist osanike otsusega.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui osanikud erikontrolli korraldamist ei otsusta, võivad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/4 osakapitalist, nõuda erikontrolli korraldamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui osanikud erikontrolli korraldamist ei otsusta, võivad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, nõuda erikontrolli korraldamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel. Kohus kuulab enne erikontrolli määramist võimaluse korral ära ka osäühingu juhatuse ja nõukogu liikmed.

[Lõige 2¹ jõustub 1. 01. 2006]

(2¹) Osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, võivad käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras nõuda ka osanike nimetatud erikontrolli läbiviija asendamist, kui osanike määratud isikul ilmselt ei ole erikontrolliks vajalikke teadmisi või kogemusi või kui on kahtlusi tema erapooletuses. Kohus kuulab ära ka osanike nimetatud erikontrolli läbiviija.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla audiitorid. Kui erikontrolli läbiviijad määratakse osanike poolt, kinnitavad osanikud ka nende tasustamise korra. Kohtu poolt määratud erikontrolli läbiviijate tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla audiitorid ja vandeadvokaadid või advokaadiühingud. Kui erikontrolli läbiviijad määratakse osanike poolt, kinnitavad osanikud ka nende tasustamise korra. Kohtu poolt määratud erikontrolli läbiviijate tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Juhatuse ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijatele tutvumist kõigi erikontrolli läbiviimiseks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. Erikontrolli läbiviijad peavad hoidma osäühingu ärisaladust.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Juhatuse ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijal tutvuda kõigi erikontrolliks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. See õigus on erikontrolli läbiviijal ka kontrollitava osäühinguga samas kontsernis olevate äriühingute suhtes. Erikontrolli läbiviija peab hoidma osäühingu ärisaladust. Dokumentidega tutvumise võimaldamisest või teabe andmisest keeldumise korral võib erikontrolli läbiviija esitada kahe nädala jooksul, alates keeldumise saamisest, või nelja nädala jooksul, alates taotluse esitamisest, kui sellele ei ole vastatud, hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse või nõukogu liikmete kohustamiseks teavet andma või dokumentidega tutvumist võimaldama.

(5) Erikontrolli läbiviijad koostavad erikontrolli tulemuste kohta aruande, mille esitavad osanike koosolekule.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Erikontrolli läbiviija vastutusele kohaldatakse seaduses kohustusliku audiitorkontrolli läbiviija vastutuse kohta sätestatud. Erikontrolli tegeva vandeadvokaadi või advokaadiühingu vastutusele kohaldatakse advokatuuriseaduses sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

21. peatükk

OSAKAPITALI SUURUSE MUUTMINE¹.

jagu. Osakapitali suurendamine

§ 192. Osakapitali suurendamise otsustamine

(1) Osakapitali suurendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui osakapitali suurendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, peab põhikirja muutmise otsustama enne osakapitali suurendamist.

(3) Osakapitali suurendamise otsust ei või vastu võtta enne osäühingu äriregistrisse kandmist.

§ 192¹. Osakapitali suurendamise otsus

Osakapitali suurendamise otsuses märgitakse:

1) uute osade arv ja nimiväärtused, samuti osakapitali suurendamise ulatus;[Punkt 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

- 1¹) iga uue osaniku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumisel sünnipäev, -kuu ja -aasta), elu- või asukoht ning igapäevane osa nimiväärtus;
  - 2) kui suurendatakse osade nimiväärtust, siis olemasolevate osade uued nimiväärtused;
  - 3) uute osadega seotud õiguste erisused;
  - 4) osa eest tasumise aeg ja koht; samuti kas ja millises ulatuses tasutakse osade eest rahalise või mitterahalise sissemaksega, mitterahalise sissemakse korral ka selle eest;
  - 5) kui osad lastakse välja ülekursiga, siis ülekursi suurus;
  - 6) fondiemissiooni korral viide aluseks olevale bilansile ja omakapitali kirjetele, mille arvel ja millises ulatuses fondiemissioon läbi viiakse.
- [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 193. Osaniku eesõigus

(1) Osanikul on osakapitali suurendamise korral väljalastavate osade omandamise õigus võrdeliselt tema osaga, kui osakapitali suurendamise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Osanike osade omandamise eesõiguse võib välistada osanike otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 osanike koosolekul esindatud häälest või käesoleva seadustiku § 174 lõikes 2 nimetatud juhul vähemalt 3/4 osanike häälest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

(2) Kui osanik ei soovi kasutada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigust, on uute osade omandamise õigus teistel osanikel.

(3) Kui osanikud ei soovi kasutada käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud õigust, võivad uued osad omandada kolmandad isikud.

§ 194. Asutamissätete kohaldamine

Osakapitali suurendamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 140-143, § 144 2. lõikes ning § 520 2., 3., 5. ja 6. lõikes sätestatud, kui käesolevast jaost ei tulene teisiti.

§ 194¹. Nõude tasaarvestamine

Osakapitali suurendamisel võib uute osade või osade suurendatavate osade eest tasumisel osanike otsusel tasaarvestada osaniku või osa omandava isiku nõude osaühingu vastu, kui see ei kahjusta osaühingu ega tema võlausaldajate huve. Nõuet tuleb hinnata nagu mitterahalist sissemakset.

§ 195. Fondiemissioon

(1) Osauhing võib suurendada osakapitali osauhingu omakapitali arvel sissemakseid tegemata (fondiemissioon).

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Fondiemissiooni võivad osanikud otsustada pärast aastabilansi kinnitamist. Kui fondiemissioon otsustatakse pärast seitsme kuu möödumist ajast, mille seisuga aastabilanss koostati, tuleb koostada ja osanike poolt kinnitada vahebilanss majandusaasta aruande koostamiseks ja kinnitamiseks ettenähtud korras.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Fondiemissiooni võivad osanikud otsustada pärast majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamise otsustamist aruande ja kasumi jaotamise otsuse alusel. Fondiemissiooni võib läbi viia ka vahebilansi alusel, mis peab olema koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi koostamiseks ja kinnitamiseks ettenähtud korras. Osakapitali suurendamist ei kanta äriregistrisse, kui osakapitali suurendamise avaldus ja otsus esitatakse äriregistripidajale pärast kaheksa kuu möödumist ajast, mille seisuga osakapitali suurendamise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss koostati.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Fondiemissiooni korral suurendatakse osaniku osa võrdeliselt tema osa nimiväärtusega.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Fondiemissiooni korral suurendatakse osaniku osa võrdeliselt tema osa nimiväärtusega. Sellega vastuolus olev otsus on tühine.

(4) Fondiemissiooni korral suurendatakse ka osauhingule kuuluvaid oma osasid.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 196. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Kui osakapital on täielikult sisse makstud või fondiemissioon on läbi viidud, esitab juhatus äriregistrile avalduse osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

- 1) osanike otsus;

- 2) põhikirja uus tekst, kui põhikirja muudetakse;
- 3) osanike koosoleku protokoll või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud juhul hääletamisprotokoll;
- 4) osakapitali suurendamisel uute sissemaksetega - panga teatis osakapitali sissemaksimise kohta;
- 5) fondiemissiooni korral - selle läbiviimise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss;
- 6) mitterahalise sissemaksega tasumisel - sissemaks väärtust ja selle üleandmist tõendavad dokumendid;
- 6¹) osade registreerituse korral Eesti väärtpaberite keskregristis - Eesti väärtpaberite keskregistri teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud osakapitali suurendamisest;
- 7) muud seaduses ettenähtud dokumendid.

(2) Mitterahalise sissemaks üleandmist osaühingule tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjadega. Kui mitterahaliseks sissemaks on kinnisasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust.

(3) Juhatus peab esitama avalduse osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul osakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest.

[Lõige 3¹ jõustub 1. 01. 2006]

(3¹) Fondiemissiooniga osakapitali suurendamisel tuleb registripidajale esitatavas avalduses kinnitada, et avalduse allkirjastanud juhatuse liikmete teada ei ole osaühingu vara alates ajast, mille seisuga koostati osakapitali suurendamise aluseks olev bilanss, kuni registripidajale avalduse esitamiseni selliselt vähenenud, et osakapitali suurendamist ei saaks avalduse esitamise päeval otsustada.

[Lõige 3² jõustub 1. 01. 2006]

(3²) Registripidaja ei pea kontrollima osakapitali suurendamise aluseks oleva bilansi sisulist vastavust seadusele.

(4) Osakapital loetakse suurendatuks ja uuest või suurendatavast osast tulenevad õigused tekkinuks alates kande tegemisest äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 196¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 196¹. Juhatus liikmete vastutus osakapitali suurendamise registrisse kandmisel

07.02.2011 10:30

Veaparandus - sõnas "kandmisel" parandatud täheviiga. Alus: "Riigi Teataja seadus" § 10 lõige 4.

(1) Osaühingu juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt osakapitali suurendamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksete ebaõige hindamisega osaühingule tekkinud kahju eest, kui juhatuse liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib osaühingu võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti osaühingu pankrotimenetluses.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud nõue aegub viie aasta möödumisel osakapitali suurendamise kandmisest äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 196² jõustub 1. 01. 2006]

§ 196². Kasumi jaotamises osalemine

(1) Osakapitali suurendamise otsusega võib ette näha tähtpäeva, millest alates uued osad või suurendatud nimiväärtusega osad annavad õiguse saada dividendi. See õigus ei või tekkida hilisema majandusaasta kui osakapitali suurendamisele järgneva majandusaasta eest saadava dividendi suhtes.

(2) Kui osakapitali suurendamise otsuses ei ole ette nähtud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtpäeva, tekib õigus saada dividendi majandusaasta eest, millal on tehtud osakapitali suurendamise kanne.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2. jagu

Osakapitali vähendamine

§ 197. Osakapitali vähendamise otsustamine

(1) Osakapitali vähendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(1.1) Kui osakapitali vähendamise käigus soovitakse osade nimiväärtust vähendada või osasid tühistada teisiti kui võrdeliselt kõigist osadest, on vastav otsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatudle hääletavad otsuse poolt osanikud, kelle osad teistega ebavõrdeliselt suuremas osas tühistatakse või osade nimiväärtust vähendatakse.

(2) Kui osakapitali vähendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, peab põhikirja muutmise otsustama enne osakapitali vähendamist, välja arvatud, kui osakapitali vähendatakse käesoleva seadustiku § 198 2. lõikes nimetatud juhul.

§ 197¹. Osakapitali vähendamise otsus

Osakapitali vähendamise otsuses märgitakse:

- 1) osakapitali vähendamise põhjus;
- 2) osakapitali vähendamise ulatus ja viis;
- 3) osade uus nimiväärtus.

§ 198. Osakapitali vähendamise ulatus

(1) Osakapitali ei või vähendada alla käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud minimaalse osakapitali suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes ja käesoleva seadustiku §-s 199 sätestatud ei kohaldata, kui osakapitali vähendamisega samaaegselt otsustatakse osakapitali suurendamine vähemalt kuni käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruseni. Osade eest, mis lastakse välja sellistel asjaoludel, võib tasuda ainult rahaga.

§ 199. Võlausaldajatele teatamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Juhatus saadab 15 päeva jooksul osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest kirjaliku teate osakapitali uue suuruse kohta osahingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded osahinguga vastu enne osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Juhatus saadab 15 päeva jooksul osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest teate osakapitali uue suuruse kohta osahingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded osahinguga vastu enne osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist.

(2) Osakapitali vähendamise otsuse kohta peab juhatus avaldama ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Osahing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldumist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 199¹. Väljamakse osanikule

Osakapitali vähendamisel võib teha osanikele väljamakseid, kui see on ette nähtud osakapitali vähendamise otsusega ja seda tehakse mitte enne kolme kuu möödumist osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmisest ning tingimusel, et võlausaldajate tähtaegselt esitatud nõuded on tagatud või rahuldatud.

[Paragrahv 199² jõustub 1. 01. 2006]

§ 199². Osakapitali lihtsustatud vähendamine

(1) Osahinguga kahjumi katmiseks võib osakapitali vähendada, kohaldamata käesoleva seadustiku §-s 199 sätestatud (osakapitali lihtsustatud vähendamine).

(2) Osakapitali võib lihtsustatult vähendada, kui kahjumi katmiseks ei piisa osaühingu kasumist ega reservkapitalist ja kui osaühingul ei ole ka muid reserve.

(3) Osakapitali vähendamise otsuses tuleb näidata kahjum, mille katmiseks osakapitali vähendatakse.

(4) Osakapitali lihtsustatud vähendamisel tekkinud vaba kapitali võib kasutada ainult osaühingu kahjumi katmiseks. Kui tekkinud vaba kapital on kahjumist suurem, kantakse kahjumit ületav osa reservkapitali.

(5) Osakapitali lihtsustatud vähendamise puhul ei või osanikele teha väljamakseid ega maksta osakapitali vähendamise otsustamise majandusaasta ja sellele järgneva kahe majandusaasta jooksul osanikele dividendi.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 200. Avalduse esitamine äriregistrile

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmise avalduse esitab juhatus mitte varem kui kolme kuu möödudes teise osakapitali vähendamise teate avaldamisest. Avaldusele lisatakse:

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmise avalduse esitab juhatus mitte varem kui kolme kuu möödudes teise osakapitali vähendamise teate avaldamisest, välja arvatud juhul, kui osakapitali vähendamise teadet ei pea avaldama. Avaldusele lisatakse:

- 1) osanike otsus;
- 2) põhikirja uus tekst, kui põhikirja muudeti;
- 3) osanike koosoleku protokoll või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud juhul hääletamisprotokoll;
- 3¹) osade registreerituse korral Eesti väärtpaberite keskregistris - Eesti väärtpaberite keskregistri teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud osakapitali vähendamisest; [Punkt 3² jõustub 1. 01. 2006]
- 3²) viide Ametlike Teadaannete kuupäevadele, millal on avaldatud teated võlausaldajatele;
- 4) muud seaduses ettenähtud dokumendid.

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja vähendamise vastu väielnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud.

(3) Osakapital loetakse vähendatuks kande tegemisel äriregistrisse.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 200¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 200¹. Väljamaksed osanikele

(1) Osakapitali vähendamisel võib teha väljamakseid osanikele, kui see on ette nähtud osakapitali vähendamise otsuses.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud väljamakseid võib teha mitte varem kui kolme kuu möödumisel osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmisest ning tingimusel, et võlausaldajate tähtaegselt esitatud nõuded on tagatud või rahuldatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

22. peatükk OSAÜHINGU LÕPETAMINE

§ 201. Osaühingu lõpetamise alused

Osaühing lõpetatakse:

- 1) osanike otsusel; [Punkti 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
- 2) kohtuotsusega; [Punkti 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]
- 2) kohtulahendiga; [Punkt 2¹ jõustub 1. 01. 2006]
- 2¹) osaühingu pankroti väljakuulutamisega; [Punkt 2² jõustub 1. 01. 2006]
- 2²) osaühingu pankrotimenetluse raugemisega enne pankroti väljakuulutamist;
- 3) [välja jäetud - RT I 1996, 40, 773 - jõust. 8. 06. 1996]
- 4) teistel seaduses või põhikirjas ettenähtud alustel.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 202. Osäühingu lõpetamise otsuse vastuvõtmine

(1) Lõpetamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhtudel vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

(2) Juhatus peab esitama osanikele eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate osäühingu käesoleva aasta majandustegevusest.

(3) Majandustegevuse ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul saab osäühing rahuldada võlausaldajate nõuded.

[Paragrahvi 203 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 203. Sundlõpetamine

(1) Osäühing lõpetatakse kohtuotsusega, kui:

1) osanikud ei ole võtnud vastu lõpetamise otsust, kui selle vastuvõtmine oli seaduse või põhikirja alusel kohustuslik, samuti juhul, kui osanikud ei ole vastu võtnud ühtegi §-s 176 ettenähtud otsust või kui §-s 176 nimetatud otsuste tegemiseks ei ole osanike koosolekut kokku kutsutud;

2) juhatuse volituste tähtaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi ja uut juhatust ei ole valitud;

3) muudel seaduses sätestatud juhtudel.

(2) Osäühingu sundlõpetamise nõude võib esitada juhatus, nõukogu, juhatuse liige, osanik, samuti teised seaduses nimetatud isikud.

(3) Enne osäühingu sundlõpetamise otsuse tegemist võib kohus määrata tähtaja sundlõpetamise aluseks olevate asjaolude kõrvaldamiseks.

[Paragrahvi 203 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 203. Sundlõpetamine

(1) Osäühing lõpetatakse kohtumäärusega, kui:

1) osanikud ei ole võtnud vastu lõpetamise otsust, kui selle vastuvõtmine oli seaduse või põhikirja alusel kohustuslik, samuti juhul, kui osanikud ei ole vastu võtnud ühtegi §-s 176 ettenähtud otsust või kui §-s 176 nimetatud otsuste tegemiseks ei ole osanike koosolekut kokku kutsutud;

2) juhatuse ametiaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi ja uut juhatust ei ole valitud;

3) muudel seaduses sätestatud juhtudel.

(2) Osäühingu sundlõpetamise avalduse võib esitada juhatus, nõukogu, juhatuse liige, osanik, samuti teised seaduses nimetatud isikud. Kohus võib sundlõpetamise otsustada ka omal algatusel, kui seadusest ei tulene teisiti.

(3) Enne osäühingu sundlõpetamise määruse tegemist võib kohus määrata tähtaja sundlõpetamise aluseks olevate asjaolude kõrvaldamiseks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 204. Osäühingu lõpetamise avaldus

(1) Osäühingu lõpetamisotsuse kandmiseks äriregistrisse esitab juhatus avalduse. Avaldusele lisatakse osanike otsus ja osanike koosoleku protokoll või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud juhtudel hääletamisprotokoll.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui osäühing lõpetatakse kohtuotsuse alusel, saadab kohus otsuse äriregistrile kande tegemiseks.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui osäühing lõpetatakse kohtulahendi alusel, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Osäühing loetakse lõpetatuks alates lõpetamise kande tegemisest äriregistrisse. Sundlõpetamine jõustub kohtulahendi jõustumisega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 205. Likvideerimine

Osäühingu lõpetamisel toimub selle likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 206. Likvideerijate määramine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Osauhingu likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjas, osanike otsusega või kohtuotsusega ei ole ette nähtud teisiti. Likvideerija peab olema teovõimeline füüsiline isik.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Osauhingu likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjas, osanike otsusega või kohtuotsusega ei ole ette nähtud teisiti. Likvideerijaks ei või olla füüsiline isik, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

(2) Vähemalt üks likvideerija peab olema isik, kelle elukoht on Eestis.

(3) Kohus määrab likvideerijad sundlõpetamise korral, samuti juhul, kui seda nõuavad osanikud, kelle osad esindavad vähemalt 1/10 osakapitalist. Kohus määrab ka likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 207 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 207. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Osanike määratud likvideerija võivad osanikud igal ajal otsusega tagasi kutsuda.

(2) Osaniku või muu huvitatud isiku nõudel võib kohus likvideerija mõjuval põhjusel tagasi kutsuda. Sel juhul nimetab kohus uue likvideerija.

[Paragrahvi 207 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 207. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmest või põhikirjast tuleneva või osanike otsusega määratud likvideerija võivad osanikud igal ajal otsusega tagasi kutsuda. Otsuse tegemiseks on vajalik sama häälteenamus nagu likvideerija määramiseks.

(2) Kohus võib enda nimetatud likvideerija tagasi kutsuda ja määrata uue likvideerija. Osanike nõudel, kelle osad esindavad vähemalt 1/10 osakapitalist, võib kohus mõjuval põhjusel tagasi kutsuda ka juhatuse liikmest või osanike nimetatud või põhikirjast tuleneva likvideerija ja nimetada uue likvideerija.

(3) Likvideerija võib tagasi astuda samal põhjusel ja samas korras nagu juhatuse liige.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 208. Likvideerija kanne

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Likvideerijate kandmiseks äriregistrisse esitab juhatuse avalduse. Avaldusele lisatakse likvideerijate allkirjade näidised.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Esimeste likvideerijate äriregistrisse kandmiseks esitab avalduse juhatuse. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise äriregistrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtuotsusega, saadab kohus otsuse äriregistrile kanne tegemiseks.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtulahendiga, saadab kohus lahendi äriregistrile kanne tegemiseks.

(3) Äriregistrisse kantakse likvideerijate nimed, elukohad ja isikukoodid.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 209. Likvideerijate õigused ja kohustused

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Likvideerijatel on juhatuse ja nõukogu õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise eesmärgiga.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Likvideerijatel on juhatuse õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise olemusega. Likvideerimine ei mõjuta osanike omavahelisi õigussuhteid ja osanike suhteid osäühinguga ega nõukogu õigusi, kui seadusest ja likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Likvideerijad lõpetavad osäühingu tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad vara ja rahuldavad võlausaldajate nõuded.

(3) Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud osäühingu likvideerimiseks. Kolmandate isikute suhtes on likvideerijate esindusõigus piiramatult.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui osäühingul on mitu likvideerijat, on neil õigus esineda osäühingu nimel ainult ühiselt. Likvideerijad võivad volitada ühte või mitut enda hulgast teatud tehingute tegemiseks või teatud liiki tegevuseks.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Likvideerijatest juhatuse liikmete esindusõigus likvideerimise puhul ei muutu, kui põhikirjaga, osanike otsusega või kohtulahendiga ei nähta ette esindusõiguse muutumist ühiseks esinduseks või ainuesinduseks. Osanike otsusega või kohtulahendiga nimetatud likvideerijad võivad osäühingut esindada üksnes ühiselt, kui osanike otsuse või kohtulahendiga ei ole ette nähtud, et likvideerijad või osa neist võivad esindada osäühingut üksinda või mitmekesi. Seaduses sätestatust erinev esindusõiguse jaotus kehtib kolmandate isikute suhtes üksnes juhul, kui see on kantud äriregistrisse.

(5) Likvideerimismenetluses peab osäühingu ärinimele lisama märkuse "likvideerimisel".

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 210. Pankrotiavalduse esitamine

Kui likvideeritava osäühingu varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks, peavad likvideerijad esitama pankrotiavalduse.

[Paragrahvi 211 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 211. Likvideerimise alustamise bilanss

Likvideerimise alustamisel koostavad likvideerijad bilansi.

[Paragrahvi 211 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 211. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav osäühing peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisest alates kolme kuu jooksul koostavad likvideerijad majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi kohta sätestatud järgides likvideerimise algbilansi ja seda selgitava aruande, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruande lisade puhul ettenähtud andmeid.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb osäühingu seni kestnud majandusaasta ning algab uus majandusaasta. Likvideerijad koostavad majandusaasta aruande osäühingu lõpetamise ajaks lõppeva ning iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga.

(4) Osanikud kinnitavad likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande otsusega. Likvideerimise algbilanss ja majandusaasta aruanne esitatakse pärast kinnitamist viivitamata äriregistrile.

(5) Kohus võib osäühingu vabastada likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande auditeerimise kohustusest, kui osäühingu varaline olukord on nii selge, et auditeerimine ilmselt ei ole ei osanike ega võlausaldajate huvides vajalik.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 212. Võlausaldajatele teatamine

(1) Likvideerijad avaldavad viivitamatult teate osäihingu likvideerimismenetlusest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(2) Teada olevatele võlausaldajatele peavad likvideerijad saatma likvideerimisteate.

(3) Likvideerimisteates tuleb märkida, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest.

[Paragrahvi 213 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 213. Nõuete esitamine

Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele nelja kuu jooksul teate avaldamisest kõigist oma nõuetest osäihingu vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet tõendavad dokumendid.

[Paragrahvi 213 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 213. Nõuete esitamine

Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele nelja kuu jooksul teate avaldamisest kõigist oma nõuetest osäihingu vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet tõendavad dokumendid. Nõudest õigeaegne teatamata jätmise ei mõjuta nõude kehtivust ega piira võlausaldaja õigust likvideerimisel olevat osäihingut kohtus hageda.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 214 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 214. Nõuete rahuldamine

(1) Kui teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud, deponeeritakse temale kuuluv raha.

(2) Kui võlausaldaja nõude täitmise tähtpäev ei ole saabunud ja võlausaldaja ei võta täitmist vastu, deponeeritakse temale kuuluv raha.

[Paragrahvi 214 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 214. Nõuete rahuldamine

(1) Likvideerijad rahuldavad osäihingule teada olevad võlausaldajate nõuded, sõltumata nõuetest teatamisest.

(2) Kui osäihingule teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud ja nõuet ei ole osäihingust sõltumatutel põhjustel võimalik rahuldada, hoiustatakse hoiustamise tingimuste olemasolul temale kuuluv raha.

(3) Kui kohustust ei ole likvideerimise ajal võimalik täita või kui nõue on vaieldav, ei või osäihingu vara osanike vahel jagada, kui vaidlusalust rahasummat ei ole hoiustatud või võlausaldajale ei ole antud piisavat tagatist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 215. Lõppbilanss

(1) Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad lõppbilansi ja likvideerimisel järelejäänud vara jaotusplaani.

(2) Lõppbilansi ja vara jaotusplaani peab kontrollima audiitor, kui osäihingu majandusaasta aruandele on audiitorkontroll ette nähtud.

(3) Likvideerijad peavad lõppbilansi ja vara jaotusplaani esitama osäihingu asukohas tutvumiseks kõigile osanikele ja sellest osanikele teatama.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui bilansi või vara jaotusplaani koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või osanike otsuseid, võib kohus kahe kuu jooksul bilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest huvitatud isiku avalduse alusel otsustada uue bilansi või vara jaotusplaani koostamise või täiendava likvideerimise.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Kui bilansi või vara jaotusplaani koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või üldkoosoleku otsuseid, võib kohus osanike, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, hagi alusel otsustada uue bilansi või vara jaotusplaani koostamise või täiendava likvideerimise. Hagi võib esitada kahe kuu jooksul, alates bilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest osanikele teatamise ajast. Kostjaks on osaühing. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 216. Vara jaotamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist allesjäänud vara jaotatakse osanike vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende osade nimiväärtustele, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja raha hoiustamist allesjäänud vara jaotatakse osanike vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende osade nimiväärtustele, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel likvideerimisteate avaldamisest ja kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi tagasi lükatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel osaühingu lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest osanikele teatamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või asjas menetlus lõpetatud.

(3) Kohus võib lubada teha osanikele väljamakseid enne kuue kuu möödumist likvideerimisteate avaldamisest, kui sellega ei kahjustata võlausaldajate huve.

(4) Väljamaksed tehakse rahas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(5) Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ning kui osanikud annavad selleks nõusoleku.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 217. Lõpetatud osaühingu tegevuse jätkamine

(1) Kui osaühingu lõpetamine on põhikirjaga ette nähtud või osanike poolt otsustatud, võivad osanikud kuni vara jagamise alustamiseni osanike vahel otsustada osaühingu tegevuse jätkamise või osaühingu ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhtudel vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui otsustatakse tegevuse jätkamine, tuleb sama otsusega määrata uus juhatus ja nõukogu ning vähendada osakapitali järelejäänud vara maksumuseni. Kui vara on vähenenud alla käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurust, tuleb lisaks otsustada osakapitali suurendamine.

(3) Likvideerijad peavad esitama avalduse tegevuse jätkamisest äriregistrisse kandmiseks. Jätkamise otsus jõustub selle äriregistrisse kandmisest.

[Paragrahvi 218 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 218. Äriregistrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõpetamist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel likvideerimisteate avaldamisest ja kolme kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest esitavad likvideerijad avalduse osaühingu kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss ja vara jaotusplaani. Avalduses peavad likvideerijad kinnitama, et lõppbilanssi ega vara jaotusplaani kohtus vaidlustatud ei ole või on hagi tagasi lükatud ning et osaühingu võlausaldajate nõuded on rahuldatud või selleks vajalik vara deponeeritud.

(2) Kui pärast osaühingu äriregistrist kustutamist selgub, et on vajalikud täiendavad likvideerimisabinõud, ennistab kohus huvitatud isiku nõudel vanade likvideerijate õigused või määrab uued likvideerijad.

[Paragrahvi 218 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 218. Äriregistrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõpetamist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel osaühingu lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kolme kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamiseks osanikele teatamisest ja tingimusel, et osaühing ei osale Eestis poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses, esitavad likvideerijad avalduse osaühingu kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss ja vara jaotusplaan. Avalduses peavad kõik likvideerijad kinnitama, et lõppbilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või on menetlus asjas lõpetatud ning et osaühingu võlausaldajate nõuded on rahuldatud või selleks vajalik vara on hoiustatud, samuti et osaühing ei osale poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses.

(2) Kui pärast osaühingu registrist kustutamist ilmneb, et osaühingul jäi jaotamata vara ja vajalikud on täiendavad likvideerimisabinõud, võib kohus huvitatud isiku nõudel otsustada täiendava likvideerimise ja ennistada vanade likvideerijate õigused või määrata uued likvideerijad.

(3) Osaühingu võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast osaühingu registrist kustutamist läbi viia üksnes juhul, kui võlausaldaja põhistab, et tema nõue osaühingu vastu jäi likvideerimismenetluses rahuldamata, tal ei ole võimalik nõuet muul viisil rahuldada ja likvideerimise ennistamise korral on võimalik tema nõue rahuldada, või kui osaühingut ei oleks võinud vaidluse tõttu nõude üle registrist kustutada. Võlausaldaja taotlust täiendavaks likvideerimiseks ei rahuldata muu hulgas siis, kui ta mõjuva põhjuseta jättis oma nõude likvideerijatele õigeaegselt esitamata.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 219 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 219. Dokumentide säilitamine

(1) Osaühingu dokumendid annavad likvideerijad hoiule ühele likvideerijale või arhiivile. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle kohus.

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avaldusel, kohtu poolt määratud hoidja puhul kohtuotsuse alusel. Dokumentide hoidja muutumisel teatab üleandja sellest enne üleandmist registripidajale uute andmete registrisse kandmiseks.

(3) Osaühing on vastutav oma tegevuse tulemusena loodud või saadud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul. Osaühingu likvideerimisel võib tema säilitamisele kuuluvad dokumendid kokkuleppel arhiiviga üle anda arhiivi. Dokumentide üleandmisel arhiivi läheb vastutus nende säilimise eest arhiivile.

[Paragrahvi 219 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 219. Dokumentide säilitamine

(1) Osaühingu dokumendid annavad likvideerijad hoiule likvideerijale, arhiivipidajale või muule usaldusväärsele isikule. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle vajaduse korral kohus.

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avalduse alusel, kohtu määratud hoidja puhul kohtumääruse alusel. Dokumentide hoidja vahetatakse ja uus hoidja kantakse registrisse kohtumääruse alusel.

(3) Dokumentide hoidja vastutab hoiule antud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul.

(4) Hoiule antud osaühingu dokumentidega võivad tutvuda osanikud ja nende õigusjärglased. Osaühingu võlausaldajad võivad dokumentidega tutvuda kohtu loal.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 220. Likvideerijate vastutus

Likvideerijad vastutavad tekitatud kahju eest samamoodi nagu juhatuse liikmed.

VII. osa

AKTSIASELTS23. peatükk. ÜLDSÄTTED

§ 221. Aktsiaseltsi mõiste

- (1) Aktsiaselts on äriühing, millel on aktsiateks jaotatud aktsiakapital.
- (2) Aktsionär ei vastuta isiklikult aktsiaseltsi kohustuste eest.
- (3) Aktsiaselts vastutab oma kohustuste täitmise eest oma varaga.

§ 222. Aktsiakapitali suurus

Aktsiakapital peab olema vähemalt 400 000 krooni.

24. peatükk AKTSIA

§ 223. Aktsia nimiväärtus

- (1) Aktsia väikseim nimiväärtus on 10 krooni.
- (2) Kui aktsia nimiväärtus on suurem kui 10 krooni, peab see olema 10 krooni täiskordne.
- (3) Väiksema kui 10-kroonise nimiväärtusega aktsia on tühine. Sellise aktsia väljalaskmisest tekkinud kahju eest vastutavad selle väljalaskjad solidaarselt.

§ 224. Aktsia jagamatus

Aktsia on jagamatu.

§ 225. Aktsia väljalaskehind

- (1) Aktsia väljalaskehind ei või olla väiksem aktsia nimiväärtusest.
- (2) Aktsia väljalaskehind võib olla suurem selle nimiväärtusest (ülekurss). Ülekurssi korrigeeritakse rakendatava raamatupidamistavaga ettenähtud juhtudel. Ülekurssi võib kasutada:
  - 1) aktsiaseltsi kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvel;
  - 2) aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.
- (3) Aktsia väljalaskmisel peab märkija tasuma selle väljalaskehinna täielikult.
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 226. Aktsiast tulenevad õigused

Aktsia annab aktsionärile õiguse osaleda aktsionäride üldkoosolekul ning kasumi ja aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses sätestatud ja põhikirjaga ettenähtud õigused.

[Paragrahv 226¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 226¹. Aktsia märkimine

- (1) Aktsia märkimisega saab märkija õiguse saada aktsia ja võtab endale kohustuse selle eest tasuda.
- (2) Aktsia märkijale võib märgitud aktsiate kohta anda märkimistõendi.
- (3) Märkija võib märkimisest tulenevad õigused ja kohustused üle anda. Kui aktsia eest ei ole täielikult tasutud, vastutab märkija tasumise eest omandajaga solidaarselt. Märkimistõendi üleandmisele kohaldatakse nimelise aktsia võõrandamise sätteid.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 227. [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 228. Nimelised aktsiad

(1) Aktsiad on nimelised. Aktsiad peavad olema registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris. Aktsiaseltsi asutamisel tuleb äriregistri pidajale esitatavale avaldusele lisada Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja teatis aktsiate registreerimise kohta.

(2) Nimelisest aktsiast tulenevad õigused kuuluvad isikule, kes on aktsionärina kantud aktsiaraamatusse.

(3) - (5)

[Kehtetud – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 229. Nimelise aktsia võõrandamine

(1) Nimeline aktsia on vabalt võõrandatav.

(2) Aktsiate võõrandamisel kolmandatele isikutele võib põhikirjaga ette näha teiste aktsionäride ostueesõiguse, mis kehtib aktsiate igakordse tasulise võõrandamise korral ja mille kasutamise tähtaeg ei või olla pikem kui kaks kuud võõrandamise lepingu esitamisest. Müügilepingu sõlmimisest teatab müüja aktsiaseltsi juhatusele, kes teatab sellest viivitamatult teistele aktsionäridele. Muus osas kohaldatakse ostueesõigusele ja selle teostamisele võlaõigusseaduses ostueesõiguse kohta sätestatut.

[Lõige 2¹ jõustub 1. 01. 2006]

(2¹) Aktsionärid võivad ostueesõigust teostada üksnes ühiselt täies ulatuses. Kui mõni aktsionär loobub ostueesõiguse teostamisest, on ülejäänutel õigus teostada ostueesõigust ühiselt täies ulatuses.

[Lõige 2² jõustub 1. 01. 2006]

(2²) Kui aktsiaseltsi põhikirjas on ette nähtud aktsionäride ostueesõigus, kantakse aktsiaseltsi taotlusel Eesti väärtpaberite keskregistrisse ostueesõiguse kohta märge. Aktsia käsutamine pärast märke kandmist registrisse on tühine osas, milles see ostueesõiguse teostamist kahjustab või piirab.

(3) [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

(4) Omandajal on õigus nõuda enda kandmist aktsionärina aktsiaraamatusse. Aktsiaseltsi suhtes loetakse aktsia üleläänuks omandaja kandmisest aktsiaraamatusse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 230. [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 231. Aktsia üleminek pärijale

Aktsionäri surma korral läheb aktsia üle tema pärijale.

[Paragrahvi 232 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 232. Aktsia koormamine

(1) Nimelist aktsiat võib pantida või rendile anda, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Aktsia koormamise tehing tehakse kirjalikult.

(3) Aktsia rendile andmine annab rentnikule üksnes õiguse osaleda aktsionäri asemel kasumi ja seltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

(4) Aktsia pantimisel teostab aktsiast tulenevaid õigusi pantija.

[RT I 2003, 13, 64- jõust. 01.07.2003]

[Paragrahvi 232 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 232. Aktsia pantimine

(1) Aktsiat võib pantida, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Aktsia pantimiseks on nõutav kirjalik käsutustehing pandi seadmise kohta ja pantimise kohta märke tegemine Eesti väärtpaberite keskregistrisse.

(3) Aktsia pantimisel teostab aktsiast tulenevaid õigusi pantija.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 233. Aktsiaraamat

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Nimeliste aktsiate kohta peab aktsiaselts aktsiaraamatut, milles tuleb märkida:

- 1) aktsionäri nimi, aadress ja isiku- või registrikood;
- 2) aktsia liik ja nimiväärtus ning aktsia järjekorranumber;
- 3) aktsia märkimise ja omandamise aeg;
- 4) kas ja milliste aktsiate kohta on välja antud aktsiatähed, samuti nende number ja väljaandmise aeg. [Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Nimeliste aktsiate kohta peetakse aktsiaraamatut, milles tuleb märkida:

- 1) aktsionäri nimi, aadress ja isiku- või registrikood;
- 2) aktsia liik ja nimiväärtus ning aktsia järjekorranumber;
- 3) aktsia märkimise ja omandamise aeg;
- 4) [kehtetu – RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Aktsiaraamatut peab Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja. Aktsiaraamatus sisalduvad andmed määratakse Eesti väärtpaberite keskregistri pidamist reguleerivate õigusaktidega. Aktsiaseltsi juhatus tagab aktsiaraamatu pidajale seadusega sätestatud ja õigete andmete õigeaegse esitamise.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 234. Aktsiaraamatu avalikkus

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiaraamatuga on õigus tutvuda aktsionäri, juhatuse ja nõukogu liikmel ning pädeval riigiasutusel, samuti teistel isikutel, kellel on selleks õigustatud huvi.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiaraamatuga on õigus Eesti väärtpaberite keskregistri seaduses sätestatud korras tutvuda aktsionäri, juhatuse ja nõukogu liikmel ning pädeval riigiasutusel, samuti teistel isikutel, kellel on selleks õigustatud huvi.

[Lõige 2 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud isikutel on õigus saada aktsiaraamatu või selle osa ära kirja.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 235. Aktsiate liigid

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiatest võivad tuleneda erinevad õigused seaduses sätestatud juhtudel. Ühesuguste õigustega aktsiad moodustavad aktsiate ühe liigi.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiatest võivad tuleneda erinevad õigused vastavalt põhikirjale kasumi jaotamisel või aktsiaseltsi likvideerimisel järelejääva vara jaotamisel. Ühesuguste õigustega aktsiad moodustavad aktsiate ühe liigi.

(2) Aktsia liigiga seotud õigusi võib muuta üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 4/5 kõigist häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet. Otsuse poolt peab hääletama vähemalt 9/10 aktsionäridest, kelle aktsiate liigiga seotud õigusi muudetakse.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Aktsiate liigiga seotud õiguste muutmisest teatab juhatus viivitamatult kirjalikult kõigile nimeliste aktsiate omanikele. Esitajaaktsiate õiguste muutmisel tuleb vastav teade avaldada käesoleva seadustiku §-s 288 nimetatud väljaandes.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Aktsiate liigiga seotud õiguste muutmisest teatab juhatus viivitamatult kirjalikult kõigile nimeliste aktsiate omanikele.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 236. Hääleõigus

(1) Iga aktsia annab eraldi hääleõiguse, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Võrdse nimiväärtusega aktsiad annavad võrdse hääle arvu. Kui aktsiaseltsil on erineva nimiväärtusega aktsiaid, peab nende poolt antavate hääle arvu erinevus vastama nimiväärtuse erinevusele.

§ 237. Eelisaktsia

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiaselts võib välja lasta hääleõiguseta aktsiaid, mis annavad eesõiguse dividendi saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel (eelisaktsia).

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiaselts võib välja lasta hääleõiguseta aktsiaid, mis annavad eesõiguse dividendi saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel (eelisaktsia). Eelisaktsia omanikul on peale hääleõiguse kõik muud aktsionäri õigused.

(2) Eelisaktsiate nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/3 aktsiakapitalist.

(3) Põhikirjaga võib ette näha, et eelisaktsia annab hääleõiguse teatud otsuste vastuvõtmisel (piiratud hääleõigus).

(4) Otsuse tegemiseks, millega tühistatakse või muudetakse eelisaktsiate eesõigus või tühistatakse eelisaktsiad, on vaja kõigi eelisaktsiate omanike nõusolekut. Eesõiguse tühistamisel omandavad eelisaktsiate omanikud hääleõiguse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 238. Eelisaktsiast tulenev dividend

(1) Eelisaktsia omanikule makstakse dividend välja enne dividendi väljamaksmist teistele aktsionäridele. Dividend määratakse põhikirjas protsendina aktsia nimiväärtusest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Eelisaktsia omanikule võib maksta suuremat dividendi, kui on ette nähtud põhikirjas.

(3) Kui aktsiaseltsil ei ole jaotatavat kasumit või sellest ei piisa, võib eelisaktsia omanikele dividendi täielikult või osaliselt maksmata jätta. Maksmata osa liidetakse järgmisel aastal makstava dividendiga, arvestades sellele juurde intressi seaduses sätestatud suuruses.

§ 239. Hääleõiguse omandamine ja kaotamine

(1) Kui eelisaktsia omanikule ei ole kahe majandusaasta jooksul dividendi täielikult välja makstud, omandab eelisaktsia omanik hääleõiguse vastavalt aktsia nimiväärtusele. Eelisaktsiast tulenevad hääled arvatakse üldkoosoleku kvoorumi hulka.

(2) Eelisaktsia omanik kaotab hääleõiguse selle majandusaasta viimasel päeval, mille jooksul dividend täielikult välja maksti.

(3) Hääleõiguse omandamine ei vabasta aktsiaseltsi kohustusest maksta välja eelmiste aastate dividend ja seaduses sätestatud intress ega tühistada eelisaktsia omaniku eesõigust dividendi saamisel ja likvideerimisel alles jääva vara jaotamisel.

§ 240. [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 241. Vahetusvõlakiri

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Kui see on ette nähtud põhikirjas, võib aktsiaselts üldkoosoleku otsusel lasta välja võlakirju, mille omanikul on õigus vahetada võlakiri aktsia vastu (vahetusvõlakiri).

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Kui see on ette nähtud põhikirjas, võib aktsiaselts üldkoosoleku otsusel aktsiakapitali tingimuslikuks suurendamiseks lasta välja võlakirju, mille omanikul on õigus vahetada võlakiri aktsia vastu (vahetusvõlakiri).

(2) Vahetusvõlakiri võib olla nimeline.

(3) Vahetusvõlakirju võib lasta välja pärast aktsiaseltsi kandmist äriregistrisse.

(4) Vahetusvõlakirja eest tuleb tasuda rahas vähemalt selle nimiväärtus. Võlakirja vastu väljalastavate aktsiate nimiväärtus võib olla võlakirja nimiväärtusest suurem üksnes juhul, kui nimiväärtuste vahe tasutakse rahas.

(5) Vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/3 aktsiakapitalist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

25. peatükk

ASUTAMINE 1. jagu. Asutamine aktsiate märkimiseta

§ 242. Asutaja

- (1) Aktsiaseltsi võib asutada üks või mitu isikut.
- (2) Asutajaks võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.

§ 243. Asutamisleping

- (1) Aktsiaseltsi asutamiseks sõlmivad asutajad asutamislepingu.
- (2) Asutamislepingus tuleb märkida:
  - 1) asutatava aktsiaseltsi ärinimi, asukoht, aadress ja tegevusala;
  - 2) asutajate nimed ja elu- või asukohad;
  - 3) aktsiakapitali kavandatud suurus;
  - 4) aktsiate arv, nimiväärtus ning erinevat liiki aktsiate väljalaskmisel nende tähistus ja aktsiatega seotud õigused, samuti aktsiate jaotus asutajate vahel;
  - 5) kui palju tuleb aktsiate eest tasuda, tasumise kord, aeg ja koht;
  - 6) kui aktsia eest tasutakse mitterahalise sissemaksega - mitterahalise sissemakse ese ja selle hindamise kord;
  - 7) juhatuse ja nõukogu liikmete, samuti audiitori andmed;
  - 8) prokuristi määramise korral tema andmed;
  - 9) asutamiskulude eeldatav suurus ja nende kandmise kord.
- (3) Asutamislepingu sõlmimisega kinnitavad asutajad asutamislepingu lisana ka aktsiaseltsi põhikirja.
- (4) Asutamisleping ja sellega kinnitatud põhikiri peab olema notariaalselt tõestatud ja sellele kirjutavad alla kõik asutajad. Asutaja esindaja võib asutamislepingule alla kirjutada, kui talle selleks antud volikiri on notariaalselt tõestatud. Põhikirja muutmine pärast äriregistrisse kandmist toimub käesoleva seadustiku §-s 300 sätestatud korras ega nõua asutamislepingu muutmist.

(5) Kui aktsiaseltsil on üks asutaja, asendab asutamislepingut asutaja poolt allakirjutatud notariaalselt tõestatud asutamisosus.

§ 244. Põhikiri

- (1) Aktsiaseltsi põhikirjas peab olema märgitud:
  - 1) aktsiaseltsi ärinimi, asukoht ja tegevusala;
  - 2) aktsiakapitali suurus, mis võib olla määratud kindla suurusena või miinimum- ja maksimumkapitalina, kusjuures miinimumkapitali suurus peab olema vähemalt 1/4 maksimumkapitali suurusest;
  - 3) aktsiate nimiväärtused;
  - 4) [kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]
  - 5) erinevat liiki aktsiate väljalaskmise korral erinevat liiki aktsiate tähistus, igat liiki aktsiate nimiväärtus ja nendega seotud õigused;
  - 6) üldkoosoleku kokkukutsumise ja otsuste vastuvõtmise kord;
  - 7) juhatuse ja nõukogu liikmete arv, mis võib olla väljendatud kindla suurusena või ülem- ja alammäärana;
  - 8) [välja jäetud – RT I 1996, 40, 773 – jõust. 8. 06. 1996]
  - 9) kui aktsia eest tasutakse mitterahalise sissemaksega - mitterahalise sissemakse hindamise kord;
  - 10) reservkapitali suurus;
  - 11) muud seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.
- (2) Põhikirjas võib ette näha ka muid tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui põhikirja säte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatut.
- (3) Asutamislepinguga kinnitatud põhikirjale kirjutavad alla kõik asutajad. Äriregistrisse kandmise järel muudetud põhikirjale kirjutab alla vähemalt üks juhatuse liige või kui juhatuse liikmed on õigustatud aktsiaseltsi esindama ainult ühiselt, siis kõik ühiselt seltsi esindama õigustatud juhatuse liikmed.

§ 245. Eeliste lubamatus

Asutajad ei või võtta endale mingeid õigusi, mis ei tulene aktsiatest.

§ 246. Aktsia eest tasumine

- (1) Sissemakse võib olla rahaline või mitterahaline. Aktsia eest tasutakse rahas, kui põhikirjas ei ole ette nähtud mitterahalise sissemaksega tasumist.

(2) Aktsionärid peavad tasuma aktsiate eest täielikult enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepinguga ei ole ette nähtud varasemat tähtpäeva. Tasumisega viivitamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 275 sätestatut.

(3) Aktsia eest tasutavat summat ei või tasaarvestada töötasu, honorari ega teiste sarnaste väljamaksetega asutatavast aktsiaseltsist ega muude nõuetega asutatava aktsiaseltsi vastu.

§ 247. Rahalise sissemakse tasumine

Asutajad avavad asutamisel oleva aktsiaseltsi nimele pangaarve, kuhu tasutakse rahalised sissemaksed.

§ 248. Mitterahaline sissemakse

(1) Mitterahaliseks sissemaksiks võib olla mis tahes rahaliselt hinnatav ja aktsiaseltsile üleantav asi või varaline õigus, millele on võimalik sissenõuet pöörata.

(2) Mitterahaliseks sissemaksiks ei või olla aktsiaseltsile osutatav teenus ega tehtav töö ega ka asutajate tegevus aktsiaseltsi asutamisel.

(3) Aktsionär peab teatama kolmandate isikute õigustest mitterahalisele sissemaksle.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui aktsionär jätab täitmata käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud kohustuse, peab ta tasuma aktsia eest rahas selles ulatuses, mille võrra kolmandate isikute õigused sissemakse väärtust vähendavad.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Kui mitterahalise sissemakse väärtus on aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise ajal väiksem sissemakse arvel saadud aktsiate nimiväärtusest ja ülekursist, võib aktsiaselts nõuda aktsionärit sissemakse tasumist rahas selles ulatuses, mille võrra sissemakse väärtus on nimiväärtusest ja ülekursist väiksem. Nõude aegumistähtaeg on viis aastat, alates aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 249. Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Mitterahalise sissemakse hindamise kord nähakse ette põhikirjas.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Mitterahalise sissemakse hindamise kord nähakse ette põhikirjas. Kui eseme hindamiseks on olemas üldiselt tunnustatud eksperdid, tuleb mitterahalise sissemakse ese lasta hinnata neil.

(2) Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamisel tuleb aluseks võtta asja või õiguse harilik väärtus.

(3) Audiitor kontrollib mitterahalise sissemakse väärtuse hindamist ja esitab arvamuse selle kohta, kas sissemakse vastab käesoleva seadustiku §-s 248 nimetatud nõuetele. Audiitori arvamus peab sisaldama mitterahalise sissemakse kirjeldust ning selles tuleb märkida, millist meetodit kasutati mitterahalise sissemakse hindamisel ja kas mitterahalise sissemakse väärtus vastab mitterahalise sissemaksiga tasutud aktsia nimiväärtusele ja ülekursile.

(4) Mitterahalise sissemakse ebaõige hindamisega tekitatud kahju eest vastutavad seda hinnanud isikud ja hindamist kontrollinud audiitor solidaarselt.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 250. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Aktsiaseltsi äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus avalduse, milles näidatakse käesoleva seadustiku §-s 251 nimetatud andmed ja sellele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed. Avaldusele lisatakse:

1) asutamisleping;

2) põhikiri;

3) panga teatis aktsiakapitali sissemaksimise kohta;

4) mitterahalise sissemaksiga tasumisel - sissemakse aktsiaseltsile üleandmise leping ning sissemakse väärtust tõendavad dokumendid, samuti audiitori poolt alla kirjutatud arvamus mitterahalise sissemakse hindamise kohta;

[Punkti 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

- 5) nõukogu liikmete, samuti audiitorite nimed, isikukoodid ja elukohad;[Punkti 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]
- 5) nõukogu liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad ning audiitorite nimed, isiku- või registrikoodid ja elu- või asukohad;[Punkt 6 kehtetu alates 1. 01. 2006]
- 6) juhatuse liikmete allkirjanäidised;
- 7) sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid;
- 7¹) Eesti väärtpaperite keskregistri pidaja teatis aktsiate registreerimise kohta;
- 8) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Mitterahalise sissemakse üleandmist aktsiaseltsile tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjadega. Kui mitterahaliseks sissemaks on kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust või registrist, kus vallasasi on registreeritud.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud aktsiaseltsi esindama ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik aktsiaseltsi ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud aktsiaseltsi esindama ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik aktsiaseltsi ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed. Uue juhatuse liikme äriregistrisse kandmise avaldusele kirjutab alla ka see juhatuse liige. Ta peab avalduses kinnitama, et tal on seaduse kohaselt õigus olla juhatuse liege.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Juhatus on kohustatud esitama avalduse äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul, arvates asutamislepingu sõlmimisest.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Aktsiaseltsi ei kanta äriregistrisse, kui avaldus äriregistrisse kandmiseks esitatakse pärast ühe aasta möödumist asutamislepingu sõlmimisest või asutamisoatsuse vastuvõtmisest.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 251. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi;
- 2) aktsiaseltsi tegevusala, asukoht ja aadress;
- 3) aktsiakapitali suurus;
- 4) põhikirja kinnitamise aeg;
- 5) juhatuse liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad;
- 6) kes juhatuse liikmetest võib esindada aktsiaseltsi erinevalt käesoleva seadustiku § 307 1. lõikes sätestatud;
- 7) majandusaasta algus ja lõpp;
- 8) muud seaduses sätestatud andmed.[Paragrahvi 252 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 252. Vastutus ebaõigete andmete esitamise eest

Kui juhatus esitas äriregistrile ebaõigeid andmeid, vastutavad avaldusele alla kirjutanud juhatuse liikmed sellega tekitatud kahju eest solidaarselt.

[Paragrahvi 252 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 252. Asutajate ning juhatuse ja nõukogu liikmete vastutus aktsiaseltsi asutamisel

(1) Aktsiaseltsi asutajad ning juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad solidaarselt aktsiaseltsi asutamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksete või asutamiskulude ebaõige hindamisega või muude kohustuste rikkumisega aktsiaseltsile tekkinud kahju eest, kui asutaja või juhatuse või nõukogu liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud alusel vastutavad lisaks aktsionäridele ka isikud, kelle arvel aktsiaselts asutati. Isik ei vabane vastutusest, sõltumata asjaoludest teadmisest, kui asjaolusid teadis või pidi teadma tema arvel tegutsenud aktsionär.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib aktsiaseltsi võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti aktsiaseltsi pankrotimenetluses.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest, kahju tekkimise aluseks olnud teo hilisema toimepanemise korral alates teo toimepanemisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 253. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist asutatava aktsiaseltsi nimel tehtud tehingutest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad tehingu teinud isikud solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kohustused lähevad üle aktsiaseltsile aktsiaseltsi registrisse kandmisest, kui tehingu teinud isikul oli õigus tehingut teha.

(3) Kui isikul ei olnud õigust tehingut teha, lähevad tehingust tulenevad kohustused üle aktsiaseltsile, kui üldkoosolek kiidab selle tehingu heaks.

(4) Kui aktsiaseltsi varast ei jätku aktsiaseltsi võlausaldaja nõude rahuldamiseks, vastutavad asutajad aktsiaseltsi võlausaldaja ees isiklikult ja solidaarselt aktsiaseltsi kohustuste täitmise eest ulatuses, milles aktsiaseltsi vara vähenes enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist aktsiaseltsile võetud kohustuste tõttu. Nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest.

[Paragrahv 254 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

§ 254. Asutaja vastutus

Asutaja vastutusele kohaldatakse tsiviilseadustiku üldosa seaduse (RT I 2002, 35, 216) § 37.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 255. Lepingu kehtivus

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Kahe aasta jooksul aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest võib aktsiaselts aktsionärielt või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavalt isikult lepingu alusel omandada vara, mille väärtus ületab 1/10 aktsiakapitalist, ainult üldkoosoleku otsusel.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Kahe aasta jooksul aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest võib aktsiaselts aktsionärielt või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavalt isikult lepingu alusel omandada vara, mille väärtus ületab 1/10 aktsiakapitalist, ainult üldkoosoleku otsusel. See ei kehti vara omandamisel börsil või igapäevase majandustegevuse raames.

(2) Vara tuleb hinnata käesoleva seadustiku §-s 249 sätestatud korras.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[2. jagu kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

2. jagu

Aktsiaseltsi asutamine aktsiate märkimisega

§ 256. Asutamise üldsätete kohaldamine

Aktsiaseltsi asutamisele aktsiate märkimisega kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 242 - 255 sätestatud, kui järgnevatest sätetest ei tulene teisiti.

§ 257. Asutamisleping

(1) Asutamislepingus tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 243 2. lõikes sätestatule märkida:

- 1) aktsiaseltsi asutamiskoosoleku toimumise aeg ja koht;
- 2) aktsiate märkimise aeg ja koht.

(2) Pärast asutamislepingu sõlmimist koostavad asutajad põhikirja projekti.

(3) Asutamisele aktsiate märkimisega ei kohaldata käesoleva seadustiku § 243 3. lõikes sätestatud.

§ 258. Aktsia märkimine

Aktsia märkimisega saab märkija õiguse saada aktsia ja võtab endale kohustuse selle eest tasuda.

§ 259. Märkimisteade

(1) Nimeliselt kindlaksmääratud isikutele või avalikkusele (aktsiate avalik märkimine) saadetakse märkimisele kutsumise teade. Aktsiate avaliku märkimise kord sätestatakse seadusega.

(2) Märkimisteates näidatakse kõik asutamislepingu andmed ja koht, kus saab tutvuda asutamislepinguga, põhikirja projektiga ning asutajate sõlmitud lepingutega.

(3) Pärast märkimisele kutsumist ei või märkimistingimusi muuta, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 260. Märkimisnimekiri

(1) Aktsia märgitakse kandega märkimisnimekirja.

(2) Kandes näidatakse:

- 1) märgitud aktsiate arv, liik ja nimiväärtus;
- 2) kui palju ja millal tuleb aktsiate eest tasuda;
- 3) märkija nimi ja aadress;
- 4) märkimise aeg.

(3) Kui aktsiate eest tasutakse mitterahalise sissemaksega, tuleb kandes näidata ka mitterahalise sissemakse ese ja selle väärtus, samuti audiitori arvamus mitterahalise sissemakse hindamise kohta.

(4) Kandlele kirjutab märkija alla.

§ 261. Liigmärkimine

(1) Kui aktsiaid on märgitud kogu aktsiakapitali ulatuses, võivad asutajad märkimise lõpetada enne asutamislepingus ette nähtud tähtaja möödumist.

(2) Kui ilmneb, et aktsiaid on märgitud üle kavandatava aktsiakapitali suuruse, otsustavad asutajad liigmärkimise heakskiitmise või tühistamise.

(3) Liigmärkimise tühistamisel peavad asutajad liigselt aktsiaid märkinud märkijate poolt tasuta viivitamatult tagastama. Tasutu tagastamise eest vastutavad asutajad solidaarselt.

§ 262. Märkimise ebaõnnestumine

(1) Aktsiate märkimine loetakse ebaõnnestunuks, kui asutamislepingus näidatud tähtaja jooksul ei ole kavandatud aktsiakapitali ulatuses aktsiaid märgitud, välja arvatud juhul, kui asutajad ise märgivad märkimata aktsiad pärast märkimistähtaja möödumist.

(2) Märkimise ebaõnnestumisel aktsiaseltsi ei asutata. Asutajad peavad märkijate poolt tasuta viivitamatult tagastama. Tasutu tagastamise eest vastutavad asutajad solidaarselt.

§ 263. Märkimise kehtetus

Kohus võib huvitatud isiku nõudel tunnistada märkimise kehtetuks, kui aktsia on märgitud vastuolus asutamislepingus või märkimisteates nimetatud märkimistingimustega ja nõue on esitatud enne aktsiaseltsi kandmist äriregistrisse.

§ 264. Märkimistõend

(1) Aktsia märkimisel võivad asutajad märkijale märgitud aktsiate kohta anda märkimistõendi, milles tuleb näidata:

- 1) asutatava aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) märkija nimi ja aktsia märkimise kuupäev;
- 3) märgitud aktsiate arv, liik ja nimiväärtus;
- 4) aktsia järjekorranumber;
- 5) märkimisel tasutu.

(2) Märkimistõendile kirjutab alla vähemalt üks asutaja.

(3) Märkimistõendile kantakse ka kõik märkija poolt tehtud hilisemad sissemaksed.

(4) Asutajad on kohustatud märkija nõudmisel välja andma märkimistõendi.

(5) Märkija võib märkimisest tulenevad õigused ja kohustused üle anda. Üleandmine toimub märkimistõendi üleandmise ja sellele pealdise tegemisega. Kui aktsia eest ei ole täielikult tasutud, vastutab märkija tasumise eest omandajaga solidaarselt. Märkimistõendi üleandmisele kohaldatakse nimelise aktsia võõrandamise sätteid.

§ 265. Sundosa aktsiatest

(1) Aktsiaseltsi asutamisel avaliku märkimisega peavad asutajad märkima aktsiaid vähemalt 1/4 ulatuses aktsiakapitalist.

(2) Asutajad ei või käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ulatuses aktsiaid võõrandada enne kahe aasta möödumist aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest.

§ 266. [Kehtetu – RT I 2000, 29, 172- jõust. 17.04.2000]

§ 267. Asutamiskoosoleku kokkukutsumine

(1) Asutajad kutsuvad aktsiaseltsi asutamiskoosoleku kokku asutamislepinguga ettenähtud tähtaja jooksul, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul asutamislepingu sõlmimisest ja hiljemalt ühe kuu jooksul aktsiate märkimise lõppemisest.

(2) Kui asutajad ei kutsu asutamiskoosolekut käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja jooksul kokku, on märkijatel õigus saada tasuta tagasi täies ulatuses. Tagastamise eest vastutavad asutajad solidaarselt.

(3) Asutamiskoosolekust on õigus osa võtta kõigil märkijatel, kes on täitnud seadusest ja asutamislepingust tulenevad kohustused.

(4) Asutamiskoosolekul võib märkijal esindada isik, kellele on antud notariaalselt tõestatud volikiri.

§ 268. Esindatus

(1) Asutamiskoosolek võib vastu võtta otsuseid, kui sellel osalevad märkijad, kes esindavad vähemalt 2/3 märgitud aktsiakapitalist.

(2) Kui märkijal ei ole õigust asutamiskoosolekul osaleda (§ 267 lg. 3), ei võeta tema poolt märgitud aktsiaid esindatuse määramisel arvesse.

(3) Asutamiskoosolekul koostatakse sellel osalevate märkijate nimekiri, milles tuleb näidata märkija nimi ja elu- või asukoht, tema märgitud aktsiate arv, nimiväärtus ja aktsiatega seotud häälte arv. Nimekirjale kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija.

(4) Asutamiskoosolekul on märkijal hääli vastavalt tema märgitud aktsiatele.

§ 269. Asutamiskoosoleku pädevus

(1) Asutamiskoosolek:

- 1) otsustab aktsiaseltsi asutamise;
- 2) võtab vastu aktsiaseltsi põhikirja;
- 3) valib aktsiaseltsi juhatuse ja nõukogu liikmed;
- 4) valib audiitori.

(2) Aktsiaseltsi asutamise ja põhikirja vastuvõtmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul esindatud häältel. Muu otsus on vastu võetud, kui selle poolt antakse vähemalt pooled koosolekul esindatud häältel. Sama häälteenamusega võib asutamiskoosolek mõne küsimuse otsustamiseks kehtestada suurema häälteenamuse või kõigi koosolekul osalevate märkijate ühehäälsuse nõude.

(3) Asutamiskoosolek võib asutamislepingu sätetest kõrvale kalduda üksnes kõigi märkijate nõusolekul.

§ 270. Asutamiskoosoleku protokoll

(1) Asutamiskoosolek protokollitakse. Protokollitakse:

- 1) koosoleku toimumise aeg ja koht;
- 2) koosolekul vastuvõetud otsused;
- 3) hääletamistulemused;
- 4) koosolekul valitud juhatuse, nõukogu liikmete ja audiitori nimed;
- 5) muud aktsiaseltsi asutamisel olulist tähtsust omavad asjaolud;

(2) Asutamiskoosoleku protokollile lisatakse käesoleva seadustiku § 268 3. lõikes nimetatud märkijate nimekiri.

§ 271. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Lisaks käesoleva seadustiku § 250 1. lõikes nimetatud dokumentidele tuleb aktsiaseltsi äriregistrisse kandmise avaldusele lisada asutamiskoosoleku protokoll.

(2) Juhatus peab esitama avalduse aktsiaseltsi kandmiseks äriregistrisse kahe kuu jooksul põhikirja vastuvõtmisest.

26. peatükk

AKTSIONÄR JA AKTSIASELTS

§ 272. Aktsionäride võrdsus

Aktsionäre tuleb võrdsetel asjaoludel kohelda võrdselt.

[Paragrahvi 273 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 273. Aktsionäri kohustus teha sissemaksid

Aktsionäri ei või kohustada tegema sissemaksid, mis ületavad aktsia nimiväärtust ja ülekurssi.

[Paragrahvi 273 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 273. Aktsionäri kohustus teha sissemaksid

Aktsionäri ei või ilma tema nõusolekuta kohustada tegema sissemaksid, mis ületavad aktsia nimiväärtust ja ülekurssi.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 274. Sissemaks tagastamise ja intressi arvestamise keeld

(1) Aktsionärile ei või tagastada tema poolt tehtud sissemaks et ega maksta sissemakselt intressi.

(2) Sissemaks tagastamiseks ei loeta ostuhinna tasumist aktsiaseltsi poolt oma aktsiate tagasiostmisel.

§ 275. Sissemaksega viivitamise tagajärjed

[Lõike 1 sõnastus kuni 31.12. 2005]

(1) Põhikirjaga võib ette näha, et aktsionär, kes ei tasu oma aktsia eest õigeaegselt, on kohustatud maksma viivist põhikirjas ette nähtud määral.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsionär, kes ei tasu aktsia eest õigeaegselt, on kohustatud maksma aktsiaseltsile viivist seaduses sätestatud ulatuses, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

(2) Juhatus saadab maksega viivitavale aktsionärile teate nõudega tasuda makse kirjas näidatud tähtaja jooksul, märkides, et makse tasumata jätmisel kaotab aktsionär oma aktsia. Tasumise tähtaeg peab olema vähemalt viisteist päeva teate saatmisest.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31.12. 2005]

(3) Kui aktsionär ei tasu puudu olevat summat teates nimetatud tähtaja jooksul, kaotab ta oma aktsia. Aktsionäri poolt tasutud summa, mis ei ületa 1/5 aktsia nimiväärtusest, kantakse reservkapitali, ülejäänud summa tagastatakse aktsionärile.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Kui aktsionär ei tasu puudu olevat summat teates nimetatud tähtaja jooksul, kaotab ta oma aktsia ja aktsiaseltsil on õigus võõrandada see teistele aktsionäridele või kolmandatele isikutele. Aktsionäri poolt tasutud summa, mis ei ületa 1/5 aktsia nimiväärtusest, kantakse reservkapitali, ülejäänud summa tagastatakse aktsionärile.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 276. Väljamaksete tegemine aktsionäridele

(1) Aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid ainult puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist, millest on maha arvatud eelmiste aastate katmata kahjum, vastavalt seadusele.

(2) Aktsionärile makstakse osa kasumist (dividend) vastavalt tema aktsiate nimiväärtusele. Põhikirjaga võib ette näha, et eri liiki aktsiatest tulenevad erinevad õigused kasumi jaotamisel.

§ 277. Dividendi maksmise kord

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Dividendi võib maksta üks kord aastas kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Dividendi võib maksta kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

(2) Dividendi maksmise kord nähakse ette põhikirjas või üldkoosoleku otsusega.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Põhikirjaga võib aktsiaseltsi juhatusele anda õiguse teha nõukogu nõusolekul pärast majandusaasta möödumist ja enne majandusaasta aruande kinnitamist aktsionäridele ettemakseid eeldatava kasumi arvel kuni poole ulatuses summast, mida võib aktsionäride vahel jaotada.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 278. Dividendi suurus

Dividendi suuruse kinnitab üldkoosolek. Nõukoguga kooskõlastatud ettepaneku esitab juhatus. Aktsionäridele ei tohi teha väljamakseid, kui aktsiaseltsi viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmnev aktsiaseltsi netovara on väiksem või jääks väiksemaks aktsiakapitali ja reservide kogusummast, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

§ 279. Dividendi väljamaksmine

(1) Aktsionäril on õigus nõuda üldkoosoleku otsusega ettenähtud dividendi väljamaksmist.

(2) Dividend makstakse välja rahas. Aktsionäri nõusolekul võib dividendi maksta ka muu varaga.

[Paragrahvi 280 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 280. Ebaseadusliku väljamakse tagastamine

(1) Kui aktsionäriks on makstud suurem dividend, kui tal oli õigus saada, peab ta selle tagastama, kui ta dividendi saades teadis või pidi teadma, et see on talle alusetult välja makstud.

(2) Aktsionär peab talle kui aktsionäriks ebaseaduslikult tehtud muu väljamakse tagastama viivitamata pärast väljamakse tegemise ebaseaduslikkusest teada saamist.

(3) Kui ebaseaduslik väljamakse tehti juhatuse liikmete süül, vastutavad väljamakse tegemise otsustanud juhatuse liikmed väljamakse tagastamise eest solidaarselt väljamakse saanud aktsionäriks.

[Paragrahvi 280 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 280. Ebaseadusliku väljamakse tagastamine

(1) Kui aktsionäriks on tehtud väljamakse, mida tal ei olnud õigust saada, peab ta alusetult saadu tagastama.

(2) Kui aktsionär väljamakset saades ei teadnud ega pidanudki teadma selle alusetusest, võib väljamakse tagastamist nõuda üksnes juhul, kui see on vajalik aktsiaseltsi võlausaldajate nõuete rahuldamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tagastamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõuet rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankrotimenetluses võib nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib aktsiaseltsi võlausaldajate või pankrotihalduri suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti aktsiaseltsi pankrotimenetluses. Nõuete tasaarvestamine ei ole lubatud.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel väljamaksete tegemisest.

(6) Ebaseadusliku väljamakse põhjustanud juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad väljamakse tagastamise eest solidaarselt väljamakse saanud aktsionäriks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 281. Laenukeeld

(1) Aktsiaselts ei või anda laenu:

- 1) oma aktsionärile, kelle aktsiatega on esindatud rohkem kui 1 protsent aktsiakapitalist;
- 2) oma emaettevõtja osanikule, aktsionärile või liikmele, kelle osa või aktsiatega on esindatud rohkem kui 1 protsent emaettevõtja osa- või aktsiakapitalist;
- 3) isikule aktsiaseltsi aktsiate omandamiseks;
- 4) oma juhatuse ega nõukogu liikmetele ega prokuristile.

(2) [Kehtetu – RT I 2000, 29, 172- jõust. 17.04.2000]

(2¹) Tütarettevõtja võib anda laenu oma emaettevõtjale või emaettevõtja aktsionärile, osanikule või liikmele, mis moodustab tütarettevõtjaga sama kontserni, kui sellega ei kahjustata aktsiaseltsi majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve.

(3) Aktsiaselts ei või ka tagada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud isikute poolt võetavat laenu. Keeld ei kehti emaettevõtja poolt võetava laenu tagamisele ning tütarettevõtjaga sama kontserni moodustava emaettevõtja aktsionäri, osaniku või liikme poolt võetava laenu tagamisele, kui sellega ei kahjustata aktsiaseltsi majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2¹. lõikes sätestatud rikkuv tehing on tühine. Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatu rikkumine ei too kaasa tehingu tühisust, kuid isik, kelle laenu tagati, peab hüvitama tagamisega aktsiaseltsile tekkinud kahju.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–4. lõikes sätestatud kohaldatakse vastavalt krediitdilepingutele ja muudele majanduslikult samaväärsetele tehingutele.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 282. Oma aktsiate märkimine

(1) Aktsiaselts ega kolmas isik tema arvel ei või märkida oma aktsiaid.

(2) Tütarettevõtja ei või märkida emaettevõtja aktsiaid.

§ 283. Oma aktsiate omandamine ja tagatiseks võtmine

(1) Aktsiaselts ei või ise ega kolmanda isiku kaudu, kes tegutseb oma nimel, kuid seltsi arvel omandada ega tagatiseks võtta oma aktsiaid, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Oma aktsiate omandamine või tagatiseks võtmine aktsiaseltsi poolt on lubatud, kui:

- 1) see on toimunud ühe aasta jooksul üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest, millega on määratud aktsiate omandamise või tagatiseks võtmise tingimused ja tähtaeg ning aktsiate eest tasutavad summad, ja
- 2) aktsiaseltsile kuuluvate või tagatiseks võetud aktsiate nimiväärtuste summa ei ületa 1/10 aktsiakapitalist ja
- 3) aktsia eest tasutakse varast, mis ületab aktsiakapitali, reservkapitali ja ülekursi.

(3) Aktsiaselts võib aktsiaid omandada nõukogu otsusel üldkoosoleku otsuseta, kui aktsiate omandamine on vajalik aktsiaseltsile olulise kahju ärahoidmiseks. Järgmisel aktsionäride üldkoosolekul tuleb aktsionäridele teatada aktsiate omandamise asjaoludest ja üksikasjadest.

(4) Aktsiaselts võib oma aktsiaid omandada käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud piiranguteta, kui aktsiaid omandatakse pärimisega.

(5) Aktsiaseltsi oma aktsiaid ei anna aktsiaseltsile mingeid aktsionäriõigusi.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Krediitdiasutus või muu väärtpaberituru kutseline osaline võib jooksvate tehingute raames võtta tagatiseks oma aktsiaid kuni 1/10 ulatuses aktsiakapitalist.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Käesoleva paragrahvi 1., 2. ja 6. lõikes sätestatuga vastuolus olev kohustustehing on tühine. See ei mõjuta aktsiate omandamise või tagatiseks võtmise kehtivust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 284. Oma aktsiate võõrandamine

(1) Aktsiaselts peab võõrandama oma aktsiad või lõpetama oma aktsia tagatiseks võtmise ühe aasta jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest.

(2) Kui aktsiaselts on omandanud või tagatiseks võtnud oma aktsiaid käesoleva seadustiku § 283 3. ja 4. lõike alusel ja nende nimiväärtuste summa ületab 1/10 aktsiakapitalist, tuleb 1/10 ületavad aktsiad võõrandada või nende tagatiseks võtmine lõpetada kuue kuu jooksul omandamisest.

(3) Kui aktsiaselts on omandanud või tagatiseks võtnud oma aktsiaid seadusevastaselt, peab need võõrandama või tagatiseks võtmise lõpetama kolme kuu jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest.

(4) Kui aktsiaid ei võõrandata või tagatiseks võtmist ei lõpetata käesoleva paragrahvi 1., 2. ja 3. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, peab need tühistama ja aktsiakapitali vastavalt vähendama.

§ 285. Aktsiate vastastikune omandamine

Tütarettevõtja võib omandada või tagatiseks võtta emaettevõtja aktsiaid samadel tingimustel kui oma osasid või aktsiaid. Kui tütarettevõtja omandab või võtab tagatiseks emaettevõtja aktsiaid, loetakse, et need osad või aktsiad on käesoleva seaduse tähenduses omandanud või tagatiseks võtnud emaettevõtja.

[Paragrahvi 286 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 286. Ühine aktsia

(1) Aktsia võib kuuluda mitmele isikule ühiselt. Aktsiast tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad isikud solidaarselt.

(2) Kui nimeline aktsia kuulub mitmele isikule ühiselt, võivad need isikud nõuda kõigi nimede kandmist aktsiatähele ja aktsiaraamatusse.

(3) Aktsionäriõiguste teostamiseks peavad isikud nimetama oma ühise esindaja.

[Paragrahvi 286 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 286. Ühine aktsia

(1) Kui aktsia kuulub mitmele isikule ühiselt, võivad need isikud teostada aktsiaga seotud õigusi üksnes ühiselt. See ei kehti aktsiaseltsi suhtes, kui aktsia ühisest kuuluvusest ei ole aktsiaseltsile teatatud.

(2) Aktsiast tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad aktsia ühised omanikud solidaarselt.

(3) Aktsia ühisel omanikul on õigus nõuda enda kandmist aktsiaraamatusse.

(4) Kui aktsionärid ei ole määranud endale aktsiast tulenevate õiguste teostamiseks ühist esindajat, loetakse aktsiaseltsi poolt ühiste aktsionäride suhtes tehtud õigustoiming kehtivaks ka siis, kui see on tehtud üksnes ühe või mitme aktsionäri suhtes.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 287. Aktsionäri õigus teabele

(1) Aktsionäril on õigus üldkoosolekul saada juhatuselt teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta.

(2) Juhatus võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Aktsionär võib juhul, kui juhatus keeldub teabe andmisest, nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks aktsionäride üldkoosolek, või esitada üldkoosoleku toimumisest alates kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse kohustamiseks teavet andma.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 288 kehtetu alates 1. 01. 2006 – RT I 2005, 57, 449]

§ 288. Teadete avaldamine

Kui aktsiaseltsil on esitajaaktsiaid, tuleb kõik aktsiaseltsi teated aktsionäridele avaldada põhikirjas nimetatud ajalehes.

§ 289. Aktsionäri vastutus

(1) Aktsionär vastutab aktsionärina aktsiaseltsile, teisele aktsionärile või kolmandale isikule süüliselt tekitatud kahju eest.

(2) Aktsionär ei vastuta tekitatud kahju eest, kui ta ei ole võtnud osa kahju tekitamise aluseks olnud üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest või kui ta hääletas otsuse vastu.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 289¹. Ühe aktsionäri aktsiaselts

(1) Kui aktsiaseltsi kõik aktsiad kuuluvad ühele aktsionärile või kui ühe aktsionäri kõrval kuuluvad selle aktsiaseltsi aktsiad ainult aktsiaseltsile endale, peab juhatus viivitamatult esitama ärirregistri pidajale sellekohase kirjaliku teadaande. Teadaandes tuleb ära näidata ainuaktsionäri nimi, aadress ja isiku- või registrikood. Teadaannet säilitatakse äritoimikus.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes sätestatud teatamiskohustuse rikkumisel vastutavad juhatuse liikmed sellega tekitatud kahju eest solidaarselt.

[Paragrahv 289² jõustub 1. 01. 2006]

§ 289². Vastutus aktsiaseltsi kahjustamise eest aktsiaseltsi tegevuse mõjutamise kaudu

(1) Oma mõju aktsiaseltsile ära kasutades juhatuse või nõukogu liiget või prokuristi aktsiaseltsi kahjuks tegutsema mõjutanud isik peab hüvitama aktsiaseltsile sellega tekitatud kahju.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul oma kohustusi rikkunud juhatuse või nõukogu liige või prokurist vastutab solidaarselt teda mõjutanud isikuga, välja arvatud juhul, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul vastutavad mõjutanud isikuga solidaarselt ka isikud, kes said kahjustamisest kasu.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuete aegumistähtaeg on viis aastat.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(6) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest loobunud või sõlminud kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppe tulemusena muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

27. peatükk

JUHTIMINE 1. jagu. Üldkoosolek

§ 290. Üldkoosoleku olemus

(1) Aktsionärid teostavad oma õigusi aktsiaseltsis aktsionäride üldkoosolekul.

(2) Aktsionäride üldkoosolek on aktsiaseltsi kõrgeim juhtimisorgan.

§ 291. Korraline üldkoosolek

(1) Korraline üldkoosolek toimub üks kord aastas.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku põhikirjas ettenähtud korras ja tähtajal, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku põhikirjas ettenähtud korras ja tähtajal, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Tähtaja möödalaskmine ei mõjuta koosolekul tehtud otsuste kehtivust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 292. Erakorraline üldkoosolek

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku, kui:

- 1) aktsiaseltsil on netovara vähem kui pool aktsiakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus või
- 2) seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, või
- 3) seda nõuab nõukogu või audiitor.[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku põhikirjas ettenähtud juhtudel, samuti siis, kui:

- 1) aktsiaseltsil on netovara vähem kui pool aktsiakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus või
- 2) seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, või
- 3) seda nõuab nõukogu või audiitor;
- 4) see on aktsiaseltsi huvides ilmselt vajalik.

(2) Kui juhatus ei kutsu üldkoosolekut kokku ühe kuu jooksul aktsionäride või nõukogu, audiitori nõude saamisest, on aktsionäridel või nõukogul või audiitoril õigus üldkoosolek ise kokku kutsuda.

(3) Erakorralist üldkoosolekut ei kutsuta kokku, kui vara vähenemisest teada saamisest või nõude esitamisest jääb korralise üldkoosoleku toimumiseni vähem kui kaks kuud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 293. Üldkoosoleku päevakord

(1) Üldkoosoleku päevakorra määrab nõukogu. Kui üldkoosoleku kutsuvad kokku aktsionärid või audiitor, määravad nemad ka üldkoosoleku päevakorra.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatus või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad nõuda teatud küsimuse võtmist päevakorda. Nõude peab esitama enne aktsionäridele üldkoosoleku teate saatmist või selle avaldamist.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatus või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad nõuda teatud küsimuse võtmist päevakorda.

(3) Küsimuse, mida ei olnud eelnevalt üldkoosoleku päevakorda võetud, võib päevakorda võtta vähemalt 9/10 üldkoosolekul osalevate aktsionäride nõusolekul, kui nende aktsiatega on esindatud vähemalt 2/3 aktsiakapitalist.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Eelnevalt päevakorda võtmata võib üldkoosolek otsustada järgmise koosoleku kokkukutsumise ja lahendada avaldused, mis puudutavad päevakorraga seotud korralduslikke küsimusi ja koosoleku pidamise korda, samuti võib üldkoosolekul ilma otsust tegemata arutada muid küsimusi.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 294. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate aktsionäridele, kellel on nimelised aktsiad. Teade saadetakse tähtitud kirjaga aktsiaraamatusse kantud aadressil. Kui aktsiaseltsil on üle 100 aktsionäri, ei pea aktsionäridele kutseid saatma, kuid üldkoosoleku toimumise teade tuleb avaldada vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate kõikidele aktsionäridele. Teade saadetakse tähtitud kirjaga aktsiaraamatusse kantud aadressil. Kui aktsiaseltsil on üle 50 aktsionäri, ei pea aktsionäridele teateid saatma, kuid üldkoosoleku toimumise teade tuleb avaldada vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

[Lõige 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate võib edastada ka lihtkirjana või faksi teel, kui kirjale või faksile on lisatud teatis dokumendi kättesaamise kinnituse viivitamatu tagastamise kohustuse kohta. Teade loetakse lihtkirja või faksi teel või elektrooniliselt kätte toimetatuks, kui saaja tagastab juhatusele dokumendi kättesaamise kohta kinnituse omal valikul kirjalikult, faksiga või elektrooniliselt.

(2) [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

(3) Korralise üldkoosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt kolm nädalat, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt ühe nädala, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

[Lõige 3¹ jõustub 1. 01. 2006]

(3¹) Kui aktsiaselts teab või peab teadma, et aktsionäri aadress erineb aktsiaraamatusse kantust, tuleb teade saata ka sellel aadressil. Teade peab olema saadetud selliselt, et see tavalise edastamise korral jõuaks aadressaadini hiljemalt käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud tähtpäevaks.

(4) Üldkoosoleku kokkukutsumise teates tuleb näidata:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) üldkoosoleku toimumise aeg ja koht;
- 3) märke selle kohta, kas koosolek on korraline või erakorraline;
- 4) üldkoosoleku päevakord;
- 5) muud üldkoosolekuga seondult tähtsust omavad asjaolud.[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Korralise üldkoosoleku kokkukutsumise teates tuleb näidata koht, kus on võimalik tutvuda majandusaasta aruandega.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Iga päevakorrapunkti kohta peab nõukogu esitama oma ettepaneku, mis tuleb märkida üldkoosoleku kokkukutsumise teatesse. Kui üldkoosoleku päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, põhikirja muutmine või lepinguga nõustumine, tuleb üldkoosoleku kokkukutsumise teates näidata koht, kus on võimalik tutvuda majandusaasta aruandega, põhikirja projektiga või lepinguga või selle projektiga.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Kui pärast üldkoosoleku kokkukutsumise teate saatmist päevakorda juhatuse või aktsionäride nõudel muudetakse, tuleb päevakorra muutmise eelne üldkoosoleku toimumist teatada samas korras ja sama tähtsajaga jooksul nagu üldkoosoleku kokkukutsumise teate saatmisel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 295. Üldkoosoleku koht

Üldkoosolek viiakse läbi aktsiaseltsi asukohas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[Paragrahvi 296 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 296. Üldkoosoleku kokkukutsumise korra rikkumine

Kui üldkoosoleku kokkukutsumisel on rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole üldkoosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui üldkoosolekul osalevad või on esindatud kõik aktsionärid.

[Paragrahvi 296 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 296. Üldkoosoleku kokkukutsumise korra rikkumine

Kui üldkoosoleku kokkukutsumisel on rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole üldkoosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui üldkoosolekul osalevad või on esindatud kõik aktsionärid. Sellisel koosolekul tehtud otsused on tühi, kui aktsionärid, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 297. Üldkoosoleku läbiviimine

(1) Üldkoosolek võib vastu võtta otsuseid, kui kohal on üle poole aktsiatega esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

(2) Kui üldkoosolekul ei ole esindatud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hääled, kutsub juhatus kolme nädala jooksul, kuid mitte varem kui 7 päeva pärast, kokku uue koosoleku sama päevakorraga. Uus üldkoosolek on pädev vastu võtma otsuseid, sõltumata koosolekul esindatud häälest.

(3) Üldkoosolekul koostatakse seal osalevate aktsionäride nimekiri, millesse kantakse koosolekul osalevate aktsionäride nimed ja nende aktsiatest tulenevate häälte arv, samuti aktsionäri esindaja nimi. Nimekirjale kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija, samuti iga üldkoosolekul osalenud aktsionär või tema esindaja; esindajate volikirjad lisatakse üldkoosoleku protokollile.

(4) Üldkoosolekul võib osaleda aktsionär ise või tema esindaja, kellele on antud kirjalik volikiri, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Esindaja osavõtt ei võta aktsionäriilt õigust osaleda üldkoosolekul.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse seisuga 10 päeva enne üldkoosoleku toimumist, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Aktsionäride üldkoosoleku korraldamise kulud kannab aktsiaselts. Kui üldkoosolek kutsutakse kokku aktsionäride nõudel või selle kutsuvad kokku aktsionärid ise, võib üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest, jätta kulud üldkoosoleku kokkukutsumist taotlenud või kokku kutsunud aktsionäride kanda.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 298. Üldkoosoleku pädevus

(1) Üldkoosoleku pädevuses on:

- 1) põhikirja muutmine;
- 2) aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine;
- 3) vahetusvõlakirjade väljalaskmine;
- 4) nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine;
- 5) audiitori valimine;
- 6) erikontrolli määramine;
- 7) majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine;
- 8) aktsiaseltsi lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise otsustamine; [Punkti 9 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
- 9) juhatuse või nõukogu liikme või aktsionäri vastu nõude esitamise, samuti nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine, tehingu tingimuste määramine ja selles nõudes või tehingus aktsiaseltsi esindaja määramine; [Punkti 9 sõnastus alates 1. 01. 2006]
- 9) nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine, tehingu tingimuste määramine, õigusvaidluse pidamise otsustamine ning selles tehingus või vaidluses aktsiaseltsi esindaja määramine;
- 10) muude seadusega üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(2) Teistes aktsiaseltsi tegevusega seotud küsimustes võib üldkoosolek otsuse vastu võtta juhatuse või nõukogu nõudel. Sellistel asjaoludel tehtud otsuse tegemisega tekitatud kahju eest vastutavad aktsionärid solidaarselt nagu juhatuse või nõukogu liikmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 299. Üldkoosoleku otsus

(1) Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häälest, kui seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Seaduses sätestatud või põhikirjas ettenähtud juhtudel on otsuse vastuvõtmiseks lisaks vajalik seaduses või põhikirjaga ette nähtud ulatuses eri liiki aktsiate omanike nõusolek.

(2) Isiku valimisel loetakse üldkoosolekul valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli. Häälte võrdsel jagunemisel heidetakse liisku, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Häälte arvestamisel võetakse aluseks käesoleva seadustiku § 297 3. lõikes nimetatud aktsionäride nimekiri.

§ 300. Põhikirja muutmise otsustamine

(1) Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on põhikirja muutmise otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks esimeses lauses sätestatud antud vähemalt 2/3 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. Äriregistrile esitatavale avaldusele lisatakse üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta, üldkoosoleku protokoll ja põhikirja uus tekst.

§ 301. Vara vähenemine

Kui aktsiaseltsil on netovara vähem kui pool aktsiakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus, peab üldkoosolek otsustama:

1) aktsiakapitali vähendamise või suurendamise, tingimusel et netovara suurus moodustaks seeläbi vähemalt poole aktsiakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalse suuruse või

1¹) muude abinõude tarvituselevõtmise, mille tulemusena aktsiaseltsi netovara suurus moodustaks vähemalt poole aktsiakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalse suuruse;

2) aktsiaseltsi lõpetamise ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise või

3) pankrotiavalduse esitamise.[Paragrahv 301¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 301¹. Üldkoosoleku otsuse tühisus

(1) Aktsionäride üldkoosoleku otsus on tühine, kui:

- 1) otsus rikub aktsiaseltsi võlausaldajate kaitseks või muu avaliku huvi tõttu kehtestatud seaduse sätet;
- 2) otsus ei vasta headele kommetele;
- 3) otsuse teinud üldkoosoleku protokoll ei ole seaduses ettenähtud juhul notariaalselt tõestatud;
- 4) otsuse teinud üldkoosoleku kokkukutsumisel rikuti kokkukutsumise korda.

(2) Otsus on tühine ka seaduses sätestatud muul juhul.

(3) Otsuse tühisusele võib kohtumenetluses tugineda nii hagi kui ka vastuväite esitamisega.

(4) Otsuse tühisusele ei saa tugineda, kui otsuse alusel on tehtud kanne äriregistrisse ja kande tegemisest on möödunud kaks aastat.

(5) Otsuse tühisuse tuvastamise kohtumenetluses kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 302 5. ja 6. lõiget. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 302 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 302. Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamine

Kohus võib aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel tunnistada kehtetuks seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku otsuse, kui nõue on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

[Paragrahvi 302 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 302. Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Kohus võib aktsiaseltsi vastu esitatud hagi alusel kehtetuks tunnistada aktsionäride üldkoosoleku otsuse, mis on vastuolus seaduse või põhikirjaga. Nõude aegumistähtaeg on kolm kuud, alates üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest.

(2) Otsuse kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda, kui üldkoosolek on vaidlustatavat otsust uue otsusega kinnitanud ja seda ei ole vaidlustamise tähtaja jooksul vaidlustatud või on hagi jäetud rahuldamata.

(3) Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamist saab nõuda juhatus või nõukogu, samuti juhatuse või nõukogu iga liige, kui otsuse täitmisega pandaks toime kuritegu või väärtegu või sellega ilmselt kaasneks kahju hüvitamise kohustus, ning aktsionär, kes ei osalenud üldkoosolekul. Aktsionär, kes üldkoosolekul osales, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes juhul, kui ta on lasknud protokollida üldkoosolekul oma vastuväite otsusele.

(4) Kohus ei aruta hagi saamisel asja enne, kui otsuse vaidlustamise tähtaeg on möödunud. Sama otsuse kehtetuks tunnistamiseks esitatud erinevad hagid liidetakse ühte menetlusse.

(5) Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamise kohtuotsus kehtib kõigi aktsionäride, juhatuse ja nõukogu liikmete suhtes, sõltumata nende osalemisest kohtumenetluses.

(6) Kui kehtetuks tunnistatud otsuse alusel oli tehtud kanne äriregistrisse, saadab kohus otsuse ära kirja äriregistri pidajale kande muutmiseks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 303 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 303. Hääleõiguse piiramine

(1) Aktsionär ei või hääletada, kui otsustatakse tema vabastamist kohustustest või vastutusest, tema vastu nõude esitamist või tema ja aktsiaseltsi vahel tehingu tegemist ja selles nõudes või tehingus aktsiaseltsi esindaja määramist. Esindatuse määramisel selle aktsionäri hääli ei arvestata.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata tehingute tegemisele, kui aktsiaseltsil on ainult üks aktsionär. Sel juhul peavad aktsiaseltsi ja ainuaktsionäri vahel sõlmitud lepingud olema kirjalikud.

[Paragrahvi 303 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 303. Hääleõiguse piiramine

(1) Aktsionär ei või hääletada, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, aktsionäri ja aktsiaseltsi vahel tehingu tegemist või aktsionäri õigusvaidluse pidamist ning selles tehingus või õigusvaidluses aktsiaseltsi esindaja määramist või küsimust, mis puudutavad selle kontrollimist või hindamist, milline on aktsionäri või tema esindaja tegevus juhatuse või nõukogu liikmena. Esindatuse määramisel selle aktsionäri hääli ei arvestata.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata, kui aktsiaseltsil on üksnes üks aktsionär või kui aktsionäriks on lisaks temale aktsiaselts ise. Sel juhul peavad aktsiaseltsi ja ainuaktsionäri vahelised tehingud olema kirjalikud või nende kohta tuleb viivitamata vormistada aktsionäri allkirjastatud dokument tehingu oluliste tingimuste kohta.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 304. Üldkoosoleku protokoll

(1) Üldkoosolek protokollitakse. Protokoll kantakse:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) koosoleku toimumise aeg ja koht;
- 3) koosoleku juhataja ja protokollija nimed;
- 4) koosoleku päevakord;
- 5) koosolekul vastuvõetud otsused koos hääletamistulemustega;
- 6) koosoleku otsuse suhtes eriarvamusele jäänud aktsionäri nõudel tema eriarvamuse sisu;
- 7) üldkoosolekul olulist tähtsust omavad asjaolud.

(2) Üldkoosoleku protokollile lisatakse koosolekule esitatud kirjalikud ettepanekud ja avaldused ning koosolekul osalevate aktsionäride nimekiri. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija. Eriarvamusele kirjutab alla selle esitanud isik.

(3) Pärast seitsme päeva möödumist üldkoosoleku lõppemisest peab protokoll olema aktsionäridele kättesaadav.

(4) Aktsionäril on õigus saada üldkoosoleku protokoll või selle osa ära kirja.

(5) [Välja jäetud - RT I 2001, 93, 565 - jõust. 14. 12. 2001]

(6) Juhatuse, nõukogu või aktsionäride nõudel, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, peab üldkoosoleku protokoll olema notariaalselt tõestatud.

(7) Aktsiaseltsi üldkoosoleku protokoll peab olema notariaalselt tõestatud, kui üldkoosoleku otsus on nõukogu liikme valimise või tagasikutsumise aluseks või nõukogu kohta põhikirjas muudatuse tegemise aluseks. Seda nõuet ei kohaldata, kui aktsiaseltsil on ainult üks aktsionär.

[Paragrahvi 305 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 305. Üheisikuaktsiaseltsi üldkoosolek

Kui aktsiaseltsil on üks aktsionär, on aktsionäril kõik õigused, mis on üldkoosolekul.

[Paragrahvi 305 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 305. Üheisikuaktsiaseltsi üldkoosolek

(1) Kui aktsiaseltsil on üks aktsionär või kui lisaks temale on aktsionäriks vaid aktsiaselts ise, võib otsuseid vastu võtta, järgimata käesoleva seadustiku §-des 291, 293–297 ja 304 sätestatud. Sel juhul tuleb otsus vormistada kirjalikult ja allkirjastada aktsionäride poolt ning selles tuleb märkida muu hulgas aktsionäride nimed ja häälte arv, samuti otsuse tegemise aeg.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui aktsionäre on rohkem, kuid tingimusel, et nad kõik otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2. jagu Juhatus

§ 306. Juhatus

(1) Juhatus on aktsiaseltsi juhtimisorgan, mis esindab ja juhib aktsiaseltsi.

(2) Juhatus peab juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu nõusolekul. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate aktsiaseltsi majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teatama koheselt aktsiaseltsi majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest aktsiaseltsi majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate aktsiaseltsi majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teatama koheselt aktsiaseltsi majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest aktsiaseltsi majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest. Juhatus peab teatama ka aktsiaseltsiga seotud äriühinguid puudutavatest asjaoludest, mis võivad oluliselt mõjutada aktsiaseltsi tegevust. Juhatus esitab nõukogule aruanded ja teated ülevaatlikult ja selgelt, võimalikult varakult ning kirjalikult taasesitatavas vormis. Nõukogu liikmed võivad nõuda aruannete ja dokumentide ära kirju, kui nõukogu ei otsusta teisiti.

[Lõike 3¹ sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3¹) Kui aktsiaselts on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab juhatus esitama viivitamatult kohtule aktsiaseltsi pankrotiavalduse.

[Lõike 3¹ sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3¹) Kui aktsiaselts on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab juhatus esitama viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, kohtule aktsiaseltsi pankrotiavalduse. Pärast maksejõuetuse ilmnemist ei või juhatuse liikmed teha aktsiaseltsi eest makseid, välja arvatud maksed, mille tegemine maksejõuetuse olukorras on kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatus liikmed on solidaarselt kohustatud hüvitama aktsiaseltsile pärast maksejõuetuse ilmnemist aktsiaseltsi poolt tehtud maksed, mille tegemine selles olukorras ei olnud kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatus liikmete vastutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 315 sätestatud.

(4) Juhatus korraldab aktsiaseltsi raamatupidamist.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Juhatus peab täpsema töökorra võib ette näha põhikirjas.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Juhatus peab täpsema töökorra võib ette näha põhikirjas või nõukogu või juhatuse otsusega.

[Lõike 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Juhatus valmistab ette üldkoosolekul arutamisele tulevad küsimused, koostab vajalikud projektid ning tagab üldkoosoleku otsuste täitmise.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Juhatus tagab vajalike abinõude rakendamise, eelkõige sisekontrolli korraldamise, et avastada võimalikult varakult aktsiaseltsi tegutsemist ohustavad asjaolud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 307. Juhatuse esindusõigus

(1) Aktsiaseltsi võib kõigis õigustoimingutes esindada iga juhatuse liige, kui põhikirjas ei ole ette nähtud, et juhatuse liikmed või mõned neist võivad esindada aktsiaseltsi ühiselt. Kolmandate isikute suhtes kehtib ühine esindus ainult siis, kui see on kantud äriregistrisse.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatuse õigust esindada aktsiaseltsi võib piirata põhikirjaga või nõukogu otsusega. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatuse liikmed on aktsiaseltsi nimel tehingute tegemisel kohustatud aktsiaseltsi suhtes järgima põhikirjas ettenähtud või üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse kehtestatud piiranguid. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Aktsiaseltsi ja juhatuse liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud nõukogu. See ei kehti tehingu suhtes, mis tehakse aktsiaseltsi igapäevases majandustegevuses kauba või teenuse turuhinna alusel.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Juhatuse liikmel ei ole õigust esindada aktsiaseltsi õigustoimingute tegemisel, mille puhul vastavalt seadusele otsustavad esindaja määramise eraldi aktsionärid või nõukogu.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 308. Juhatuse liikmed

(1) Juhatuse liige ei pea olema aktsionär. Juhatusel võib olla üks liige (juhataja) või mitu liiget.

(2) Juhatuse liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Juhatuse liikmeks ei või olla nõukogu liige, pankrotivõlgnik ega isik, kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Juhatuse liikmeks ei või olla nõukogu liige. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

[Lõige 3¹ jõustub 1. 01. 2006]

(3¹) Juhatuse liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb aktsiaselts, või kellel on keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel.

(4) Vähemalt poolte juhatuse liikmete elukoht peab olema Eestis, mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 309. Juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema nõusolek.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatuse liige valitakse kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatuse liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega. Põhikirjaga ei või ette näha, et juhatuse liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat. Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Äriregistrisse kantud juhatuse liikme ametiaja pikendamise otsus tuleb esitada viivitamata äriregistri pidajale.

(3) Nõukogu võib juhatuse liikme, sõltumata põhjusest, tagasi kutsuda, kusjuures temaga sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule.

(4) Juhatuse liikme volituste lõppemise või juhatuse uue liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla nõukogu esimees või tema poolt volitatud isik. Avaldusele tuleb lisada asjaomane nõukogu koosoleku protokoll.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda mõjuval põhjusel, teatades sellest nõukogule, selle võimatuse korral esitades asjakohase avalduse äriregistri pidajale. Vastavalt kohaldatakse võlaõigusseaduse §-s 631 sätestatut.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 310 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 310. Asendusliikmed

Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni nõukogu poolt.

[Paragrahvi 310 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 310. Asendusliikmed

Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni nõukogu poolt. Kohtu määratud juhatuse liikmel on õigus aktsiaseltsi arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 311. Juhatuse esimees

Kui juhatusel on üle kahe liikme, valivad juhatuse liikmed endi hulgast juhatuse esimehe, kes korraldab juhatuse tegevust. Põhikirjaga võib juhatuse esimehe määramise õiguse anda nõukogule.

§ 312. Konkurentsikeeld

(1) Juhatuse liige ei või nõukogu nõusolekuta:

- 1) olla füüsilisest isikust ettevõtjaks aktsiaseltsi tegevusalal;
- 2) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;
- 3) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtimisorgani liige, välja arvatud siis, kui tegemist on ühte kontserni kuuluvate äriühingutega.

(2) Kui juhatuse liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga, võib aktsiaselts juhatuse liikmelt nõuda keelatud tegevuse lõpetamist, keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist aktsiaseltsile, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(3) Keelatud tegevuse lõpetamise ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil aktsiaselts sai teada konkurentsikeelu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeelu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 313. Ärisaladuse tagamine

(1) Juhatuse liikmed peavad hoidma aktsiaseltsi ärisaladust.

(2) Aktsiaselts ei või nõuda käesoleva paragrahvi 1. lõikes näidatud kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, kui juhatuse liikmed tegutsesid kooskõlas üldkoosoleku või nõukogu seadusliku otsusega.

[Paragrahvi 314 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 314. Juhatuse liikme tasu

Juhatuse liikmele võib maksta tema ülesannetele ja aktsiaseltsi majanduslikule olukorrale vastavat tasu, mille suurus ja maksmise kord määratakse nõukogu otsusega.

[Paragrahvi 314 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 314. Juhatuse liikme tasu

(1) Juhatuse liikmele makstava tasu suurus ja maksmise kord määratakse nõukogu otsusega.

(2) Nõukogu peab juhatuse liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning juhatuse liikmega lepingu sõlmimisel tagama, et juhatuse liikmele aktsiaseltsi tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja aktsiaseltsi majandusliku olukorraga.

(3) Kui aktsiaseltsi majanduslik olukord halveneb oluliselt ja juhatuse liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks aktsiaseltsi suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib aktsiaselts nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud vähendamine ei puuduta juhatuse liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Juhatuse liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse aktsiaseltsi pankrot ja juhatuse liikme leping lõpeb, võib juhatuse liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 315 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 315. Juhatuse liikmete vastutus

(1) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuse rikkumisega tekitanud kahju aktsiaseltsile, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel.

(3) Võlausaldajal on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõuet esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu.

(4) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

[Paragrahvi 315 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 315. Juhatuse liikmete vastutus

(1) Juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

(2) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju aktsiaseltsile, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui aktsiaseltsi põhikirjas või kokkuleppel juhatuse liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud kahju hüvitamise nõue esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel juhatuse liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

3. jagu Nõukogu

§ 316. Nõukogu pädevus

Nõukogu planeerib aktsiaseltsi tegevust ja korraldab aktsiaseltsi juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule.

§ 317. Nõukogu õigused

(1) Nõukogu annab juhatusele korraldusi aktsiaseltsi juhtimise korraldamisel. Nõukogu nõusolek on vajalik aktsiaseltsi nimel tehingute tegemiseks, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, eelkõige tehingute tegemiseks, millega kaasneb:

- 1) osaluse omandamine ja lõppemine teistes ühingutes või [Punkt 1¹ jõustub 1. 01. 2006]
- 1¹) tütarettevõtja asutamine või lõpetamine või
- 2) ettevõtte omandamine, võõrandamine või selle tegevuse lõpetamine või
- 3) kinnisasjade ja registrisse kantud vallasajade võõrandamine ja koormamine või
- 4) välisfiliaalide asutamine ja sulgemine või
- 5) investeringute tegemine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud kulutuste summa, või
- 6) laenude ja võlakohustuste võtmine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud summa, või
- 7) laenude andmine ja võlakohustuste tagamine, kui see väljub igapäevase majandustegevuse raamest.

(2) Põhikirjaga võib ette näha, et käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tehingute tegemiseks ei ole nõukogu nõusolek vajalik või on vajalik ainult põhikirjas nimetatud juhtudel, samuti teisi tehinguid, mille tegemiseks on nõukogu nõusolek vajalik. Põhikirjaga võib nõukogule anda õiguse otsustada ka muid küsimusi, mille otsustamine ei kuulu vastavalt seadusele või põhikirjale juhatuse või üldkoosoleku pädevusse.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud nõusolek ei ole tehingu tegemiseks vajalik, kui tehingu tegemisega viivitamisega kaasneks aktsiaseltsile oluline kahju.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud piirangud ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(5) Nõukogu nimetab ja kutsub tagasi prokuristi.

(6) Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul õigus tutvuda kõikide aktsiaseltsi dokumentidega, samuti kontrollida raamatupidamise õigsust, vara olemasolu, aktsiaseltsi tegevuse vastavust seadusele, põhikirjale ja üldkoosoleku otsustele.

[Lõike 7 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(7) Nõukogul on õigus saada juhatusest teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta ning nõuda juhatusest tegevusaruannet ning bilansi koostamist. Nõukogu kinnitab ka aktsiaseltsi aastaelarve, kui seda ei ole põhikirjaga antud üldkoosoleku pädevusse.

[Lõike 7 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(7) Nõukogul on õigus saada juhatusest teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta ning nõuda juhatusest tegevusaruannet ning bilansi koostamist. Aruannete ja teabe esitamist nõukogule võib nõuda nõukogu iga liige. Nõukogu kinnitab ka aktsiaseltsi aastaelarve, kui seda ei ole põhikirjaga antud üldkoosoleku pädevusse.

(8) Nõukogu otsustab juhatuse liikmetega tehingute tegemise ja määrab tehingute tingimused, samuti õigusvaidluste pidamise juhatuse liikmetega. Tehingu tegemiseks ja õigusvaidluse pidamiseks määrab nõukogu aktsiaseltsi esindaja.

(9) Nõukogul on ka muud seaduses sätestatud õigused.

[Lõige 10 jõustub 1. 01. 2006]

(10) Nõukogu peab taotlema juhatusest aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumist, kui see ilmselt on vajalik aktsiaseltsi huvides.

[Lõige 11 jõustub 1. 01. 2006]

(11) Nõukogu täpsema töökorra võib ette näha põhikirjaga või üldkoosoleku või nõukogu otsusega.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 318. Nõukogu liikmed

(1) Nõukogul on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Nõukogu liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(2) Nõukogu liige ei pea olema aktsionär.

(3) [Välja jäetud - RT I 1996, 40, 773 - jõust. 8. 06. 1996]

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Nõukogu liikmeks ei või olla juhatuse liige, prokurist, audiitor, pankrotivõlgnik ega isik, kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja. Põhikirjas võib näha ette muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Nõukogu liikmeks ei või olla aktsiaseltsi juhatuse liige, prokurist ega audiitor, samuti aktsiaseltsi tütarettevõtja juhatuse liige. Põhikirjas võib näha ette muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.

[Lõige 4¹ jõustub 1. 01. 2006]

(4¹) Nõukogu liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud nõukogu liikmena tegutsemise keeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb aktsiaselts, või kellel on keelatud olla nõukogu liige seaduse või kohtulahendi alusel.

(5) Juhatus esitab äriregistrile nõukogu liikmete nimekirja, milles peavad olema märgitud liikmete nimed, isikukoodid, elukohad ning liikme volituste alguskuupäevad. Nõukogu liikmete muutmisel esitab juhatus viie päeva jooksul äriregistrile nõukogu liikmete uue nimekirja. Nõukogu liikmete nimekirjale tuleb lisada liikme valinud üldkoosoleku protokoll või muu otsus nõukogu liikme määramise kohta ning käesoleva seadustiku § 319 1. lõikes nimetatud nõukogu uue liikme nõusolek.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Aktsiaseltsi ja nõukogu liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud üldkoosolek. See ei kehti tehingu suhtes, mis tehakse aktsiaseltsi igapäevases majandustegevuses kauba või teenuse turuhinna alusel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 319. Nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine

(1) Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi üldkoosolek. Nõukogu liikme valimiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.

(2) Seaduse või põhikirjaga võib ette näha, et mitte rohkem kui pooled nõukogu liikmed valitakse või määratakse ja kutsutakse tagasi käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud erineval viisil.

(3) Nõukogu liige valitakse viieks aastaks, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud volituste lühemat tähtaega.

(4) Üldkoosoleku otsusel võib üldkoosoleku valitud nõukogu liikme, sõltumata põhjusest, tagasi kutsuda. Nõukogu liikme enne volituste tähtaja lõppu tagasikutsumise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest. Nõukogu liikmed, kes ei ole valitud üldkoosoleku poolt, võib enne nende valimise või määramise otsuses sätestatud tähtaega tagasi kutsuda nende valija või määraja otsusel.

(5) Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad mõjuval põhjusel nõuda nõukogu liikme tagasikutsumist kohtu poolt.

[Lõike 6 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(6) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud nõukogu liikme asemele uue liikme määrata kohus juhatuse või nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud nõukogu liikme volitused kestavad kuni uue nõukogu liikme valimiseni üldkoosoleku poolt.

[Lõike 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(6) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud nõukogu liikme asemele uue liikme määrata kohus juhatuse või nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud nõukogu liikme volitused kestavad kuni uue nõukogu liikme valimiseni või määramiseni. Kohtu määratud nõukogu liikmel on õigus aktsiaseltsi arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Nõukogu liige võib nõukogust tagasi astuda mõjuval põhjusel, teatades sellest üldkoosolekule või enda määrajale, selle võimatuse korral esitades asjakohase avalduse äriregistri pidajale. Vastavalt kohaldatakse võlaõigusseaduse §-s 631 sätestatut.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 320 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 320. Nõukogu esimees

Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.

[Paragrahvi 320 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 320. Nõukogu esimees

Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust. Nõukogu esimehe valimisest ja vahetumisest tuleb viie päeva jooksul teatada äriregistri pidajale. Teatamiseks tuleb esitada asjakohane nõukogu otsus.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 321. Nõukogu koosolek

(1) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees või teda asendav nõukogu liige. Koosoleku toimumisest ja selle päevakorrast tuleb ette teatada vähemalt üks päev, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

(2) Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest. Põhikirjaga võib ette näha suurema esindatuse nõude. Nõukogu liiget ei või koosolekul ega otsuse tegemisel esindada teine nõukogu liige ega kolmas isik.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuab nõukogu liige, juhatus, audiitor või aktsionärid, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuab nõukogu liige, juhatus, audiitor või aktsionärid, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Kui koosolekut ei kutsuta kokku kahe nädala jooksul, alates taotluse saamisest, on nõukogu liikmel, juhatusel, audiitoritel või aktsionäridel õigus koosolek ise kokku kutsuda.

(3¹) Nõukogu kokkukutsumisel teatavaks tegemata küsimuse võib nõukogu päevakorda võtta üksnes juhul, kui koosolekul osalevad kõik nõukogu liikmed ja otsuse päevakorda võtmise poolt on vähemalt 3/4 nõukogu liikmetest.

(4) Nõukogu koosolek protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed ja koosoleku protokollija. Protokoll kantakse nõukogu liikme eriarvamus, mille ta kinnitab oma allkirjaga.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Kui nõukogu kokkukutsumisel on rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole nõukogu õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui nõukogu koosolekul osalevad kõik nõukogu liikmed.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Kui nõukogu kokkukutsumisel on rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole nõukogu õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui nõukogu koosolekul osalevad kõik nõukogu liikmed. Sellisel nõukogu koosolekul tehtud otsused on tühised, kui nõukogu liikmed, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 322. Nõukogu otsus

(1) Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest. Põhikirjaga võib ette näha suurema esindatuse nõude.

[Lõige 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

(1¹) Nõukogu otsustusvõimet ega otsuse kehtivust ei mõjuta asjaolu, et nõukogusse kuulub vähem liikmeid, kui on ette nähtud põhikirjaga.

[Lõige 1² jõustub 1. 01. 2006]

(1²) Koosolekult puuduvad nõukogu liikmed võivad osaleda hääletamisel, edastades oma hääle kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(2) Igal nõukogu liikmel on üks hääl. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustav nõukogu esimehe hääl, kui põhikirjaga on nii ette nähtud.

(3) Nõukogu liige ei võta osa hääletamisest, kui otsustatakse tema ja aktsiaseltsi vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, samuti kolmanda isiku ja aktsiaseltsi vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, kui sellest tehingust tulenevad nõukogu liikme huvid on vastuolus aktsiaseltsi huvidega.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kohus võib aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel tunnistada kehtetuks seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva nõukogu otsuse, kui nõue on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Kohus võib aktsiaseltsi vastu esitatud hagi alusel kehtetuks tunnistada nõukogu otsuse, mis on vastuolus seaduse või põhikirjaga. Nõude aegumistähtaeg on kolm kuud, alates nõukogu otsuse vastuvõtmisest.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda, kui nõukogu on vaidlustatavat otsust uue otsusega kinnitanud ja seda ei ole vaidlustamise tähtaja jooksul vaidlustatud või on hagi jäetud rahuldamata.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamist saab nõuda juhatus või aktsionär, samuti juhatuse iga liige, kui otsuse täitmisega pandaks toime kuritegu või väärtegu või sellega ilmselt kaasneks kahju hüvitamise kohustus, ning nõukogu liige, kes ei osalenud otsuse vastuvõtmisel. Nõukogu liige, kes osales otsuse vastuvõtmisel, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes juhul, kui ta on lasknud protokollida oma vastuväite otsusele.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Nõukogu otsus on tühine, kui nõukogu kokkukutsumisel rikuti seaduse või põhikirja nõudeid või kui otsus rikub aktsiaseltsi võlausaldajate kaitseks või muu avaliku huvi tõttu kehtestatud seaduse sätet või ei vasta headele kommetele, samuti muul seadusega ettenähtud juhul.

[Lõige 8 jõustub 1. 01. 2006]

(8) Muus osas kohaldatakse nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamisele käesoleva seadustiku § 302 4.–6. lõikes sätestatud ja otsuse tühisusele § 301¹ 3.–5. lõikes sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 323. Otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Nõukogul on õigus vastu võtta otsuseid nõukogu koosolekut kokku kutsumata, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti ja sellega on nõus kõik nõukogu liikmed.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Nõukogu esimees saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kirjalikult kõigile nõukogu liikmetele, määrates tähtaja, mille jooksul nõukogu liige peab esitama selle kohta oma kirjaliku seisukoha. Kui nõukogu liige ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Nõukogu esimees saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kõigile nõukogu liikmetele, määrates tähtaja, mille jooksul nõukogu liige peab esitama selle kohta oma kirjaliku seisukoha. Kui nõukogu liige ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

(3) Kui otsus tehakse käesolevas paragrahvis sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt antakse üle poole nõukogu liikmete häältest, kui seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(4) Hääletustulemuste kohta koostab nõukogu esimees nõukogu koosoleku protokolliga asendava hääletusprotokoll ning saadab selle viivitamata nõukogu liikmetele ja juhatusele. Hääletusprotokoll kantakse:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) vastuvõetud otsused koos hääletustulemustega (sealhulgas otsuse poolt hääletanud liikmed nimeliselt);
- 3) muud hääletamise suhtes olulise tähtsusega asjaolud.[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud liikmete kirjalikud seisukohad on hääletusprotokolliga lahutamatuks lisaks.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud liikmete kirjalikud seisukohad on hääletusprotokolliga lahutamatuks lisaks.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Kui kõik nõukogu liikmed otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad, võib otsuse vormistada ka etteteatamiseta ja hääletusprotokollita. Otsusesse tuleb märkida nõukogu liikmete nimed ja otsuse tegemise aeg. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 324. Konkurentsikeeld

(1) Nõukogu liige ei või üldkoosoleku otsuseta:

- 1) olla füüsilisest isikust ettevõtjaks aktsiaseltsi tegevusalal;
- 2) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;
- 3) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtimisorgani liige, välja arvatud siis, kui tegemist on ühte kontserni kuuluvate äriühingutega.

(2) Kui nõukogu liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga, võib aktsiaselts nõukogu liikmelt nõuda keelatud tegevuse lõpetamist, keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist aktsiaseltsile, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(3) Keelatud tegevuse lõpetamise ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil aktsiaselts sai teada konkurentsikeelu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeelu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 325. Ärisaladuse tagamine

(1) Nõukogu liikmed peavad hoidma aktsiaseltsi ärisaladust.

(2) Aktsiaselts ei või nõuda käesoleva paragrahvi 1. lõikes näidatud kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, kui nõukogu liikmed tegutsesid kooskõlas üldkoosoleku seadusliku otsusega.

[Paragrahvi 326 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 326. Nõukogu liikme töö tasustamine

Nõukogu liikmele võib maksta tema ülesannetele ja aktsiaseltsi majanduslikule olukorrale vastavat tasu, mille suurus ja maksmise kord määratakse üldkoosoleku otsusega. Kui aktsiaselts asutatakse ilma asutamiskoosolekuta, määratakse esimese nõukogu liikmetele makstava tasu suurus ja maksmise kord kindlaks asutamislepinguga.

[Paragrahvi 326 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 326. Nõukogu liikme töö tasustamine

(1) Nõukogu liikmete tasustamise korra ja tasu suuruse otsustab üldkoosolek. Esimestele nõukogu liikmetele tasu maksmise otsustavad asutajad.

(2) Nõukogu liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning nõukogu liikmega lepingu sõlmimisel tuleb tagada, et nõukogu liikmele aktsiaseltsi tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses nõukogu liikme ülesannete ja aktsiaseltsi majandusliku olukorraga.

(3) Kui aktsiaseltsi majanduslik olukord halveneb oluliselt ja nõukogu liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks aktsiaseltsi suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib aktsiaselts nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud vähendamine ei puuduta nõukogu liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Nõukogu liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse aktsiaseltsi pankrot ja nõukogu liikme leping lõpeb, võib nõukogu liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 327 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 327. Nõukogu liikme vastutus

Nõukogu liikmed vastutavad seaduse või põhikirja nõuete rikkumise ning oma kohustuste täitmata jätmisega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt vastavalt käesoleva seadustiku §-s 315 sätestatule samamoodi nagu juhatuse liikmed. Nõukogu liige vabaneb vastutusest aktsiaseltsi ees, kui ta on ebaseadusliku tegevuse aluseks oleva otsuse vastuvõtmisel jäänud eriarvamusele ning eriarvamus on kantud protokollis.

[Paragrahvi 327 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 327. Nõukogu liikme vastutus

(1) Nõukogu liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

(2) Nõukogu liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju aktsiaseltsile, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Nõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Nõukogu liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui aktsiaseltsi põhikirjas või kokkuleppel nõukogu liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest nõukogu liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel nõukogu liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

4. jagu Audiitor ja erikontroll

§ 328. Audiitori nimetamine

(1) Audiitorite arvu määrab ja audiitori nimetab üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Audiitori nimetamiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.

(2) [Välja jäetud - RT I 1999, 24, 360 - jõust. 1. 07. 1999]

(3) Juhatus esitab äriregistrile audiitorite nimekirja, milles peavad olema märgitud audiitorite nimed, isikukoodid ja elukohad ning nende audiitoritegevuse õiguslik alus. Audiitorite muutumisel esitab juhatuse viie päeva jooksul äriregistrile audiitorite uue nimekirja. Äriregistrile esitatavale audiitorite nimekirjale tuleb lisada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud audiitori nõusolek.

(4) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud audiitori asemele määrata audiitori kohus juhatuse või nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud audiitori volitused kestavad kuni uue audiitori valimiseni üldkoosoleku poolt. Kohus määrab ka tema poolt määratud audiitorite tasustamise korra ja tasu suuruse.

§ 329. Audiitori volituste tähtaeg

Audiitori võib nimetada ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtajaks.

[Paragrahv 329¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 329¹. Audiitori asendamine kohtu poolt

(1) Juhatus, nõukogu või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad kohtult taotleda üldkoosoleku nimetatud audiitori asendamist, kui üldkoosoleku määratud isikul ilmselt ei ole auditi tegemiseks vajalikke teadmisi või kogemusi või kui on kahtlusi tema erapooletuses. Kohus kuulab ära ka üldkoosoleku määratud audiitori.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse võib esitada kahe nädala jooksul, alates audiitori nimetamisest.

(3) Kohus määrab enda määratud audiitori tasustamise korra ja tasu suuruse.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 330. Erikontroll

(1) Aktsionäride üldkoosolekul võivad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, nõuda aktsiaseltsi juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli läbiviija määramist.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui üldkoosolek erikontrolli korraldamist ei otsusta, võivad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/4 aktsiakapitalist, nõuda erikontrolli korraldamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui üldkoosolek erikontrolli korraldamist ei otsusta, võivad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, nõuda erikontrolli korraldamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel. Kohus kuulab enne erikontrolli määramist võimaluse korral ära ka aktsiaseltsi juhatuse ja nõukogu liikmed.

[Lõige 2¹ jõustub 1. 01. 2006]

(2¹) Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud korras nõuda ka aktsionäride üldkoosoleku nimetatud erikontrolli läbiviija asendamist, kui sellel isikul ilmselt ei ole erikontrolliks vajalikke teadmisi või kogemusi või kui on kahtlusi tema erapooletuses. Kohus kuulab ära ka aktsionäride üldkoosoleku nimetatud erikontrolli läbiviija.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla audiitorid. Kui erikontrolli läbiviijad määrab üldkoosolek, kinnitab üldkoosolek ka nende tasustamise korra. Kohtu poolt määratud erikontrolli läbiviijate tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla audiitorid, vandeadvokaadid või advokaadiühingud. Kui erikontrolli läbiviijad määrab üldkoosolek, kinnitab üldkoosolek ka nende tasustamise korra. Kohtu poolt määratud erikontrolli läbiviijate tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Juhatuse ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijatele tutvumist kõigi erikontrolli läbiviimiseks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. Erikontrolli läbiviijad peavad hoidma aktsiaseltsi ärisaladust.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Juhatuse ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijal tutvuda kõigi erikontrolliks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. See õigus on erikontrolli läbiviijal ka kontrollitava aktsiaseltsiga samas kontsernis olevate äriühingute suhtes. Erikontrolli läbiviija peab hoidma aktsiaseltsi ärisaladust. Dokumentidega tutvumise võimaldamisest või teabe andmisest keeldumise korral võib erikontrolli läbiviija kahe nädala jooksul, alates keeldumise saamisest, või nelja nädala jooksul, alates taotluse esitamisest, kui sellele ei ole vastatud, esitada hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse või nõukogu liikmete kohustamiseks teavet andma või dokumentidega tutvumist võimaldama.

(5) Erikontrolli läbiviijad koostavad erikontrolli tulemuste kohta aruande, mille esitavad aktsionäride üldkoosolekule.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Erikontrolli läbiviija vastutusele kohaldatakse seaduses kohustusliku audiitorkontrolli läbiviija vastutuse kohta sätestatud. Erikontrolli tegeva vandeadvokaadi või advokaadiühingu vastutusele kohaldatakse advokatuuriseaduses sätestatud.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

28. peatükk

ARUANDLUS JA KASUMI JAOTAMINE

§ 331. Aruannete koostamine

Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande raamatupidamise seaduses sätestatud korras.

§ 332. Aruannete esitamine

(1) Pärast raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande koostamist esitab juhatus need viivitamatult audiitorile.

(2) Juhatus esitab raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande (majandusaasta aruande), audiitori järeldusotsuse ja kasumi jaotamise ettepaneku üldkoosolekule.

(3) Kasumi jaotamise ettepanekus märgitakse:

- 1) puhaskasum;
- 2) eraldised reservkapitali;
- 3) kasumi kandmine teistesse seaduses või põhikirjaga ettenähtud reservidesse;
- 4) aktsionäridele väljamakstava kasumiosa suurus;
- 5) kasumi kasutamine muuks otstarbeks.

(4) Juhatus peab tagama aktsionäridele võimaluse tutvuda raamatupidamise seaduse §-s 25 sätestatu kohaselt allkirjastatud majandusaasta aruandega vähemalt kahe nädala jooksul enne üldkoosolekut.
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 333. Nõukogu õigused aruannete koostamisel

(1) Nõukogu vaatab majandusaasta aruande läbi ja koostab selle kohta kirjaliku aruande, mis esitatakse üldkoosolekule. Aruandes peab nõukogu näitama, kas ta kiidab heaks juhatuse poolt koostatud aastaaruande. Aruandes peab lisaks näitama, kuidas nõukogu on aktsiaseltsi tegevust korraldanud ja juhtinud.

(2) Nõukogul on õigus teha muudatusi kasumi jaotamise ettepanekus enne selle esitamist üldkoosolekule.

§ 334. Majandusaasta aruande kinnitamine ja esitamine äriregistrile

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Majandusaasta aruande kinnitab üldkoosolek.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Majandusaasta aruande kinnitab üldkoosolek. Aktsionärid, kelle aktsiaga on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad nõuda, et järeldusotsuse andnud audiitor peab osalema majandusaasta aruande kinnitamise otsustamise juures ja andma järeldusotsuse kohta selgitusi.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise ettepaneku ja audiitori järeldusotsusega äriregistrile mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel majandusaasta lõpust. Koos majandusaasta aruandega tuleb esitada üle 10% aktsiatega määratud hääli omavate nimeliste aktsiate omanike nimekiri aastaaruande kinnitanud üldkoosoleku toimumise seisuga, mida säilitatakse äri toimikus. Nimekirjas tuleb näidata § 233 1. lõikes nimetatud andmed.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise ettepaneku ja audiitori järeldusotsusega äriregistrile mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel majandusaasta lõpust. Koos majandusaasta aruandega tuleb esitada üle 10% aktsiatega määratud hääli omavate aktsiate omanike nimekiri aastaaruande

kinnitanud üldkoosoleku toimumise seisuga, mida säilitatakse äritoimikus. Nimekirjas tuleb näidata § 233 1. lõikes nimetatud andmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 335. Kasumi jaotamise otsus

(1) Kasumi jaotamise otsuse võtab vastu üldkoosolek kinnitatud raamatupidamise aastaaruande alusel.

(1¹) Emaettevõtja, kes koostab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, võtab kasumi jaotamise otsuse vastu konsolideerimisgrupi konsolideeritud aruannete alusel. Konsolideeritud aruannetel põhinevat kasumit ei ole lubatud jaotada niivõrd, kui võrd see vähendaks emaettevõtja netovara tasemeni alla aktsiakapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

(2) Kasumi jaotamise otsuses märgitakse:

1) puhaskasumi suurus;

2) eraldised reservkapitali;

3) eraldised teistesse seaduses või põhikirjaga ettenähtud reservidesse;

4) aktsionäride vahel jaotatav kasumiosa;

5) kasumi kasutamine muuks otstarbeks.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 336. Reservkapitali moodustamine

(1) Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduse või põhikirja alusel.

(2) Reservkapitali suurus nähakse ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 aktsiakapitalist.

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt.

§ 337. Reservkapitali kasutamine

(1) Reservkapitali võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist (eelmise perioodi jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvelt), samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

(2) Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

29. peatükk AKTSIAKAPITALI SUURUSE MUUTMINE 1. jagu. Aktsiakapitali suurendamine

§ 338. Aktsiakapitali suurendamise viisid

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiakapitali võib suurendada uute aktsiate väljalaskmisega.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiakapitali võib suurendada uute aktsiate väljalaskmisega või olemasolevate aktsiate nimiväärtuse suurendamisega.

(2) Aktsiakapitali suurendatakse täiendavate sissemaksetega või sissemakseteta.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 339. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Aktsiakapitali suurendamiseks märgitakse üldkoosoleku kokkukutsumise teates:

1) aktsiakapitali suurendamise põhjus ja viis;

2) aktsiakapitali uus suurus;

3) uute aktsiate arv ja nimiväärtus või olemasolevate aktsiate uus nimiväärtus;

4) uute aktsiate märkimise eesõigus ja selle kasutamise aeg;

5) kui aktsiakapitali suurendatakse uute aktsiate väljalaskmisega - nende märkimise aeg ja koht;

6) kui lastakse välja uut liiki aktsiaid - nendest aktsiatest tulenevad õigused.

§ 340. Erakorralisele üldkoosolekule esitatavad dokumendid

Kui aktsiakapitali suurendamise otsustab erakorraline üldkoosolek, esitab juhatus üldkoosolekule üldkoosoleku kinnitatud eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate aktsiaseltsi käesoleva aasta majandustegevusest.

§ 341. Aktsiakapitali suurendamise otsustamine

(1) Aktsiakapitali suurendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on aktsiakapitali suurendamise otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud antud vähemalt 2/3 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häältest. Põhikirjas võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(3) Kui aktsiakapitali suurendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, tuleb põhikirja muutmine otsustada enne aktsiakapitali suurendamist.

(4) Aktsiakapitali suurendamise otsust ei või vastu võtta enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist.

§ 342. Aktsiakapitali suurendamise otsus

Aktsiakapitali suurendamise otsuses märgitakse:

- 1) uute aktsiate arv ja nimiväärtus, samuti aktsiakapitali suurendamise ulatus;
  - 2) väljalastavate aktsiate liik, kui aktsiaseltsil on või lastakse välja mitut liiki aktsiaid;
  - 3) uute aktsiate märkimise eesõigus ja selle kasutamise tähtaeg, samuti aeg, mille seisuga aktsionäridele kuulub märkimise eesõigus;
  - 4) aktsiate märkimise aeg;
  - 5) aktsiate eest tasumise aeg ja koht, samuti kas ja millises ulatuses tasutakse aktsiate eest rahalise või mitterahalise sissemaksega, mitterahalise sissemakse korral ka selle ese;
  - 6) kui suurendatakse aktsiate nimiväärtust - olemasolevate aktsiate uus nimiväärtus;
  - 7) kui aktsiaid lastakse välja ülekursiga - ülekursi suurus, mis võib olla määratud kas kindla summana või ülekursi alampiirina, millest kõrgema ülekursi võib nõukogu määrata kuni märkimise alguseni;
- [Punkt 8 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

8) aktsiatähtede ümbervahetamise aeg, kui aktsiatähed on välja antud;

9) fondiemissiooni korral lisaks viide fondiemissiooni aluseks olevale bilansile ja omakapitali kirjetele, mille arvel ja millises ulatuses fondiemissioon läbi viiakse; samuti aeg, mille seisuga fondiemissioon läbi viiakse.

§ 343. Äriregistri kande tegemine

(1) Kui aktsiakapital on täielikult sisse makstud või fondiemissioon läbi viidud, esitab juhatus äriregistrile avalduse aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

- 1) üldkoosoleku otsus;
- 2) üldkoosoleku protokoll;
- 3) põhikirja uus tekst, kui põhikirja muudetakse;
- 4) aktsiakapitali suurendamisel uute sissemaksetega - panga teatis aktsiakapitali sissemaksimise kohta;
- 5) fondiemissiooni korral - selle läbiviimise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss;
- 6) mitterahalise sissemaksega tasumisel - sissemakse väärtust ja selle üleandmist tõendavad dokumendid;
- 6¹) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud aktsiakapitali suurendamisest;
- 7) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Mitterahalise sissemaksega tasumisel lisatakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud avaldusele sissemakse eseme väärtust ja selle üleandmist tõendavad dokumendid.

(3) Mitterahalise sissemakse üleandmist tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjaga. Kui mitterahaliseks sissemaksiks on kinnisasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust.

(4) Juhatus peab esitama avalduse aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul aktsiakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest.

[Lõige 4¹ jõustub 1. 01. 2006]

(4¹) Fondiemissiooniga aktsiakapitali suurendamisel tuleb registripidajale esitatavas avalduses kinnitada, et avalduse allkirjastanud juhatuse liikmete teada ei ole aktsiaseltsi vara alates ajast, mille seisuga koostati aktsiakapitali suurendamise aluseks olev bilanss, kuni registripidajale avalduse esitamiseni selliselt vähenenud, et aktsiakapitali suurendamist ei saaks avalduse esitamise päeval otsustada.

[Lõige 4² jõustub 1. 01. 2006]

(4²) Registripidaja ei pea kontrollima aktsiakapitali suurendamise aluseks oleva bilansi sisulist vastavust seadusele.

(5) Aktsiakapital loetakse suurendatuks ja uutest või suurendatud nimiväärtusega aktsiatest tulenevad õigused tekkinuks kande tegemisest äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 343¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 343¹. Juhatuse liikmete vastutus aktsiakapitali suurendamise registrisse kandmisel

(1) Aktsiaseltsi juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt aktsiakapitali suurendamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksete ebaõige hindamisega aktsiaseltsile tekkinud kahju eest, kui juhatuse liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib aktsiaseltsi võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti aktsiaseltsi pankrotimenetluses.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud nõue aegub viie aasta möödumisel aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 344. Asutamissätete kohaldamine

Sissemaksega aktsiakapitali suurendamisel kohaldatakse aktsiaseltsi asutamisel sissemaksete tegemise ja aktsiate märkimise sätteid, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

§ 345. Aktsionäri eesõigus

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Kui uute aktsiate eest tasutakse rahas, on aktsionäril eesõigus märkida uusi aktsiaid võrdeliselt oma aktsiate nimiväärtuse summaga. Aktsionäride eesõiguse võib välistada üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud häältest. Juhatus peab aktsionäridele eelnevalt esitama kirjaliku selgituse, miks märkimise eesõiguse välistamine on vajalik ja põhjendama selles ka aktsiate väljalaskehinda.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsionäril on eesõigus märkida uusi aktsiaid võrdeliselt oma aktsiate nimiväärtuse summaga. Aktsionäride eesõiguse võib välistada üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud häältest. Juhatus peab aktsionäridele eelnevalt esitama kirjaliku selgituse, miks märkimise eesõiguse välistamine on vajalik ja põhjendama selles ka aktsiate väljalaskehinda.

(1¹) Aktsionär võib võõrandada oma aktsiate märkimise eesõiguse samadel tingimustel kui aktsia.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid ja lastakse välja ühte või mõnda liiki uusi aktsiaid, on nende märkimisel vastavat liiki aktsiate omanikel eesõigus teiste aktsionäride ees.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Juhatus saab üldkoosoleku otsuse uute aktsiate märkimise eesõigust omavatele aktsionäridele, kes ei võtnud üldkoosolekust osa. Kui eesõigus on esitajaaktsiate omanikel, tuleb teade üldkoosoleku otsusest avaldada.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Juhatus saab üldkoosoleku otsuse uute aktsiate märkimise eesõigust omavatele aktsionäridele, kes ei võtnud üldkoosolekust osa.

(4) Aktsiate eesõigusega märkimise aeg on kaks nädalat aktsiakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest, kui üldkoosoleku otsuses ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 346. Nõude tasaarvestamine

Uute aktsiate eest tasumisel võib üldkoosoleku otsusel tasaarvestada aktsionäri või muu aktsiat märkida sooviva isiku nõude aktsiaseltsi vastu, kui see ei kahjusta aktsiaseltsi ega tema võlausaldajate huve. Nõuet tuleb hinnata nagu mitterahalist sissemakset.

§ 346¹. Liigmärkimine

(1) Kui aktsiakapitali suurendamisel on aktsiaid märgitud kogu aktsiakapitali suurendamise ulatuses, võib aktsiaseltsi nõukogu otsustada aktsiate märkimise lõpetamise enne aktsiakapitali suurendamise otsuses ettenähtud tähtaja möödumist.

(2) Kui ilmneb, et aktsiaid on märgitud üle kavandatud aktsiakapitali suurendamise, otsustab nõukogu aktsiate jaotuse märkijate vahel vastavalt märgitud aktsiate arvule ning liigmärgitud aktsiate tühistamise, kui aktsiakapitali suurendamise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Liigmärgitud aktsiate eest tasuta tuleb aktsiaseltsi kulul märkijatele viivitamata tagastada.

§ 347. Märkimise ebaõnnestumine

(1) Aktsiate märkimine loetakse ebaõnnestunuks, kui aktsiakapitali suurendamise otsuses näidatud tähtaja jooksul ei märgita kõiki uusi aktsiaid.

(2) Märkimise ebaõnnestumisel lõpevad märkijate kõik märkimisega seotud õigused ja aktsiakapitali suurendamine jäetakse ära. Juhatus peab märkijate poolt tasuta viivitamatult tagastama. Tasutu tagastamise eest vastutavad juhatuse liikmed solidaarselt.

(3) Üldkoosoleku otsusega võib juhatusele anda õiguse pikendada märkimise aega või tühistada aktsiaid, mida ei ole märkimisaja jooksul märgitud. Juhatus võib nimetatud õigusi teostada 15 päeva jooksul pärast märkimisaja lõppu. Kui juhatuse antud uueks tähtpäevaks on aktsiaid märgitud, loetakse märkimine kehtivaks.

§ 348. Kasumi jaotamises osalemine

(1) Aktsiakapitali suurendamise otsusega võib ette näha tähtpäeva, millest alates aktsiaid annavad õiguse saada dividendi. See õigus ei või tekkida hiljem kui aktsiakapitali suurendamisele järgneva majandusaasta eest.

(2) Kui aktsiakapitali suurendamise otsuses ei ole ette nähtud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtpäeva, tekib õigus saada dividendi majandusaastal, millal on tehtud aktsiakapitali suurendamise kanne.

§ 349. Nõukogu õigus suurendada aktsiakapitali

(1) Põhikirjaga võib anda nõukogule kuni kolmeks aastaks õiguse suurendada aktsiakapitali sissemaksete tegemisega.

(2) Nõukogu võib suurendada aktsiakapitali põhikirjas ettenähtud suuruseni. Aktsiakapitali ei või suurendada rohkem kui pool aktsiakapitalist, mis oli ajal, kui nõukogu sai õiguse suurendada aktsiakapitali.

(2¹) Nõukogul on käesoleva seadustiku § 347 3. lõikes nimetatud õigused.

(3) Mitterahalise sissemaksega võib nõukogu väljalastud aktsiate eest tasuta ainult juhul, kui see on ette nähtud põhikirjas.

(4) Äriregistrile esitatavale avaldusele aktsiakapitali suurendamise kohta lisatakse nõukogu otsus ja koosoleku protokoll, käesoleva seadustiku §-s 323 sätestatud juhul hääletusprotokoll.

§ 350. Fondiemissioon

(1) Aktsiaselts võib suurendada aktsiakapitali aktsiaseltsi omakapitali arvel sissemakseid tegemata (fondiemissioon).

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Fondiemissiooni võib üldkoosolek otsustada pärast aastabilansi kinnitamist. Kui fondiemissioon otsustatakse pärast seitsme kuu möödumist ajast, mille seisuga aastabilanss koostati, tuleb koostada ja üldkoosolekul kinnitada vahebilanss. Vahebilanss tuleb koostada ja kinnitada majandusaasta aruande koostamiseks ja kinnitamiseks ettenähtud korras.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Fondiemissiooni võib üldkoosolek otsustada pärast majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamise otsustamist aruande ja kasumi jaotamise otsuse alusel. Fondiemissiooni võib läbi viia ka vahebilansi alusel, mis peab olema koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi koostamiseks ja kinnitamiseks ettenähtud korras. Aktsiakapitali suurendamist ei kanta äriregistrisse, kui aktsiakapitali

suurendamise avaldus ja otsus esitatakse äriregistri pidajale pärast kaheksa kuu möödumist ajast, mille seisuga aktsiakapitali suurendamise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss koostati.

[Lõige 3 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

(3) Fondi emissiooni võib viia läbi uute aktsiate väljalaskmisega või olemasolevate aktsiate nimiväärtuse suurendamisega.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Fondi emissiooni korral suureneb aktsionäri osa aktsiakapitalis võrdeliselt tema aktsiate nimiväärtusega.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Fondi emissiooni korral suureneb aktsionäri osa aktsiakapitalis võrdeliselt tema aktsiate nimiväärtusega. Sellega vastuolus olev otsus on tühine.

(5) Fondi emissioonis osalevad ka aktsiaseltsile kuuluvad oma aktsiad.

(6) Fondi emissiooni teel suurendatakse aktsiakapitali uute aktsiate nimiväärtuste summa ulatuses või olemasolevate aktsiate nimiväärtuse suurendamise ulatuses.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 351. Aktsiakapitali tingimuslik suurendamine

(1) Kui aktsiaselts laseb välja vahetusvõlakirju (§ 241), võib juhatus suurendada aktsiakapitali aktsiate vastu vahetatavate vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summa ulatuses. Juhatus võib suurendada aktsiakapitali ka suuremas ulatuses, kui selline võimalus on ette nähtud tingimusliku aktsiakapitali suurendamise otsuses ja nimiväärtuste vahe kaetakse rahas.

(2) Võlakirja omaniku nõudel laseb juhatus välja aktsiaid ja vahetab need võlakirja vastu võlakirjas märgitud tähtajal.

(3) Kui aktsiaselts laseb välja vahetusvõlakirju, on aktsionäridel nende märkimise eesõigus käesoleva seadustiku §-s 345 sätestatud korras.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Üldkoosolek võib otsustada aktsiakapitali suurendamise tingimuslikult ka märkimisõiguse kasutamise ulatuses, kui see on vajalik aktsiaseltsi koondumise ettevalmistamiseks või aktsiate märkimise õiguse andmiseks aktsiaseltsi või sellega seotud äriühingu juhtorganite liikmetele või töötajatele.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Aktsiakapitali tingimuslikku suurendamist ei või otsustada suuremas kui kuni 1/3 ulatuses otsuse tegemise ajal olemasolevast aktsiakapitalist.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Üldkoosoleku otsus, mis on aktsiakapitali tingimusliku suurendamisega vastuolus, on tühine.

[Lõige 7 jõustub 1. 01. 2006]

(7) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuses tuleb märkida:

- 1) aktsiakapitali tingimusliku suurendamise eesmärk;
- 2) aktsiakapitali tingimuslikus suurendamises osalemiseks õigustatud isikute ring;
- 3) aktsiate väljalaskehind või selle määramise alused;
- 4) märkimisõiguse kasutamise tähtaeg.[Lõige 8 jõustub 1. 01. 2006]

(8) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise puhul võib aktsiate eest tasuda üksnes rahas.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 351¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 351¹. Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise läbiviimine

(1) Juhatus esitab avalduse aktsiakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmiseks.

(2) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ei või aktsiaid välja anda enne aktsiakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmist.

(3) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel omandab saaja aktsia aktsiaseltsile esitatud tahteavalduse alusel nagu aktsia märkimisel. Juhatus laseb aktsiaid välja üksnes üldkoosoleku otsuse alusel ja selle täitmiseks ning mitte enne aktsia väljalaskehinna tasumist.

(4) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise korral loetakse aktsiakapital suurendatuks aktsia väljaandmisest alates.

(5) Juhatus esitab hiljemalt ühe kuu jooksul, alates aktsiaseltsi majandusaasta lõppemisest, äriregistri pidajale avalduse selle kohta, et kanda registrisse, millises ulatuses on majandusaasta jooksul aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel aktsiaid välja antud ja aktsiakapital suurenenud. Avalduses kinnitavad juhatuse liikmed, et aktsiaid on välja antud ainult aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ja et nende eest on täielikult tasutud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2. jagu

Aktsiakapitali vähendamine

§ 352. Aktsiakapitali vähendamise viisid

(1) Aktsiakapitali võib vähendada aktsiate nimiväärtuse vähendamisega või aktsiate tühistamisega.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui aktsiakapitali vähendatakse aktsiate nimiväärtuse vähendamisega, vahetatakse aktsiatähed uute vastu või neile tehakse nimiväärtuse vähendamise märged. Nimiväärtuse vähendamisel tuleb järgida käesoleva seadustiku § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Nimiväärtuse vähendamisel tuleb järgida käesoleva seadustiku § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 353. Aktsiakapitali vähendamise ulatus

(1) Aktsiakapitali ei või vähendada alla käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud minimaalse aktsiakapitali suuruse.

(2) Aktsiakapitali vähendatakse esmajärjekorras aktsiaseltsile kuuluvate oma aktsiate arvel.

(3) Eelisaktsiate arvel võib aktsiakapitali vähendada ainult juhul, kui nende aktsiate omanikele on dividend täielikult välja makstud.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata, kui aktsiakapitali vähendamisega samaaegselt otsustatakse aktsiakapitali suurendamine vähemalt kuni käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruseni või muu seaduses sätestatud minimaalse aktsiakapitali suuruseni. Aktsiate eest, mis lastakse välja kapitali üheaegse vähendamise ja suurendamise korral, võib tasuda üksnes rahalise sissemaksuga.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui aktsiakapitali vähendamisega samaaegselt otsustatakse aktsiakapitali suurendamine vähemalt kuni käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruseni. Sel juhul ei kohaldata ka §-s 358 sätestatud, kui samaaegselt aktsiakapitali vähendamisega otsustatakse aktsiakapitali suurendamine vähemalt aktsiakapitali senise suuruseni. Aktsiate eest, mis lastakse välja samaaegselt aktsiakapitali vähendamisega, võib tasuda ainult rahas. Aktsiakapitali suurendamise ja vähendamise otsus tuleb kanda äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 354. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Aktsiakapitali vähendamiseks märgitakse üldkoosoleku kokkukutsumise teates:

- 1) aktsiakapitali vähendamise põhjus ja viis;
- 2) aktsiakapitali vähendamise ulatus;
- 3) tühistatavate aktsiate arv ja liik või aktsiate nimiväärtuse vähendamise ulatus.

§ 355. Erakorralisele üldkoosolekule esitatavad dokumendid

Kui aktsiakapitali vähendamise otsustab erakorraline üldkoosolek, esitab juhatus üldkoosolekule üldkoosoleku kinnitatud eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate aktsiaseltsi käesoleva aasta majandustegevusest.

§ 356. Aktsiakapitali vähendamise otsustamine

(1) Aktsiakapitali vähendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on aktsiakapitali vähendamise otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud antud vähemalt 2/3 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(2¹) Kui aktsiakapitali vähendamise käigus soovitakse aktsiate nimiväärtust vähendada või aktsiaid tühistada teisiti kui võrdeliselt kõigist vastavat liiki aktsiatest, on vastav otsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud hääletavad otsuse poolt aktsionärid, kelle aktsiaid teistega ebavõrdeliselt suuremas osas tühistatakse või aktsiate nimiväärtust vähendatakse.

(3) Kui aktsiakapitali vähendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, peab põhikirja muutmise otsustama enne aktsiakapitali vähendamist, välja arvatud siis, kui aktsiakapitali vähendatakse käesoleva seadustiku § 353 4. lõikes nimetatud juhul.

§ 357. Aktsiakapitali vähendamise otsus

Aktsiakapitali vähendamise otsuses märgitakse:

- 1) aktsiakapitali vähendamise põhjus;
- 2) aktsiakapitali vähendamise ulatus ja viis;
- 3) tühistatavate aktsiate arv ja liik või aktsiate nimiväärtuse vähendamise ulatus;
[Punkt 4 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]
- 4) aktsiate tagastamise või ümbervahetamise aeg.

§ 358. Võlausaldajatele teatamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Juhatus saadab 15 päeva jooksul aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest kirjaliku teate aktsiakapitali uue suuruse kohta aktsiaseltsile teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded aktsiaseltsi vastu enne aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Juhatus saadab 15 päeva jooksul aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest teate aktsiakapitali uue suuruse kohta aktsiaseltsile teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded aktsiaseltsi vastu enne aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist.

(2) Aktsiakapitali vähendamise otsuse kohta peab juhatus avaldama ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Aktsiaselts peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldumist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 359. Avalduse esitamine ärireestrile

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiakapitali vähendamise ärireestrissse kandmise avalduse esitab juhatus mitte varem kui kolme kuu möödudes teise aktsiakapitali vähendamise teate avaldamisest. Avaldusele lisatakse:

- 1) üldkoosoleku otsus;
- 2) üldkoosoleku protokoll;
- 2¹) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud aktsiakapitali vähendamisest;
- 3) muud seaduses sätestatud dokumendid.[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiakapitali vähendamise ärireestrissse kandmise avalduse esitab juhatus mitte varem kui kolme kuu möödudes teise aktsiakapitali vähendamise teate avaldamisest, välja arvatud juhul, kui aktsiakapitali vähendamise teadet ei pea avaldama. Avaldusele lisatakse:

- 1) üldkoosoleku otsus;

2) [kehtetu - RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2¹) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud aktsiakapitali vähendamisest;

2²) viide Ametlike Teadaannete kuupäevadele, millal on avaldatud teated võlausaldajatele;

3) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja vähendamise vastu vaielnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud.

(3) Aktsiakapital loetakse vähendatuks kande tegemisel äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 360 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 360. Aktsiatähe tagastamine ja ümbervahetamine

(1) Juhatus teatab aktsionäridele üldkoosoleku kinnitatud tähtaja, mille jooksul tühistatud aktsiatähed kõrvaldatakse käibest või senised aktsiad vahetatakse madalama nimiväärtusega aktsiate vastu. Kui aktsiaseltsil on esitajaaktsiad, avaldatakse aktsiatähtede vahetamise või kõrvaldamise teade.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaeg on möödunud, on aktsiatäht kehtetu. Aktsionäril säilib kehtetu aktsiatähe ümbervahetamise õigus.

§ 361. Väljamakse aktsionäridele

(1) Aktsiakapitali vähendamisel võib teha väljamakseid aktsionäridele, kui see on ette nähtud aktsiakapitali vähendamise otsuses.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud väljamakseid võib teha mitte varem kui kolme kuu möödumisel aktsiakapitali vähendamise äriregistrisse kandmisest ning tingimusel, et võlausaldajate tähtaegselt esitatud nõuded on tagatud või rahuldatud.

§ 362. Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine

(1) Aktsiaseltsi kahjumi katmiseks võib aktsiakapitali vähendada, kohaldamata käesoleva seadustiku §-s 358 sätestatud (aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine).

(2) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamise võib läbi viia, kui kahjumi katmiseks ei piisa aktsiaseltsi reservkapitalist ja kui aktsiaseltsil ei ole ka muid reserve.

(3) Aktsiakapitali vähendamise otsuses tuleb näidata kahjum, mille katmiseks aktsiakapitali vähendatakse.

(4) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamisel tekkinud vaba kapitali võib kasutada ainult aktsiaseltsi kahjumi katmiseks. Kui tekkinud vaba kapital on kahjumist suurem, kantakse kahjumit ületav osa reservkapitali.

§ 363. Kasumi jaotamise piirang

[Lõike 1 sõnastus kuni 31.12. 2005]

(1) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamise aasta ja sellele järgneva kahe majandusaasta jooksul ei või aktsionäridele maksta dividendi.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamise korral ei või aktsionäridele teha väljamakseid ega maksta aktsiakapitali vähendamise otsustamise majandusaasta ja sellele järgneva kahe majandusaasta jooksul aktsionäridele dividendi.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud keeldu ei kohaldata eelisaktsiate suhtes.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

29¹. peatükk

AKTSIATE ÜLEVÕTMINE RAHALISE HÜVITISE EEST

§ 363¹. Aktsiate ülevõtmise taotlus

(1) Aktsionäri taotlusel, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 9/10 aktsiaseltsi aktsiakapitalist (põhiaktsionär), võib aktsionäride üldkoosolek otsustada aktsiaseltsi ülejäänud aktsionäridele (vähemusaktsionärid) kuuluvate aktsiate ülevõtmise põhiaktsionäri poolt õiglase rahalise hüvitise maksmise vastu.

(2) Põhiaktsionäri aktsiatega esindatud aktsiakapitali suuruse määramisel ei arvestata aktsiaseltsi oma aktsiaid. Põhiaktsionäri aktsiateks käesoleva paragrahvi 1. lõike tähenduses loetakse ka põhiaktsionäri ema- või tütarettevõtja aktsiad, kui ema- või tütarettevõtja annab selleks oma nõusoleku.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud taotlus esitatakse aktsiaseltsi juhatusele. Taotlusele tuleb lisada käesoleva seadustiku §-s 363⁴ nimetatud dokumendid. Juhatuse on kohustatud aktsiate ülevõtmise otsustamiseks kutsuma kokku üldkoosoleku.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud taotlust ei saa tagasi võtta või selle tingimusi muuta vähemusaktsionäride kahjuks.

§ 363². Hüvitise suuruse määramine

(1) Vähemusaktsionäridele makstava hüvitise suuruse määrab põhiaktsionär. Hüvitise suurus määratakse ülevõetavate aktsiate sellise väärtuse alusel, mis aktsiatel oli 10 päeva enne üldkoosoleku kokkukutsumise teate väljasaatmise päeva. Juhatuse peab põhiaktsionäriks esitama kõik selleks vajalikud andmed ja dokumendid ning andma teavet.

(2) Kui vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmist taotleb isik on saanud põhiaktsionäriks üldkoosolekule eelnenud kuue kuu jooksul vastavalt väärtipaberituru seadusele tehtud ülevõtmispakkumise tulemusena, ei või hüvitis olla väiksem ülevõtmispakkumise ostuhinnast eeldusel, et ülevõtmispakkumise aktsepteerisid aktsionärid, kellele kuulub vähemalt 9/10 aktsiatega esindatud häälest.

§ 363³. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Üldkoosoleku, millel otsustatakse vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine, kokkukutsumise teates tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 294 4. lõikes nimetatule näidata:

- 1) põhiaktsionäri nimi, elu- või asukoht ja selle aadress ning isiku- või registrikood;
- 2) vähemusaktsionäridele makstava hüvitise suurus ühe aktsia kohta;
- 3) koht, kus on võimalik tutvuda käesoleva seadustiku § 363⁵ 1. lõikes nimetatud dokumentidega.

§ 363⁴. Ülevõtmisaruanne, audiitorkontroll

(1) Põhiaktsionär peab üldkoosolekule esitama kirjaliku aruande (ülevõtmisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise tingimusi ning aktsiate eest makstava hüvitise suuruse määramise aluseid.

(2) Ülevõtmisaruanne peab kontrollima audiitor. Audiitor koostab kontrolli kohta kirjaliku aruande, kus tuleb eelkõige näidata, kas põhiaktsionäri poolt määratud hüvitise suurus vastab käesoleva seadustiku §-s 363² sätestatule. Audiitor ei pea aruannet kontrollima, kui hüvitise suurus määrati vastavalt käesoleva seadustiku § 363² 2. lõikele.

(2¹) Audiitori aruandes tuleb lisaks märkida, millist meetodit kasutati hüvitise suuruse määramisel, millised olid hüvitise suuruse määramisega seotud raskused, kas kasutatud meetod on hüvitise suuruse määramiseks kohane ning millised oleksid muud meetodid hüvitise määramiseks. Kui hüvitise suuruse määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid, tuleb märkida, milline olu hüvitise suurus iga meetodi puhul eraldi ning millist tähtsust omas iga meetodi alusel saadud tulemus hüvitise suuruse määramisel.

(3) Audiitori määrab ja audiitorkontrolli kulud kannab põhiaktsionär.

(4) Audiitor vastutab ülevõtmisaruanne kontrollimisega süüliselt tekitatud kahju eest.
[RT I 2002, 96, 564- jõust. 01.01.2003]

§ 363⁵. Üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatuse aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks:

- 1) üldkoosoleku otsuse projekti, millega otsustatakse vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine;
- 2) aktsiaseltsi viimase kolme aasta majandusaasta aruanded ja tegevusaruanded;
- 3) ülevõtmisaruanne;

4) audiitori aruande.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ära kiri.

§ 363⁶. Üldkoosoleku korraldus

Põhiaktsionär on kohustatud üldkoosolekul selgitama vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise tingimusi ning aktsiate eest makstava hüvitise suuruse määramise aluseid.

§ 363⁷. Üldkoosoleku otsus

(1) Üldkoosoleku otsus vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise kohta on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 95/100 aktsiatega esindatud häälest.

(2) Üldkoosoleku, millel otsustati vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine, protokoll peab olema notariaalselt tõestatud.

§ 363⁸. Ülevõtmisotsuse vaidlustamine

(1) Kohus võib aktsionäri nõudel seadusega vastuolus oleva ülevõtmisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest arvates.

(2) Ülevõtmisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et vähemusaktsionäridele makstav hüvitis määrati liiga madalaks.

(3) Kui vähemusaktsionäridele makstav hüvitis määrati liiga madalaks, võib kohus vähemusaktsionäri nõudel määrata õiglase hüvitise.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui hüvitis määrati vastavalt käesoleva seadustiku § 363² 2. lõikele.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Alates ülevõtmisotsuse tegemisest peab põhiaktsionär tasumata hüvitissummadelt maksuma intressi rahandusministri määrusega kehtestatud suuruses.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Alates ülevõtmisotsuse tegemisest peab põhiaktsionär tasumata hüvitissummadelt maksuma viivist seadusega kehtestatud suuruses.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 363⁹. Aktsiate ülekandmine

(1) Ühe kuu möödumisel käesoleva seadustiku §-s 363⁷ nimetatud üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest esitab aktsiaseltsi juhatus Eesti väärtpaberite keskregistri pidajale avalduse vähemusaktsionäride aktsiate ülekandmiseks põhiaktsionäriale. Avaldusele lisatakse käesoleva seadustiku §-s 363⁷ nimetatud üldkoosoleku otsuse notariaalselt tõestatud ära kiri.

(2) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja korraldab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud avalduse alusel aktsiate ülekandmise põhiaktsionäri kontole makse vastu, mille suurus vastab aktsiate eest makstavale hüvitisele.

§ 363¹⁰. Ülevõtmisotsuse edastamine äriregistrile

Aktsiaseltsi juhatus esitab viivitamatult pärast aktsiate ülekandmist põhiaktsionäri kontole äriregistri pidajale käesoleva seadustiku §-s 289¹ nimetatud teadaande. Teadaandele lisatakse:

- 1) käesoleva seadustiku §-s 363⁷ nimetatud üldkoosoleku otsuse notariaalselt tõestatud ära kiri;
- 2) ülevõtmisaruanne;
- 3) käesoleva seadustiku § 363⁴ 2. lõikes sätestatud audiitori aruanne;
- 4) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja teatis aktsiate ülekandmise kohta.

30. peatükk

AKTSIASELTSI LÕPETAMINE

§ 364. Aktsiaseltsi lõpetamise alused

Aktsiaselts lõpetatakse:

- 1) üldkoosoleku otsusega;[Punkti 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
- 2) kohtuotsusega;[Punkti 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]
- 2) kohtulahendiga;[Punkt 2¹ jõustub 1. 01. 2006]
- 2¹) aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise;[Punkt 2² jõustub 1. 01. 2006]
- 2²) aktsiaseltsi pankrotimenetluse raugemisega enne pankroti väljakuulutamist;
- 3) [välja jäetud - RT I 1996, 40, 773 - jõust. 8. 06. 1996]
- 4) teistel seaduse või põhikirjaga ettenähtud alustel.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 365. Aktsiaseltsi lõpetamise otsustamine üldkoosolekul

(1) Lõpetamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet. Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on lõpetamisotsuse vastuvõtmiseks lisaks vajalik, et otsuse poolt hääletaks vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsi lõpetamise otsustab erakorraline üldkoosolek, esitab juhatus üldkoosolekule üldkoosolekul kinnitatud eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate aktsiaseltsi käesoleva aasta majandustegevusest.

(3) Majandustegevuse ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul saab aktsiaselts rahuldada võlausaldajate nõuded.

§ 366. Sundlõpetamine

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiaselts lõpetatakse kohtuotsusega, kui:

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiaselts lõpetatakse kohtumäärusega, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole võtnud vastu lõpetamise otsust, kui selle vastuvõtmine oli seaduse või põhikirja alusel kohustuslik, samuti juhul, kui aktsionärid ei ole vastu võtnud ühtegi §-s 301 ettenähtud otsust või kui nende otsuste tegemiseks ei ole üldkoosolekut kokku kutsutud;
- 2) kahe viimase majandusaasta jooksul ei ole toimunud üldkoosolekut;[Punkti 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]
- 3) juhatuse volituste tähtaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi ja uut juhatust ei ole valitud;[Punkti 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]
- 3) juhatuse ametiaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi ja uut juhatust ei ole valitud;
- 4) muudel seaduses sätestatud juhtudel.[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Aktsiaseltsi sundlõpetamise nõude võivad esitada juhatus, nõukogu, juhatuse liige, aktsionär, samuti teised seaduses nimetatud isikud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Aktsiaseltsi sundlõpetamise avalduse võivad esitada juhatus, nõukogu, juhatuse liige, aktsionär, samuti teised seaduses nimetatud isikud. Kohus võib sundlõpetamise otsustada ka omal algatusel, kui seadusest ei tulene teisiti.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Enne aktsiaseltsi sundlõpetamise otsuse tegemist võib kohus määrata tähtaja sundlõpetamise aluseks olevate asjaolude kõrvaldamiseks.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Enne aktsiaseltsi sundlõpetamise määruse tegemist võib kohus määrata tähtaja sundlõpetamise aluseks olevate asjaolude kõrvaldamiseks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 367. Aktsiaseltsi lõpetamise avaldus

(1) Aktsiaseltsi lõpetamise otsuse kandmiseks äriregistrisse esitab juhatus avalduse. Avaldusele lisatakse üldkoosoleku otsus ja üldkoosoleku protokoll.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui aktsiaselts lõpetatakse kohtuotsuse alusel, saadab kohus otsuse äriregistrile kande tegemiseks.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui aktsiaselts lõpetatakse kohtulahendi alusel, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Aktsiaselts loetakse lõpetatuks alates lõpetamise kande tegemisest äriregistrisse. Sundlõpetamine jõustub kohtulahendi jõustumisega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 368. Likvideerimine

Aktsiaseltsi lõpetamisel toimub selle likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 369. Likvideerijate määramine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Aktsiaseltsi likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjaga, üldkoosoleku otsusega või kohtuotsusega ei ole ette nähtud teisiti. Likvideerija peab olema teovõimeline füüsiline isik.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Aktsiaseltsi likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjaga, üldkoosoleku otsusega või kohtuotsusega ei ole ette nähtud teisiti. Likvideerijaks ei või olla füüsiline isik, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

(2) Vähemalt üks likvideerija peab olema isik, kelle elukoht on Eestis.

(3) Kohus määrab likvideerijad sundlõpetamise korral, samuti juhul, kui seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Kohus määrab ka likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 370 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 370. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Üldkoosoleku määratud likvideerija võib üldkoosolek igal ajal tagasi kutsuda.

(2) Aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel võib kohus likvideerija mõjuval põhjusel tagasi kutsuda. Sel juhul nimetab kohus uue likvideerija.

[Paragrahvi 370 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 370. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmest või põhikirjast tuleneva või üldkoosoleku otsusega määratud likvideerija võib üldkoosolek igal ajal otsusega tagasi kutsuda. Otsuse tegemiseks on vajalik sama häälteenamus nagu likvideerija määramiseks.

(2) Kohus võib enda nimetatud likvideerija tagasi kutsuda ja määrata uue likvideerija. Aktsionäride nõudel, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võib kohus mõjuval põhjusel tagasi kutsuda ka juhatuse liikmest või üldkoosoleku nimetatud või põhikirjast tuleneva likvideerija ja nimetada uue likvideerija.

(3) Likvideerija võib tagasi astuda samal põhjusel ja samas korras nagu juhatuse liige.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 371. Likvideerija kanne

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Likvideerijate kandmiseks äriregistrisse esitab juhatuse avalduse. Avaldusele lisatakse likvideerijate allkirjade näidised.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Esimeste likvideerijate äriregistrisse kandmiseks esitab avalduse juhatus. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise äriregistrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtuotsusega, saadab kohus otsuse äriregistrile kande tegemiseks.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtulahendiga, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

(3) Äriregistrisse kantakse likvideerijate nimed, elukohad ja isikukoodid.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 372. Likvideerijate õigused ja kohustused

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Likvideerijatel on juhatuse ja nõukogu õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise eesmärgiga.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Likvideerijatel on juhatuse õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise olemusega. Likvideerimine ei mõjuta aktsionäride omavahelisi õigussuhteid ja aktsionäride suhteid aktsiaseltsiga ega nõukogu õigusi, kui seadusest ja likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Likvideerijad lõpetavad aktsiaseltsi tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad vara ja rahuldavad võlausaldajate nõuded.

(3) Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud aktsiaseltsi likvideerimiseks, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kolmandate isikute suhtes on likvideerijate esindusõigus piiratu.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui aktsiaseltsil on mitu likvideerijat, on neil õigus esindada aktsiaseltsi ainult ühiselt. Likvideerijad võivad volitada ühte või mitut enda hulgast teatud tehingute tegemiseks või teatud liiki tegevuseks.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Likvideerijatest juhatuse liikmete esindusõigus likvideerimise puhul ei muutu, kui põhikirjaga, üldkoosoleku otsusega või kohtulahendiga ei nähta ette esindusõiguse muutumist ühiseks esinduseks või ainuesinduseks. Üldkoosoleku otsusega või kohtulahendiga nimetatud likvideerijad võivad aktsiaseltsi esindada üksnes ühiselt, kui üldkoosoleku otsuse või kohtulahendiga ei ole ette nähtud, et likvideerijad või osa neist võivad esindada aktsiaseltsi üksinda või mitmekesi. Seaduses sätestatud erinev esindusõiguse jaotus kehtib kolmandate isikute suhtes üksnes juhul, kui see on kantud äriregistrisse.

(5) Likvideerimismenetluses peab aktsiaseltsi ärinimele lisama märkuse "likvideerimisel".

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 373. Pankrotiavalduse esitamine

Kui likvideeritava aktsiaseltsi varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks, peavad likvideerijad esitama pankrotiavalduse.

[Paragrahvi 374 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 374. Likvideerimise alustamise bilanss

Likvideerimise alustamisel koostavad likvideerijad bilansi.

[Paragrahvi 374 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 374. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav aktsiaselts peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisest alates kolme kuu jooksul koostavad likvideerijad majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi kohta sätestatud järgides likvideerimise algbilansi ja seda selgitava aruande, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruande lisade puhul ettenähtud andmeid.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb aktsiaseltsi seni kestnud majandusaasta ning algab uus majandusaasta. Likvideerijad koostavad majandusaasta aruande aktsiaseltsi lõpetamise ajaks lõppeva ning iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga.

(4) Aktsionäride üldkoosolek kinnitab likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande otsusega. Likvideerimise algbilanss ja majandusaasta aruanne esitatakse pärast kinnitamist viivitamata äriregistrile.

(5) Kohus võib aktsiaseltsi vabastada likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande auditeerimise kohustusest, kui aktsiaseltsi varaline olukord on nii selge, et auditeerimine ilmselt ei ole ei aktsionäride ega võlausaldajate huvides vajalik.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 375. Võlausaldajatele teatamine

(1) Likvideerijad avaldavad viivitamata teate aktsiaseltsi likvideerimismenetlusest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(2) Teada olevatele võlausaldajatele peavad likvideerijad likvideerimisteate saatma.

(3) Likvideerimisteates tuleb märkida, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest.

[Paragrahvi 376 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 376. Nõuete esitamine

Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele nelja kuu jooksul teate avaldamisest kõigist oma nõuetest aktsiaseltsi vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet tõendavad dokumendid.

[Paragrahvi 376 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 376. Nõuete esitamine

Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele nelja kuu jooksul teate avaldamisest kõigist oma nõuetest aktsiaseltsi vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet tõendavad dokumendid. Nõudest õigeaegne teatamata jätmine ei mõjuta nõude kehtivust ega piira võlausaldaja õigust likvideerimisel olevat aktsiaseltsi kohtus hageda.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 377 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 377. Nõuete rahuldamine

(1) Kui teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud, deponeeritakse temale kuuluv rahasumma.

(2) Kui võlausaldaja nõude täitmise tähtpäev ei ole saabunud ja võlausaldaja ei võta täitmist vastu, deponeeritakse temale kuuluv raha.

[Paragrahvi 377 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 377. Nõuete rahuldamine

(1) Likvideerijad rahuldavad aktsiaseltsile teada olevad võlausaldajate nõuded, sõltumata nõuetest teatamisest.

(2) Kui aktsiaseltsile teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud ja nõuet ei ole aktsiaseltsist sõltumatutel põhjustel võimalik rahuldada, hoiustatakse hoiustamise tingimuste olemasolul temale kuuluv raha.

(3) Kui kohustust ei ole likvideerimise ajal võimalik täita või kui nõue on vaieldav, ei või aktsiaseltsi vara aktsionäride vahel jagada, kui vaidlusalust rahasummat ei ole hoiustatud või võlausaldajale ei ole antud piisavat tagatist

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 378. Lõppbilanss

(1) Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad lõppbilansi ja likvideerimisel järelejäanud vara jaotusplaani.

(2) Lõppbilanssi ja vara jaotusplaani peab kontrollima audiitor.

(3) Likvideerijad peavad lõppbilansi ja vara jaotusplaani esitama aktsiaseltsi asukohas tutvumiseks kõigile aktsionäridele ja teatama sellest aktsionäridele, kellel on nimelised aktsiad. Kui aktsiaseltsil on esitajaaktsiad, avaldavad likvideerijad ajalehes teate bilansiga ja vara jaotusplaaniga tutvumise kohta.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Kui bilansi või vara jaotusplaani koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või üldkoosoleku otsuseid, võib kohus huvitatud isiku nõudel kahe kuu jooksul bilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest otsustada uue bilansi või vara jaotusplaani koostamise või täiendava likvideerimise.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Kui bilansi või vara jaotusplaani koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või üldkoosoleku otsuseid, võib kohus aktsionäride, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, hagi alusel otsustada uue bilansi või vara jaotusplaani koostamise või täiendava likvideerimise. Hagi võib esitada kahe kuu jooksul, alates bilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest aktsionäridele teatamise ajast. Kostjaks on aktsiaselts.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 379. Vara jaotamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist jaotatakse allesjäänud vara aktsionäride vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende aktsiate nimiväärtusele, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja raha hoiustamist jaotatakse allesjäänud vara aktsionäride vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende aktsiate nimiväärtusele, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel likvideerimisteate avaldamisest ja kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi tagasi lükatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel aktsiaseltsi lõpetamise äriregristrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest aktsionäridele teatamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või asjas menetlus lõpetatud.

(3) Kohus võib lubada teha aktsionärile väljamakseid enne kuue kuu möödumist likvideerimisteate avaldamisest, kui sellega ei kahjustata võlausaldajate huve.

(4) Väljamaksed tehakse rahas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(5) Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ning kui üldkoosolek annab selleks nõusoleku.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 380. Lõpetatud aktsiaseltsi tegevuse jätkamine

(1) Kui aktsiaseltsi lõpetamine on ette nähtud põhikirjaga või otsustatud üldkoosoleku otsusega, võib üldkoosolek kuni vara aktsionäride vahel jagamise alustamiseni otsustada aktsiaseltsi tegevuse jätkamise või aktsiaseltsi ühinemise, jagunemise või ümberkuundamise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul antud häältest.

(2) Kui otsustatakse tegevuse jätkamine, tuleb sama otsusega määrata uus nõukogu ja juhatus ning vähendada aktsiakapitali järelejäanud vara maksumuseni. Kui vara on vähenenud alla käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus, tuleb lisaks otsustada aktsiakapitali suurendamine.

(3) Likvideerijad peavad esitama avalduse tegevuse jätkamise äriregistrisse kandmiseks. Jätkamise otsus jõustub selle äriregistrisse kandmisest.

[Paragrahvi 381 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 381. Äriregistrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõpetamist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel likvideerimisteate avaldamisest ja kolme kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest, esitavad likvideerijad avalduse aktsiaseltsi kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss ja vara jaotusplaan. Avalduses peavad likvideerijad kinnitama, et lõppbilanssi ega vara jaotusplaani kohtus vaidlustatud ei ole või on hagi tagasi lükatud ning et aktsiaseltsi võlausaldajate nõuded on rahuldatud või selleks vajalik vara deponeeritud.

(2) Kui pärast aktsiaseltsi äriregistrist kustutamist selgub, et on vajalikud täiendavad likvideerimisabinõud, ennistab kohus huvitatud isiku nõudel vanade likvideerijate õigused või määrab uued likvideerijad.

[Paragrahvi 381 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 381. Äriregistrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõpetamist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel aktsiaseltsi lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kolme kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest aktsionäridele teatamisest ja tingimusel, et aktsiaselts ei osale Eestis poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses, esitavad likvideerijad avalduse aktsiaseltsi kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss ja vara jaotusplaan. Avalduses peavad kõik likvideerijad kinnitama, et lõppbilanssi ega vara jaotusplaani kohtus vaidlustatud ei ole või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või on menetlus asjas lõpetatud ning et aktsiaseltsi võlausaldajate nõuded on rahuldatud või selleks vajalik vara on hoiustatud, samuti et aktsiaselts ei osale poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses.

(2) Kui pärast aktsiaseltsi registrist kustutamist ilmneb, et aktsiaseltsil jäi jaotamata vara ja vajalikud on täiendavad likvideerimisabinõud, võib kohus huvitatud isiku nõudel otsustada täiendava likvideerimise ja ennistada vanade likvideerijate õigused või määrata uued likvideerijad.

(3) Aktsiaseltsi võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast aktsiaseltsi registrist kustutamist läbi viia üksnes juhul, kui võlausaldaja põhistab, et tema nõue aktsiaseltsi vastu jäi likvideerimismenetluses rahuldamata, tal ei ole võimalik nõuet muul viisil rahuldada ja likvideerimise ennistamise korral on võimalik tema nõue rahuldada, või kui aktsiaseltsi ei oleks võinud vaidluse tõttu nõude üle registrist kustutada. Võlausaldaja taotlust täiendavaks likvideerimiseks ei rahuldata muu hulgas siis, kui ta mõjuva põhjuseta jättis oma nõude likvideerijatele õigeaegselt esitamata.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 382 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 382. Dokumentide säilitamine

(1) Aktsiaseltsi dokumendid annavad likvideerijad hoiule ühele likvideerijale või arhiivile. Kui likvideerijad ei ole määranud dokumentide hoidjat, määrab selle kohus.

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avaldusel, kohtu poolt määratud hoidja puhul kohtuotsuse alusel. Dokumentide hoidja muutumisel teatab üleandja sellest enne üleandmist registripidajale uute andmete registrisse kandmiseks.

(3) Aktsiaselts on vastutav oma tegevuse tulemusena loodud või saadud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul. Aktsiaseltsi likvideerimisel võib tema säilitamisele kuuluvad dokumendid kokkuleppel arhiiviga üle anda arhiivi. Dokumentide üleandmisel arhiivi läheb vastutus nende säilimise eest arhiivile.

[Paragrahvi 382 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 382. Dokumentide säilitamine

(1) Aktsiaseltsi dokumendid annavad likvideerijad hoiule likvideerijale, arhiivipidajale või muule usaldusväärsele isikule. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle vajaduse korral kohus.

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avalduse alusel, kohtu määratud hoidja puhul kohtumääruse alusel. Dokumendi hoidja vahetatakse ja uus hoidja kantakse registrisse kohtumääruse alusel.

(3) Dokumentide hoidja vastutab hoiule antud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul.

(4) Hoiule antud aktsiaseltsi dokumentidega võivad tutvuda aktsionärid ja nende õigusjärglased. Aktsiaseltsi võlausaldajad võivad dokumentidega tutvuda kohtu loal.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 383. Likvideerijate vastutus

Likvideerijad vastutavad tekitatud kahju eest nagu juhatuse liikmed.

VIII. osa FILIAAL

§ 384. Välismaa äriühingu filiaal

(1) Kui välismaa äriühing tahab oma nimel Eestis püsivalt pakkuda kaupu või teenuseid, peab ta äriregistrisse kandma filiaali.

(2) Filiaal ei ole juriidiline isik. Äriühing vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest.

(3) Seaduses sätestatud juhtudel peab äriühing saama loa Eestis filiaali asutamiseks.

§ 385. Filiaali juhataja

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Välismaa äriühing peab filiaalile määrama juhataja või juhatajad. Juhataja peab olema teovõimeline füüsiline isik. Vähemalt ühe juhataja elukoht peab olema Eestis. Juhatajaks ei või olla pankrotivõlgnik ega isik, kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus tegelda majandustegevusega.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Välismaa äriühing peab filiaalile määrama juhataja või juhatajad. Juhataja peab olema teovõimeline füüsiline isik. Vähemalt ühe juhataja elukoht peab olema Eestis. Vähemalt ühe juhataja elukoht peab olema Eestis, mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsis.

(2) Juhataja juhib ja esindab filiaali ning korraldab filiaali raamatupidamist. Juhataja võib anda prokuura.

(3) Kui filiaalile on määratud mitu juhatajat, võib filiaali esindada igaüks neist, kui ei ole määratud, et filiaali võivad esindada juhatajad või mõned neist ühiselt.

(4) Juhataja filiaali esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(5) Juhatajatele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 310 ja 312 - 315 sätestatud.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 386. Filiaali registrisse kandmine

(1) Välismaa äriühingu filiaal kantakse selle asukoha äriregistrisse filiaali juhataja avaldusel. Avalduses märgitakse käesoleva seadustiku §-s 387 sätestatud andmed.

(2) Avaldusele lisatakse:

1) ametlik tunnistus äriühingu olemasolu kohta tema asukohamaal (äriregistri väljavõte või registreerimistunnistuse ärakiri);

2) luba filiaali asutamiseks, kui see on sätestatud seaduses;

3) filiaali juhataja volitusi tõendav volikiri või juhataja määramise otsuse ärakiri;

4) äriühingu põhikirja või ühingulepingu asukohamaa seaduste kohaselt tõestatud ärakiri, kui põhikirja või ühingulepingu registrele esitamine on nõutav ka ühingu asukohamaal;

5) sidevahendite (telefon, faks) numbrid;

[Punkt 6 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

6) juhatajate notariaalselt kinnitatud allkirjanäidised;

7) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(3) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

(4) Filiaali äriregistrisse kandmise avaldusele ja teistele äriregistrile esitatavatele avaldustele kirjutab alla filiaali juhataja. Kui filiaalil on mitu juhatajat, peavad avaldusele kirjutama alla mitu juhatajat, kui nad on õigustatud filiaali esindama ainult ühiselt.

(5) Filiaal loetakse asutatuks selle äriregistrisse kandmisest ja lõppenuks selle äriregistrist kustutamisel.

§ 387. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

- 1) filiaali ja äriühingu ärinimed;
  - 2) filiaali ja äriühingu asukohad ja aadressid;
  - 3) filiaali tegevusala;
  - 4) register, kus äriühing on registrisse kantud ning registrinumber, kui äriühingu asukohamaa seadusega on ette nähtud registrisse kandmine;
  - 5) äriühingu õiguslik vorm;
  - 6) millise maa seaduse alusel äriühing asukohamaal tegutseb;
  - 7) äriühingu osa- või aktsiakapitali suurus, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse;
  - 8) äriühingu põhikirja vastuvõtmise aeg ja põhikirja muudatuste tegemine, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse;
  - 9) [välja jäetud - RT I 1996, 40, 773 - jõust. 8. 06. 1996]
  - 10) filiaali juhatajate nimed, isikukoodid ja elukohad;
  - 11) kes juhatajatest võib esindada filiaali erinevalt käesoleva seadustiku § 385 3. lõikes sätestatust;
  - 11¹) välismaa äriühingu seadusjärgsete esindajate nimed, isikukoodid ja elukohad ning esindusõiguse tekkimise ja lõppemise aeg;
  - 12) äriühingu majandusaasta algus ja lõpp ning kas ühing peab majandusaasta aruande avaldama;
  - 13) muud seaduses sätestatud andmed.
- [RT I 2002, 96, 564- jõust. 01.01.2003]

§ 388. Raamatupidamine ja aastaaruannete esitamine

(1) Välismaa äriühing peab filiaali kohta pidama eraldi raamatupidamist. Raamatupidamist tuleb filiaali kohta pidada vastavalt raamatupidamise seaduse nõuetele.

(2) Välismaa äriühingu filiaali juhataja peab hiljemalt üks kuu pärast äriühingu majandusaasta aruande kinnitamist või seitse kuud pärast majandusaasta lõppu esitama filiaali asukoha äriregistrile äriühingu kontrollitud ja kinnitatud aastaaruande lihtärakirja. Nimetatud nõuet ei kohaldata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi äriühingutele, kelle majandusaasta aruannet ei pea asukohariigi õigusaktide kohaselt avalikustama.

(3) Kui filiaali asutaja on asukohamaal tütarettevõtja, võib ta aastaaruande esitamise asemel esitada emaettevõtja kontserniaruande lihtärakirja, kui samaaegselt esitatakse emaettevõtja juhtorgani poolt allkirjutatud õiend selle kohta, et tütarettevõtja ei pea äriühingu asukohamaa seaduse kohaselt aastaaruannet koostama ja äriühingu bilanss ning kasum kajastuvad emaettevõtja kontserniaruandes.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud aruande ärakirja õigsust kinnitab filiaali juhataja oma allkirjaga.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud aruanded peavad olema koostatud kooskõlas raamatupidamise seaduse § 17 lõike 1 punktis 2 nimetatud raamatupidamistavaga. Seda nõuet ei kohaldata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi äriühingule.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 389. Äriühingu pankrot või likvideerimine

Äriühingu pankrotimenetluse või likvideerimise alustamisest peab filiaali juhataja 14 päeva jooksul teatama filiaali asukoha registripidajale, kes teeb selle kohta äriregistrisse vastava märke.

§ 390. Filiaali likvideerimine ja registrist kustutamine

(1) Filiaal kustutatakse äriregistrist, kui:

- 1) äriühing on lõppenud;
- 2) seda taotleb äriühing;
- 3) kui filiaalil ei ole juhatajat ja teda ei määrata kolme kuu jooksul registripidaja poolt hoiatuse tegemisest;
- 4) kui filiaali juhataja ei esita käesoleva seadustiku §-s 388 nimetatud tähtaegade kestel nõutavat aastaaruannet ja filiaali aruannet ning ei tee seda ka registripidaja määratud lisatähtaja jooksul.

(2) Filiaal kustutatakse äriregistrist kohtuotsuse alusel selleks seadusega õigustatud isiku või asutuse, samuti muu huvitatud isiku nõudel, kui filiaali tegevuse eesmärk või tegevus on vastuolus seaduse, põhiseadusliku

korra või heade kommetega või võlausaldaja taotlusel, kes tõendab, et ei saa oma nõuet, mis tuleneb äriühingu tegutsemisest Eestis, rahuldada äriühingu Eestis oleva vara arvel, samuti muul seaduses sätestatud alusel.

(3) Pärast filiaali registrist kustutamist võib välismaa äriühing Eestis ettevõtjana tegevust jätkata ainult siis, kui ta laseb registrisse kanda uue filiaali. Filiaali kustutamisel registrist võlausaldaja taotlusel võib uue filiaali registrisse kanda ainult siis, kui võlausaldaja nõue on rahuldatud või kui esitatakse võlausaldaja kirjalik nõusolek filiaal registrisse kanda.

(4) Enne filiaali registrist kustutamist tuleb teostada filiaali likvideerimine, millele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 369-372, 374-377, 378 1. ja 2. lõikes ja 381-383 sätestatud. Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad lõppbilansi, mis lisatakse filiaali registrist kustutamise avaldusele.

IX. osa

ÜHINEMINE, JAGUNEMINE JA ÜMBERKUJUNDAMINE³¹.

peatükk. ÜHINEMINE¹. jagu. Üldsätted

§ 391. Ühinemise viisid

(1) Äriühing (ühendatav ühing) võib ühineda teise äriühinguga (ühendav ühing). Ühendatav ühing loetakse lõppenuks.

(2) Äriühingud võivad ühineda ka selliselt, et asutavad uue äriühingu. Ühinevad ühingud loetakse sel juhul lõppenuks.

(3) Ühinemine toimub likvideerimismenetlusest.

(4) Ühinemisel läheb ühendatava ühingu vara, sealhulgas kohustused, üle ühendavale ühingule. Uue ühingu asutamisel läheb ühinevate ühingute vara, sealhulgas kohustused, sellele üle.

(5) Ühendatava ühingu osanikud või aktsionärid saavad ühinemisel ühendava ühingu osanikeks või aktsionärideks. Uue ühingu asutamisel saavad selle osanikeks või aktsionärideks ühinevate ühingute osanikud või aktsionärid.

(6) Ühinevateks ühinguteks võivad olla sama või eri liiki Eesti äriregistrisse kantud äriühingud, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 392. Ühinemisleping

(1) Ühinemiseks sõlmivad ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud ühinemislepingu. Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast lepingu heakskiitmist käesoleva seadustiku §-s 397 sätestatud korras. Ühinemislepingus tuleb märkida:

1) ühingute ärinimed ja asukohad; [Punkt 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

1¹) kokkulepe ühendatava ühingu vara tervikuna üleandmise kohta ühendavale ühingule ühendava ühingu osade või aktsiate üleandmise vastu;

2) ühingute osade või aktsiate asendussuhe ja juurdemaksete suurus, kui juurdemakseid tehakse;

3) ühendava ühingu osade või aktsiate üleandmise tingimused;

4) mis ajast alates üleantud osad või aktsiad annavad õiguse kasumiosale ühendavas ühingus;

5) õigused, mis ühendav ühing annab ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele, sealhulgas aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikele;

6) ühinemise tagajärjed ühendatava ühingu töötajatele;

7) aeg, millest alates ühendatava ühingu tehingud loetakse tehtuks ühendava ühingu arvel (ühinemise bilansi päev);

8) ühinemislepingut kontrollivale audiitorile makstav tasu ning ühingute juhatuse ja nõukogu liikmetele või ühingut esindama õigustatud osanikele ühinemisega seoses antavad soodustused.

(2) Ühinemislepingus ette nähtud ühendava osaühingu või aktsiaseltsi juurdemaksete summa ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele ei või ületada 1/10 neile asendatud osade või aktsiate nimiväärtuste summat.

(3) Kui ühendatava ühingu kõik osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule, ei tule ühinemislepingus näidata käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 2 - 4 nimetatud andmeid.

(4) Ühinemisleping peab olema notariaalselt tõestatud.

(5) Kui heakskiidetud ühinemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib ühing selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui ühinemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 393 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 393. Ühinemisaruanne

(1) Ühinevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (ühinemisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ja majanduslikult ühinemist ja ühinemislepingut, sealhulgas osade või aktsiate asendussuhet ning juurdemaksete suurust, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamisega seotud raskustele.

(2) Ühinemisaruannet ei pea koostama, kui ühendatava ühingu kõik osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule või kui sellega on nõus ühineva ühingu kõik osanikud või aktsionärid, välja arvatud juhul, kui ühinevate äriühingute eelnenud majandusaasta ülemaailmsed realiseerimise netokäibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe ühinemises osaleva äriühingu ülemaailmne realiseerimise netokäive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning vähemalt ühe ühineva ettevõtja äritegevus toimub Eestis.

[Paragrahvi 393 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 393. Ühinemisaruanne

(1) Ühinevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (ühinemisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ja majanduslikult ühinemist ja ühinemislepingut, sealhulgas osade või aktsiate asendussuhet ning juurdemaksete suurust, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamisega seotud raskustele.

(2) Ühinemisaruannet ei pea koostama, kui ühendatava ühingu ainus osa või kõik aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule või kui sellega on nõus ühineva ühingu kõik osanikud või aktsionärid, välja arvatud juhul, kui ühinevate äriühingute eelnenud majandusaasta ülemaailmsed realiseerimise netokäibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe ühinemises osaleva äriühingu ülemaailmne realiseerimise netokäive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning vähemalt ühe ühineva ettevõtja äritegevus toimub Eestis.

(3) Ühinevad ühingud võivad koostada ühise ühinemisaruande.

(4) Kui ühinev ühing kuulub kontserni, tuleb ühinemisaruandes märkida ka ühinemiseks olulised andmed kontserni teiste äriühingute kohta.

(5) Ühinemisaruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda mõnele ühinevale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule oluline kahju. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 394. Audiitorkontroll

(1) Seaduses sätestatud juhtudel kontrollib ühinemislepingut audiitor.

(2) Audiitor ei pea ühinemislepingut kontrollima, kui ühendatava ühingu kõik osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule või ühineva ühingu kõik osanikud või aktsionärid on nõus, et audiitor ühinemislepingut ei kontrolli.

§ 395. Audiitori määramine

Audiitori määravad ühineva ühingu juhatuse või ühingut juhtima õigustatud osanikud. Ühe audiitori võib määrata mitme või kõigi ühinevate ühingute jaoks.

§ 396. Audiitori aruanne ja vastutus

(1) Audiitor koostab ühinemislepingu kontrolli tulemuste kohta kirjaliku aruande. Ühinemislepingut kontrollivad audiitorid võivad koostada ühingutele ühise aruande.

(2) Aruandes tuleb näidata, kas ühinemislepingus näidatud osade või aktsiate asendussuhe ja juurdemaksed on kohaseks tasuks ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele ning kas ühinemine võib kaasa tuua ühingu võlaausaldajate huvide kahjustamise.

(2¹) Audiitori aruandes tuleb lisaks märkida, millist meetodit kasutati ühingute osade või aktsiate asendussuhte määramisel ning millised olid asendussuhte määramisega seotud raskused, kas kasutatud meetod on asendussuhte määramiseks kohane ning millised oleksid muud meetodid asendussuhte määramiseks. Kui asendussuhte määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid, tuleb märkida, milline oluks asendussuhe iga meetodi puhul eraldi ning millist tähtsust omas iga meetodi alusel saadud tulemus asendussuhte määramisel.

[Lõige 2² jõustub 1. 01. 2006]

(2²) Audiitori aruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda mõnele ühinevale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule oluline kahju. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Audiitor vastutab ühinemislepingu ebaõige kontrollimisega süüliselt tekitatud kahju eest.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Audiitor vastutab ühinemislepingu ebaõige kontrollimisega äriühingule, tema osanikele või aktsionäridele ja võlausaldajatele tekitatud kahju eest samamoodi nagu majandusaasta aruande kontrollimisel.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Audiitoril on ühinemislepingu kontrollimisel samasugused õigused ja kohustused nagu majandusaasta aruande kontrollimisel. Audiitoril on õigus saada kontrollimiseks vajalikku teavet ka ühineva ühingu samasse kontserni kuuluvatelt teistelt äriühingutelt.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 397. Ühinemisotsus

(1) Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui ühinemislepingu on heaks kiitnud kõik ühinevad ühingu. Ühinemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Vähemalt kaks nädalat enne ühinemislepingu heakskiitmise otsustamist tuleb osanikele või aktsionäridele võimaldada tutvumist ühinemislepingu, ühinemisaruaande ja audiitori aruandega, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Osanik või aktsionär võib nõuda ühinemislepingu ja -otsuse ärakirja.

§ 398. Ühinemisotsuse vaidlustamine ja kahju hüvitamine

(1) Kohus võib osaniku, aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel seaduse, ühingu lepingu või põhikirjaga vastuolus oleva ühinemisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest.

(2) Ühendatava ühingu ühinemisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks.

(3) Kui osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks, võib osanik või aktsionär nõuda ühendavalt ühingult tagasimakset, mis võib ületada käesoleva seadustiku § 392 2. lõikes nimetatud määra.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Alates ühinemise kandmisest ühendava ühingu asukoha registrisse peab ühendav ühing tasumata tagasimakselt maksma intressi seaduses sätestatud suuruses.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Alates ühinemise kandmisest ühendava ühingu asukoha registrisse peab ühendav ühing tasumata tagasimakselt maksma viivist seaduses sätestatud suuruses. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 399 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 399. Võlausaldajate kaitse

(1) Iga ühineva ühingu juhatuse või ühingu juhtima õigustatud osanikud saavad 15 päeva jooksul ühinemisotsuse vastuvõtmisest kirjaliku teate ühinemise kohta ühingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded ühingu vastu enne ühinemisotsuse tegemist.

(2) Ühinemisotsuse kohta peavad juhatuse või ühingu juhtima õigustatud osanikud avaldama ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Ühing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõude täitmise tähtaeg on saanud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist.

(4) Ühendava ühingu võlausaldaja võib oma nõude tagamist või rahuldamist nõuda üksnes siis, kui ta tõendab, et ühinemine ohustab tema nõude täitmist, välja arvatud, kui tema nõude täitmise tähtpäev on saabunud.

[Paragrahvi 399 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 399. Võlausaldajate kaitse

(1) Ühendav ühing avaldab viivitamata pärast ühinemise kandmist ühendava ühingu asukoha äriregistrisse väljaandes Ametlikud Teadaanded ühinemise kohta teate ühinenud ühingute võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada ühendavale ühingule oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest.

(2) Ühendav ühing peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate avaldamisest alates kuue kuu jooksul tagama ühinevate ühingute võlausaldajate esitatud nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda nõuete rahuldamist ja põhistavad, et ühinemine võib ohustada nende nõuete täitmist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 400. Avalduse esitamine äriregistrile

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Ühineva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui kolme kuu möödudes teise ühinemise teate avaldamisest avalduse ühinemise oma ühingu asukoha äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Ühineva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui ühe kuu möödumisel ühinemislepingu heakskiitmisest avalduse ühinemise oma ühingu asukoha äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

- 1) ühinemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) ühinemisotsus;
- 3) osanike või aktsionäride koosoleku protokoll, kui ühinemisotsus tehti koosolekul;
- 4) ühinemise luba, kui see on nõutav;
- 5) ühinemisaruanne või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
- 6) audiitori aruanne, kui see on nõutav, või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
- 7) ühendatava ühingu lõppbilanss, kui avalduse esitab ühendatav ühing;

[Punkt 8 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

8) viide Ametlike Teadaannete numbritele, milles on avaldatud käesoleva seadustiku § 399 2. lõikes nimetatud teated;

9) Konkurentsiameti peadirektori või tema asetäitja otsus koondumiseks loa andmise kohta, kui ühinevate äriühingute eelnenud majandusaasta ülemaailmsed realiseerimise netokäibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe ühinemises osaleva äriühingu ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning vähemalt ühe ühineva ettevõtja äritegevus toimub Eestis, välja arvatud kontsernisisesed ühinemised;

10) Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja kinnitus käesoleva seaduse § 402 lõikes 3 nimetatud teate saamisest, kui ühineva äriühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris.

(2) Registrikpidaja võib ühinemise registrisse kanda ainult siis, kui ühendatava ühingu lõppbilanss on koostatud seisuga mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistrile. Lõppbilansi koostamisele ja kinnitamisele kehtivad majandusaasta aruande koostamise ja kinnitamise kohta käivad sätted. Lõppbilanss koostatakse ühinemise bilansi päevale eelneva päeva seisuga.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Avalduses peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja ühinemise vastu väielnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud ning et ühinemisotsust ei ole vaidlustatud või on vastav avaldus rahuldamata jäetud.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Avalduses peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud kinnitama, et ühinemisotsust ei ole vaidlustatud või on vastav avaldus rahuldamata jäetud.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Ühendava ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud võivad esitada avalduse ka ühendatava ühingu ühinemise äriregistrisse kandmiseks.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 401. Ühendava ühingu ärinimi

- (1) Ühendav ühing võib jätkata tegevust ühendatava ühingu ärinime all.
- (2) Kui ühendatava ühingu osanik või aktsionär oli füüsiline isik, kes ühendavas ühingus enam ei osale, võib ühendav ühing tema nime ärinimes edasi kasutada ainult tema või tema pärijate kirjalikul nõusolekul.

§ 402. Ühinemise kanne

- (1) Ühinemine kantakse ühendava ühingu asukoha äriregistrisse, kui see on kantud kõigi ühendatavate ühingute asukoha äriregistritesse. Kandes ühendatava ühingu asukoha äriregistris märgitakse, et ühinemine loetakse toimunuks selle kandmisega ühendava ühingu asukoha äriregistrisse.
- (2) Ühendava ühingu asukoha äriregistri registripidaja teatab ühendatava ühingu asukoha registripidajale ühinemise äriregistrisse kandmisest. Saanud teate, märgib registripidaja äriregistrisse, millal on ühinemine kantud ühendava ühingu asukoha äriregistrisse. Ühendatava ühingu registripidaja saadab tema juures hoitavad ühingu dokumendid ühendava ühingu asukoha registripidajale.
- (3) Kui ühendatava ühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite keskreistris, teavitab ühendatava ühingu asukoha äriregistri pidaja viivitamata Eesti väärtpaberite keskreistri pidajat käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate saamisest.

§ 403. Kande õiguslik toime ja ühinemisega tekitatud kahju hüvitamine

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

- (1) Ühinemise kandmisega ühendava ühingu asukoha äriregistrisse läheb ühendatava ühingu vara üle ühendavale ühingule. Pärast ühinemise kandmist ühendava ühingu asukoha äriregistrisse tehakse vara ülemineku kanded registrites ühendava ühingu juhatuse või ühingut esindama õigustatud osanike avaldusel.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

- (1) Ühinemise kandmisega ühendava ühingu asukoha äriregistrisse läheb ühendatava ühingu vara üle ühendavale ühingule. Pärast ühinemise kandmist ühendava ühingu asukoha äriregistrisse tehakse vara ülemineku kanded registrites ühendava ühingu avaldusel.
- (2) Ühendatav ühing loetakse lõppenuks ühinemise kandmisega ühendava ühingu asukoha äriregistrisse. Registripidaja kustutab ühendatava ühingu äriregistrist.
- (3) Ühinemise kandmisega ühendava ühingu asukoha äriregistrisse saavad ühendatava ühingu osanikud või aktsionärid ühendava ühingu osanikeks või aktsionärideks ning nende osad või aktsiad asendatakse ühendava ühingu osade või aktsiatega. Kolmandate isikute õigused asendatud osade või aktsiate suhtes jäävad kehtima ühendava ühingu osade ja aktsiate suhtes.
- (4) Ühendatava ühingu osasid või aktsiaid, mis kuuluvad ühendavale ühingule või ühendatavale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, ei asendata ja need kaotavad kehtivuse.
- (5) Ühinemist ei saa vaidlustada pärast selle kandmist ühendava ühingu asukoha äriregistrisse.

[Lõike 6 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

- (6) Ühineva ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt ühinemisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või nende võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

[Lõike 6 sõnastus alates 1. 01. 2006]

- (6) Ühineva ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt ühinemisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või ühingu võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

- (7) Käesoleva paragrahvi 6. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ühinemise kandmisest ühendava ühingu asukoha äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 404. Hüvitus eri liiki ühingute ühinemisel

- (1) Ühendatava ühingu osanik või aktsionär, kes ei ole ühinemisotsusega nõus, võib eri liiki ühingute ühinemisel kahe kuu jooksul ühinemise ühendava ühingu asukoha äriregistrisse kandmisest nõuda, et ühendav ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest. Rahaline hüvitus peab olema sama suur kui rahasumma, mida osanik või aktsionär oleks saanud ühingu likvideerimisel järelejäänud vara jaotamisel, kui ühing oleks likvideeritud ühinemisotsuse tegemise ajal.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punktis 2 ja § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punktis 1¹ ja § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

(3) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus ühinemisotsusega ja soovivad kasutada käesolevas §-s nimetatud õigusi, lisatakse ühinemisotsusele. Ühinemisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(4) Kui ühendav ühing on täis- või usaldusühing, võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hüvitust nõuda osanik, kes lahkub ühingust.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Alates ühinemise kandmisest ühendava ühingu asukoha äriregistrisse, peab ühendav ühing maksma hüvituselt intressi seaduses sätestatud suuruses.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Alates ühinemise kandmisest ühendava ühingu asukoha äriregistrisse, peab ühendav ühing maksma hüvituselt viivist seaduses sätestatud suuruses.

(6) Kui ühinemisotsusega mittenõustunud osanik või aktsionär ei nõua käesolevas paragrahvis nimetatud hüvitust, võib ta osa või aktsia võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata seaduses sätestatud või põhikirjaga ettenähtud käsutuspiirangutest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 405. Ühinemine uue ühingu asutamisega

(1) Ühinemisele uue ühingu asutamisega kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Ühinevatele ühingutele kohaldatakse ühendatava ühingu kohta sätestatud ja asutatavale ühingule ühendava ühingu kohta sätestatud. Ühingud loetakse ühinenuks uue ühingu registrisse kandmisel.

(3) Uue ühingu asutamisele kohaldatakse seda liiki ühingu asutamise sätteid, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajateks on ühinevad ühingud.

(4) Ühinemislepingus tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes sätestatud määrata uue ühingu ärinimi ja asukoht. Ühinemislepingule lisatakse asutatava ühingu põhikirj või ühinguleping, mis kinnitatakse ühinemisotsusega.

(5) Ühineva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad avalduse ühinemise kandmiseks ühingu asukoha äriregistrisse.

(6) Ühinevate ühingute juhatused või ühinguid esindama õigustatud osanikud esitavad ühise avalduse uue ühingu kandmiseks selle asukoha äriregistrisse.

2. jagu. Täis- või usaldusühing ühineva ühinguna

§ 406. Sissemakse tähendus

Täis- või usaldusühingu osaniku sissemakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

§ 407. Ühinemislepingu sisu

(1) Kui ühendavaks ühinguks on täis- või usaldusühing, tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes märkida ühendatava ühingu iga osaniku või aktsionäri kohta, kas ta saab ühendavas ühingu täis- või usaldusosanikuks ning milline on tema sissemakse suurus.

(2) Ühendatava usaldusühingu usaldusosanik, osaühingu osanik ja aktsiaseltsi aktsionär, kes ühinemisotsusega ei nõustunud, saab ühendava ühingu usaldusosanikuks.

§ 408. Ühinemisaruanne

Ühinemisaruanne ei pea koostama, kui ühineva täis- või usaldusühingu kõik osanikud on ühingu juhtimiseks õigustatud.

§ 409. Ühinemisotsus

(1) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle 2/3 osanikest. Kui ühinemisotsusega ei nõustu ühendatava täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, saab ta ühendavas ühingus usaldusosanikuks.

(3) Kui ühinemisotsuse võib vastavalt ühingulepingule teha häälteenamusega, võib osanik ühingu kulul nõuda ühinemislepingu audiitorkontrolli.

§ 410. Osaniku vastutus

(1) Kui täis- või usaldusühing ühineb usaldusühingu, osaühingu või aktsiaseltsiga, vastutab täisosanik ühendatava ühingu kohustuste eest, mille täitmise tähtpäev on saanud või saabub viie aasta jooksul ühinemise kandmisest ühendava ühingu asukoha äriregistrisse.

(2) Kui täis- või usaldusühing ühineb usaldusühinguga, mille täisosanikuks saab ühendatava ühingu täisosanik, ei kehti täisosaniku suhtes käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud vastutuse piirang.

3. jagu. Osaühing ühineva ühinguna

§ 411. Ühinemislepingu audiitorkontroll

Ühineva osaühingu osanik võib osaühingu kulul nõuda ühinemislepingu audiitorkontrolli.

§ 412. Ühinemisotsus

(1) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike koosolekul esindatud häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui ühinemisotsus tehakse käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui ühinemisotsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõige 2¹ jõustub 1. 01. 2006]

(2¹) Kui ühinemisega kahjustatakse või piiratakse osanikule kuuluvaid eriõigusi ühingu juhtimisel, on ühinemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ka selle osaniku nõusolek.

(3) Kui vähemalt 9/10 ühendatava osaühingu osakapitalist või aktsiaseltsi aktsiakapitalist kuulub ühendavale osaühingule, ei ole ühendamiseks nõutav ühinemislepingu heakskiitmine ühendava osaühingu ühinemisotsusega. Ühinemisotsus on vajalik, kui seda nõuavad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/20 osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud väiksemat esindatust. Esindatuse määramisel ei arvestata ühendatava ühingu oma osasid või aktsiaid.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 413. Ühendava ühingu osakapitali suurendamine

(1) Ühendava osaühingu osakapitali suurendamisel seoses ühinemisega ei ole teistel osanikel eesõigust osade omandamisele (§ 193).

(2) Osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 196 1. lõikes nimetatud dokumentidele ühinemislepingu ja ühinevate ühingute ühinemisotsuste notariaalselt kinnitatud ära kirjad.

§ 414. Osade üleandmine ühinemisel

(1) Ühendav osaühing annab üle ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt ühendava osaühingu oma osa.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele antakse üle ühendava osaühingu oma osa, võib selle jagada, järgimata käesoleva seadustiku § 152 1. ja 2. lõikes sätestatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele antakse üle ühendava osaühingu oma osa, võib selle jagada, järgimata seaduses ja põhikirjas sätestatud käsutuspiiranguid ja arvestamata osa väikseimat lubatud nimiväärtust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 415. Võõrandamise lubatavus

Kui ühinemisotsusega mittedõustunud osanik ei nõua käesoleva seadustiku § 404 1. lõikes nimetatud hüvitust, võib ta osa võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata käesoleva seadustiku § 149 1. - 3. lõikes sätestatud käsutuspiirangutest.

§ 416. Üleantava vara hindamine

Kui ühendav ühing on osaühing, mille osakapitali seoses ühinemisega suurendatakse või kui ühinemisel asutatakse uus osaühing, tuleb osaühingu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 143) hinnata, kas ühendatavate ühingute varast piisab osakapitali suurendamiseks või asutatava osaühingu osakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos ühinemise avaldusega äriregistrile.

§ 417. Ühinemine uue osaühingu asutamisega

(1) Ühingute ühinemisele uue osaühingu asutamisega ei kohaldata §-s 138 sätestatud.

(2) Ühinemisel uue osaühingu asutamisega tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes ja § 405 4. lõikes sätestatule märkida asutatava osaühingu osakapitali suurus, samuti juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, märgitakse ka nõukogu liikmed.

4. jagu. Aktsiaselts ühineva ühinguna

§ 418. Audiitorkontroll

Aktsiaseltsi ühinemisel peab ühinemislepingut kontrollima audiitor.

§ 419. Üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks:

- 1) ühinemislepingu;
- 2) ühinevate ühingute viimase kolme majandusaasta aruanded ja tegevusaruanded;
- 3) ühinemisaruande;
- 4) audiitori aruande.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri.

(3) Kui ühineva aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud varem kui kuus kuud enne ühinemislepingu sõlmimist, koostatakse aastaaruande nõuetele vastavalt bilanss (vahebilanss) viimase veerandaasta seisuga, mis esitatakse aktsionäridele tutvumiseks.

(4) Vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus äriregistri pidajale ühinemislepingu ning avaldab ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ühinemislepingu sõlmimise kohta. Teates tuleb märkida, et ühinemislepinguga on võimalik tutvuda registriosakonnas ja juhatuse poolt määratud kohas.

[RT I 2002, 96, 564- jõust. 01.01.2003]

§ 420. Üldkoosoleku korraldus

(1) Juhatus selgitab üldkoosolekul ühinemise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul ühinemise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka teisi ühinevaid ühinguid puudutavate asjaolude kohta.

§ 421. Ühinemisotsus

(1) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on ühinemisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatudle on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui otsus tehakse § 297 2. lõikes sätestatud korras, peab otsuse poolt hääletama vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(3) Kui ühendavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, osalevad ühendatava aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud esindatuse määramisel ja hääletamisel aktsionäridega samadel alustel.

(4) Kui vähemalt 9/10 ühendatava osahinguga osakapitalist või aktsiaseltsi aktsiakapitalist kuulub ühendavale aktsiaseltsile, ei ole ühendamiseks nõutav ühinemislepingu heakskiitmine ühendava aktsiaseltsi ühinemisotsusega, kui vähemalt üks kuu enne ühinemislepingu heakskiitmise otsustamist ühendatava ühingu poolt on ühendava aktsiaseltsi juhatus avaldanud ühinemislepingu sõlmimise teate käesoleva seaduse § 419 lõikes 4 sätestatud korras ning esitanud aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks käesoleva seaduse § 419 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud dokumendid. Ühinemisotsus on vajalik, kui seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist ja põhikirjaga ei ole ette nähtud väiksemat esindatust. Esindatuse määramisel ei arvestata ühendatava ühingu oma osasid või aktsiaid.
[RT I 2002, 96, 564- jõust. 01.01.2003]

§ 422. Ühendava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamine

(1) Ühendava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamisel seoses ühinemisega ei ole teistel aktsionäridel aktsiate omandamise eesõigust (§ 345).

(2) Aktsiakapitali suurendamise registrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 343 1. lõikes nimetatud dokumentidele ühinemislepingu ja ühinevate ühingute ühinemisotsuste notariaalselt kinnitatud ärakirjad.

§ 423. Aktsiate üleandmine ühinemisel

Ühendav aktsiaselts annab üle ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt ühendava aktsiaseltsi oma aktsiad.

§ 424. Üleantava vara hindamine

Kui ühendav ühing on aktsiaselts, mille aktsiakapitali seoses ühinemisega suurendatakse, või kui ühinemisel asutatakse uus aktsiaselts, tuleb aktsiaseltsi mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 249) hinnata, kas ühendatavate ühingute varast piisab aktsiakapitali suurendamiseks või asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos ühinemise avaldusega äriregistrile.

§ 425. [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 426. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike kaitse

(1) Ühendavas aktsiaseltsis säilivad ühendatava aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike õigused, mis neil olid ühendatavas aktsiaseltsis.

(2) Kui ühendavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, omandavad eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud ühendava ühingu osad samadel alustel ühendatava aktsiaseltsi aktsionäridega. Ühinemislepinguga mittenõustumisel võivad nad nõuda hüvitust vastavalt käesoleva seadustiku §-le 404.

§ 427. Ühinemine uue aktsiaseltsi asutamisega

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Ühingute ühinemisele uue aktsiaseltsi asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-des 243, 256 - 271 sätestatud.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Ühingute ühinemisele uue aktsiaseltsi asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 243 sätestatud.

(2) Ühinemisel uue aktsiaseltsi asutamisega tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes ja § 405 4. lõikes sätestatud märkida asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurus, samuti juhatuse ja nõukogu liikmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

5. jagu. Tulundusühistu ühineva ühinguna

§ 428. Tulundusühistu ühineva ühinguna

Tulundusühistu võib ühineda ainult tulundusühistuga.

§ 429. Osamaks ja liikmelisus

(1) Tulundusühistu osamakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

(2) Tulundusühistu liiget loetakse käesoleva peatüki tähenduses osanikuks.

§ 430. Ühinemislepingu audiitorkontroll

Ühineva tulundusühistu liige võib tulundusühistu kulul nõuda ühinemislepingu audiitorkontrolli.

§ 431. Ühinemisotsus

Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas vähemalt 2/3 koosolekul osalenud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 432. Üleantava vara hindamine

Ühendatava tulundusühistu poolt üleantav vara tuleb hinnata ühistu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (ühistuseaduse (RT 1992, 36, 477; RT I 1995, 26-28, 355; 1996, 40, 773) § 29 lg. 3). Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse äriregistrile.

§ 433. Ühinemine uue tulundusühistu asutamisega

Ühinemisel uue tulundusühistu asutamisega tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes ja § 405 4. lõikes sätestatud märkida asutatava ühistu juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, siis märgitakse ka nõukogu liikmed.

32. peatükk JAGUNEMINE 1. jagu. Üldsätted

§ 434. Jagunemise viisid

(1) Jagunemine toimub likvideerimismenetluseta jaotumise või eraldumise teel.

(2) Jaotumisel annab jagunev ühing oma vara üle omandavatele ühingutele. Omandav ühing võib olla olemasolev või uus ühing. Jaotumisel jagunev ühing loetakse lõppenuks.

(3) Jaotumisel saavad jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid omandava ühingu osanikeks või aktsionärideks.

(4) Eraldumisel annab jagunev ühing osa oma varast üle ühele või mitmele omandavale ühingule. Omandav ühing võib olla olemasolev või uus ühing.

(5) Eraldumisel saavad omandava ühingu osanikeks või aktsionärideks jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid või ainsaks osanikuks või aktsionäriks saab jagunev ühing.

(6) Omandavateks ühinguteks võivad üheaegselt olla Eestis äriregistrisse kantud olemasolevad või uued ühingud.

(7) Jagunemisel osalevateks ühinguteks võivad olla sama või eri liiki äriühingud, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 435. Jagunemisleping

(1) Jagunemiseks sõlmivad jagunemisel osalevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud jagunemislepingu. Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast lepingu heakskiitmist käesoleva seadustiku §-s 440 sätestatud korras. Jagunemislepingus tuleb märkida:

- 1) jagunemisel osalevate ühingute ärinimed ja asukohad;
- 2) jaotumisel ja eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele üleantavate osade või aktsiate jaotus ja asendussuhe ja juurdemaksete suurus, kui juurdemakseid tehakse;
- 3) jaotumisel ja eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele omandavate ühingute osade või aktsiate üleandmise tingimused;
- 4) mis ajast alates üleantud osad või aktsiad annavad õiguse kasumiosale omandavates ühingutes;
- 5) õigused, mis omandav ühing annab jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele, sealhulgas eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikele;
- 6) igale omandavale ühingule üleantava vara nimekiri ja vara hulka kuuluvate kohustuste jaotus jagunemisel osalevate ühingute vahel;
- 7) jagunemise tagajärjed töötajatele;
- 8) jaotumise korral aeg, millest alates jaguneva ühingu tehingud loetakse tehtuks omandava ühingu arvel (jagunemise bilansi päev);
- 9) jagunemislepingut kontrollivale audiitorile makstav tasu ning jagunemisel osalevate ühingute juhatuse ja nõukogu liikmetele või ühingut esindama õigustatud osanikele antavad soodustused.

(2) Jagunemislepingus ettenähtud omandava osahingute või aktsiaseltsi juurdemaksete summa jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele ei või ületada 1/10 neile asendatud osade või aktsiate nimiväärtuste summat.

(3) Jagunemisleping peab olema notariaalselt tõestatud.

(4) Kui heakskiidetud jagunemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib ühing selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui jagunemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.
[RT I 2002, 96, 564- jõust. 01.01.2003]

§ 436. Jagunemisaruanne

(1) Jagunemisel osalevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (jagunemisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ja majanduslikult jagunemist ja jagunemislepingut. Jaotumisel, samuti eraldumisel osade või aktsiate andmise vastu jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele tuleb aruandes põhjendada osade või aktsiate asendussuhet ning juurdemaksete suurus, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamise seotud raskustele.

(2) Jagunemisaruanne ei pea koostama eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jagunevale ühingule või kui sellega on nõus jagunemisel osaleva ühingu kõik osanikud või aktsionärid.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Jagunemisel osalevad ühingud võivad koostada ühise jagunemisaruande.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Kui jagunemisel osalev ühing kuulub kontserni, tuleb jagunemisaruandes märkida ka ühinemiseks olulised andmed kontserni teiste äriühingute kohta.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Jagunemisaruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda mõnele jagunemisel osalevale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule oluline kahju. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 437. Audiitorkontroll

(1) Seaduses sätestatud juhtudel kontrollib jagunemislepingut audiitor.

(2) Audiitor ei pea jagunemislepingut kontrollima eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jagunevale ühingule või kui jagunemisel osaleva ühingu kõik osanikud või aktsionärid on nõus, et audiitor jagunemislepingut ei kontrolli.

§ 438. Audiitori määramine

Audiitori määravad jagunemisel osaleva ühingu juhatuse või ühingut juhtima õigustatud osanikud. Ühe audiitori võib määrata mitme või kõigi jagunemises osalevate ühingute jaoks.

§ 439. Audiitori aruanne ja vastutus

(1) Audiitor koostab jagunemislepingu kontrolli tulemuste kohta kirjaliku aruande. Jagunemislepingut kontrollivad audiitorid võivad koostada ühinguote ühise aruande.

(2) Aruandes tuleb näidata, kas jagunemislepingus näidatud osade või aktsiate asendussuhe ja juurdemaksud on kohaseks tasuks jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele ning kas jagunemine võib kaasa tuua ühingu võlausaldajate huvide kahjustamise.

(2¹) Audiitori aruandes tuleb lisaks märkida, millist meetodit kasutati jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele üleantavate osade või aktsiate asendussuhte määramisel ning millised olid asendussuhte määramisega seotud raskused, kas kasutatud meetod on asendussuhte määramiseks kohane ning millised oleksid muud meetodid asendussuhte määramiseks. Kui asendussuhte määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid, tuleb märkida, milline olnuks asendussuhte iga meetodi puhul eraldi ning millist tähtsust omas iga meetodi alusel saadud tulemus asendussuhte määramisel.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Audiitor vastutab jagunemislepingu ebaõige kontrollimisega süüliselt tekitatud kahju eest.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Audiitor vastutab jagunemislepingu ebaõige kontrollimisega äriühingule, tema osanikele või aktsionäridele ja võlausaldajatele tekitatud kahju eest samamoodi nagu majandusaasta aruande kontrollimisel.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Audiitoril on jagunemislepingu kontrollimisel samasugused õigused ja kohustused nagu majandusaasta aruande kontrollimisel. Audiitoril on õigus saada kontrollimiseks vajalikku teavet ka jagunemisel osaleva ühinguga samasse kontserni kuuluvatelt teistelt äriühingutelt.

[Lõige 5 jõustub 1. 01. 2006]

(5) Audiitori aruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda mõnele jagunemisel osalevale ühingule või sellega samas kontsernis olevale äriühingule oluline kahju. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 440. Jagunemisotsus

(1) Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui jagunemislepingu on heaks kiitnud kõik jagunemises osalevad ühingud. Jagunemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Osanik või aktsionär võib nõuda jagunemislepingu ja -otsuse ära kirja.

(3) Vähemalt kaks nädalat enne jagunemislepingu heakskiitmise otsustamist tuleb osanikele või aktsionäridele võimaldada tutvumist jagunemislepingu, jagunemisaruande ja audiitori aruandega, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Kui osad või aktsiad määratakse omandavas ühingus jaguneva ühingu osanike või aktsionäride vahel teistsuguse suhtega kui jagunevas ühingus, peavad ühinemisotsuse poolt olema kõik jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 441. Jagunemisotsuse vaidlustamine ja kahju hüvitamine

(1) Kohus võib osaniku, aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel seaduse, ühingu lepingu või põhikirjaga vastuolus oleva jagunemisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest.

(2) Jaguneva ühingu jagunemisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et osade või aktsiate asendussuhte määrati liiga madalaks.

(3) Kui osade või aktsiate asendussuhte määrati liiga madalaks, võib osanik või aktsionär nõuda omandavalt ühingult tagasimakset, mis võib ületada käesoleva seadustiku § 435 2. lõikes nimetatud määra.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Alates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha registrisse, tuleb tasumata tagasimakselt maksta intressi seaduses sätestatud suuruses.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Alates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha registrisse, tuleb tasumata tagasimakselt maksta viivist seaduses sätestatud suuruses. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 442 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 442. Võlausaldajate kaitse

(1) Jagunemisel osalevate ühingute juhatused või ühingut juhtima õigustatud osanikud saavad 15 päeva jooksul jagunemisotsuse vastuvõtmisest kirjaliku teate jagunemise kohta ühingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded ühingu vastu enne jagunemisotsuse vastuvõtmist.

(2) Jagunemisotsuse kohta peavad juhatused või ühingut juhtima õigustatud osanikud avaldama ametlikul väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega ning kutsuma neis võlausaldajaid üles esitama oma nõuded. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Ühing peab tagama oma võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist.

(4) Omandava ühingu võlausaldaja võib oma nõude tagamist või rahuldamist nõuda üksnes siis, kui ta tõendab, et jagunemine ohustab tema nõude täitmist, välja arvatud, kui tema nõude täitmise tähtpäev on saabunud.

§ 443. Avalduse esitamine äriregistrile

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Jagunemisel osaleva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui kolme kuu möödudes teise jagunemise teate avaldamisest oma ühingu asukohas avalduse jagunemise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Jagunemisel osaleva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui ühe kuu möödumisel jagunemislepingu heakskiitmisest oma ühingu asukohas avalduse jagunemise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

- 1) jagunemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;
  - 2) jagunemisotsus;
  - 3) osanike või aktsionäride koosoleku protokoll, kui jagunemisotsus tehti koosolekul;
  - 4) jagunemise luba, kui see on nõutav;
  - 5) jagunemisaruanne või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
  - 6) audiitori aruanne, kui see on nõutav, või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
  - 7) jaotumise korral jaguneva ühingu lõppbilanss, kui avalduse esitab jagunev ühing;
- [Punkt 8 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

8) viide Ametlike Teadaannete numbritele, milles on avaldatud käesoleva seadustiku § 442 2. lõikes nimetatud teated.

(2) Registripidaja võib jaotumise registrisse kanda ainult siis, kui jaguneva ühingu lõppbilanss on koostatud seisuga mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistrile. Lõppbilansi koostamisele ja kinnitamisele kehtivad majandusaasta aruande koostamise ja kinnitamise kohta käivad sätted. Lõppbilanss koostatakse jagunemise bilansi päevale eelneva päeva seisuga.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31.12. 2005]

(3) Avalduses peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja jagunemise vastu vaielnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud ning et jagunemise otsust ei vaidlustatud või vastav avaldus on jäetud rahuldamata.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Avalduses peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud kinnitama, et jagunemise otsust ei vaidlustatud või vastav avaldus on jäetud rahuldamata. [RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 444. Omandava ühingu ärinimi

- (1) Jaotumise korral võib üks omandav ühing jätkata tegevust jaguneva ühingu ärinime all.
- (2) Kui jaguneva ühingu osanikuks või aktsionäriks oli füüsiline isik, kes omandavas ühingu enam ei osale, võib omandav ühing tema nime ärinimes edasi kasutada ainult tema või tema pärijate kirjalikul nõusolekul.

§ 445. Jagunemise kanne

- (1) Jagunemine kantakse jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse, kui see on kantud kõigi omandavate ühingute asukoha äriregristrisse. Kandes omandavate ühingute asukoha äriregristris märgitakse, et jagunemine loetakse toimunuks selle kandmisega jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse.
- (2) Jaguneva ühingu asukoha äriregristri registripidaja teatab omandavate ühingute asukoha registripidajatele jagunemise äriregristrisse kandmisest ja saadab neile äriregristri väljavõtte. Saanud teate, märgib registripidaja äriregristrisse, millal on jagunemine kantud jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse.

§ 446. Kande õiguslik toime

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

- (1) Jagunemise kandmisega jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse läheb jaguneva ühingu kogu vara, eraldumise korral eraldatud vara, vastavalt jagunemislepingus ettenähtud jaotusele üle omandavatele ühingutele. Pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse tehakse vara ülemineku kanded registrites omandava ühingu juhatuse või ühingu esindama õigustatud osanike avaldusel.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

- (1) Jagunemise kandmisega jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse läheb jaguneva ühingu kogu vara, eraldumise korral eraldatud vara, vastavalt jagunemislepingus ettenähtud jaotusele üle omandavatele ühingutele. Pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse tehakse vara ülemineku kanded registrites omandava ühingu avaldusel.
- (2) Jaotumisel loetakse jagunev ühing lõppenuks jagunemise kandmisega jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse. Registripidaja kustutab jaguneva ühingu äriregristrist.
- (3) Jagunemise kandmisega jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse saavad jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid vastavalt jagunemislepingule omandavate ühingute osanikeks või aktsionärideks, välja arvatud, kui omandava ühingu ainsaks osanikuks või aktsionäriks saab eraldumisel jagunev ühing.
- (4) Jagunemisel asendatakse jaguneva ühingu osanike või aktsionäride aktsiad omandavate ühingute osade või aktsiatega. Kolmandate isikute õigused asendatud osade või aktsiate suhtes jäävad kehtima omandava ühingu osade ja aktsiate suhtes.
- (5) Osasid või aktsiaid, mis kuuluvad omandavale ühingule või jagunevale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, jagunemisel ei asendata ja need kaotavad kehtivuse, välja arvatud, kui jagunev ühing saab eraldumisel omandava ühingu ainsaks osanikuks või aktsionäriks.
- (6) Jaotumisel jagamata jäänud vara jagatakse omandavate ühingute vahel võrdeliselt nende osaga jagatud varas.

- (7) Jagunemist ei saa vaidlustada pärast selle kandmist jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 447. Vastutus jaguneva ühingu kohustuste eest ja jagunemisega tekitatud kahju hüvitamine

- (1) Enne jagunemise kandmist jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse tekkinud jaguneva ühingu kohustuste eest vastutavad jagunemisel osalevad ühingud solidaarselt. Solidaarvõlgnike omavahelises suhtes on kohustatud isikuks ainult see, kellele kohustused määrati jagunemislepinguga.
- (2) Jagunemisel osalev ühing, kellele kohustusi jagunemislepinguga ei määratud, vastutab jaguneva ühingu kohustuste eest, kui nende täitmise tähtpäev saabub viie aasta jooksul pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu asukoha äriregristrisse.

[Lõige 2¹ jõustub 1. 01. 2006]

(2¹) Jagunemisel osalev ühing avaldab viivitamata pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse väljaandes Ametlikud Teadaanded teate jagunemise kohta jagunemisel osalevate ühingute võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest.

[Lõige 2² jõustub 1. 01. 2006]

(2²) Jagunemisel osalev ühing peab kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi 2¹. lõikes nimetatud teate avaldamisest alates tagama esitatud võlausaldajate nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda rahuldamist ja nad põhistavad, et jagunemine võib ohustada nende nõuete täitmist.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Jagunemisel osaleva ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt jagunemisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või nende võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Jagunemisel osaleva ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt jagunemisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või ühingu võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 448. Hüvitus eri liiki ühingute jagunemises osalemisel

(1) Kui jagunemisel osalevad eri liiki ühinged, võib jaguneva ühingu osanik või aktsionär, kes ei ole jagunemisotsusega nõus, kahe kuu jooksul, arvates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse, nõuda, et omandav ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest. Rahaline hüvitus peab olema sama suur kui raha, mida osanik või aktsionär oleks saanud ühingu likvideerimisel järelejäänud vara jaotamisel, kui ühing oleks likvideeritud jagunemisotsuse tegemise ajal.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata vastavalt käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punktis 2 ja § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata vastavalt käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punktis 1¹ ja § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

(3) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus jagunemisotsusega ja soovivad kasutada käesolevas §-s nimetatud õigusi, lisatakse jagunemisotsusele. Jagunemisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(4) Kui omandav ühing on täis- või usaldusühing, võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hüvitust nõuda osanik, kes lahku ühingust.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Alates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse, peab omandav ühing maksma hüvituselt intressi seaduses sätestatud suuruses.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Alates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse, peab omandav ühing maksma hüvituselt viivist seaduses sätestatud suuruses.

(6) Kui jagunemisotsusega mittenõustunud osanik või aktsionär ei nõua käesolevas paragrahvis nimetatud hüvitust, võib ta osa või aktsia võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata seaduses sätestatud või põhikirjaga ettenähtud käsutuspiirangutest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 449. Jagunemine uue ühingu asutamisega

(1) Jagunemisele uue ühingu asutamisega kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Asutatavatele ühingutele kohaldatakse omandavate ühingute kohta sätestatud.

(3) Uue ühingu asutamisele kohaldatakse seda liiki ühingu asutamise sätteid, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajaks on jagunev ühing.

(4) Jagunemisel uue ühingu asutamise koostavad jaguneva ühingu juhatus või ühingu esindama õigustatud osanikud jagunemiskava, mis asendab jagunemislepingut. Jagunemiskavas tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes sätestatule määrata uue ühingu ärinimi ja asukoht. Jagunemiskavale lisatakse asutatava ühingu põhikiri või ühinguleping, mis kinnitatakse jagunemisotsusega.

(5) Jaguneva ühingu juhatus või ühingu esindama õigustatud osanikud esitavad avalduse uute ühingute kandmiseks nende asukoha äriregistrisse ning jagunemise kandmiseks jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse.

(6) Iga uue ühingu asukoha äriregistri registripidaja teatab jaguneva ühingu asukoha registripidajale uue ühingu äriregistrisse kandmisest. Teadete saamisel kõigi uute ühingute kohta kannab jaguneva ühingu asukoha äriregistri registripidaja jagunemise äriregistrisse ja teatab kande tegemisest iga uue ühingu asukoha registripidajale ning saadab neile äriregistri väljavõtte. Saanud teate, märgib registripidaja äriregistrisse, millal on jagunemine kantud jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse.

2. jagu

Täis- või usaldusühing jagunemisel osaleva ühinguna

§ 450. Sissemakse tähendus

Täis- või usaldusühingu osaniku sissemakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

§ 451. Jagunemislepingu sisu

(1) Kui omandavaks ühinguks on täis- või usaldusühing, tuleb jagunemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes sätestatule märkida jaguneva ühingu iga osaniku või aktsionäri kohta, kas ta saab omandavas ühinguks täis- või usaldusosanikuks ning milline on tema sissemakse suurus.

(2) Kui jaguneva usaldusühingu usaldusosanik, osaühingu osanik ja aktsiaseltsi aktsionär jagunemisotsusega ei nõustunud, saab omandavaks ühinguks olla usaldusühing ja mitte nõustunud usaldusosanik, osaühingu osanik ja aktsiaseltsi aktsionär saab omandava ühingu usaldusosanikuks.

§ 452. Jagunemisaruanne

Jagunemisaruanne ei pea koostama, kui jaguneva täis- või usaldusühingu kõik osanikud on ühingu juhtimiseks õigustatud.

§ 453. Jagunemisotsus

(1) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle 2/3 osanikest. Kui jagunemisotsusega ei nõustu jaguneva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, saab ta omandavas usaldusühingu usaldusosanikuks.

(3) Kui jagunemisotsuse võib vastavalt ühingulepingule teha häälteenamusega, võib osanik ühingu kulul nõuda jagunemislepingu audiitorkontrolli.

§ 454. Osaniku vastutus

(1) Kui täis- või usaldusühingu jaotumisel on omandavaks ühinguks usaldusühing, osaühing või aktsiaselts, vastutab täisosanik jaguneva ühingu kohustuste eest, mille täitmise tähtpäev on saabunud või saabub viie aasta jooksul jagunemise kandmisest jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse.

(2) Kui omandavaks ühinguks on usaldusühing, mille täisosanikuks saab jaguneva ühingu täisosanik, ei kehti täisosaniku suhtes käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud vastutuse piirang.

3. jagu

Osäühing jagunemisel osaleva ühingu

§ 455. Jagunemislepingu audiitorkontroll

Jagunemises osaleva osäühingu osanik võib osäühingu kulul nõuda jagunemislepingu audiitorkontrolli.

§ 456. Jagunemisotsus

(1) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike koosolekul esindatud häältest ja põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui jagunemisotsus tehakse käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest ja seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui jagunemisotsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest ja seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõige 3 jõustub 1. 01. 2006]

(3) Kui jagunemisega kahjustatakse või piiratakse osanikule kuuluvaid eriõigusi ühingu juhtimisel, on jagunemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ka selle osaniku nõusolek.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 457. Omandava ühingu osakapitali suurendamine

(1) Omandava osäühingu osakapitali suurendamisel seoses jagunemisega ei ole teistel osanikel eesõigust osade omandamisele (§ 193).

(2) Osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 196 1. lõikes nimetatud dokumentidele jagunemislepingu ja jagunemisel osalevate ühingute jagunemisotsuste notariaalselt kinnitatud ärakirjad.

§ 458. Osade üleandmine jagunemisel

(1) Omandav osäühing annab üle jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt omandava osäühingu oma osa.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele antakse üle omandava osäühingu oma osa, võib selle jagada, järgimata käesoleva seadustiku § 152 1. ja 2. lõikes sätestatud.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele antakse üle omandava osäühingu oma osa, võib selle jagada, järgimata seaduses ja põhikirjas sätestatud käsutuspiiranguid ja arvestamata osa väikseimat lubatud nimiväärtust.

(3) [Välja jäetud – RT I 1996, 40, 773 – jõust. 8. 06. 1996]

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 459. Võõrandamise lubatavus

Kui jagunemisotsusega mittenõustunud osanik ei nõua käesoleva seadustiku § 448 1. lõikes nimetatud hüvitust, võib ta osa võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata käesoleva seadustiku § 149 1. - 3. lõikes sätestatud käsutuspiirangutest.

§ 460. Üleantava vara hindamine

Kui omandav ühing on osäühing, mille osakapitali seoses jagunemisega suurendatakse või kui jagunemisel asutatakse uus osäühing, tuleb osäühingu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 143) hinnata, kas jaguneva ühingu poolt üleantud varast piisab osakapitali suurendamiseks või asutatava osäühingu osakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos jagunemise avaldusega äriregistrile.

[Paragrahv 460¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 460¹. Jaguneva ühingu osakapitali vähendamine

(1) Kui jagunemise korraldamiseks tuleb vähendada jaguneva osaühingu osakapitali, võib seda teha lihtsustatud korras.

(2) Jaguneva osaühingu osakapitali vähendamise korral ei või jagunemist kanda jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse enne osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 461. Jagunemine uue osaühingu asutamisega

(1) Ühingu jagunemisele uue osaühingu asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 138 sätestatud.

(2) Jagunemisel uue osaühingu asutamisega tuleb jagunemiskavas lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes ja § 449 4. lõikes sätestatule märkida asutatava osaühingu osakapitali suurus, samuti juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, märgitakse ka nõukogu liikmed.

4. jagu

Aktsiaselts jagunemisel osaleva ühinguna

§ 462. Audiitorkontroll

Kui aktsiaselts osaleb jagunemises, peab audiitor kontrollima jagunemislepingut.

§ 463. Üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne jagunemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks:

- 1) jagunemislepingu;
- 2) jagunemises osalevate ühingute viimase kolme majandusaasta aruanded ja tegevusaruanded;
- 3) jagunemisaruaande;
- 4) audiitori aruaande.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri.

(3) Kui jagunemisel osaleva aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud varem kui kuus kuud enne jagunemislepingu sõlmimist, koostatakse aastaaruande nõuetele vastavalt bilanss (vahebilanss) viimase veerandaasta seisuga, mis esitatakse aktsionäridele tutvumiseks.

(4) Vähemalt üks kuu enne jagunemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus äriregistri pidajale jagunemislepingu ning avaldab ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate jagunemislepingu sõlmimise kohta. Teates tuleb märkida, et jagunemislepinguga on võimalik tutvuda registriosakonnas ja juhatuse poolt määratud kohas.

[RT I 2002, 96, 564- jõust. 01.01.2003]

§ 464. Üldkoosoleku korraldus

(1) Juhatus selgitab üldkoosolekul jagunemise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas osade või aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul jagunemise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka teisi jagunemises osalevaid ühingu puudutavate oluliste asjaolude kohta.

(4) Jaguneva aktsiaseltsi juhatus peab teatama üldkoosolekule ja omandavate ühingute juhatustele kõigist jagunemislepingu sõlmimise ja jagunemist otsustava üldkoosoleku toimumise vahelisel ajal toimunud olulistest muudatustest aktsiaseltsi varas.

§ 465. Jagunemisotsus

(1) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitu liiki aktsiaid, on jagunemisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest ja põhikirjas ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet. Kui otsus tehakse § 297 2. lõikes sätestatud korras, peab otsuse poolt hääletama vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

(3) Kui omandavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, osalevad jaguneva aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud esindatuse määramisel ja hääletamisel aktsionäridega samadel alustel.

§ 466. Omandava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamine

(1) Omandava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamisel seoses jagunemisega ei ole teistel aktsionäridel eesõigust aktsiate omandamisel (§ 345).

(2) Aktsiakapitali suurendamise registrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 343 1. lõikes nimetatud dokumentidele jagunemislepingu ja jagunemisel osalevate ühingute jagunemisotsuste notariaalselt kinnitatud ärakirjad.

§ 467. Aktsiate üleandmine jagunemisel

Omandav aktsiaselts annab üle jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt omandava aktsiaseltsi oma aktsiad.

§ 468. Üleantava vara hindamine

Kui omandav ühing on aktsiaselts, mille aktsiakapitali seoses jagunemisega suurendatakse, või kui jagunemisel asutatakse uus aktsiaselts, tuleb aktsiaseltsi mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 249) hinnata, kas jaguneva ühingu poolt üleantud varast piisab aktsiakapitali suurendamiseks või asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos jagunemise avaldusega äriregistrile.

[Paragrahv 468¹ jõustub 1. 01. 2006]

§ 468¹. Jaguneva ühingu aktsiakapitali vähendamine

(1) Kui jagunemise korraldamiseks tuleb vähendada jaguneva aktsiaseltsi aktsiakapitali, võib seda teha lihtsustatud korras.

(2) Jaguneva aktsiaseltsi aktsiakapitali vähendamise korral ei või jagunemist kanda jaguneva ühingu asukoha äriregistrisse enne aktsiakapitali vähendamise äriregistrisse kandmist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 469. [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 470. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike kaitse

(1) Omandavas aktsiaseltsis säilivad jaguneva aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike õigused, mis neil olid jagunevas aktsiaseltsis.

(2) Kui omandavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, omandavad eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud omandava ühingu osad samadel alustel jaguneva aktsiaseltsi aktsionäridega. Jagunemislepinguga mittenõustumisel võivad nad nõuda hüvitust vastavalt käesoleva seadustiku §-le 448.

§ 471. Jagunemine uue aktsiaseltsi asutamisega

[Lõike 1 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Ühingu jagunemisele uue aktsiaseltsi asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-des 243, 256 - 271 sätestatud.

[Lõike 1 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Ühingu jagunemisele uue aktsiaseltsi asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 243 sätestatud.

(2) Jagunemisel uue aktsiaseltsi asutamisega tuleb jagunemiskavas lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes ja § 449 4. lõikes sätestatud märkida asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurus, samuti juhatuse ja nõukogu liikmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

5. jagu

Tulundusühistu jagunemisel osaleva ühingu

§ 472. Tulundusühistu jagunemises osaleva ühingu

Eraldumisel ei või eralduva ühistu liikmeks saada jagunev ühing.

§ 473. Osamaks ja liikmelisus

- (1) Tulundusühistu osamakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.
- (2) Tulundusühingu liiget loetakse käesoleva peatüki tähenduses osanikuks.

§ 474. Jagunemislepingu audiitorkontroll

Jaguneva tulundusühingu liige võib tulundusühistu kulul nõuda jagunemislepingu audiitorkontrolli.

§ 475. Jagunemisotsus

Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas vähemalt 2/3 koosolekul osalenud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

[Paragrahvi 476 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 476. Üleantava vara hindamine

Jaguneva tulundusühistu poolt üleantav vara tuleb hinnata ühistu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (ühistuseaduse § 29 lg. 3). Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse äriregistrile.

[Paragrahvi 476 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 476. Üleantava vara hindamine

Jaguneva tulundusühistu poolt üleantav vara tuleb hinnata ühistu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse äriregistrile.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 477. Jagunemine uue tulundusühistu asutamisega

Jagunemisel uue tulundusühistu asutamisega tuleb jagunemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes ja § 449 4. lõikes sätestatule märkida asutatava ühistu juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, siis märgitakse ka nõukogu liikmed.

33. peatükk ÜMBERKUJUNDAMINE 1. jagu. Üldsätted

§ 478. Ümberkujundamise õigus

- (1) Äriühingu võib ümber kujundada teist liiki äriühinguks. Tulundusühistu ümberkujundamine, samuti tulundusühistuks ümberkujundamine ei ole lubatud.
- (2) Ümberkujundatava ühingu osanikud või aktsionärid saavad uue ühingu osanikeks või aktsionärideks.

§ 479. Ümberkujundamisaruanne

(1) Ümberkujundatava ühingu juhatuse või ühingu juhtima õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (ümberkujundamisaruande), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ning majanduslikult ümberkujundamist, sealhulgas osade või aktsiate asendussuhet ning juurdemaksete suurust, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamise seotud raskustele.

[Lõige 1¹ jõustub 1. 01. 2006]

(1¹) Ümberkujundamisaruande osaks on ka ümberkujundamisotsuse projekt.

[Lõige 1² jõustub 1. 01. 2006]

(1²) Ümberkujundamisaruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda oluline kahju ümberkujundatavale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused

(2) Ümberkujundamisaruannet ei pea koostama, kui ümberkujundatavas ühingu on ainult üks osanik või aktsionär või kui ümberkujundatava ühingu kõik osanikud või aktsionärid on nõus, et ümberkujundamisaruannet ei pea koostama.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 480. Ümberkujundamisotsus

(1) Ümberkujundamise otsustavad ümberkujundatava ühingu osanikud või aktsionärid. Ümberkujundamisotsus peab olema kirjalik.

(2) Osanik või aktsionär võib nõuda ümberkujundamisotsuse ärakirja.

(3) Ümberkujundamisotsuses tuleb märkida:

- 1) mis liiki ühinguks ühing ümber kujundatakse;
- 2) ühingu ärinimi;
- 3) ümberkujundatava ühingu osanike või aktsionäride osade või aktsiate asendussuhe;
- 4) õigused, mis ühingu antakse osanikele või aktsionäridele, sealhulgas eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikele;
- 5) ümberkujundamise tagajärjed töötajatele;
- 6) kui ühing kujundatakse ümber osaühinguks või aktsiaseltsiks - osa- või aktsiakapitali suurus;
- 7) aeg, millest arvates ümberkujundatava ühingu tehingud loetakse tehtuks ümberkujundatud ühingu arvel (ümberkujundamise bilansi päev).

(4) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus ümberkujundamisotsusega, lisatakse ümberkujundamisotsusele. Ümberkujundamisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(5) Ümberkujundamise otsusega kinnitatakse uue ühingu põhikiri või ühinguleping. Ühingu ümberkujundamisel osaühinguks või aktsiaseltsiks valitakse koos otsuse tegemisega juhatuse liikmed ja nõukogu liikmed, kui moodustatakse nõukogu.

[Lõige 6 jõustub 1. 01. 2006]

(6) Kui ümberkujundamisega kahjustatakse või piiratakse osaniku eriõigusi ühingu juhtimisel, on ümberkujundamisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ka selle osaniku nõusolek. (õ) 13.03.2006 15:25

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 481. Ümberkujundamisotsuse vaidlustamine ja kahju hüvitamine

(1) Kohus võib osaniku või aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel seaduse, ühingulepingu või põhikirjaga vastuolus oleva ümberkujundamisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest.

(2) Ümberkujundamisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks.

(3) Kui osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks, võib osanik või aktsionär nõuda uuelts ühingult tagasimakset.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Alates ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest tuleb tasumata tagasimakselt maksta intressi seaduses sätestatud suuruses.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Alates ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest tuleb tasumata tagasimakselt maksta viivist seaduses sätestatud suuruses. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 482. Asutamissätete kohaldamine

Ümberkujundamisele kohaldatakse seda liiki ühingu asutamise sätteid, milleks ühing ümber kujundatakse, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajateks loetakse ümberkujundatava ühingu osanikke või aktsionäre, kes hääletasid ümberkujundamisotsuse poolt.

[Paragrahvi 483 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 483. Võlausaldajate kaitse

(1) Ümberkujundatava ühingu juhatus või ühingut juhtima õigustatud osanikud saavad 15 päeva jooksul ümberkujundamisotsuse vastuvõtmisest kirjaliku teate ümberkujundamise kohta ühingu teada olevatele võlausaldajatele, kellel oli nõuded ühingu vastu enne ümberkujundamisotsuse tegemist.

(2) Ümberkujundamisotsuse kohta peavad juhatus või ühingut juhtima õigustatud osanikud avaldama ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Ühing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata osauhingu või aktsiaseltsi ümberkujundamisel täis- või usaldusühinguks.

[Paragrahvi 483 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 483. Võlausaldajate kaitse

(1) Ümberkujundatud ühing avaldab viivitamata pärast ümberkujundamise äriregistrisse kandmist väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ümberkujundamise kohta ühingu võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest.

(2) Ühing peab kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud teate avaldamisest alates tagama esitatud võlausaldajate nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda rahuldamist ja nad põhistavad, et ümberkujundamine võib ohustada nende nõuete täitmist.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui osauhing või aktsiaselts kujundatakse ümber täis- või usaldusühinguks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 484. [Välja jäetud – RT I 1996, 40, 773 – jõust. 8. 06. 1996]

§ 485. Avalduse esitamine äriregistrile

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(1) Ümberkujundatava ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui kolme kuu möödudes teise ümberkujundamise teate avaldamisest avalduse ümberkujundamise kandmiseks äriregistrisse. Avaldusele lisatakse:

[Lõike 1 sissejuhatava osa sõnastus alates 1. 01. 2006]

(1) Ümberkujundatava ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui ühe kuu möödumisel ümberkujundamisotsuse vastuvõtmisest avalduse ümberkujundamise kandmiseks äriregistrisse. Avaldusele lisatakse:

- 1) ümberkujundamisotsus ja osanike või aktsionäride nimed, kes sellega ei nõustunud;
- 2) osanike või aktsionäride koosoleku protokoll, kui ümberkujundamisotsus tehti koosolekul, või osanike hääletusprotokoll;
- 3) uue ühingu põhikiri;
- 4) ümberkujundamise luba, kui see on nõutav;
- 5) ümberkujundamisaruanne või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
- 6) ümberkujundamisel aluseks võetud bilanss;
- 7) uue ühingu juhatuse liikmete või ühingut esindama õigustatud osanike andmed ja allkirjanäidised;
- 8) uue ühingu nõukogu liikmete andmed, kui nõukogu moodustatakse;

[Punkt 9 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

9) viide Ametlike Teadaannete numbritele, milles on avaldatud käesoleva seadustiku § 483 2. lõikes nimetatud teated.

(2) Registripidaja võib ümberkujundamise registrisse kanda ainult siis, kui ümberkujundamisel aluseks võetud bilanss on koostatud seisuga mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistrile. Bilansi koostamisele ja kinnitamisele kehtivad majandusaasta aruande koostamise ja kinnitamise kohta käivad sätted. Ümberkujundamisel aluseks võetav bilanss koostatakse ümberkujundamise bilansi päevale eelneva päeva seisuga.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Kui ühing kujundatakse ümber osahinguks või aktsiaseltsiks, peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud avalduses kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja ümberkujundamise vastu vaieldud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud ning et ümberkujundamisotsust ei ole vaidlustatud või on vastav avaldus rahuldumata jäetud.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Kui ühing kujundatakse ümber osahinguks või aktsiaseltsiks, peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud avalduses kinnitama, et ümberkujundamisotsust ei ole vaidlustatud või on vastav avaldus rahuldumata jäetud.

(4) Kui ümberkujundamisega kaasneb ühingu asukoha muutus ning ühing läheb üle teise registripiirkonda, tuleb käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud avaldus esitada uue ühingu asukoha äriregistri registripidajale ja ümberkujundatava ühingu senise asukoha äriregistri registripidajale. Ümberkujundatava ühingu senise asukoha äriregistrisse tehtava kande juurde tehakse märge, et ümberkujundamine jõustub uue ühingu kandmisega äriregistrisse. Uue ühingu võib äriregistrisse kanda pärast ümberkujundamise kandmist ümberkujundatava ühingu senise asukoha äriregistrisse.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Kui koos ümberkujundamisega otsustatakse äriühingu osa- või aktsiakapitali suurendamine, tuleb äriregistrile täiendavalt esitada osa- või aktsiakapitali sissemakset tõendavad dokumendid.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Kui koos ümberkujundamisega otsustatakse äriühingu osa- või aktsiakapitali suurendamine, tuleb äriregistrile täiendavalt esitada osa- või aktsiakapitali suurendamist tõendavad dokumendid.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 486. Uue ühingu ärinimi

(1) Uus ühing võib jätkata tegevust ümberkujundatava ühingu ärinime all. Ärinimes ei või kasutada täiendit ega lühendit, mis viitab ümberkujundatava ühingu liigile.

(2) Kui ümberkujundatava ühingu osanik või aktsionär oli füüsiline isik, kes uues ühingus enam ei osale, võib uus ühing tema nime ärinimes edasi kasutada ainult tema või tema pärijate kirjalikul nõusolekul.

§ 487. Kande õiguslik toime ja ümberkujundamisega tekitatud kahju hüvitamine

(1) Ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest loetakse ühing ümberkujundatuks.

(2) Ümberkujundamise äriregistrisse kandmisega saavad ümberkujundatava ühingu osanikud või aktsionärid uue ühingu osanikeks või aktsionärideks ning nende osad või aktsiad asendatakse uue ühingu osade või aktsiatega. Kolmandate isikute õigused asendatud osade või aktsiate suhtes jäävad kehtima uue ühingu osade või aktsiate suhtes.

(3) Kui ümberkujundamisega kaasneb ühingu registripiirkonna muutus, loetakse ühing ümberkujundatuks uue ühingu äriregistrisse kandmisest.

(4) Ümberkujundamist ei saa vaidlustada pärast selle äriregistrisse kandmist.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Ümberkujundatava ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt ümberkujundamisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või nende võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Ümberkujundatava ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt ümberkujundamisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või ühingu võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

(6) Käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 488. Hüvitus ümberkujundamisel

(1) Ümberkujundamisel võib ümberkujundatava ühingu osanik või aktsionär, kes ei ole ümberkujundamisotsusega nõus, kahe kuu jooksul ümberkujundamise registrisse kandmisest nõuda, et uus ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest. Rahalise hüvituse suurus peab olema

niisama suur kui raha, mida osanik või aktsionär oleks saanud ühingu likvideerimisel järelejäänud vara jaotamisel, kui ühing oleks likvideeritud ümberkujundamisotsuse tegemise ajal.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata vastavalt käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punkti 2 ja § 283 2. lõike punkti 2 sätteid.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata vastavalt käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punkti 1¹ ja § 283 2. lõike punkti 2 sätteid.

(3) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus ümberkujundamisotsusega ja soovivad kasutada käesolevas paragrahvis nimetatud õigusi, lisatakse ümberkujundamisotsusele. Ümberkujundamisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(4) Kui ühing kujundatakse täis- või usaldusühinguks, võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hüvitust nõuda osanik, kes lahkub ühingust.

[Lõike 5 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(5) Alates ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest, peab uus ühing maksma hüvituselt intressi seaduses sätestatud suuruses.

[Lõike 5 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(5) Alates ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest, peab uus ühing maksma hüvituselt viivist seaduses sätestatud suuruses.

(6) Ühingu ümberkujundamisel võib osanik või aktsionär, kes ei nõustunud otsusega ega nõua hüvitust, võõrandada osa või aktsia kahe kuu jooksul ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest, sõltumata seaduses sätestatud või põhikirjaga ettenähtud käsutuspiirangutest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 489. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike kaitse

(1) Kui aktsiaselts kujundatakse ümber teisti ühinguks, osalevad eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud esindatuse määramisel ja hääletamisel aktsionäridega samadel alustel.

(2) Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud omandavad uue ühingu osad samadel alustel ümberkujundatava aktsiaseltsi aktsionäridega. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud, kes ümberkujundamisotsusega ei nõustunud, võivad nõuda hüvitust vastavalt käesoleva seadustiku §-le 488.

§ 490. [Kehtetu – RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 491. Sissemakse tähendus

Täis- või usaldusühingu osaniku sissemakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

2. jagu

Täis- või usaldusühingu ümberkujundamine osaühinguks või aktsiaseltsiks

§ 492. Ümberkujundamisaruanne

Ümberkujundamisaruannet ei pea koostama, kui ümberkujundatava täis- või usaldusühingu kõik osanikud on ühingu juhtimiseks õigustatud.

§ 493. Ümberkujundamisotsus

(1) Ümberkujundamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et ümberkujundamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle 2/3 osanike häältest.

§ 494. Asutamise sätete kohaldamine

Täis- või usaldusühingu ümberkujundamisel aktsiaseltsiks ei kohaldata käesoleva seadustiku §-des 256 - 271 sätestatud.

§ 495. Osanike vastutus

Kui täis- või usaldusühing kujundatakse ümber osahinguks või aktsiaseltsiks, vastutab täisosanik ümberkujundatava ühingu kohustuste eest, mille täitmise tähtpäev on saabunud või saabub viie aasta jooksul ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest.

3. jagu Osahingu või aktsiaseltsi ümberkujundamine täis- või usaldusühinguks

§ 496. Aktsionäride üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt kaks nädalat enne ümberkujundamist otsustavat üldkoosolekut esitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks ümberkujundamisaruande ja aktsiaseltsi viimase majandusaasta aruande. Ümberkujundamisaruannet ei esitata käesoleva seadustiku § 479 2. lõikes nimetatud juhul.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri.

(3) Kui aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud varem kui kuus kuud enne ümberkujundamisotsuse tegemist, koostatakse aastaaruande nõuetele vastavalt bilanss (vahebilanss) viimase veerandaasta seisuga, mis esitatakse aktsionäridele tutvumiseks.

§ 497. Üldkoosoleku korraldus

(1) Aktsionäride üldkoosolekul selgitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus ümberkujundamise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul ümberkujundamise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka ümberkujundamise teiste oluliste asjaolude kohta.

§ 498. Ümberkujundamisotsus

(1) Täisühinguks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud või aktsionärid.

(2) Usaldusühinguks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike või aktsionäride koosolekul esindatud häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet ja otsuse poolt on hääletanud kõik osanikud või aktsionärid, kes saavad usaldusühingu täisosanikuks.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Kui osahingu usaldusühinguks ümberkujundamise otsus tehakse käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet ja otsuse poolt on hääletanud kõik osanikud, kes saavad usaldusühingu täisosanikuks.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Kui osahingu usaldusühinguks ümberkujundamise otsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet ja otsuse poolt on hääletanud kõik osanikud, kes saavad usaldusühingu täisosanikuks.

(4) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on ümberkujundamisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatule on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 499 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 499. Võlausaldajate kaitse

(1) Täis- või usaldusühinguks ümberkujundatud osäühingu või aktsiaseltsi võlausaldajad, kelle nõuded ei ole tagatud, võivad kuue kuu jooksul pärast ümberkujundamise äriregistrisse kandmist nõuda oma nõuete tagamist.

(2) Kui nõuet ei tagata piisavalt, võib võlausaldaja nõuda, et tema nõue rahuldataks.

4. jagu Osäühingu ümberkujundamine aktsiaseltsiks

§ 500. Ümberkujundamisotsus

(1) Osäühingu aktsiaseltsiks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike koosolekul esindatud häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Kui ümberkujundamisotsus tehakse käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Kui ümberkujundamisotsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[Lõike 3 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(3) Aktsiaseltsi aktsiate nimiväärtused võib määrata erinevalt ümberkujundatava osäühingu osade omadest, kuid need peavad vastama käesoleva seadustiku § 223 nõuetele. Ümberkujundatava osäühingu osad võib jagada, järgimata käesoleva seadustiku § 152 1. ja 2. lõikes sätestatud.

[Lõike 3 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(3) Aktsiaseltsi aktsiate nimiväärtused võib määrata erinevalt ümberkujundatava osäühingu osade omadest, kuid need peavad vastama käesoleva seadustiku § 223 nõuetele. Ümberkujundatava osäühingu osad võib jagada, järgimata seaduses ja põhikirjas sätestatud käsutuspiiranguid ja arvestamata osa väikseimat lubatud nimiväärtust.

(4) Ümberkujundatava osäühingu osad tuleb enne äriregistrile käesoleva seadustiku §-s 485 nimetatud avalduse esitamist registreerida Eesti väärtpaberite keskregistris.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahv 501 kehtetu alates 1. 01. 2006 - RT I 2005, 57, 449]

§ 501. Asutamise sätete kohaldamine

Osäühingu ümberkujundamisele aktsiaseltsiks ei kohaldata käesoleva seadustiku §-des 256 - 271 sätestatud.

5. jagu Aktsiaseltsi ümberkujundamine osäühinguks

§ 502. Aktsionäride üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne ümberkujundamist otsustavat üldkoosolekut esitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks ümberkujundamisaruande ja aktsiaseltsi viimase majandusaasta aruande. Ümberkujundamisaruannet ei esitata käesoleva seadustiku § 479 2. lõikes nimetatud juhul.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri.

(3) Kui aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud varem kui kuus kuud enne ümberkujundamisotsuse tegemist, koostatakse aastaaruande nõuetele vastavalt bilanss (vahebilanss) viimase veerandaasta seisuga, mis esitatakse aktsionäridele tutvumiseks.

§ 503. Üldkoosoleku korraldus

(1) Aktsionäride üldkoosolekul selgitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus ümberkujundamise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul ümberkujundamise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka ümberkujundamise teiste oluliste asjaolude kohta.

§ 504. Ümberkujundamisotsus

(1) Aktsiaseltsi osaühinguks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on ümberkujundamisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui otsus tehakse § 297 2. lõikes sätestatud korras, peab otsuse poolt hääletama vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(3) Osaühingu osade nimiväärtused võib määrata erinevalt ümberkujundatava aktsiaseltsi aktsiate omadest, kuid need peavad vastama käesoleva seadustiku § 148 nõuetele.

IX¹. osa **VASTUTUS VÄÄRTEGUDE EEST**

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

[Paragrahvi 504¹ sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 504¹. Ebaõigete andmete esitamine aktsionäride nimekirja

Aktsionäri või tema esindaja poolt üldkoosolekul koostatavasse aktsionäride nimekirja kandmiseks andmete esitamata jätmise või ebaõigete andmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

[Paragrahvi 504¹ sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 504¹. Ebaõigete andmete esitamine aktsionäride nimekirja

Aktsionäri või tema esindaja poolt üldkoosolekul koostatavasse aktsionäride nimekirja ebaõigete andmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

[Paragrahvi 504² sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 504². Aktsia väljalaske nõuete rikkumine

Aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikme või likvideerija poolt aktsiate väljalaske eest enne väljalaskehinna täielikku tasumist või aktsiate või märkimistõendite väljalaske eest enne aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise kohta äriregistri kande tegemist, samuti lubatust väiksema nimiväärtusega aktsiate väljalaske eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[Paragrahvi 504² sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 504². Aktsia väljalaske nõuete rikkumine

Aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikme või likvideerija poolt aktsiate väljalaske eest enne väljalaskehinna täielikku tasumist või aktsiate väljalaske eest enne aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise kohta äriregistri kande tegemist, samuti lubatust väiksema nimiväärtusega aktsiate väljalaske eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 504³. Aktsia võõrandamise nõuete rikkumine

Aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikme või likvideerija poolt aktsiaseltsile sama aktsiaseltsi aktsiate ebaseadusliku omandamise või nende tagatiseks võtmise, aktsiaseltsi oma aktsiate võõrandamiseks mittepakkumise või aktsiaseltsile oma aktsiate tagatiseks võtmise lõpetamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[Paragrahv 504⁴kehtetu alates 1. 01. 2006 - [RT I 2005, 57, 449](#)]

§ 504⁴. Aktsiakapitali vähendamise nõuete rikkumine

Aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikme või likvideerija poolt aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmise ettevalmistamiseks vajalike toimingute tegemata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[Paragrahvi 504⁵ sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 504⁵. Eeliste pakkumine ja vastuvõtmine hääletamisel

Eriliste eeliste pakkumise või vastuvõtmise eest, kui sellega seondub kohustus üldkoosolekul kindlal viisil hääletada või hääletamata jätta, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[Paragrahvi 504⁵ sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 504⁵. Eeliste pakkumine ja vastuvõtmine hääletamisel

Eriliste eeliste pakkumise või vastuvõtmise eest, kui sellega seondub kohustus üldkoosolekul või osanike koosolekul kindlal viisil hääletada või hääletamata jätta, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut. [[RT I 2005, 57, 449](#)- jõust. 01.01.2006]

§ 504⁶. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 504¹–504⁵ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 504¹–504⁵ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiprefektuur.

X. osa **SEADUSE RAKENDAMINE**

§ 505. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 506. Käesoleva seadustiku kohaldamine äriühingutele

(1) Alates 1995. aasta 1. septembrist võib äriühinguid asutada ainult käesolevas seadustikus sätestatud korras ja neile kohaldatakse käesolevas seadustikus sätestatud.

(2) Enne 1995. aasta 1. septembrist asutatud äriühingutele kohaldatakse kuni nende äriregistrisse kandmiseni vastavalt käesoleva seadustiku §-des 1, 2 1., 4. ja 5. lõikes, 4-6, 79-82, 85-98, 100, 101, 102 1.-3. lõikes, 103 1.-3. lõikes, 104-111, 113-115, 117-121, 123-126, 128-130, 131 1. lõikes, 132, 134 1. lõikes, 135, 140-143, 144 1. lõike punktides 1, 2, 4, 5, 7, 8 ja 3. lõikes, 145, 146, 148 3.-6. lõikes, 149-170, 171 1. ja 3. lõikes, samuti 2. lõike punktis 3, 172-175, 177, 178, 179 1.-3. lõikes, 180 1., 2., 6. ja 7. lõikes ning 3. lõike esimeses ja teises lauses, 181-188, 189 2. lõikes, 190, 191, 192 1. ja 2. lõikes, 193-195, 197-199, 201-203, 205-207, 209-216, 219 1. lõikes, 220, 221, 223-226, 227 1. ja 2. lõikes, 228-240, 241 1., 2., 3. ja 4. lõikes, 246-248, 249 4. lõikes, 250 1. lõike punktides 1, 2, 5, 6, 7, 8 ja 3. lõikes, 251, 252, 272-291, 292 1. lõike punktis 2, 2. ja 3. lõikes, 293-299, 300 1. lõikes, 302-307, 308 1.-3. lõikes, 309-315, 327-332, 334-340, 341 1.-3. lõikes, 342, 344-358, 360-366, 368-370, 372-379 ja 383 sätestatud. Kuni äriregistrisse kandmiseni on aktsiaseltsi juhatusel nii juhatuse kui ka nõukogu õigused, kui aktsiaseltsi põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti. Kui äriühingu põhikirj või ühinguleping on vastuolus seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud. Äriregistrisse kandmata aktsiaseltsi juhatuse liikmele laieneb käesoleva seadustiku §-s 327 ettenähtud nõukogu liikme vastutus juhul, kui aktsiaseltsil ei ole nõukogu.

(2¹) Käesoleva seadustiku §-des 187 ja 315 ning § 506 2. lõikes sätestatud isiklikku vastutust kohaldatakse ettevõtteregistrisse kantud ettevõtte juhile juhul, kui ta ei tõenda, et ta tehingu tegemise või toimingute tegemata jätmise ajal ei olnud ettevõtte juht.

(2²) Käesoleva seadustiku §-des 363¹-363¹⁰ sätestatud kohaldatakse üksnes aktsiaseltsile, kelle aktsiad on registreeritud Eesti väärtpaberite keskreistris.

(3) Kuni äriühingu äriregistrisse kandmiseni toimub osaühingu ja aktsiaseltsi juhtimine, mille kõik osad või aktsiad kuuluvad riigile, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud erisusi arvestades.

(4) Kuni äriregistrisse kandmiseni on aktsiaseltsi üldkoosoleku pädevuses lisaks § 298 1. lõikes sätestatud ka muude aktsiaseltsi põhikirjaga üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(5) Enne § 180 2. lõike neljandas lauses ja § 308 4. lõikes nimetatud nõuete jõustumist peab äriregistrisse kantud osaühingute ja aktsiaseltside juhatuse koosseis olema viidud vastavusse nimetatud nõuetega 1997. aasta 1. septembriks.

(6) Kuni 1999. aasta 1. septembrini võib osaühingu ja aktsiaseltsi juhatuse omandada ja võõrandada osaühingu või aktsiaseltsi nimel kinnisasju, ehitisi kui vallasasju ning osalust teistes äriühingutes (osad, aktsiad) ainult nõukogu, selle puudumisel aga osanike koosoleku või aktsionäride üldkoosoleku otsusel, kui osaühingu või aktsiaseltsi põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti. Nimetatud piirang kehtib kolmandate isikute suhtes.

(7) Aruandeperioodidele, mis algasid enne 2005. aasta 1. jaanuari, ja nende kohta koostatud aruannetele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 97 lõike 1, § 155 lõike 2, § 179 lõike 2, § 225 lõike 2, § 332 lõike 4, § 335 lõike 1¹ ja § 388 lõike 5 sätteid enne 2005. aasta 1. detsembrist kehtinud redaktsioonis.

(8) Enne 2005. aasta 1. detsembrist alanud ühinemiste, jagunemiste ja ümberkorraldamiste suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 400 lõike 2, § 443 lõike 2, § 480 lõike 3 ja § 485 lõike 2 sätteid enne 2005. aasta 1. detsembrist kehtinud redaktsioonis.
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 507. Käesolevas seadustikus sätestamata ettevõtted

(1) Enne käesoleva seadustiku jõustumist kehtinud õigusaktide alusel asutatud ettevõtted, mida ei ole ettevõtjana sätestatud käesolevas seadustikus, tuleb 1997. aasta 1. septembriks ümber kujundada vastavalt käesoleva seadustiku §-le 509 või lõpetada. Selliste ettevõtete asutamine ja nendeks ettevõtete ümberkujundamine, nendega ühinemine või nendeks jagunemine ei ole pärast 1995. aasta 1. septembrist lubatud.

(2) Enne käesoleva seadustiku jõustumist kehtinud õigusaktide alusel asutatud ettevõtetele, mida ei ole ettevõtjana sätestatud käesolevas seadustikus, kohaldatakse nende ettevõtete kohta käivates õigusaktides sätestatud.

(3) Kui enne käesoleva seadustiku jõustumist kehtinud õigusaktide alusel asutatud ettevõtet ei ole 1997. aasta 1. septembriks ümber kujundatud või lõpetatud, sundlõpetatakse see käesoleva seadustiku §-s 513 sätestatud korras.

§ 508. Ettevõtte asutamine enne käesoleva seadustiku jõustumist

Enne 1995. aasta 1. septembrist asutatud ettevõtte võib kanda Eesti Vabariigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registrisse (edaspidi ettevõttereister), kui sellele ettevõttele on asutamisluba antud enne 1995. aasta 1. septembrist ja registrisse kandmise avaldus on esitatud hiljemalt 1995. aasta 10. septembriks.

§ 509. Ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine

(1) Äriregistrisse kantud äriühingute ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine toimub käesolevas seadustikus sätestatud korras. Äriregistrisse kantud äriühing ei või ühineda äriregistrisse kandmata äriühinguga.

(2) Äriregistrisse kandmata ettevõtte võib ümber kujundada käesolevas seadustikus sätestatud ettevõtjaks või muul käesolevas §-s sätestatud viisil. Äriregistrisse kandmata ettevõtete ümberkujundamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 478-482, 485-487, 489-495, 498, 500 ja 504 sätestatud. Äriregistrisse kandmata ettevõtte ümberkujundamisel ei kohaldata § 485 1. lõike esimeses lauses toodud tähtaega.

(3) Riigiettevõtete, riiklike ettevõtete ja riiklike väikeettevõtete, samuti muude riigile kuuluvate ettevõtete ning rahva- ja rendiettevõtete ja riiklike fondide ümberkujundamine, ühinemine ja jagunemine toimub Vabariigi Valitsuse korralduse alusel ja Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

(4) Munitsipaaltevõtte võib ümber kujundada osaühinguks, aktsiaseltsiks või kohaliku omavalitsuse asutuseks. Munitsipaaltevõtte ümberkujundamise otsustab valla- või linnavalikogu ja korraldab valla- või linnavalitsus.

(5) Riigiettevõtte või riikliku ettevõtte võib ümber kujundada osaühinguks, aktsiaseltsiks, avalik-õiguslikuks juriidiliseks isikuks või riigiasutuseks.

(6) Rendiettevõtte, rahvaettevõtte või riikliku väikeettevõtte võib ümber kujundada osaühinguks või aktsiaseltsiks.

(7) Ümberkujundamisel tuleb äriregistripidajale esitada § 485 1. lõike punktides 1-4 ja 6-8 sätestatud dokumendid, aktsiaseltsiks ümberkujundamise korral samuti audiitori arvamus selle kohta, kas aktsiaseltsil on netovara, mis vastab aktsiakapitalile. Osahinguks ümberkujundamise korral tuleb audiitori arvamus lisada juhul, kui ühing vastab tingimustele, mille korral on audiitorkontroll ette nähtud.

(8) Äriregistrisse kandmata ettevõtteid võivad ühineda selliselt, et asutavad uue äriühingu, mis kantakse äriregistrisse, samuti selliselt, et üks ettevõtte ühendatakse teisega. Ettevõtete ühinemisel kohaldatakse vastavalt käesoleva seadustiku §-des 391-393, 397, 398, 400, 401, 403, 405-410, 412-417, 421-433 sätestatud. Äriregistrisse kandmata ettevõtete ühinemisel ei kohaldata § 400 1. lõike esimeses lauses sätestatud. Äriregistripidajale tuleb täiendavalt esitada äriregistrisse kantava aktsiaseltsi kohta audiitori arvamus selle kohta, kas aktsiaseltsil on netovara, mis vastab aktsiakapitalile. Osahingu äriregistrisse kandmise korral tuleb audiitori arvamus lisada juhul, kui ühing vastab tingimustele, mille korral on audiitorkontroll ette nähtud.

(9) Ümberkujundamine või ühinemine käesolevas seadustikus sätestatud äriühinguks loetakse toimunuks äriühingu äriregistrisse kandmisest. Riigiettevõtte, riikliku ettevõtte või riikliku väikeettevõtte või riikliku fondi või munitsipaalettevõtte ümberkujundamisel äriühinguks loetakse neile riigi poolt õiguslikul alusel üleantud vara, selle vara baasil või muul viisil soetatud ja äriregistrisse kandmise ajal tema seaduslikus valduses olev vara, riigilt äriühingu omandisse üeläinuks äriühingu registrisse kandmise hetkest. Sama kehtib riikliku fondi või munitsipaalettevõtte kandmisel sihtasutusena mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse.

[Äriseadustiku § 509 lõiget 9 kohaldatakse tagasiulatuvalt 1995. aasta 1. septembrist - RK s 17.02.98 jõust.22.03.98 - RT I 1998, 23, 322]

(9¹) Käesoleva paragrahvi lõike 9 teises lauses sätestatud kohaldatakse vastavalt lõikes 9 nimetatud ettevõtete ühinemise korral äriühingule, kellele läheb üle ühinevate ettevõtete valduses olev vara.

[Äriseadustiku § 509 lõiget 9.1 kohaldatakse tagasiulatuvalt 1995. aasta 1. septembrist - RK s 17.02.98 jõust.22.03.98 - RT I 1998, 23, 322]

(9²) Riigiettevõtte jagunemisel käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestab Vabariigi Valitsus riigiettevõtte valduses oleva vara äriühingu omandisse ülemineku korra .

(10) Äriregistrisse kandmata ettevõtete ümberkujundamisel või ühinemisel käesolevas seadustikus sätestatud ettevõtjaks ei maksustata uutele ettevõtjatele üleantavat vara tulu- ja käibemaksuga.

(11) Äriregistrisse kandmata täis- ja usaldusühingut ei või ümber kujundada osahinguks ega aktsiaseltsiks.

(12) Riikliku fondi võib ümber kujundada osahinguks, aktsiaseltsiks, sihtasutuseks või avalik-õiguslikuks juriidiliseks isikuks. Osahinguks või aktsiaseltsiks ümberkujundatava riikliku fondi avaldus peab olema äriregistri pidajale esitatud hiljemalt 1997. aasta 1. septembriks, sihtasutuseks ümberkujundatava riikliku fondi avaldus peab mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri pidajale olema esitatud hiljemalt 1998. aasta 1. oktoobriks.

§ 510. Ümberkujundamine füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtteks

(1) Äriregistrisse kandmata osahingu või aktsiaseltsi, mille kõik osad või aktsiad kuuluvad ühele füüsilisest isikust osanikule või aktsionärile, võib osanike koosoleku või aktsionäride üldkoosoleku otsusel ümber kujundada selle füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtteks. Nimetatud ümberkujundamine on lubatud ja loetakse toimunuks, kui füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse.

(2) Ümberkujundamisel läheb osahingu või aktsiaseltsi vara koos kohustustega üle osanikust või aktsionärist füüsilisest isikust ettevõtjale.

(3) Ümberkujundamise otsuses määratakse füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi ja ettevõtte asukoht, samuti muud ümberkujundamiseks vajalikud abinõud.

(4) Ümberkujundamise ja füüsilisest isikust ettevõtja äriregistrisse kandmiseks esitab füüsilisest isikust ettevõtja avalduse. Avaldusele lisatakse:

- 1) ümberkujundamisotsus;
- 2) ümberkujundamise aluseks võetud bilanss.

(5) Registripidaja võib ümberkujundamise äriregistrisse kanda ainult siis, kui ümberkujundamisel aluseks võetud bilanss on koostatud mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistrile. Bilansi koostamisel kehtivad majandusaasta aruande koostamise kohta käivad sätted.

(6) Ümberkujundamise ja füüsilisest isikust ettevõtja äriregistrisse kandmisega läheb osahingu või aktsiaseltsi vara üle füüsilisest isikust ettevõtjale. Osahingu või aktsiaseltsi lõpeb ümberkujundamise kandega.

(7) Füüsilisest isikust ettevõtja võib kasutada osahüingu või aktsiaseltsi ärinime, järgides käesoleva seadustiku § 8 nõudeid.

§ 511. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Enne 1995. aasta 1. septembrist asutatud ja ettevõtteregestris registreeritud ettevõtja kantakse äriregistrisse tema avaldusel.

(2) Äriregistrisse kandmise avalduses tuleb märkida ettevõtja kohta seaduses sätestatud andmed ning avaldusele lisada seaduses sätestatud dokumendid, samuti tema ettevõtteregestris registreerimise tunnistus. Avaldusele kirjutavad alla kõik äriühingu juhatuse liikmed või ühingu esindama õigustatud osanikud.

(3) Äriühingu põhikiri peab äriregistrisse kandmiseks olema viidud kooskõlla käesolevas seadustikus sätestatuga.

[Lõike 4 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(4) Ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte samas vormis või ümberkujundamise või ühinemise teel äriregistrisse kandmise avalduse peab kandeotsuse tegemiseks pädev isik läbi vaatama kuue kuu jooksul, arvates selle esitamisest. Avaldused vaadatakse läbi nende laekumise järjekorras. Kohtu registriosakonna juhataja võib mõjuval põhjusel lubada avalduse läbi vaadata eelisjärjekorras. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eeskätt tõendatud osavõttu tehingust, mille puhul vastav füüsiline või juriidiline isik peab maareformi seaduse (RT 1991, 34, 426; RT I 1996, 41, 796; 1997, 13, 210; 37/38, 570; 81, 1363) kohaselt olema kantud äriregistrisse.

[Lõike 4 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(4) Ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte samas vormis või ümberkujundamise või ühinemise teel äriregistrisse kandmise avalduse peab kandemääruse tegemiseks pädev isik läbi vaatama kuue kuu jooksul, arvates selle esitamisest. Avaldused vaadatakse läbi nende laekumise järjekorras. Kohtu registriosakonna juhataja võib mõjuval põhjusel lubada avalduse läbi vaadata eelisjärjekorras. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eeskätt tõendatud osavõttu tehingust, mille puhul vastav füüsiline või juriidiline isik peab maareformi seaduse (RT 1991, 34, 426; RT I 1996, 41, 796; 1997, 13, 210; 37/38, 570; 81, 1363) kohaselt olema kantud äriregistrisse.

(5) Maa ja linnakohtute registriosakondade ajutise ebavõrdse töökoormuse korral võib justiitsminister teenistuselikes huvides lähetada väiksema töökoormusega registriosakonna kohtunikuabi või registrisekretäri kuni üheks kuuks oma teenistuskohustusi täitma suurema töökoormusega registriosakonna juurde. Lähetatud kohtunikuabile või registrisekretärile tasutakse majutus- ja sõidukulud ning makstakse lisatasu justiitsministri määratud ulatuses, kuid mitte alla 25 protsendi ja mitte üle 50 protsendi ametipalgast. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 511¹. Elu- või asukoha või aadressiandmete muutmine registripidaja poolt

Kui käesoleva seaduse § 62 lõigetes 3-5 sätestatud isiku elu- või asukoha või aadressiandmeid muudetakse, teeb registripidaja muutmise kanded iga ettevõtja kohta eraldi koos ettevõtja teiste registriandmete muutmisega. Muutmise kande aluseks on muutmise otsustaja kinnitatud või seaduses ettenähtud korras avaldatud andmed.

[Paragrahv 511² jõustub 1. 01. 2006]

§ 511². Registripidaja tööpiirkonna muutmine

(1) Registripidaja tööpiirkonna muutmisel kohaldatakse käesoleva seadustiku § 57 lõikeid 1 ja 2 niivõrd, kui võrd registriandmete ülekandmist ei ole automatiseeritud. Justiitsministril on õigus anda määrusi registriandmete automatiseeritud ülekandmiseks .

(2) Registripidaja tööpiirkonna muutmise korral ei pea füüsilisest isikust ettevõtja muutma oma ärinime, kui see on eksitavalt sarnane teiste uue registripidaja tööpiirkonnas äriregistrisse kantud või vähem kui kolm aastat tagasi äriregistrist kustutatud nimedega, tingimusel, et tema ettevõtte asukoht jääb pärast tööpiirkonna muutmist senisesse maakonda.

[RT I 2005, 15, 85- jõust. 01.01.2006]

§ 512. Välismaa äriühingu filiaal

(1) Enne 1995. aasta 1. septembrist ettevõtteregestrisse kantud välismaa äriühingu filiaal või esindus kantakse ettevõtja avaldusel filiaalina äriregistrisse.

(2) Avaldusele kirjutab alla filiaali või esinduse juhataja. Avaldusele lisatakse filiaali kohta seaduses sätestatud dokumendid.

(3) 1995. aasta 1. septembrist kaotab välismaa äriühingu filiaal juriidilise isiku õigused.

§ 513. Registrist kustutamine

(1) Ettevõtteregestris oleva ettevõtja kandmisel äriregistrisse tehakse ettevõtteregestri kandesse vastav märke äriregistri pidaja teate alusel.

(2) Ettevõtteregestrisse kantud ettevõtted, mida ei ole 1997. aasta 1. septembriks ettevõtjana äriregistrisse kantud või mille äriregistrisse kandmiseks ei ole selleks ajaks äriregistri pidajale avaldust esitatud või mille äriregistrisse kandmise avaldus on jäetud rahuldamata, loetakse sundlõpetatuks.

Sundlõpetatud ettevõtte juhatuse või seda asendava organi esindusõigus säilib kuni kohtu poolt likvideerija määramiseni või pankroti väljakuulutamiseni või vastava ettevõtte registrist kustutamiseni. Juhatuse või seda asendava organi koosseisus võib teha muudatusi kuni selle ajani ainult mõjuval põhjusel ja kohtu loal. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eelkõige:

- 1) pikaajalist või rasket haigust, mille tõttu muutub võimatuks juhatuse või seda asendava organi liikme ülesannete täitmine;
- 2) juhatuse või seda asendava organi liikme surma, teadmata kadunuks või surnuks tunnistamist, samuti teovõimetuks tunnistamist;
- 3) kohtuotsuse jõustumist, millega määrati vabadusekaotuslik karistus;
- 4) kohtuotsuse jõustumist, millega juhatuse või seda asendava organi liikmel võeti ära õigus teataval tegevusalal tegutsemiseks;
- 5) juhatuse või seda asendava organi liikme alalist elamaasumist välismaale. Muudatused juhatuse või seda asendava organi koosseisus jõustuvad alates ettevõtteregestris registreerimisest.

(3) Ettevõtteregestri pidaja avaldab ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ettevõtja sundlõpetamisest. Kui äriregistri pidaja teeb ettevõtja äriregistrisse kandmise avalduse kohta otsuse, millega jätab avalduse rahuldamata pärast 1997. aasta 1. septembrit, avaldab äriregistri pidaja ise teateametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lõpetamise teates tuleb märkida, et võlausaldajad, aktsionärid, osanikud ja liikmed esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest ettevõtte asukohajärgsele kohtule likvideerijate määramiseks või pankroti väljakuulutamiseks.

(3¹) Nelja kuu jooksul käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud teate avaldamisest võivad võlausaldajad või aktsionärid või osanikud või liikmed esitada ettevõtte asukohajärgsele kohtule avalduse likvideerijate määramiseks või pankroti väljakuulutamiseks. Kohus võib ettevõtte likvideerijaks määrata eeskätt ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte juhi, kes on kohustatud likvideerija ülesanded vastu võtma, välja arvatud juhul, kui sellest keeldumiseks on käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud mõjuv põhjus. Avalduses likvideerimise läbiviimise kohta tuleb esitada:

- 1) andmed sundlõpetatud ettevõtte kohta, kelle suhtes likvideerimise läbiviimist taotletakse, sealhulgas viide Riigi Teataja Lisa numbriks, kus ilmus sundlõpetamisteade;
- 2) avalduse esitaja nimi ning elu- või asukoht ja postiaadress;
- 3) taotlus isiku likvideerijaks määramise kohta, tema nimi ning elukoht ja postiaadress;
- 4) andmed avalduse aluseks oleva nõude suuruse, aluse ja maksetähtaja kohta, kui avalduse esitab võlausaldaja; sel juhul lisatakse avaldusele tõendid nõude olemasolu kohta. Avaldusele tuleb lisada isiku nõusolek, kelle likvideerijaks määramist taotletakse, välja arvatud juhul, kui taotletakse ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte juhi likvideerijaks määramist. Samuti tuleb avaldusele lisada riigilõivu tasumise tõend. Kui kohus on juba määranud sundlõpetatud ettevõttele likvideerija, käsitletakse järgmisi avaldusi likvideerimismenetluse läbiviimiseks nõuetest teatamisena ning kohus edastab nad likvideerijale. Isik, kes on esitanud kohtule teadvalt vale avalduse likvideerimise läbiviimiseks, peab hüvitama sellega ettevõttele, selle võlausaldajatele, aktsionäridele, osanikele või liikmetele tekitatud kahju.

(3²) Sundlõpetatud ettevõtte ei tohi:

- 1) jaotada osanikele, aktsionäridele, liikmetele või ettevõtjale kasumit (dividendi);
- 2) võõrandada, rendile anda ja piiratud asjaõigustega koormata ettevõttele kuuluvaid kinnisasju, riiklikusse registrisse kantavaid vallasasju (hooned, sõidukid jne.) ning osalust teistes äriühingutes (osad, aktsiad);
- 3) muuta põhikirja;
- 4) muuta osa- või aktsiakapitali või osanike sissemaksete suurust.
- 5) asutada juriidilisi isikuid. Käesoleva lõike punktis 2 sätestatud piirangud kehtivad kuni kohtu poolt likvideerijate määramiseni või pankroti väljakuulutamiseni. Käesoleva lõike punktis 2 sätestatud piirangud kehtivad kolmandate isikute suhtes.

(4) [Välja jäetud]

(5) Kui võlausaldajad, osanikud, aktsionärid või liikmed oma nõuetest käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud tähtaja jooksul ei teata või kui likvideerimine on lõpetatud, loetakse ettevõtte lõppenuks ja kustutatakse registrist.

Likvideerimise lõpetamiseks esitab likvideerija ettevõtteregestri pidajale lõppbilansi ning avalduse ettevõtte registrist kustutamiseks ja likvideeritud ettevõtte dokumentide hoidja registrisse märkimiseks. Kui ettevõtte on lõppenud nõuetest mitteteatamise tõttu, loetakse ettevõtte juht, kes on ettevõtte lõppemise hetkel kantud

ettevõtteregestrisse, likvideeritud ettevõtte dokumentide hoidjaks ja märgitakse ettevõtteregestri pidaja poolt ettevõtteregestrisse.

(6) Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud äriühingu või filiaali äriregistrisse kandmisel tehakse äriregistrisse märke ühingu või filiaali varasema registreerituse kohta ettevõtteregestris, näidates ära senise registrinumbri.

(7) Välismaa äriühingu filiaali või esinduse, mida ei ole 1997. aasta 1. septembriks äriregistrisse kantud või mille äriregistrisse kandmiseks ei ole selleks ajaks äriregistri pidajale avaldust esitatud või mille äriregistrisse kandmise avaldus on jäetud rahuldamata, kustutab ettevõtteregestri pidaja ettevõtteregestrist, välja arvatud juhul, kui tegemist on välisriigi krediitiasutuse filiaali või esindusega.

(8) [Justiitsminister võib oma määrusega kehtestada täpsema korra käesolevas paragrahvis nimetatud sundlõpetamise teostamiseks. Justiitsminister kehtestab oma määrusega sundlõpetatud ettevõtete likvideerijatele tasu määramise korra ja tasu piirmäärad.](#)

[Paragrahvi 514 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

§ 514. Käibemaksukohustuslaste registreerimine

Maksu- ja Tolliamet peab teatama äriregistri pidajale viivitamata andmed füüsilisest isikust ettevõtja seal maksukohustuslasena registreerimise ja registrist kustutamise kohta vastavalt käibemaksuseaduse §-dele 7 ja 11. [RT I 2003, 88, 591- jõust. 01.01.2004]

[Paragrahvi 514 sõnastus alates 1. 01. 2006]

§ 514. Käibemaksukohustuslaste registreerimine

Maksu- ja Tolliamet peab teatama äriregistri pidajale viivitamata andmed füüsilisest isikust ettevõtja seal maksukohustuslasena registreerimise ja registrist kustutamise kohta vastavalt käibemaksuseaduse §-dele 9 ja 10. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 515. Eri liiki aktsiatest tulenevad õigused

(1) Enne 1995. aasta 1. septembrit välja lastud aktsiatest tulenevad õigused, mis ei vasta käesolevas seadustikus sätestatule, jäävad kehtima. Need õigused tuleb ära näidata aktsiaseltsi põhikirjas.

(2) Asutajate ja aktsionäride õigused, mis ei tulene aktsiatest, on 1995. aasta 1. septembrist tühi.

§ 516. Osa nimiväärtus

Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud osahingu osad, mille nimiväärtus on väiksem käesoleva seadustiku §-s 148 sätestatust, jäävad kehtima.

§ 517. Ärinimi

(1) Ettevõtja kandmisel äriregistrisse teeb registripidaja järelepärimised ettevõtteregestrile sama või sarnase nime registreerituse kohta vastavates registrites.

(2) Taotletavat ärinime ei kanta äriregistrisse, kui see või sellega eksitavalt sarnane ärinimi on registreeritud ettevõtteregestris teise ettevõtja poolt enne taotlejat.

(3) [Kehtetu – RT I 2001, 93, 565- jõust. 01.02.2002]

§ 518. Osa- ja aktsiakapitali kontroll

(1) Ettevõtteregestrisse kantud osahingu või aktsiaseltsi samas vormis äriregistrisse kandmisel tuleb esitada osahingu või aktsiaseltsi bilanss, mis peab olema koostatud seisuga mitte varem kui kuus kuud enne äriregistrisse kandmise avalduse esitamist. Bilanss peab kajastama registrisse kantavat osa- või aktsiakapitali.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud aktsiaseltsi bilanssile tuleb lisada audiitori arvamus selle kohta, kas aktsiaseltsil on netovara, mis vastab aktsiakapitalile. Osahingu bilanssile tuleb lisada audiitori arvamus juhul, kui osahing vastab tingimustele, mille korral on audiitorkontroll ette nähtud.

(3) Osa- või aktsiakapitali muutmise otsuse võib äriühingu äriregistrisse kandmise eesmärgil teha, sõltumata ühingu põhikirjas ettenähtud kapitali muutmise piirangutest. Kapitali muutmist ei pea eelnevalt registreerima ettevõtteregestris.

§ 519. Osa- või aktsiakapitali suurus

(1) Alates 1995. aasta 1. septembrist peab asutatava ja äriregistrisse kantava osahingu osakapital olema vähemalt 10 000 krooni ja aktsiaseltsi aktsiakapital vähemalt 100 000 krooni.

(2) Alates 1999. aasta 1. septembrist peab osühingu osakapital vastama käesoleva seadustiku §-s 136 ja aktsiaseltsi aktsiakapital §-s 222 sätestatud suurusele.

(3) Osühing, mille osakapital ei ole vähemalt 40 000 krooni, või aktsiaselts, mille aktsiakapital ei ole vähemalt 400 000 krooni, loetakse sundlõpetatuks, kui:

1) ta ei ole hiljemalt 1999. aasta 1. septembriks esitanud äriregistri pidajale avaldust osa- või aktsiakapitali suurendamiseks nimetatud suuruseni või

2) ta ei ole hiljemalt 1999. aasta 1. septembriks esitanud äriregistri pidajale avaldust enda ümberkujundamise kohta või

3) tema käesoleva lõike punktis 1 või 2 nimetatud avaldus jäetakse pärast 1999. aasta 1. septembrit rahuldamata.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel sundlõpetatuks loetud äriühingule kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 513 sätestatud, kusjuures ettevõttere registri asemel kasutatakse sätete kohaldamisel mõistet "äriregister" ning antud sätetega ettevõttere registri pidajale pandud kohustusi täidab äriregistri pidaja.

§ 520. Äriühingu asutamine

(1) Äriühingu asutamisel peavad asutajad äriühingu nimel tegutsemiseks kasutama äriühingu kavandatavat ärinime koos täiendiga "asutamisel".

(2) Mitterahalise sisse makse tegemiseks sõlmitakse asutatava ühingu leping sisse makse eseme üleandmise kohta. Leping peab olema kirjalik, kui seaduses ei ole teatud eseme üleandmiseks sätestatud notariaalselt tõestatud või kinnitatud vormi kohustuslikkust.

(3) Kui sisse makseks asutatavasse äriühingusse on kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi, kantakse asutatav äriühing kinnistusraamatusse ja muusse registrisse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ärinime ja täiendiga.

(4) Rahaliste sisse maksete tegemiseks osühingusse või aktsiaseltsi avavad asutajad asutatava äriühingu nimel käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ärinime ja täiendit kasutades pangaarve Eesti krediidi asutuses, mida võib äriühingu nimel kasutada pärast äriühingu äriregistrisse kandmist.

(5) Kui äriühingut registrisse ei kanta, võib ühingu nimel registrisse kantud vallasasju või kinnistusraamatusse kantud kinnisasju, samuti ühingu nimele avatud pangaarvet kasutada üksnes kohtu otsusel ja otsusega määratud korras. Kohus teeb otsuse asutajate avaldusel. Avalduses tuleb näidata asutamata jätmise põhjused ja kes on millises ulatuses sisse maksed teinud.

(6) Kui sisse makseks asutatavasse äriühingusse on kinnisasi, ei kohaldata selle üleandmisel asjaõigusseaduse rakendamise seaduse (RT I 1993, 72/73, 1021; 1994, 53, 889; 66, 1159; 94, 1609; 1995, 22, 327; 57, 979; 1996, 36, 738) §-s 20 sätestatud ostueesõigust.

§ 521. Tegevusloa ja tegutsemisloa

(1) Käesolevas seadustikus sätestatud tegevusloaks (§ 4) loetakse samuti tegevuslitsentsi, mis on kuni vastavat valdkonda reguleeriva seaduse vastuvõtmiseni välja antud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tingimustel ja korras. Füüsilisest isikust ettevõtjale antakse tegevusluba või -litsents välja samadel alustel ja korras nagu äriühingutele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevusloa või litsentsi taotlemise ja väljaandmise menetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(2) Kui asutatav äriühing soovib tegutseda tegevusalal, millel tegutsemiseks on ette nähtud tegevusluba, tuleb luba saada enne äriregistrisse kandmist. Sellisel juhul jõustub tegevusluba äriühingu äriregistrisse kandmisega, kui loa jõustumiseks ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

(3) [Kehtetu – RT I 2002, 35, 214- jõust. 01.06.2002]

(4) Vabariigi Valitsus võib enne käesoleva seaduse jõustumist välja antud tegevusloa või -litsentsi kehtivuse või uue tegevusloa või -litsentsi väljaandmise tingimuseks seada, et ettevõtja oleks äriregistrisse kantud enne 1997. aasta 1. septembrit Vabariigi Valitsuse poolt määratud tähtpäevaks.
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 522. Ettevõttere registri töö ümberkorraldamine

(1) Vabariigi Valitsus korraldab äriregistri rakendamise tulenevalt ümber ettevõttere registri töö .

(2) [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

§ 523. Aruandlus ja audiitor

(1) Äriregistrisse kantud aktsiaseltsile ei kohaldata raamatupidamise seaduse § 2 4. lõikes sätestatud. Äriregistrisse kandmata aktsiaseltsil peab olema audiitor, kui see on ette nähtud vastavalt raamatupidamise seaduse § 2 4. lõikele või aktsiaseltsi põhikirjaga.

(2) Äriregistrisse kandmata ettevõtja esitab raamatupidamise seaduse §-s 24 nimetatud majandusaasta aruande ettevõttereestrile.

(3) Kuni vastava seaduse jõustumiseni määratakse audiitori tegevuse kord ja alused ning audiitorile esitatavad nõuded Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

(4) Audiitor vastutab käesoleva seadustiku § 509 7. ja 8. lõikes ning § 518 2. lõikes nimetatud ebaõige arvamuse andmisega ettevõtjale või kolmandale isikule tekitatud kahju eest. Kui arvamuse andmisega tekitasid kahju mitu audiitorit, vastutavad nad solidaarselt.

§ 524. [Kehtetu – RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

§ 525. Registrisekretär

(1) Registriosakonna koosseisu võib kuuluda registrisekretär.

[Lõike 2 sõnastus kuni 31. 12. 2005]

(2) Registrisekretär on kohtuametnik, kes vaatab läbi registripidajale esitatud kandeavaldusi, koostab nende kohta kandeotsuste ja kohtumääruste eelnõusid, kirjutab kande otsustamiseks pädeva isiku asemel registrikandele alla, kinnitab ära kirja ja väljatrüki õigsust, annab käesoleva seadustiku § 28 4. lõikes nimetatud tõendeid ning täidab muid teenistuskohustusi justiitsministri poolt kehtestatud korras .

[Lõike 2 sõnastus alates 1. 01. 2006]

(2) Registrisekretär on kohtuametnik, kes vaatab läbi registripidajale esitatud kandeavaldusi, koostab nende kohta kanded määruste ja kohtumääruste eelnõusid, kirjutab kande otsustamiseks pädeva isiku asemel registrikandele alla, kinnitab ära kirja ja väljatrüki õigsust, annab käesoleva seadustiku § 28 4. lõikes nimetatud tõendeid ning täidab muid teenistuskohustusi justiitsministri poolt kehtestatud korras.

(3) Registrisekretäriks võib nimetada isiku, kes on töötanud vähemalt kolm kuud registriosakonna tehnilise töötajana ning sooritanud seejärel registrisekretäri kutseeksami justiitsministri moodustatud eksamikomisjoni ees. Kutseksam hõlmab registriosakonna ülesandeid puudutavat materiaal- ja menetlusõigust.

(4) Registrisekretäri nimetab ametisse ja vabastab ametist kohtu haldusdirektor registriosakonna juhataja ettepanekul.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 526–540. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 541. Rakendamise määrused

(1) Vabariigi Valitsus võib kooskõlas käesoleva seadustikuga anda käesoleva seadustiku rakendamiseks määrusi.

(1¹) Vabariigi Valitsus võib kehtestada korra, mille kohaselt riigiasutused peavad kasutama äriregistri andmeid arvutivõrgu kaudu ega tohi isikutelt nõuda samade andmete esitamist. Kui haldusorgan või kohtuasutus saab äriregistri andmeid arvutivõrgu kaudu kasutada, ei kohaldata muude seaduste sätteid isiku poolt registrikaardi esitamise kohustuse kohta.

(2) Justiitsminister võib anda määrusi registriosakonna tegevuse korraldamiseks .

(3) Justiitsministri määrusega ettenähtud ulatuses ei tule äriregistri pidajale käesolevas seaduses sätestatud andmeid esitada, kui need on registripidajale arvutivõrgu vahendusel kättesaadavad Eesti väärtpaperite keskregistrist.

[Lõige 4 jõustub 1. 01. 2006]

(4) Justiitsministri määrusega ettenähtud ulatuses ei pea äriühing registripidajale esitama käesolevas seadustikus sätestatud kinnistusraamatu või vallasvara registri väljavõtet, kui registripidajal on arvutivõrgu kaudu juurdepääs vastavasse andmekogusse ning sealt on tuvastatav omaniku vahetumine asjaomase äriühingu kasuks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

Õiend

"Äriseadustiku" §-s 480 lõigete 3 ja 4 vahel olev lõige 6 tõstetud õigesse kohta.

